

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 49

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Α'

ΦΥΛΑΓΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ;

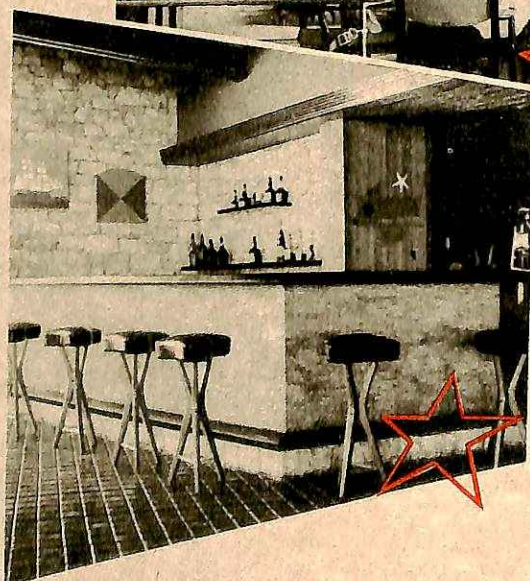
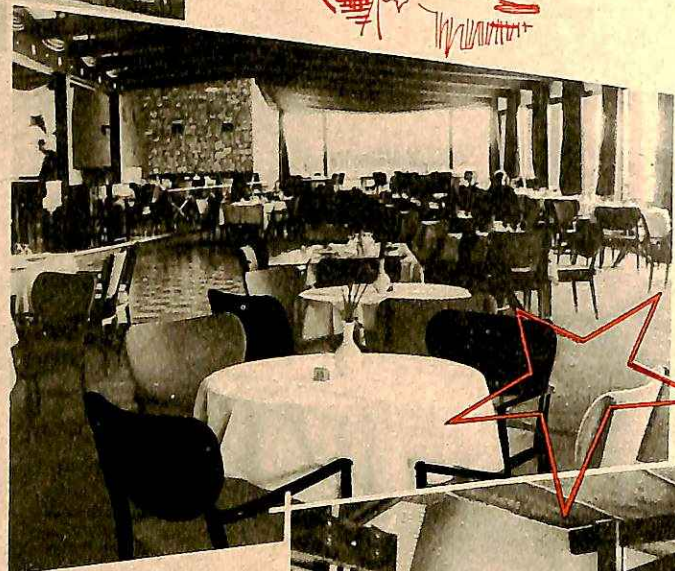
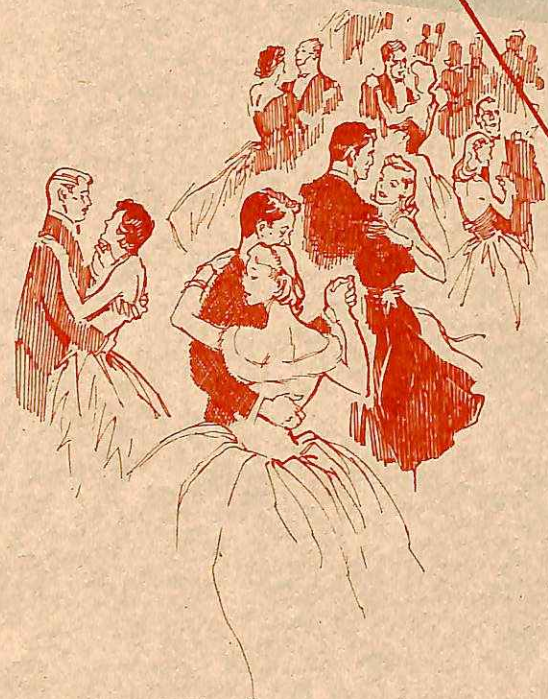
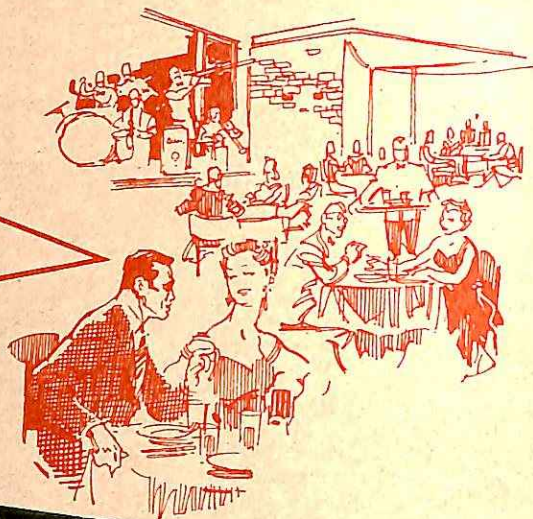
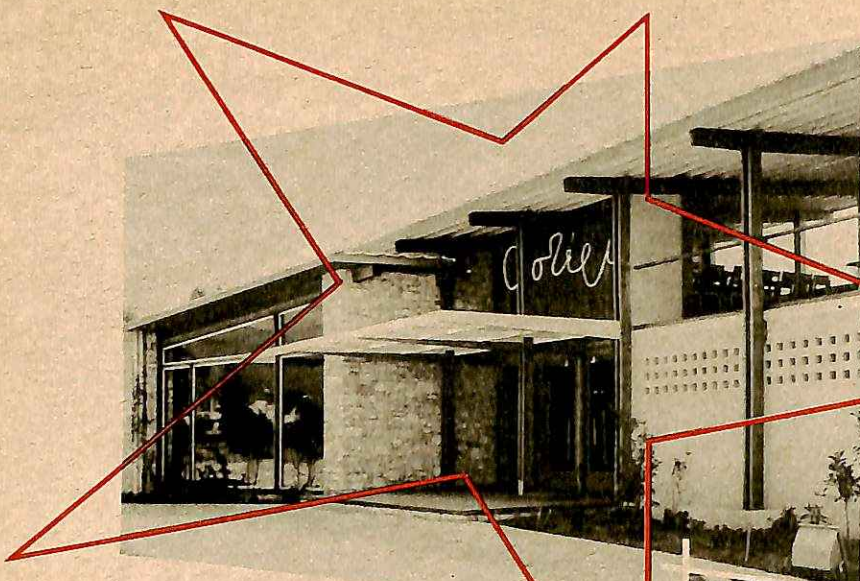
Ἡ ἔρευνα ὁδηγεῖ σὲ θλιθερά συμπεράσματα

15 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

Ἡ ἱστορία κ' οἱ θρίαμβοι τῆς ἀθλητικῆς ιδέας

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ
Τῆς ΠΑΛΑΤΤΑΣ

- ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ
- ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΦΑΓΗΤΑ
- Η ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

"ΑΣΤΕΡΙΑ"

LaBerna

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 49 ΔΡΑΧ. 5
1-7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1956

Εκδόσεις: ΕΛΚΗΝ "Ελένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ηλιδόπουλος",
Διευθυντής: Κων. Κ. Ψύχας (Μονής Πετράκη αρ. 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης ("Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφείο:

Συντάξας, Ιωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 57-081

Εκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομή:

Εσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Έτησια δραχ. 260.

Εξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Έτησια δολλάρ. 14.

Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννόησης—Διαφημίσεις κατά συμφωνίαν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ΕΛΚΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Κάθε εβδομάδα ή στήλη αυτή έχει ν' αντιμετωπίσει το πρόβλημα εξευρέσεως χώρου, που εμφανίζεται με μεγαλύτερη διαρκώς οξύτητα. Τα γράμματα των άγνωστων πυκνώνουν εξακολουθητικά. Αγκαλιάζουν ένα πληθυσμό με γενικότερο ενδιαφέρον, ζητούν, συχνά επίμονα, εξηγήσεις, διασαφηνίσεις, απαντήσεις σε απορίες, υποδεικνύουν, εισηγούνται, προτείνουν. Είναι φυσικό να μη μπορούν να δημοσιευθούν όλα, ούτε να δίνεται στο καθένα ξεχωριστά η απάντηση. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι κάθε ένα γράμμα δεν γίνεται δεκτό με την αγάπη που του αξίζει και δεν λαμβάνεται αμέσως και πραγματικά υπ' όψει. Πρόσθετη δυσχέρεια άνετης... στεγασίας και πρόσθετη καθυστέρηση στην διεκπεραίωση του ταχυδρομείου, προκάλεσαν οι καινούργιες, γειτονικές στήλες. Θα τις πρόσδεσαν, ασφαλώς, οι αναγνώστες. Οι ξένοι που έρχονται στον τόπο μας, τα βιβλία, οι δίσκοι της λεγομένης σοβαράς μουσικής, αλλά και της καθημερινής ως ελαφράς, τα λουλούδια από το τεύχος αυτό, οι εκθέσεις ζωγραφικής αργότερα, ενδιαφέρουν τόσο το καλλιτεχνικό κοινό, ώστε η προσφορά του περιοδικού, μέσα στις στήλες αυτές, ενός πλήθους συντόμων πληροφοριών, ήταν αληθινά αναγκαία. Πράγμα που άνεγνωσαν πολλοί από τους τελευταίους επιστολογράφους μας.

ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ

... Παρακολουθώ τις ΕΙΚΟΝΕΣ από το 1ο τεύχος, και τώρα πια νομίζω πως μπορώ να πω σίγουρα: Είναι ένα περιοδικό καλού γούστου! Ωστόσο, θα σου γράψω σήμερα, διττή παρατήρηση στα τελευταία τεύχη, ελπίζοντας να βοηθήσω, εάν δέχεται δεν κρίνεις ότι οι κρίσεις μου είναι τελείως υποκειμενικές! Στο «σφάλμα» του 41 φύλλου υπάρχει μια θαυμάσια φωτογραφία. Δεν είναι δυνατό να μη χαρή κανείς, βλέποντας τον άψογο αυτό συνδυασμό χάριτος, Πολιτείας και κοριτσιών. Ωστόσο, δε μπορέσα να μη σκεφτώ: Αλήθεια, δε θα γινόταν σε τέτοιες καλλιτεχνικές φωτογραφίες να δούμε και Έλληνες; Είναι τόσο πολλά τα δμοφρά κορίτσια του τόπου, που είναι κρίμα να στολιζονται τα περιοδικά μας πάντα με ξένα! Υπάρχουν τόσες «γνωστές» Έλληνίδες, τόσες άγνωστες, ακόμα και άναμεσα στις νεαρές καλλιτέχνιδες του θεάτρου μας. Δεν θα ήθελαν να δανείσουν την όμορφιά τους σ' ένα περιοδικό τόσο αξιοπρεπές; Πάντως, ωραία ήταν η φωτογραφία της Ζουζούς Γαζή στο 42 φύλλο. Αλήθεια το 42 φύλλο ήταν από τα πιο καλά. Πολύ ελληνικό και πολύ ενδιαφέρον. Στο 43 τεύχος διάβασα τα πολύ ενδιαφέροντα, τα σχετικά με την εκπαίδευση του Διαδόχου μας, μαζί με τις τόσο χαρακτηριστικές

και εξυμνες φωτογραφίες που συνόδευαν το άρθρο. Συγχαρητήρια στο μικρό σας φωτογράφο! Επίσης είδα και τα του παραθερισμού των πολιτικών άρχων. Πολύ ωραία, ασφαλώς. Νομίζω όμως πως σκοπός σας ήταν να μας παρουσιάσετε τους ανθρώπους (τους πολιτικούς τους βλέπουμε κάθε μέρα στις εφημερίδες). Γιατί λοιπόν να μην τους δούμε σε κάποιο οικογενειακό περιβάλλον; Γιατί δεν παρουσιάζονται και οι κυρίες στις φωτογραφίες σας; Για μας τις γυναίκες θαχε πιο ενδιαφέρον και ίσως όχι μόνον για μας... Και φτάνω σ' ένα θέμα σημαντικό, που κυρίως ήταν η αιτία να σου γράψω. Είδα τις δύο έρευνες του περιοδικού για το ζήτημα των παιδιών που εγκαταλείπουν την πατρίδα και ζητούν τύχη στην πρωτεύουσα, και την παλιότερη για τα δυστυχήματα και την άσυνειδησία των οδών. Κανείς δεν μπορεί να αμφιβάλλει στο πόσο είναι ωφέλιμες αυτές οι έρευνες και τί μπορούν να αποδώσουν αν οι αρμόδιοι θελήσουν ασχοληθούν. Ελπίζω πως το περιοδικό θα συνεχίσει την πολύτιμη αυτή συνδρομή του. Φυσικά, υπάρχει ένα πλήθος σύγχρονων προβλημάτων που σεις είστε αρμόδιοι να κρίνετε ποιά από αυτά είναι αρκετά σοβαρά, ώστε ν' απασχολήσουν το περιοδικό. Εγώ ζητώ μόνο την άδεια να σας κάνω μία πρόταση: Πρόκειται για ένα θέμα πολύ γνω-

Λίγα τα βιβλία

...που έχουμε λάβει

«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ» (ILES GREQUES). Φωτογραφίες Βούλας Παπαϊάννου. Πρόλογος Μιμίκας Κρανάκη. Εκδόσεις Κλειρφονταίν Λωζάνης. Σελίδες κειμένου 18. Φωτογραφίες 88.

Η Βούλα Παπαϊάννου είναι μια καλλιτέχνης διεθνούς πλέον φήμης. Οι φωτογραφίες της είναι η συνισταμένη ζωγραφικής και Ποίησης, Δραματουργίας και Γλυπτικής, και αποτελούν μια πολύτιμη συνεισφορά όχι μόνον στην προβολή, αλλά και στην έρμηνεία της Ελλάδας στο εξωτερικό.

Ξεχνιέται κανείς, θαυμάζοντας, άδρες, την ποιότητα αυτών των φωτογραφιών, που τις συνοδεύουν στίχοι και αποσπάσματα από συγγραφείς και ποιητές δικούς μας και ξένους: Χαϊλντερλιν, Όντιμπερτι, Καζαντζάκης, Θεόκριτος, Πίνδαρος, Χένρυ Μίλλερ, Σεφέρης. Δίχτυα και μάρμαρα, χιτώνες και ξακλήσια, ψαρόβαρκες και ειδήλια, θάλασσες και κλωνάρια και σύννεφα στους ούρανους, δόξαλα που μιλάνε μόνο τους και κύματα που χροιάζουν στον ήλιο ή στο φεγγάρι, —όλη η Ελλάδα, σ' όλη την χρονική και τοπική της έκταση, δοσμένη με μιαν αψάσθητη καλλιτεχνική ευαισθησία.

«ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ» του Πέτρου Κυριακού. (Αθήνα: 1956. Σελ. 63).

«Χάρηκα πάλι την δροσιά του στίχου σου και το μεράκι της καρδιάς σου», γράφει στον ποιητή και διακεκριμένο πρωταγωνιστή του Έλαφρου Θεάτρου ο Στρατής Μυριβήλης. Κι ο Γιάννης Σιδέρης, σ' έναν ωραίοτατο πρόλογο δίνει μια τέλεια σκιαγραφία του Πέτρου Κυριακού και ως ανθρώπου και ως ήθοποιου. Μά την καλύτερη σκιαγραφία του μας την δίνει, φυσικά, ο ίδιος: «Πήρα θάρρος προσβλημένου αγοριού —κοπανάω τη γροθιά μου στα θρανία— και τους λέω σας χαρίζω τα βιβλία —κι αποσύρθηκε με δημα λιονταριού». Αυτό το «λιονταρισί» δόξα κράτησε ο Πέτρος Κυριακός σ' όλη την (όχι πάντα εύκολη) ζωή του. Ανταμείβει του: η αγάπη των Αθηναίων, που περιβάλλουν την νέα αυτή συλλογή του ποιητικού του αυθορμητισμού με την ίδια συμπάθεια που περιβάλλουν και τον ίδιο.

«Η ΤΕΧΝΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ», ΤΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ Μακεδονικής Καλλιτεχνικής 'Εταιρίας «Τέχνη» είναι ένα αξιόλογο κατατοπιστικό περιοδικό χρησιμώτατο για όσους δεν μπορούν να παρακολουθούν από κοντά την τόσο πλούσια ζωή της Μακεδονικής πρωτεύουσας. Είναι ενδιαφέρον πως ανάμεσα στα περιεχόμενα διατίθεται ειδικός χώρος για την Πολεοδομία, —μια Έπισημη (ή είναι ίσως Τέχνη;) που ελάχιστα τιμούμε σ' αυτόν τον τόπο και που, αντίθετως, βασικά παραμελούμε. (Διευθύνσις: Βηλαρά 3. Συνδρομή έτησια: Έσωτερικού Δρχ. 30, Εξωτερικού δολλάρια 2).

ΕΙΝΑΙ ΒΕΒΑΙΑ ΠΕΡΙΤΤΟ ΝΑ ΤΟΝΙΣΘΗ Η ΜΕΓΑΛΗ, ΜΕΓΙΣΤΗ σημασία των μεταφράσεων στον τόπο μας, και είναι αξιέπαινη η πρωτοβουλία του μορφωτικού τμήματος της Αμερικανικής Πρεσβείας που συνεχώς βοηθεί τους εκδότες μας στην απόκτηση των συγγραμμάτων δικαιωμάτων για την Ελλάδα όχι μόνον βιβλίων λογοτεχνικών, αλλά και ιστορικών και επιστημονικών που έξ ίσου μας λείπουν. Ο «Αέτω», ο «Έκαρος», ή «Ασπιώτη» — Έλκας ο Πελχιδανίδης, ο Δημητράκος, ο Παπαδημητρίου, ο Κολάρος, ο Ζαχαρόπουλος, ο Αλκιώτης έχουν όλοι συνεισφέρει στην θαυμάσια συμπλήρωση αυτής της στοιχειώδους, η βασικής, αμερικανικής διδλοθηκής, που υπερβαίνει ήδη τους 70 τόμους και που σημαντικά συντελεί στην κατανόηση του όλου αμερικανικού πολιτισμού.

Λίγα τα δένδρα

...που αξίζει να φυτέψετε

... ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ, Ο ΑΓΓ. ΑΓΑΛΙΩΤΗΣ ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΑ ΓΕΡΑνια, (κόκκινα ή λευκά) ή ακόμη και τα πελαργόνια, που από απόψεως καλλιεργείας και φροντίδας μοιάζουν αρκετά με τα γεράνια. Ο Φλεριανός, έξ άλλου, συνιστά ζουμπούλια (κυρίως λευκά) ή γλαδιόλους, που αν φυτευτούν τώρα (αν και θα έπρεπε λίγο αργότερα) θα δώσουν άνθη γύρω στα Χριστούγεννα.

Φυσικά, υπάρχουν και πλήθος άλλες δυνατότητες: νάρκισσοι, άνεμώνες, φρέσιες και τουλίπες. Μά ο Βιντζηλαίος συνιστά ίδιους τουλίπες διχρωμες, κόκκινες με λευκές απόληξεις των πετάλων, που ανθίζουν συνήθως τον Φεβρουάριο, και που είναι συνήθως οι άνθος που κοσμεί τις αθήουσες των Ανακτόρων εκείνη την εποχή. Ο Φώτης, τέλος, συνιστά τουλίπες από βολβούς ολλανδικούς. Και φαίνεται πως, παρά το συχνά ξηρό μας κλίμα, δεν είναι έντελως αδύνατη η καλλιέργεια της τουλίπας στον τόπο μας, όσο κι αν δεν θα μπορούσαμε να φτάσουμε τις εκατοντάδες πανέμορφες παραλλαγές που κοσμούν τα πάρκα του εξωτερικού. Ίσως στον τομέα αυτόν θα έπρεπε να επεκταθεί περισσότερο το ενδιαφέρον της Επιτροπής Κήπων και Δενδροστοιχιών, (ή και των αντίστοιχων αρμοδίων στις άλλες πόλεις της Ελλάδας) που εύνοει το Πράσινο αλλά συχνά παραμελεί τα άλλα χρώματα. Ίδανικοί, π.χ. χώροι για τουλίπες είναι οι μεγάλες κυκλωτικές υψίδες που αποκτούμε συχνά — σιγά σιγά μεγάλες αρτηρίες μας: στη Λεωφόρο Β. Κωνσταντίνου, την Λεωφόρο Αλεξάνδρας, την Λεωφόρο Αμαλίας. Ίσως μάλιστα και οι ίδιοι οι φίλοι μας οι Ολλανδοί μας έκαναν καμιά μικρή δωρεά για την καλή αρχή: θα ήταν το ωραιότερο συμβολικό μνημείο για τις συνεχώς συσφιγγομενες ολλανδο—ελληνικές σχέσεις.

... που κυκλοφορούν

... ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ, ΜΕΓΑΛΗ ΖΗΤΗΣΗ ΕΧΟΥΝ, όπως πάντοτε, οι δίσκοι με έργα Μπετόβεν. Οι Συμφωνίες του Μπετόβεν είναι από τα πιο δημοφιλή έργα που έχουν ήδη όχι μόνο τις περισσότερες έγγραφες σε δίσκους, αλλά και τις καλύτερες επιδόσεις. 'Ο Μπρούνο Βάλτερ και ο Τσοςκανίνι έχουν έγγραψει όλες τις Συμφωνίες του, όπως παλαιότερα ο Βαϊνγκάρτνερ. Οι εκτελέσεις τους βέβαια είναι άψογες, αν και ίσως είναι κάπως παλαιότερες. 'Ασφαλώς η δημοφιλέστερη Συμφωνία του Μπετόβεν εξακολουθεί να είναι η Τρίτη, ή 'Ηρωική. Στον «'Ικαρος» ακούσαμε την Τρίτη Συμφωνία του Μπετόβεν με την Φιλαρμονική του Βερολίνου υπό τον Πάουλ Βαν Κέμπεν. 'Ο δίσκος αυτός έχει τιμηθεί με το Γκράν Πρι και είναι μία από τις καλύτερες επιτεύξεις του Βαν Κέμπεν, που ασφαλώς θα ήταν ένας από τους πρώτους αρχιμουσικούς αν δεν πέθαινε πέρυσι άπρόοπτα. (Δίσκος Φίλιπς ΑΛ 00177, 33)30 εκ. δρχ. 200).

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗ Σ' ΕΝΑ ΔΙΣΚΟ-ΦΙΛ ΦΡΑΝΣΑΪ 0161, (33)30 εκ. δρχ. 200), με την ορχήστρα του μαέστρου Χεβίτ, που είναι από τους πρώτους Γάλλους αρχιμουσικούς. 'Η ορχήστρα του απαρτίζεται από τους καλύτερους σολίστ των γνωστών γαλλικών ορχηστρών και εκτελεί και τις δυο αυτές Συμφωνίες ωριότατα. Το μεγαλύτερο προτέρημα του δίσκου αυτού είναι η οικονομία του, αφού περιέχει δυο μεγάλες Συμφωνίες. Μια άλλη θαυμάσια εκτέλεση είναι της Φιλαρμονικής του Βερολίνου, με τον Εγγένιο Γιοχόουμ, σε δίσκους Φίλιπς ΑΡ 00766 (33)25 εκ. δρχ. 160).

Η ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ ΑΠΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΚΑΙ «Συμφωνία του Χορού», αν και όλες οι όνομασίες, εκτός της «Ποιμενικής», είναι πολύ μεταγενέστερες και δεν θα άρεσαν στον ίδιο τον Μπετόβεν. 'Η εκτέλεση του Βαν Κέμπεν με την Φιλαρμονική του Βερολίνου είναι αξιοθαύμαστη (ΦΙΛΙΠΣ ΑΛ 00180). 'Επίσης, πολύ καλή εκτέλεση είναι του Καραγιάν σε δίσκο «ΚΟΛΟΥΜΠΙΑ». Σε δίσκο «ΒΟΞ» ΠΛ 9120, έντελως πρόσφατο, βρίσκει κανείς μαζί με την 'Εβδομη και την Πρώτη Συμφωνία, σπουδαίο επίτευγμα της νέας τεχνικής. 'Η 'Ογδόη Συμφωνία Μπετόβεν, συνήθως, μαζί με την 'Ενάτη. Σε χαριστό δίσκο, την βρίσκουμε σ' ένα δίσκο ΦΙΛΙΠΣ (ΣΡ 6625), με τον Μπρούνο Βάλτερ και την Φιλαρμονική της Νέας 'Υόρκης. Τέλος, φθάνουμε στην 'Ενάτη Συμφωνία, (την σημαντικότερη ίσως συμφωνική επίτευξη στην ιστορία της μουσικής) και υπάρχει η εκτέλεση του Τσοςκανίνι με την ορχήστρα του Ν.Β.Σ. που θεωρείται απaráδελτος (δίσκος Ρ.Σ.Α. ΛΒ 16132). Σήμερα όμως έχουμε αποκτήσει άλλη μια εκτέλεση με τον Φουρτβάιγκερ και την ορχήστρα του Φεστιβάλ του Μπαυρόιτ (δίσκος Χ.Μ.Β. ΑΛΠ 381 και 382).

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΣΚΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΑΦΡΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΣΚΟΣ με τον τίτλο «Cordialement à Palis» (Φίλιπς ΒΛ 77341, 33)30 εκ. δρχ. 180), με 12 τραγούδια από τις γνωστότερες φήμες του γαλλικού τραγουδιού, Πατασού, Καθρίν, Σωβάζ, Μουλντζί, Ζυλιέτ Γκρεκό και άλλους. 'Υπενθυμίζουμε επίσης τον δίσκο «I love Paris» με την θαυμάσια ορχήστρα του Μισέλ Λεγυκράν, (Τίλιπς ΒΛ 07033 33)30 εκ., δρχ. 180. Το γερμανικό ελαφρό τραγούδι αντιπροσωπεύεται από την Κατερίνα Βαλέντε σ' ένα μικρό δίσκο, Πολ. ΝΗ 23.115, (45)17 εκ., δρχ. 40) με δυο τραγούδια από την πρώτη της κινηματογραφική επιτυχία «Μπονζούρ Καθρίν». Μια ωραία επίσης έγγραφη είναι το ταγκό «'Αλιές Μαργαριταριών», με την ορχήστρα του Ρικάρντο Σάντος. Το κομμάτι αυτό είναι μια πολύ καλή διασκευή από την όμορμη όπερα του Μπιζέ. (Δίσκος Πολ. ΝΗ 22,371, 45)17 εκ., δρχ. 40).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΤΖΑΖ ΣΗΜΕΙΩΝΟΥΜΕ ΕΝΑΝ ΩΡΑΙΟΤΑΤΟ ΔΙΣΚΟ ΤΟΥ ΝΤΙΖΥ ΓΚΙΛΛΕΣΠΥ με την ορχήστρα εγχόρων του Τζάνι Ρίτσαρντ. Κατά την γνώμη μας ο δίσκος αυτός δίνει το πραγματικό μέτρο της αξίας του ταλέντου του Γκιλλέσπυ. (Δίσκος Βογκ ΕΠΛ 7.043 45ΕΧ)17 εκ. δρχ. 60).

ΚΑΙ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΟΥ Η ΦΗΜΗ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΠΙΑ ΤΑ ΟΡΙΑ της 'Ελλάδας. Είναι το γνωστότατο πλέον τραγούδι «Γαρούφαλο στ' αυτί», που γράψε ο Μάνος Χατζηδάκης. 'Ο δίσκος αυτός έχει σπάσει κάθε προηγούμενο ρεκόρ πωλήσεων: 32.000 κομμάτια και ακόμα ζητείται σταθερά. 'Ο δίσκος είναι ΗΜΒ 2.516, (45ΕΧ)17 εκ. δρχ. 60).

ΚΑΖ.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟ ΨΑΡΕΜΑ, το ψάρεμα, δηλαδή, στα βάθη των θαλασσών με μάσκα και ειδικό τουφέκι, διαδίδεται, μεταπολεμικά, ταχύνεται και στη χώρα μας. 'Ανάμεσα στους αρωμαμένους φίλους του, άρχισαν τελευταία να συγκαταλέγονται και πολλές νέες κοπέλες. Στη φωτογραφία μας, η κ. Δίλιαν Πεσνικίδη ενώ ετοιμάζεται για το τελευταίο, το «εφετεριο» καλοκαιριού, φαντασμαγορικό ψαροκυνηγητό, στη Βουλιαγμένη.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

στό, για το οποίο έχουν γραφή πάρα πολλά και ωστόσο δεν έχει γίνει καμιά κίνηση για την αντιμετώπισή του. Κανείς πράγματι δεν προσπάθησε, δεν ανέζητησε ένα τρόπο για να σωθεί η 'Αθήνα μας από... την σύγχρονη αρχιτεκτονική! Το θέμα δεν είναι διόλου απλό ή ασημαντό. Είναι ακριδώς αυτό που τόσο σωστά νόησσε άλλη στήλη σας «εγκληματική αρχιτεκτονική συνωμοσία». Συνωμοσία, ναι, άνευθύνων ή υπεύθυνων παραγόντων. 'Αλλά —εμείς— όποιοςδήποτε επί τέλους— τί κάναμε γι' αυτά; Με ασυγχώρητη αδιαφορία παρακολουθούμε ένα-ένα να αφανίζονται τα απομεινάρια του καλού γούστου, κι αν δεν αδιαφορούμε, επί πλέον εγκρίνουμε ελαφρά τη συνειδήσει... και γεμίζει σιγά-σιγά η 'Αθήνα, στο κέντρο της, στις άκρες της, στα προάστια της ακόμη, γεμίζει με τετραγωνα κουτιά, με πολυκατοικίες που θυμίζουν εκείνες που φτιάχνουν τα παιδιά παίζοντας με κουτιά από στίρτα, με κτίρια που δεν έχουν ίχνος καλαισθησίας—πού; εδώ στην πατρίδα του 'Ωραίου, εδώ που άφησαν 'Εκείνοι που ήθελαν και την παραμικρή λεπτομέρεια της ζωής τους αισθητικά τέλεια... Καί, βέβαια, όταν αυτή η εκπληκτική τους αίσθηση του 'Ωραίου τους ώθηγε να υψώνουν ναούς στην 'Αθήνα, δεν ήταν δυνατόν να φανταστούν ότι μια μέρα τα παιδιά τους θα υψώναν πάνω απ' τους τάφους τους κτίρια που αποτελούν, όχι καν καλή, απομίμηση βαρβαρικών έργων... Ξέρω, ίσως νομίζετε πως είναι κάπως υπερβολικές οι κρίσεις μου και πως πολλοί παράγοντες συντελούν στην επικράτηση του νέου ρυθμού στα κτίρια. 'Αλλά μπορείτε να φαντασθείτε, μπορείτε να καταλάβετε τι νιώθουμε, όταν τριγυρνώντας στην Πλάκα και περνώντας απ' τον τόπο που ήταν το παλιό αρχοντικό, αντικρύζουμε σ' ένα τόπο ανασκαμμένο και ρηγιαγμένο πεταμένες δώ και κεί τις παλιές μαρμαρένιες φιγούρες. Καί πως ν' αδιαφορήσουμε όταν ξέρουμε ότι στον ίδιο τόπο δε θ' αργήσει να υψωθεί ένα παγερό κατασκεύασμα, με τσιμεντένιο πρόσωπο κι αντιαισθητικές αναλογίες, γαρνιρισμένο με μπαλκόνια πολλά και «ρετιρές! Λοιπόν, κύριε, κύριοι 'Ελληνες αρχιτέκτονες, τί θα γίνει; Πρέπει όριστικά να παραδεχτούμε ότι το αίσθημα του Καλού έσθησε και αντικαταστάθηκε από το αίσθημα της εκμεταλλεύσεως και του συμφέροντος; 'Η ότι άνευθυνα κατασκευάζονται αυτά τα τερατουργήματα—πολλές φορές— απλώς και μόνο από έλλειψη καλού γούστου; 'Όσο κι αν δεν είναι κολακευτικό θα θέλαμε να γινόταν να πιστεύαμε το δεύτερο μόνο, γιατί αυτό υπάρχει έλπίς να διορθωθεί. 'Όστόσο όμως όλα δείχνουν πως οι λόγοι είναι πιο πολύπλοκοι. Καί αναγκαστικά παραδεχόμαστε ότι θυσιάζουμε την εμφάνιση της πρωτεύουσάς μας στα προσωπικά μας συμφέροντα, χωρίς κανένα αίσθημα ένοχής, λες και δεν έχουμε καμιά υποχρέωση προς την πόλη που μας θρέφει και το μεγάλο όνομά της που έμπιστευσέκε στα χέρια μας!... Λοιπόν, τί θα γίνει; Ξέρω, δεν είναι δυνατόν να θυσιάσει κανείς το συμφέρον του, μα θα μπορούσε να προσπαθήσει να το συνδυάσει κάπως με την καλαισθησία. Καί δε θα ήταν διόλου άδικο αν έπεδάλλυν-

το μερικοί περιορισμοί τουλάχιστο— για το κέντρο της πόλεως και για μερικές από τις γραφικές της συνοικίες, για να μην έχουμε τα σύγχρονα αρχιτεκτονικά κατορθώματα των Παρθενώνα για φόντο! Φυσικά, δε γίνεται να επιστρέψουμε ούτε στην εποχή την κλασική, ούτε στον περασμένο αιώνα. Πολλά έχουν αλλάξει από τότε— η ζωή μας, το γούστο μας, οι ανάγκες μας, και πολλοί παράγοντες επιβάλλουν το νέο τύπο των κτιρίων. Γι' αυτό η λύση πρέπει να είναι συμβιβαστική. Μπορεί να είναι αδύνατο να θρεθί μια τέτια λύσις; Ζητώ συγγνώμη, αγαπητέ μου Τοξότη. 'Η αγανάκτηση με παρέσυρε και σε κούρασα μ' ένα ατέλειωτο γράμμα. Θέλω να πιστεύω ότι το θέμα είναι σημαντικό. 'Εάν οι ΕΙΚΟΝΕΣ θελήσουν να συμβάλουν στη λύση του, θα έχουν την ευγνωμοσύνη όλων μας—δσαν αγαπούν την 'Αθήνα! Τελειώνω, προσθέτοντας ακόμη ότι δε συμφωνώ με τη γνώμη σου σχετικά με τα ψευδώνυμα των έπιστολογράφων σου. 'Ισως δεν είναι έλλειψη ανατροφής, μα μόνο η φυσική έπιθυμία να θέλη κανείς να πη την οποιαδήποτε (έστω και λανθάνουσα) γνώμη του, άποφeyύοντας τα σχόλια των γνωστών του! Κι ακόμη, επέτρεψέ μου να παρατηρήσω ότι εσύ έχεις όχυρωθεί μια χαρά πίσω από το ψευδώνυμό σου και από κεί πάνω—άπό τ' άστρα— μπορείς θαυμάσια να μάς επικρίνης και να μάς κατηγορής άνευόχλητα! Φιλικά».

Καίτη Π. ('Ενταύθα)

Το μεγάλο σας γράμμα μάς ευχαρίστησε πολύ. Θίγεται ένα θέμα από τα πλέον ενδιαφέροντα, που όλους μάς άπασχόλησε κατά καιρούς, χωρίς όμως να παρουσιασθή έστω και μια απλή, μια μικρή καλύτερευση στην φρικτή κατάσταση που δεν θα τελειώση παρά μόνο όταν αλλάξη έντελώς ο χαρακτήρας των 'Αθηνών. 'Η μόνη μας διαφορά, έπι του θέματος, είναι αυτή: Φταίνε, άραγε, μόνο οι αρχιτέκτονες ή μήπως φταίνει οι ιδιοκτήτες που θέλουν να κερδίσουν περισσότερα; Φυσικά, στην περίπτωση αυτή ο άρχιτέκτων γίνεται «συνεργός» ή και «αυτοεργός», αφού άδιαμαρτύρητα αναλαμβάνει ή συνεργάζεται στο έγκλημα. 'Απ' όσα τουλάχιστον γνωρίζω, ούδέποτε ο σύλλογός των ή οι άρμόδιοι καθηγηται του Πολυτεχνείου έψωσαν το άνάστημά των για να σώσουν τον άρχιτεκτονικό ρυθμό των άρχοντικών της πρωτεύουσας. Το γιατί, ίσως να διαφαίνεται στην πιθανή έπιθυμία των, να γίνει η πόλις των 'Αθηνών ένα είδος... δειγματολογίου ρυθμών, γραμμών, όγκων και λοιπά! (Αυτό, όμως, μόνον οι κακές γλώσσες το λέν). Τί θα γίνει; 'Ατυχώς τίποτε. 'Η μάλλον, πολλά ακόμη τερατουργικά κατασκευάσματα θα συμπληρώσουν τις υπάρχουσες άθλιες νέες οικοδομές, ώπου να τελειώσουν τά... οικόπεδα! Τότε, αφού το πάρουμε άπόφαση, θα περιμένουμε καλύτερες ήμέρες.

ΜΕ ΤΟ... ΣΤΗΘΟΣΚΟΠΙΟ

«... Παρακολουθώ συχνά - πυκνά τις ΕΙΚΟΝΕΣ και με ευχαρίστηση βλέπω τις προσπάθειες που κατα-

«ΚΑΜΠΑΝΑ»

ROAMER WATCH

Επίσκεψις του Προέδρου της 'Ινδονησιακής Δημοκρατίας Δόκτορος ΑCHMET SOEKARNO μετά της ακολουθίας του και του ύπουργού της 'Εθνικής Οικονομίας κ. ΘΩΜΑ ΧΟΛΕΝΣΤΑΪΝ εις τα 'Ελβετικά έργοστάσια ώρολογίων ROAMER

Κατά την έν λόγω έπίσκεψιν εις τα διάφορα τμήματα του 'Εργοστασίου ο Πρόεδρος ΣΟΚΑΡΝΟ εξέφρασε τον θαυμασμόν του διά την τελειότητα της 'Ελβετικής αύτης διομηχανίας και το άπαράμιλλον των κατασκευαζομένων ώρολογίων.

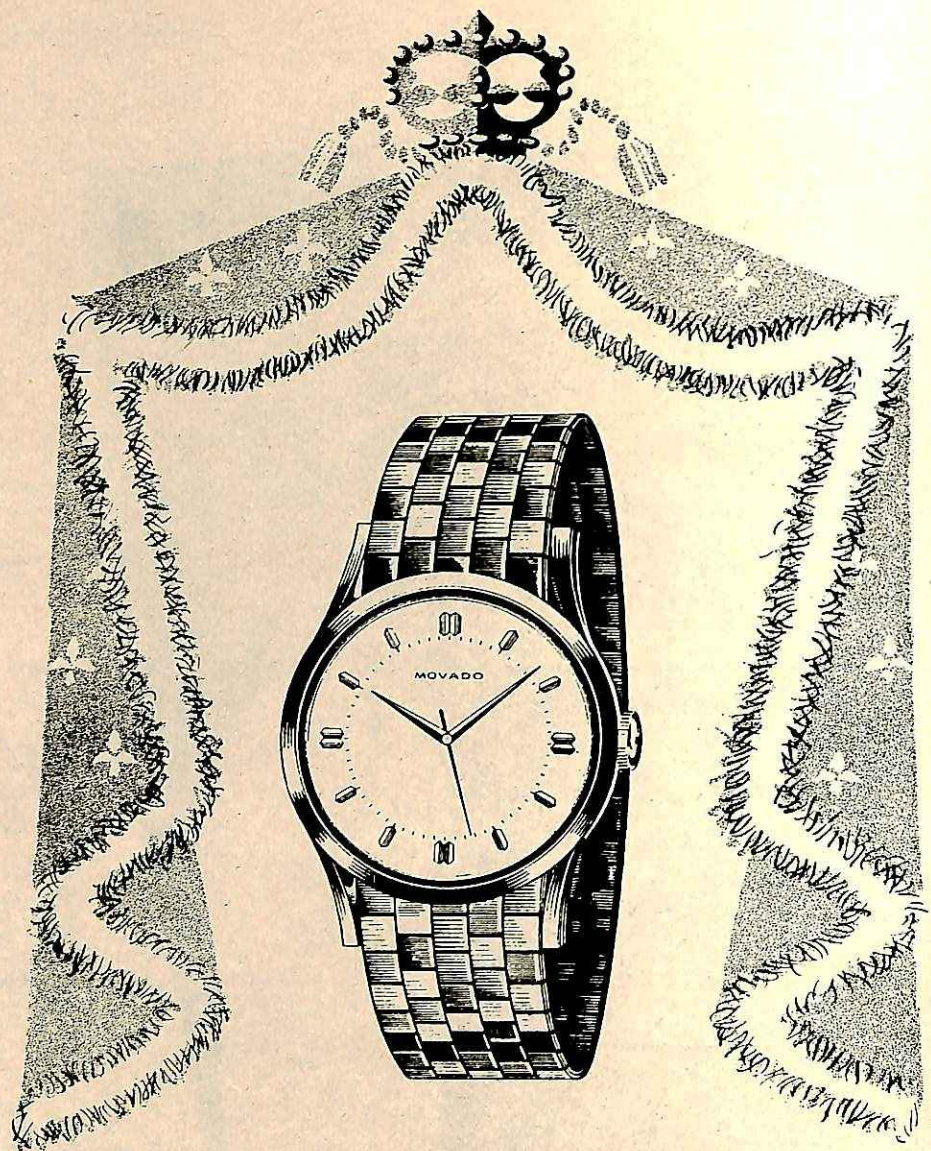
ROAMER

βάλλονται για να διορθώνονται με-
ρικές αδελφίες και άποψεις, που
καμιά φορά συμβαίνουν. Έτσι, ύ-
ποθέτω, ότι θα μου επιτρέψης να
σου υποδείξω μερικές λεπτομερεια-
κές ατέλειες στο τόσο φροντισμένο,
κατά τα άλλα, τεύχος για τη Θεσ-
σαλονίκη. Στη σελίδα «Το ξέω-
φυλλό μας» ο τίτλος ΕΙΚΟΝΕΣ έ-
χει ανάποδο το στοιχείο «N». Στο
άρθρο της απελευθέρωσης γρά-
φετε ότι ο Ταχσίν Πασάς ήτο διοι-
κτής του Όγδου Σώματος Στρα-
τού ή πραγματικότης είναι ότι εις
την Θεσσαλονίκη ηδρευε, κατά
περίεργον και μοιραίαν συμπτωσιν,
το Τρίτον Σώμα του Τουρκικού
Στρατού. Στις συνοδεύουσες το ί-
διο άρθρο φωτογραφίες, η λεζάντα
γράφει: «Οι πρίγκιπες Κωνσταντί-
νος κλπ.» ενώ διακρίνεται σαφώς
ότι φορούν πένθος, άρα ή φωτογρα-
φία ανάγεται εις την μετά την δο-
λοφονίαν του Βασιλέως Γεωργίου
έποχην, πιθανώς το 1913, όποτε ο
Κωνσταντίνος είναι πιά Βασιλεύς.
Και ή θερινή άλλωστε στολή Του
υποσημαίνει καλοκαίρι — καλοκαί-
ρι του 13. Στο άρθρο για τη Βυζαν-
τινή Θεσσαλονίκη υπάρχει ένας τί-
τλος: «Σπουδαιότερη και από την
ΚωνσταντινούΠΟλιν». Επίσης κά-
που: «Ο πόλεμος εξακολουθεί στην
ΑΝδριανούπολη». Η γνωστή Έκ-
κλησία της Θεσσαλονίκης, όπως
άλλωστε και ή αντίστοιχη της Κων-
σταντινουπόλεως, δεν τιμάται έπ'
ονόματι της Αγίας Σοφίας, αλλά
της Του Θεού Σοφίας, πράγμα άρ-
κετά διαφορετικό. Γράφει κάπου
«στις Σέρρες», προφανώς καθ' έλ-
ξιν από «τις Σπέτσες». Έπειδή με-
γάλως εκεί, μπορώ να σε βεβαιώ-
σω, ότι ο τύπος αυτός είναι άγνω-
στος, ακόμη και στα στόματα του
λαού, πάντοτε λένε «στις Σέρρες».
ή και «στα Σέρρες», ποτέ στίς
Σέρρες. Στη σελίδα του Φεστιβάλ:
Έφ' δσον, σωστά, ή Όλλανδία
παίρνει δασεία, γιατί το καμένο
το Άμβούργο να μένη παραπονεμέ-
νο; Σε γειτονική σελίδα κάτι γρά-
φει για τα «κλασσικά», ενώ είναι
γνωστό ότι θέλει δύο σίγμα. Κάτι
πολλάξενες περισπωμένες, επίσης,
μου έκίνησαν την περιέργειαν, για-
τί «Τζίνα», «πλημμύρες», «τρύπα»;
Και γιατί ο Κάτσιεν έγινε Κάτχεν».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΚΡΗΣ
(Ιατρός)

Και με τό... στηθοσκόπιο, αὐ-
τό τό τόσο πολύτιμο όργανο του
κάθε ιατρού, αν εξέτάζατε, καλέ
μας φίλε, τις ΕΙΚΟΝΕΣ, πάλι
δεν θα δρίσκατε όλα αυτά! Εὐ-
χαριστούμε, πάντως, όχι γιατί
μάς τα σημειώσατε, αλλά γιατί
μόνο όποιος αγαπά πραγματικά
τόσο πολύ, ποσέχει. Πρός δι-
καιολόγησή μας, ως δεχθήτε ταύ-
το: Η Έκδοση αυτή απέτέλεσε
έθλο. Στα μικρά χρονικά όρια
της προετοιμασίας των 52 σελί-
δων, έδώσαμε 132. Πάντως, θα
καταβλήθῃ προσπάθεια, ώστε και
αὐτά τα λάθη να εξαφανισθούν
από τα έπόμενα τεύχη μας.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΔΞΙΑΣ

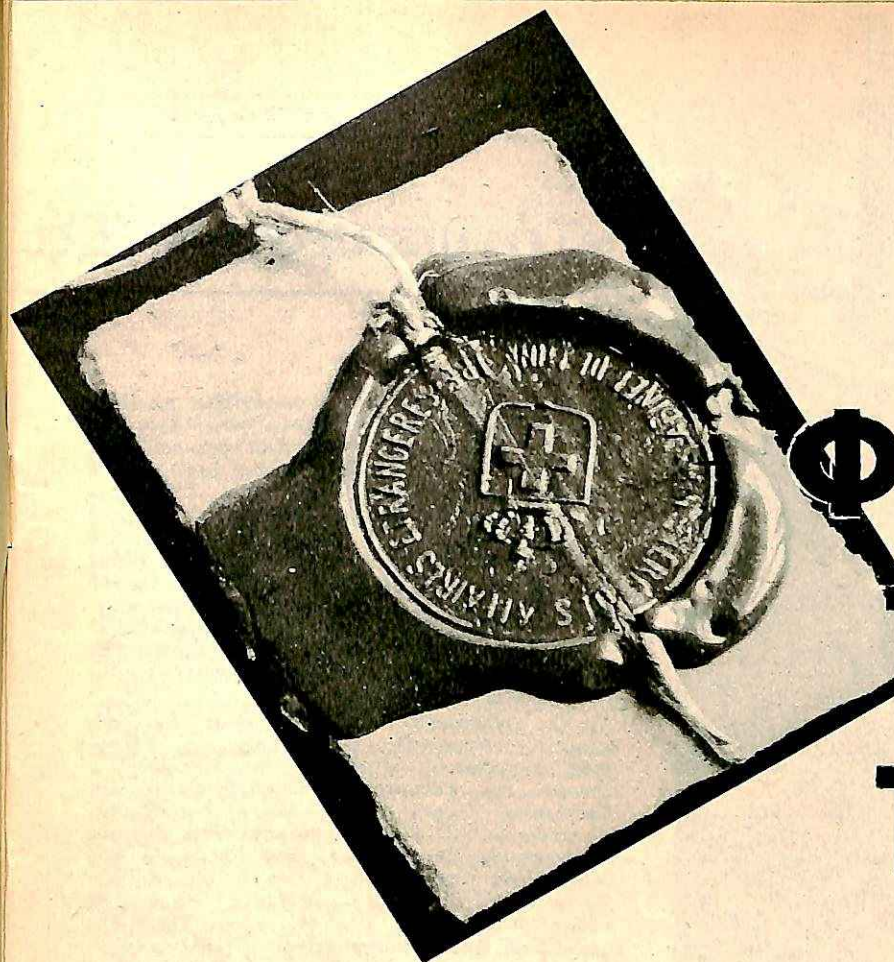
MOVADO

**Ένα ώρολόγιον ακριβό, γνωστό όμως Παγκοσμίως
ΔΙΑ ΤΗΝ
άριστουργηματικήν του εμφάνισιν
τήν μηχανικήν του τελειότητα και
τήν πατροπαράδοτην ακρίβεια.**

**Τό ώρολόγιον πού φορούν κατ' έξοχήν οι προσωπικότητες εις όλον τόν
Κόσμον. Μοναδικόν εις τόν κόσμον με 168 ΔΙΕΘΝΗ ΧΡΥΣΑ ΒΡΑΒΕΙΑ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
"ΔΟΓΜΑ" Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 9 ΤΗΛ: 25-891 - ΑΘΗΝΑΙ**

"Γνώμη,"

ΦΥΛΑΓΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ;

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ κ. Α. Α. ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗ

Η διάρρηξις των αρχείων του Στρατιωτικού
"Ακολουθού της έν Άγκυρα Έλληνικής
Πρεσβείας είναι φυσικόν να κάμη ένα δη-
μοσιογράφον να έρωτήσει:

—Υπάρχει σύστημα ασφαλείας των Έλλη-
νικών διπλωματικών μυστικών ή δεν υπάρχει; Και
αν υπάρχει ποίον είναι; Και είναι έπαρκές;

Αὐτάς τας έρωτήσεις θα πρέπει να τας κάμη
και κάθε Έλλην πολίτης. Διά δύο λόγους: πρώ-
τον, διότι ενδιαφέρεται διά την ασφάλειαν του
Κράτους του και, δεύτερον, διότι πληρώνει φό-
ρους και είναι εύλογον να γνωρίζη αν εκείνοι οι
ύπουργοί ή δημόσιοι λειτουργοί πού εισπράττουν
μισθούς από τούς φόρους αυτούς — από τα λε-
πτά μας, δηλαδή — έκτελούν τη δουλειά την ό-
ποία τούς έχομεν αναθέσει. Μέσα εις τα κα-
θήκοντά τους είναι να προφυλάττουν τα μυστικά
μας. Τα προφυλάττουν;

Ο γράφων έκαμε μία σχετική μικρή, σύντο-
μη έρευνα. Θα ήτο εύτυχης αν μπορούσε να
κάμη μεγαλύτερη. Άλλά δεν υπήρχε... θέμα. Δι-
ότι τό αποτέλεσμα της έρεύνης είναι:

—Τα διπλωματικά μας μυστικά ούτε μέσα
στην Έλλάδα ούτε έξω από την Έλλάδα φυλάσ-
σονται με την μέριμνα τουλάχιστον του «συνετού
οικογενειάρχου».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Άλλ' άς σάς πάρω μαζί μου στην έρευνα.

Πρώτα - πρώτα: τι είναι διπλωματικό μυστι-
κό; Διπλωματικό μυστικό είναι κάθε τι τό όποιον
ή Κυβέρνησις της Χώρας έχει λόγους να κρύψη
από μία άλλη ώρισμένη ή από περισσότερες —
και από όλες ακόμα— τις ξένες κυβερνήσεις.
Π. χ. ή Έλληνική Κυβέρνησις πληροφορείται ότι
ή Κυβέρνησις της Χιλής θα ψηφίση υπέρ της
συζητήσεως του Κυπριακού ζητήματος εις την
προσεχή Συνέλευσιν των Ήν. Έθνών. Αυτό εί-
ναι ένα διπλωματικό μυστικό πού αν δεν τό άνα-
κοινώση ή Κυβέρνησις της Χιλής έμεις έχομε
κάθε λόγο να τό κρύψομε. Άπλούστατα για να
μήν επισκεφθῇ την έπομένην τόν Χιλιανό ύπουρ-
γόν των Έξωτερικών ο πρεσβευτής της Άγγλίας
και τόν πίεση να αλλάξη γνώμη. Τό διπλωματι-
κό μυστικό έμπλέκεται πολλάκις με τό στρατιω-

τικό μυστικό. Π. χ. ο Στρατιωτικός μας Άκόλου-
θος εις την Άγκυραν μαθαίνει ότι ή Τουρκία
συγκεντρώνει στρατιωτικές δυνάμεις εις κάποιο
λιμάνι της άπέναντι στην Κύπρο. Ένδεχεται να
πρόκειται να στείλῃ και ή Τουρκία στρατό εκεί.
Αὐτό δεν είναι δικό μας μυστικό αλλά τουρκικό.
Έν τούτοις, προτού τό ανακοινώση ή Τουρκία
έμεις ήμπορεί να μη θέλομε να τό άποκαλύ-

ψομε για να μη φανῇ ότι έχομε τρόπο να μα-
θαίνομε τα τουρκικά μυστικά. Έτσι τό τουρκικό
μυστικό γίνεται δικό μας. Άλλο παράδειγμα:
Η Έλλάς έχει συμμαχίες με άλλα Κράτη. Π.χ.
είναι μέλος της Άτλαντικής Συμμαχίας. Στο
Συμβούλιό της, όπως έγινε πρό ήμερών, στις
10 Σεπτεμβρίου, συζητούνται διάφορα θέματα
πού άφορούν μέλη της Συμμαχίας. Η Έλλάς

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠ' ΤΗΝ ΛΕΩΦΟΡΟ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

Ο ΕΝ ΑΓΚΥΡΑ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ Κ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

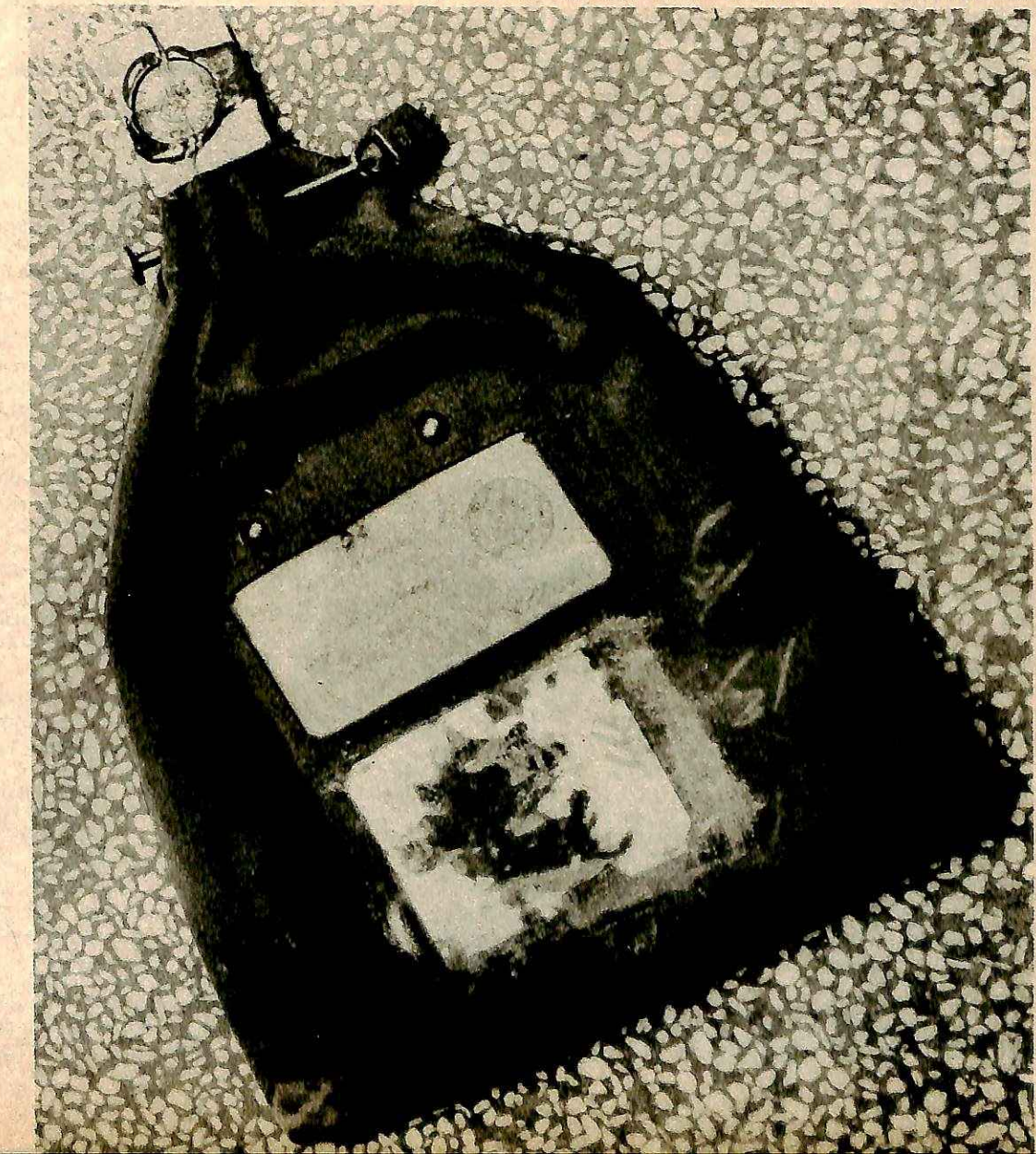

Τὸ ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν μένει τῇ νύκτα ἀφρούρητο!

Ἡ Ἀμερική φαίνεται νὰ ἔχη σήμερα τὸ καλύτερον ὀργανωμένον σύστημα Διπλωματικῶν Ταχυδρομῶν. Ἀπαίτει τὴν πλήρωσιν τριῶν προϋποθέσεων ἀπὸ ἐκείνων ποὺ προσλαμβάνει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν: α) Νὰ εἶναι νέοι διὰ νὰ ἀντέγουν εἰς τὰ συνεχῆ ταξίδια. β) Νὰ εἶναι ἀμέμπτων ἠθικῶν καὶ προσωπικῶν ῥῆθων καὶ γ) Νὰ ἐκπαίδευθοῦν εἰς εἰδικὴν σχολὴν ὅπου ἐκμανθάνουν καὶ πάλιν, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς ἐπιθέσεις ἐκείνων ποὺ θέλουν νὰ τοὺς ἀρπάξουν τὸν σῶκκον των. Καὶ τοὺς προσφέρει μεγάλους μισθοὺς, διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος δολασμοῦ των καὶ θραχὺν χρόνον ὑπηρεσίας, μετὰ τὸν ὅποιον ἢ ἐισέρχονται εἰς τὴν διπλωματικὴν καριέραν ἢ, ἂν προτιμοῦν, παίρνουν τὴν σύνταξιν των. Ὅλοι των ἔχουν πανεπιστημιακὰ πτυχία. Ἡ ζωὴ των δὲν εἶναι εὐχάριστη. Ὅταν ταξιδεύουν κρατοῦν διαρκῶς κάτω ἀπὸ τὰ μάτια των τῶν διπλωματικῶν τῶν σῶκκων καὶ, ὅταν χρει-

Δὲν μιλάω, θεθαίως, γιὰ τοὺς διπλωματικούς ὑπαλλήλους τῆς καριέρας, οὐτὲ γιὰ τοὺς παλαιοὺς ἐμπίστευτος ὑπαλλήλους τῶν εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἄν αὐτοὶ ἀποφασίσουν νὰ προσδώσουν τὰ μυστικά τῆς ὑπηρεσίας τῶν, καμμιά ὑπηρεσία ἀσφαλείας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ προστατεύσῃ. Καὶ θάῃς ἦταν χρήσιμον νὰ ληχθῇ ὅτι μπορεῖ νὰ ἔχουν ἄπειρα μειονεκτήματα αὐτὴ ὑπάλληλοι τοῦ υπουργείου μας τῶν Ἑξωτερικῶν, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις ἐθνικῆς ἀναξιοῦς. Κάποτε μάλιστα γίνονται καὶ ὑπερβολικοὶ διὰ τὴν μυστικοκρίτητά τους. ΑΛΛΑ ἐξῶ στὶς πρεσβείας μας, οἱ πρεσβευτοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνουν κλητῆρες, γραφεῖς, δακτυλογράφους—καὶ δὲν ἐξέρχονται συνήθως ἐπὶ τὴν κρατὰ ἡ ἀκούφια τους. Κάποτε προσλαμβάνουν καὶ ξένους, ἄλλοθεντι

ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΣ ΣΑΚΚΟΣ. ΟΛΑ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ

A. A. ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗΣ

Διπλωματικός φάκελος είναι ένας οποιοσδήποτε φάκελος. Σ' αυτόν ο πρεσβευτής μας, Αίφνης, στην Άγκυρα τοποθετεί έγγραφα που θέλει

Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ χιλιάδες άνθρωποι έστρεψαν τὰ τηλεσκόπια πρὸς τὸν Ἄρη, πού πλησίασε τὴ Γῆ. Στὴ Φραγκφούρτη μιὰ συγκέντρωση περιέργων ἀναζητᾶ κάτι ν' ἀνακαλύψει στὸν πλανήτη πού, ἐφέτος, μᾶς παρουσιάστηκε πιὸ φωνεῖνός ἀπὸ κάθε προηγούμενη φορά.

(Express News)

ΣΤΙΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ τοῦ Φάρνμπορ, παρέρρεθσαν ἐφέτος καὶ Ρώσοι εἰδικοί. Ὅπως φαίνεται στὴ φωτογραφία, δὲν ἔχασαν ἐκεῖ τὸν καιρὸ τους. Ἐνας ἀπὸ τοὺς Ρώσους εἰδικούς, παρὰ τὴ βροχή, προσπαθεῖ νὰ φωτογραφίσει ἕνα ἀπὸ τὰ ἐμφανισθέντα νέου τύπου ἀεροπλάνα «Δέλτα II». Ἰδιαίτερα ἐνδιεφέρθησαν οἱ Ρώσοι γιὰ νέα μοντέλα.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Πάλιν τὸ Σύμφωνον Βαγδάτης

• Τὸ σχέδιον τοῦ κ. Ντάλλες περὶ διευθετοποίησης τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ ἐνεκρίθη εἰς τὸ Λονδίνον καὶ ἐναυάγησεν εἰς τὸ Κάιρον. Ἡ αἰτία, ἐν τούτοις, τοῦ ναυαγίου δὲν πρέπει ν' ἀναζητηθῇ οὔτε εἰς τὸ Λονδίνον οὔτε εἰς τὸ Κάιρον, ἀλλὰ εἰς τὴν Βαγδάτην. Ἡ Βαγδάτη ἠγάγκασε τὴν Σοβιετικὴν ἔνωση νὰ μεταβάλῃ ἀποτόμως στάσιν καὶ νὰ ὠθήσῃ τὸν πρόεδρον Νασέρ εἰς τὴν ἀδιαλλαξίαν, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀτυχίαν τῆς ἀποστολῆς Μέντζις.

Πράγματι ἡ αἰφνιδία μεταβολὴ τῆς σοβιετικῆς στάσεως ἀπὸ τὴν ἐπιδοθητικὴν μετριοπάθειαν πού ἐπεδείκνυν ἀρχικῶς, εἰς ἀντίδρασιν καὶ ἀπροκάλυπτον κατὰ τῆς προτάσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς Μ. Βρετανίας ἐχθρότητα, ὀφείλεται, ὡς ἀπεκαλύφθη ἐκ τῶν ὑστέρων, εἰς τὴν κατηγορηματικὴν ἀρνήσιν τῶν κ.κ. Ἦνεν καὶ Λόυντ ὅπως δεχθῶν διάλυσιν τοῦ Συμφώνου τῆς Βαγδάτης. Τὴν πρότασιν ὑπέβαλεν ὁ κ. Ντάλλες, κατόπιν προηγηθείσης συνεννοήσεως μετὰ τὸν κ. Σεπίλφ, ὁ ὁποῖος ὑπεσχέθη τὴν ἐναντι αὐτοῦ πλήρη ὑποστήριξιν τῆς ἀμερικανικῆς προτάσεως.

Ἡ ἀρνήσις τῆς Μ. Βρετανίας νὰ ἀποκηρύξῃ τὸ προσφιλὲς τῆς νόθον δημιούργημα, ἀπεστέρεξε τὸν κ. Ντάλλες μιᾶς σοβαρᾶς διπλωματικῆς ἐπιτυχίας, ἰδιαίτερος χρησίμου τὰς παρὰ μόνον τῶν προεδρικῶν ἐκλογῶν. Ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀμερικανικὴ ψυχρότης εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ σχεδίου Ντάλλες ὀφείλεται εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ τελευταίου ὅπως περισώσῃ τουλάχιστον τὴν σοβιετικὴν συμπάθειαν καὶ ἐνίσχυσιν. Ἡ Μ. Βρετανία, ἀφ' ἑτέρου, ἀναζητοῦσα διέξοδον ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς διπλωματικῆς ἀπομονώσεως, προσκαλεῖ τὴν Γαλλίαν εἰς τὴν Κύπρον, διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν ἐπανεμφάνισιν τῆς τριχόμου εἰς μίαν περιόχην, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἡ ἰδίᾳ ἡ Ἀγγλία τὴν ἐξέτοπιζε πρὸ δεκαετίας καὶ πλέον.

K. A. P.

ΕΛΛΑΣ :

• Ἡ σύλληψις τοῦ γραμματέως τῆς Ἐθναρχίας Κύπρου κ. Κρανιδιώτη ἐπρόδωσε τὴν ἀμνηστία τῆς θρετανικῆς πολιτικῆς. Διότι ἐπιθεωρῶναι πανηγυρικῶς τὴν θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιστάσεως Διγενῆ, καθ' ἣν ἡ ΕΟΚΑ εἶναι ὁ λαὸς τῆς Κύπρου ὁλόκληρος. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος συλλαμβάνεται καὶ ἐξορίζεται μετὰ τὴν κατηγορίαν ὅτι ἐνισχύει τὴν ΕΟΚΑ. Ὁ ἐθναρχεὺς Κίτιου φυλακίζεται διὰ τὸν ἴδιον λόγον καὶ ἤδη ὁ κ. Κρανιδιώτης. Σημειωτέον ὅτι, τὸσον μετὰ τὸν κ. Μακάριον ὅσον καὶ μετὰ τὸν κ. Κρανιδιώτην, ἡ θρετανικὴ κυβέρνησις ἐδέχθη νὰ διεξαγάγῃ διαπραγματεύσεις ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς ἐκπροσώπων τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ.

• Μακάριος - Ἀνθίμος - Κρανιδιώτης, εἶναι τὰ τρία πρόσωπα μετὰ τὰ ὁποῖα διεξήγαγεν ἡ ἀπειράθη νὰ διεξαγάγῃ διαπραγματεύσεις ἡ Μ. Βρετανία πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἀπόψεών της. Καὶ οἱ τρεῖς συνελήφθησαν. Ἡ ἐνέργεια αὕτη ἀποτελεῖ τὴν λογικὴν συνέπειαν τῆς θρετανικῆς πολιτικῆς. Ἐάν δὲν τοὺς συκοφαντήσῃ καὶ δὲν τοὺς καταστήσῃ ἀνυπολήπτους ἐνώπιον τῆς διεθνούς κοινῆς γνώμης, δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀρνήσιν τῆς συνέχευσε καὶ τοῦ τερματισμοῦ τῶν διαπραγματεύσεων. Ἐφ' ὅσον δὲν

κατῶρθωσε νὰ τοὺς ἐξαγοράσῃ ἢ νὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ εἰς ὑποταγὴν, ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ τοὺς συλλάβῃ.

• Τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὑπουργοῦ Ἐμπορίου τῆς ΕΣΣΔ εἰς Ἀθήνας κ. Παυλῶφ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἀνταπόδοσις ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ συναδέλφου του κ. Παπαληγοῦρα. Τὸ ἐλαϊόλαδον καὶ τὰ καπνὰ ἀπετέλεσαν τὸ κύριον ἀντικείμενον τῶν ἐδῶ συνομιλιῶν καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν συνεννόησις θὰ συνεχισθῇ εἰς Μόσχαν.

• Τὸ θερμοληκτρικὸν ἐργοστάσιον Πτολεμαῖδος θὰ λειτουργήσῃ μετὰ καθῶν αὐτοῦσιον λιγνίτου. Τὴν ἀδυναμίαν τῆς κατασκευῆς λιγνιτοπλίνθων, περὶ τῶν ὁποίων προβλέπει ἡ σχετικὴ σύμβασις, προσπαθεῖ ἐν τῷ μεταξύ νὰ παρακάμψῃ ὁ ὑφυπουργὸς Ἐμπορίου κ. Μάρτης διὰ μακρῶν δηλώσεων, σχετικῶς μετὰ τὴν διάθεσιν ἀνθρακίτου. Ἡ ἰδίᾳ μεθόδος ἐφηρμόσθη ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου καὶ προκειμένου περὶ τῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος τῶν ἐρευνῶν πετρελαίου καὶ τῆς συμβάσεως Χέλη.

ΤΟΥΡΚΙΑ :

• Αἱ ἐφημερίδες «Ἰσταμποῦλ Ἐξπρές», «Βατάν» καὶ «Τζουμχουριέτ» ἐμφανίζουν τελευταίως μετριοπάθειαν καὶ τάσιν ἀποκαταστάσεως μιᾶς ὁμαλότητος εἰς τὰς ἑλληνοτουρκικὰς σχέσεις διὰ

τὴν ὀξυνεῖν τῶν ὁποίων διεδραμάτιζαν πρωτεύοντα ρόλον πρὸ ἔτους. Ἡ πρόσφατος ὀξυνεῖς τῶν θρεταννοαμερικανικῶν σχέσεων καὶ ἡ ἐπιδειχθεῖσα οὐσιαστικὴ ἀδυναμία τῆς Μ. Βρετανίας εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ, δύνανται νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς τουρκικῆς μετριοπαθείας. Πιθανῶς νὰ ἀποτελῇ καὶ δείκτην προσανατολισμοῦ τῆς τουρκικῆς πολιτικῆς εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον, ἐάν συνδυασθῇ μετὰ τὴν ἀόριστον ἀπάντησιν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ θρεταννικὸν ἔρωτημα σχετικῶς μετὰ τὸ Σύμφωνον Βαγδάτης.

Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ :

• Τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Μ. Βρετανία ἐνεφανίζετο ἀπορρίπτουσα κάθε ἰδέαν συζητήσεως τοῦ κυπριακοῦ εἰς τὸ ΝΑΤΟ, ὑπεστηρίχθη (Πολιτικὸν Γράμμα, ΕΙΚΟΝΕΣ 35), ὅτι ἡ ἀρνήσις ἦτο φαινομενικὴ. Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν τὸ ἀληθὲς τῆς διατυπωθείσης προθέσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς δοθείσης τότε ἐρμηνείας. Διότι κατὰ ρητὴν ἀπαίτησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μ. Βρετανίας κ. Σελγούιντ Λόυντ, αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου ἐτηρήθησαν αὐστηρῶς ἀπόρρητοι.

ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ :

• Ἡ ναυτικὴ θάσις τοῦ Κάδιε, ἐπὶ τῶν ἰσπανικῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἔχει ἐκχωρηθῇ εἰς τὰ ἀμερικανικὸν ναυτικόν. Αἱ μέχρι στιγμῆς δαπάναι τῶν Ἀμερικανῶν ἔχουν ἀνέλθει εἰς 120.000 000 δολλάρια, ὁ ναύσταθμος δὲ προβλέπεται ὅτι θὰ ἔχη συμπληρωθῇ τὸ 1958.

Ε.Σ.Σ.Δ. :

• Ὁ διορισμὸς τοῦ Ἰβάν Κωνσταντινῶνιτς Ζαμτσέφσκυ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τμήματος Βαλκανικῶν ὑποθέσεων τοῦ σοβιετικοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀποδεικνύει τὴν αὐξουσαν σημασίαν πού ἀποδίδεται εἰς τὴν Μόσχαν διὰ τὸν τομέα αὐτόν. Ἡ ἀπορρόφησις ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρων ποσοτήτων ἑλληνικῶν προϊόντων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς πρῶτον βήμα τῆς ἐν ἐξελίξει ρωσικῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν θὰ κατευθύνῃ ὁ προσωπικὸς ἔμπιστος τῆς σημερινῆς πολιτικῆς ἡγεσίας τῆς ΕΣΣΔ.

• Ἡ ἀναγγελία τῆς πιθανῆς ἐξόδου τοῦ σοβιετικοῦ στόλου τῆς Μαύρης θαλάσσης εἰς τὴν Μεσόγειον διὰ ἐπισκέψεως διαφόρων λιμένων προέρχεται ἀπὸ τουρκικὰς πηγὰς. Ἡ Τουρκία εἶχε προσκαλέσει πρὸ διμήνου τὸν Ἐκτον Ἀμερικανικὸν Στόλον ὅπως ἐπισκεφθῇ τοὺς τουρκικοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου.

ΣΥΡΙΑ :

• Τὸ μέτωπον τοῦ ἀραβικοῦ κόσμου δὲν εἶναι τὸσον ἀρραγὲς ὅσον φαίνεται. Ὑφίστανται ἀρκεταὶ ἐσωτερικαὶ ἀντιθέσεις. Ἡ πρόσφατος πρωτοβουλία τοῦ βασιλέως τῆς Ἰορδανίας Χουσεῖν περὶ συγκλήσεως διασκεύως Συρίας - Λιβάνου - Ἰορδανίας δὲν συναντᾷ τόσην προθυμίαν ἐκ μέρους τῆς Συρίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερον συνεταῖρον, ἀλλὰ ὅχι καὶ τὸν ἰσχυρότερον. Πρὶν ἢ Συρία ἀποφασίσῃ περὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν διάσκεψιν, θέλει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν συναίνεσιν τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν συναψιν Συρο - Λιβανικῆς στρατιωτικῆς συμφωνίας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐλπίζει νὰ ἀντισταθμίσῃ τὴν στρατιωτικὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἰορδανίας, ὀφειλομένην εἰς τὴν Ἀραβικὴν Λεγεώνα.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ :

• Εἰς τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Σουηδίαν ὑπεβλήθησαν προσφοραὶ αἰγυπτιακοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου διὰ 100.000 τόννους πετρελαίου σοβιετικῆς προελεύσεως, ἐξοφλητέου εἰς δολλάρια ἢ σοουδικὰς κορώνας καὶ εἰς τιμὴν κατὰ 25% ἀνωτέραν τῆς διεθνοῦς. Ἡ προσφορά δὲν ἐγένετο δεκτὴ, διότι ἐθεωρήθη ὅτι τὸ 25% ἀπετέλει κερδοσκοπίαν τοῦ αἰγυπτιακοῦ οἴκου ἐκ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως εἰς Σουεζ. Κατὰ τοὺς σοουδικικοὺς κύκλους, πρόκειται περὶ ἐμμέσου προσφοράς τῶν σοβιετικῶν πετρελαίων, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν νὰ μὴ εὐρίσκουν πελατεῖαν εἰς τὴν δυτικὴν ἀγοράν.

ΓΑΛΛΙΑ :

• Εἰς τὸ κομμουνιστικὸν συνέδριον τῆς Χάθρης ἐλήφθη ἀπόφασις ὅπως ἀπευθυνθῇ πρόσκλησις πρὸς τοὺς Γάλλους σοσιαλιστὰς διὰ στενὴν συνεργασίαν, μετὰ τὸν σοσιαλιστικὸν Ἰδεῶδες. Ἡ ἐξαιρετικὴ ἀσφοροσύνη τοῦ κειμένου ἐπροκάλεσε τὴν ἀκόλουθον παρατήρησιν τῆς σοσιαλιστικῆς ἡγεσίας: «Οἱ κομμουνιστὰι ἐμφανίζονται ἐξαιρετικῶς εὐγενεῖς διὰ νὰ δύναται νὰ θεωρηθῶν ἐντιμῶν». Καὶ ἡ πρότασις ἀπερρίφθη.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ :

• Ἐνῶ ἡ κυβέρνησις Ἀντενάουερ τηρεῖ διακριτικὴν σιγὴν εἰς τὸ θέμα τῶν ἀγγλογαλλικῶν στρατιωτικῶν μέτρων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου, ὁ γερμανικὸς τύπος πάσης ἀποχρώσεως ἔχει ἐξαπολύσει τὴν βιαιοτέρα μεταπολεμικὴν ἐπιθεσιν κατὰ τῶν Ἀγγλογαλλῶν. Οὔτε ὁ τολμηρότερος προφήτης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προῖδῃ ἐντὸς δεκαετίας τὴν Γερμανίαν καταγγέλλουσαν τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν διὰ φιλοπόλεμον πολιτικὴν.

ΤΑ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΤΟΥ ΣΕΡ ANTONY ΗΝΤΕΝ. Μετὰ τὴν ἀπέλαση διὸ Βρετανῶν διπλωματῶν ἀπὸ τὸ Κάιρον, οἱ Αἰγύπτιοι διπλωμάται Σαλάχ Καφαφί (ἀριστερὰ) καὶ Χαμνὺ Νασσέφ (δεξιὰ) διετάχθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ Λονδίνον. Ὁ Νασσέφ ἦταν ἐμπορικὸς ἀκόλουθος τῆς Αἰγύπτου (Express News)

(Intercontinentale)

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟ καθολικῶν καὶ μουσουλμάνων οἱ σύνεδροι ὑπέβαλαν τὰ σέβη τους στὸν σουλτάνο τοῦ Μαρόκου. Ὁ πρίματος Ντὸν Ντενίς Μαρτέν ἐνῶ ἀπονέμει χαιρετισμὸν πρὸς τὸν σουλτάναν. Σπάνια παρουσιάστηκε ἡ περίπτωση ἐνὸς καθολικοῦ ἱερωμένου καὶ μάλιστα πριματου νὰ φιλήσῃ τὸ χεῖρ ἐνὸς μουσουλμάνου πολιτικοῦ ἡγέτου.

ΣΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ του Μανώλη Μπικογιαννάκη, στην Καραβέ (κάτω) τρεις χαρακτηριστικοί τύποι Γαυδιωτών, από αριστερά προς τα δεξιά, ο 'Ιωσήφ Σκανδαλάκης, ο Γεώργιος Βαϊλακάκης κι ο Μανώλης Βαϊλακάκης, γνωστός σ' όλους ως «παπά-Μ ανώλης» από τότε που οι χωρικοί στα Βατσιανά του φόρεσαν ράσα και τόν βάλανε να τους κάνει 'Ανάσταση, έλλείπει άλλου παπά. Δεξιά: Τα κατάξερα άνεμοδαρμένα ύψώματα της Γαύδου, ψημένα από έναν ήλιο τροπικό, είναι σχεδόν γυμνά. Κάθε θλάση παρουσιάζεται άναμικη. Τα κυπαρίσσια δεν μεγαλώνουν, μένουν σε κατάσταση θάμνων.

«ΕΙΔΑΤΕ ΤΥΡΑΝΝΙΑ; Αυτή είναι ή λεγόμενη ζούγκλα», λέει ο Μανώλης Βαϊλακάκης, ενώ άλωνίζει. Τα ψάθινα φίμωτρα στα μουσούδια των ζώων είναι για να τα εμποδίζουν να τρών το πολύτιμο σιτάρι. Τα Βατσιανά όπου ζή ο Μανώλης είναι το πιό φτωχό από τα τρία χωριά της Γαύδου· ή γή είναι άγονη κι ο Μανώλης πρέπει να δουλέψη σκληρά για να θρέψη με τα φτωχά μέσα την οικογένειά του.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΚΙ' ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Στή Γαύδο, ένα νησάκι του Λιβυκού πελάγους, μιά φούχτα άνθρωποι ζούν σαν έρημιτες

Κάτω από έναν ήλιο που θράζει, ή μοναδική μας σκέψη είναι να θρούμε λίγους τετραγωνικούς πόντους σκιά για να χάσουμε το κεφάλι μας, ενώ τα έξάρω ντουκ - ντουκ - ντουκ της μηχανής του καϊκιού, που διασχίζοντας τα νερά του Λιβυκού πελάγους μάς φέρνει στο νησί της Γαύδου, μάς έχει κάνει το μυαλό κουρκούτι. 'Ο μόνος που άντέχει στην δοκιμασία είναι ο Μανούσος Γυαλινάκης, με τη μούρη πασαλειμμένη από πετρέλαιο, που με το καϊκι του εκτελεί τη μοναδική συγκοινωνία ανάμεσα στη Γαύδο και στην Κρήτη, μιά φορά την εβδομάδα, μεταφέροντας το ταχυδρομείο, ζώα, λογής - λογήςπραμάτειες και ανθρώπους. Πλέουμε τώρα κατά μήκος της βόρειας άκτης του νησιού. Μεγάλα δάση από γιγάντιους κέδρους φτάνουν 'ίσσαμε την άμμουδιά, αλλά ή κορυφογραμμή των βουνών είναι φαλακρή, δαρμένη από όλους τους ανέμους και ψημένη από τα άνηλεή βέλη του ήλιου. Μόλις ξεπεράσουμε το ακρωτήρι στο βορειανατολικό άκρο του νησιού, βλέπουμε στο βάθος ενός όρμου μιά μικρή προβλήτα με μιά - δυο βάρκες κ' ένα ψαράδικο τρεχαντήρι —στην παραλία είναι μοναχά δυο σπιτάκια από ξερολιθιά και, πλάι σ' αυτά, τέντες από ψάθες και καναδάτσο. Πίσω από τα σπιτία ύψώνεται, κατακόρυφα σχεδόν, ο γυμνός βράχος. Αυτή είναι ή Καραβέ.

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Καθώς σαλτάρουμε ένας ένας στη στεριά, ακούγεται ή κραυγή «'Ανδρέα! 'Ανδρέα! 'Ανδρέα!» να δονή τον αέρα, γεμάτη χαρά, και βλέπουμε ένα χωροφύλακα να ξεχωρίζει ανάμεσα από τους άντρες που περιμένουν στην προβλήτα, να όρμη και να αγκαλιάζει έναν από τους συνεπιβάτες μας, χωροφύλακα επίσης. 'Ο 'Ανδρέας κι ο άλλος προχωρούν προς ένα από τα δυο σπιτία· πίσω τους ακολουθούμε έμεις. Είναι καφενείο, αλλά καμμία έπιγραφή δεν το δηλοϊ. 'Αλλωστε, σ' όλην τη Γαύδο δεν θα τύχαινε να δούμε πουθενά την παραμικρή έπιγραφή. Στο

έσωτερικό του μαγαζιού ένας άντρας 'ίσσαμε πενήντα χρονών ανοίγει γκαζόζες για την πελατεία — οι γκαζόζες και ή μπύρα ήταν οι μοναδικές πολυτέλειες που θα συναντούσαμε στη Γαύδο κι αυτές άλλωστε χωρίς πάγο.

«'Ανοιξε Μανώλη το ταχυδρομείο να δούμε αν έχουμε κανένα γράμμα... αν και για μάς δεν θα υπήρχη γράμμα», λέει ο φίλος του 'Ανδρέα με μελαγχολία. 'Ο καφετζής, ο Μανώλης Μπικογιαννάκης, — συνάμα και ταχυδρόμος — λύνει τον σπάγκο που δαστάει τα γράμματα. «Στο παρελθόν έχει κάνει και πρόεδρος της κοινότητος», μάς λέει ο 'Ανδρέας.

Πίνουμε μιά γκαζόζα, τρώμε διαστικά λίγα κομμάτια καρπούζι, κατεβάζουμε έναν καφέ, και δρόμο ύστερα για το Καστρί, την έδρα των 'Αρχών του νησιού. Οι 'Αρχές είναι δυο, ο Σταθμός Χωροφυλακής — δηλαδή ο 'Ενωμοτάρχης Σταύρος Σκουλούδης, γνωστός ως «ο Καπετάνιος», και τέσσερες χωροφύλακες — και ο πρόεδρος της κοινότητος. 'Ο δρόμος από την Καραβέ 'ίσσαμε το Καστρί, συνεχώς άνηφορικός, απαιτεί μιά έως δυο ώρες πορεία, ανάλογα με το βάρος του φορτίου και με την ώρα της ημέρας. Πηγή με νερό, πουθενά. Μιά δυο πηγές έχει όλο το νησί. Βρέχει μόνο δυο-τρεις φορές το χρόνο, αλλά σά βρέξει ο ούρανός κατεβάζει τόνινους νερό. Και τότες γεμίζουν οι ύπόγειες δεξαμενές, πουναι στην όψη σαν πηγάδια. 'Αν στερέψουν οι δεξαμενές, νερό δεν βρίσκειται πουθενά.

Οι χωροφύλακες Στράτος Δεσποτέλλης και 'Ανδρέας Λεζές, περπατάνε μπροστά και μάς δείχνουν τον δρόμο. «'Εκατόν ογδόντα είναι όλοι οι κάτοικοι και των τριών χωριών του νησιού — κουκιά μετρημένα», λέει ο Στράτος. «'Αλλοτε ήταν περισσότεροι, αλλά φεύγουν και πάνε και εγκαθίστανται στην Παλιόχωρα». Φτώχεια μεγάλη δέρνει το νησί τους, λίγα χωράφια σπέρνονται με σιτάρι και με κριθάρι, κι αυτό είναι όλο. Περιβόλια δεν έχει, εκτός από κάτι λίγα στην 'Αμπελο, ένα από τα τρία χωριά, όπου έχει και πηγάδι, μάς έξηγει ο 'Ανδρέας. Το νησί είναι βοσκότοπος κ' έχει αρκετά βόδια κι αγελάδες, καθώς και αίγοπρόβατα. Το τυρί και το βούτυρο που βγάξει ή Γαύδος είναι όνομαστά. Αυτά τα λίγα πράματα είναι το σύνολο του πλούτου της Γαύδου. 'Η ζωή είναι δύσκολη, τέρψεις δεν προσφέρονται για τους νέους, γι αυτό όλοι οι νέοι θέλουν να φύγουν για έξω.

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΑΝΤΑΤΑΚΗΣ, πρόεδρος της κοινότητος, ξετρυπώνει από μιά από τις λαξευτές εισόδους της «Σπηλιάς της Καλυψώς». 'Η περιοχή είναι γεμάτη από 'ίχνη χαμένου πολιτισμού.

Ἐδῶ, ἰὸν κάθε λι γῆ αἰῶνες, οἱ ἄνθρωποι, ἰὸν δέντρα, ἰὸν σωίλια. Δὲν ὑπάρχει ὡραεργόν, οὔτε μέλλον. Ἐδῶ σωμαίνει ὁ χρόνος...

ΓΙΩΡΓΗΣ ΓΥΑΛΙΝΑΚΗΣ: «Ἡ πείνα εἶναι τὸ καλύτερο φαγητό!» Ἡ ταβέρνα τοῦ Γιώργη εἶναι τὸ μοναδικό στέκι στὸ Καστρί, ἀλλὰ ἂν θέλῃ κανεὶς νὰ φάῃ ἐκεῖ πρέπει νὰ πάῃ τὰ ὑλικά.

«Νηοὶ γερόντων εἶναι ἡ Γαῦδος» λέει ὁ Ἀνδρέας. «Εἶναι πάρα πολλοὶ γέροι 80—95 ἐτῶν, τὸ κλίμα τοὺς εὐνοεῖ. Τὰ κορίτσια ἀναπτύσσονται γρήγορα καὶ σὰν γίνουν 13—14 χρονῶν εἶναι τῆς παντριάς. Ἔτσι βλέπει κανεὶς ζευγάρια ἡλικίας 30—35 χρονῶν νάχουν καμμιά δεκαριά παιδιά».

Τὸ μονοπάτι ποὺ ἀκολουθοῦμε περνáει τὰ ἀνάμεσα ἀπὸ γυνεὲς καθουρντισμένες ἐκτάσεις. Κάτω, χαμηλὰ, κατὰ τὸ μέρος τῆς θόρειας παραλίας φαίνεται τὸ μεγάλο δάσος μὲ τοὺς κέδρους. Ἐδῶ ψηλὰ, ποὺ καὶ ποὺ μόνο βλέπεις κανένα κέδρο. Σ' ἓνα ὕψωμα ξεχωρίζουν καμμιά εἰκοσαριά σπιτίσια, φτιαγμένα μὲ ξερολιθιά. Εἶναι τὸ Καστρί, ἡ πρωτεύουσα. Ἐκεῖ εἶναι καὶ τὸ σχολεῖο, λέει ὁ Στράτος, τούτην ὁμῶς τὴν ἐποχὴ εἶναι κλειστό. Στὸ Καστρί ζῇ κι ὁ παπᾶς, ὁ μοναδικὸς τοῦ νησιού, γέροντας ὀδονταπέντε χρονῶν τὸ σπῆτι του, τὸ δίπαστο, εἶναι τὸ μεγαλύτερο τοῦ χωριοῦ. Οἱ χωροφύλακες μᾶς πληροφοροῦσαν ἀκόμη ὅτι δικαστὴς δὲν ὑπάρχει στὴ Γαῦδο, μόνο ὁ ἀγρονόμος ἐπισκέπτεται τὸ νησί μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Φυσικά, τὸ νησί δὲν ἔχει γιὰ τρὸ οὔτε ἐπιστήμονα μαιά, κ' ἔτσι ἂν ἀρρωστήσῃ κανεὶς εἶτε μένει ἐπὶ τόπου ὥσπου νὰ γίνῃ καλὰ ἢ νὰ πεθάνῃ, εἶτε μεταφέρεται στὴν Παλιόχωρα τῆς Κρήτης. Εὐτυχῶς ποὺ τὸ κλίμα εἶναι καλὸ, λένε ὅλοι.

Στὸ Καστρί δεσπόζει ὁ Σταθμὸς Χωροφυλακῆς καὶ τὸ σπῆτι τοῦ παπᾶ, δίπλα καὶ τὰ δύο: ὅλα τὰ ἄλλα σπιτία εἶναι μονόροφα, φτωχικά, χτισμένα ἀπὸ πέτρα κιτρινοκόκκινη, ἔτσι ὥστε δύσκολα νὰ ξεχωρίζουν ἀπὸ τὴ βουνοπλάγια ἀπὸ μακριὰ, ἀσοδάντια ἀπ' ἐξῶ κι ἀπὸ μέσα, μὲ στέγες φτιαγμένες ἀπὸ ξύλο κέδρου καὶ μὲ μεγάλα τζάκια ὅπου μαγειρεύεται τὸ φαί. Μερικὰ ἀπὸ τὰ σπιτία περιβάλλονται ἀπὸ περιδοάκια 15—20 τετραγωνικῶν μέτρων, ὅ-

που εἶναι φυτεμένες μερικὲς ντοματιὲς καὶ ἀγριοριές. Μαγὰζι ἔχει μόνο ἓνα τὸ Καστρί, ὅπου μπορεῖ νὰ βρῇ κανεὶς ἐλάχιστα ἀπὸ τὰ στοιχειώδη εἶδη, κλωστὲς, κουμπιὰ, κονσέρβες, κ.λ.π. καὶ οὕζο ἢ μᾶλλον τσικουδιά. Ὑπάρχει καὶ μιὰ ταβέρνα, τοῦ Γιώργου Γυαλινάκη, πατέρα τοῦ ἰδιοκτήτη τοῦ καϊκιού, ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ γκαζόζες, μπύρα καὶ κρασί. Ὁ Γιώργης, ὁ ταβερνιάρης, ἓνας ἄντρας ἴσαμε 53 χρονῶν προικισμένος μὲ ἀκατάβλητο κέφι καὶ ζωηράδα, δὲν παρασκευάζει φαγητὸ στὴν ταβέρνα του παρὰ μόνον ἂν τοῦ πᾶς τὰ ὑλικά—δηλαδή τὸ κρέας, τὰ ψάρια, ἢ τὰ αὐγά, γιὰτὶ μακαρόνια, θούτυρο καὶ λάδι διαθέτει τὸ κατάστημα. Τόσο σπάνια γευματίζουν πελάτες στὴν ταβέρνα, ὥστε ὅλα σχεδὸν τὰ σκεύη, ποτήρια, πιάτα, μαχαίροπύρουνες, βρίσκονται στὸ σπῆτι τοῦ Γιώργη, ποὺ βρίσκεται ἀντίκρου ἀπὸ τὸ κατάστημα. Ἐκεῖ ἄλλωστε μαγειρεύει ἂν ποτὲ παρουσιαστῇ εὐκαιρία.

«Ἡ ΠΕΙΝΑ ΕἶΝΑΙ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΦΑΓΗΤΟ»

Ἄν καὶ ἡ ζωὴ στὴ Γαῦδο εἶναι πρωτόγονη δίχως ἠλεκτρικὸ φῶς, ραδιόφωνα, πάγο, κ' ἓνα σωρὸ εὐκολίες καὶ ἀπολαύσεις, σπάνια ἀκούει κανεὶς τοὺς Γαυδιώτες νὰ παραπονοῦνται. Ἀντίθετα, πρῶτοι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι σπᾶνε κέφι μὲ τίς στερήσεις τους καὶ ἀντιμετωπίζουν φιλοσοφικὰ τὴ μοίρα τους. «Μιάς κ' ἔδῶ μᾶς ἔρριξε ὁ Θεός, τί νὰ γίνῃ; Ἐδῶ θὰ μείνουμε», λέει ὁ Γιάννης Τσιτονάκης, ὁ ἀγροφύλακας, ποὺ ἔζησε ἀρκετὰ χρόνια σὰν ἐργάτης στὴν Παλιόχωρα καὶ γύρισε πρὶν ἀπὸ δύο-τρία χρόνια στὴ Γαῦδο, ὅταν ὁ προηγούμενος ἀγροφύλακας σκοτώθηκε γιὰ λογους τιμῆς.

«Ἡ ζωὴ χωρὶς περιπέτεια δὲν εἶναι ζωὴ καὶ ἡ ἀγάπη δίχως σκέρτσες δὲν εἶναι ἀγάπη!» παραμυθαίνει ὁ Γιώργης.

Φέτος ἡ Γαῦδος περνάει ἀσχημὲς μέρες. Ἐδρεξε μόνο δύο φορές ὅλον τὸν χειμῶνα, στὶς 26 Δεκεμβρίου καὶ στὶς 16 Ἰανουαρίου, ἀπὸ 2-3 μέρες τὴν κάθε φορὰ. Ἔτσι τὸ νερὸ εἶναι λιγοστὸ στὶς δεξαμενές. Ἡ σοδειὰ τοῦ σιταριοῦ καὶ τοῦ κριθαριοῦ ἦταν κακὴ, ἀφοῦ ὁ μεγαλύτερος παραγωγὸς ἔβγαλε μόλις 150 ὀκάδες σιτάρη καὶ 180-200 ὀκάδες κριθάρι. Ἔτσι, οἱ κάτοικοι τῆς Γαῦδος ἀναγκάστηκαν νὰ πουλήσουν τὰ μισὰ τους ζῶα γιὰ νὰ ἀγοράσουν σιτάρη καὶ κριθάρι γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὰ θρέψουν αὐτὰ καὶ νὰ τραφούν καὶ οἱ ἴδιοι. Πάνω ἀπὸ εἴκοσι ἀροτρίωντα ζῶα πουλήθηκαν φέτος.

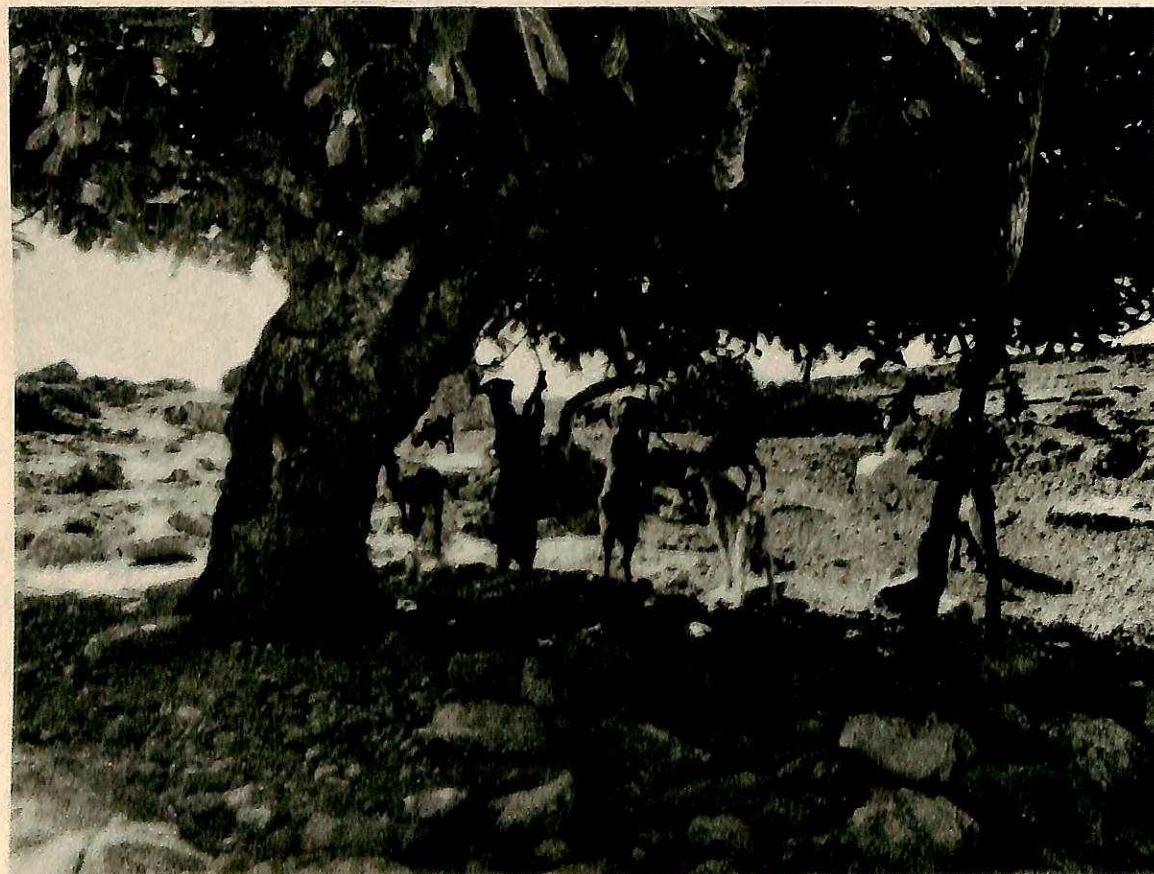
«Ἐχει πέσει φέτο τὸ διαόλου στὴν ξερὰ καὶ στὴ θάλασσα», λέει ὁ Μανώλης Μπικογιαννάκης, ὁ καφετζῆς τῆς Καραβὲ πούχει ἀνέβει κι αὐτὸς στὸ Καστρί γιὰ δουλεῖα.

«Ἄν γινόταν συστηματικὴ καλλιέργεια — ὑποστηρίζει ὁ ἀγροφύλακας, ὁ Γιάννης, — τὰ πράματα θὰ ἦταν καλύτερα, ἀλλὰ ὅσα χρόνια ἔχω ἐδῶ δὲν ἔτυχε νὰ δῶ νάρθη κανέναν γεωπῶνος νὰ τοὺς δείξῃ πῶς νὰ κάνουν συστηματικὴ καλλιέργεια τῆς γῆς».

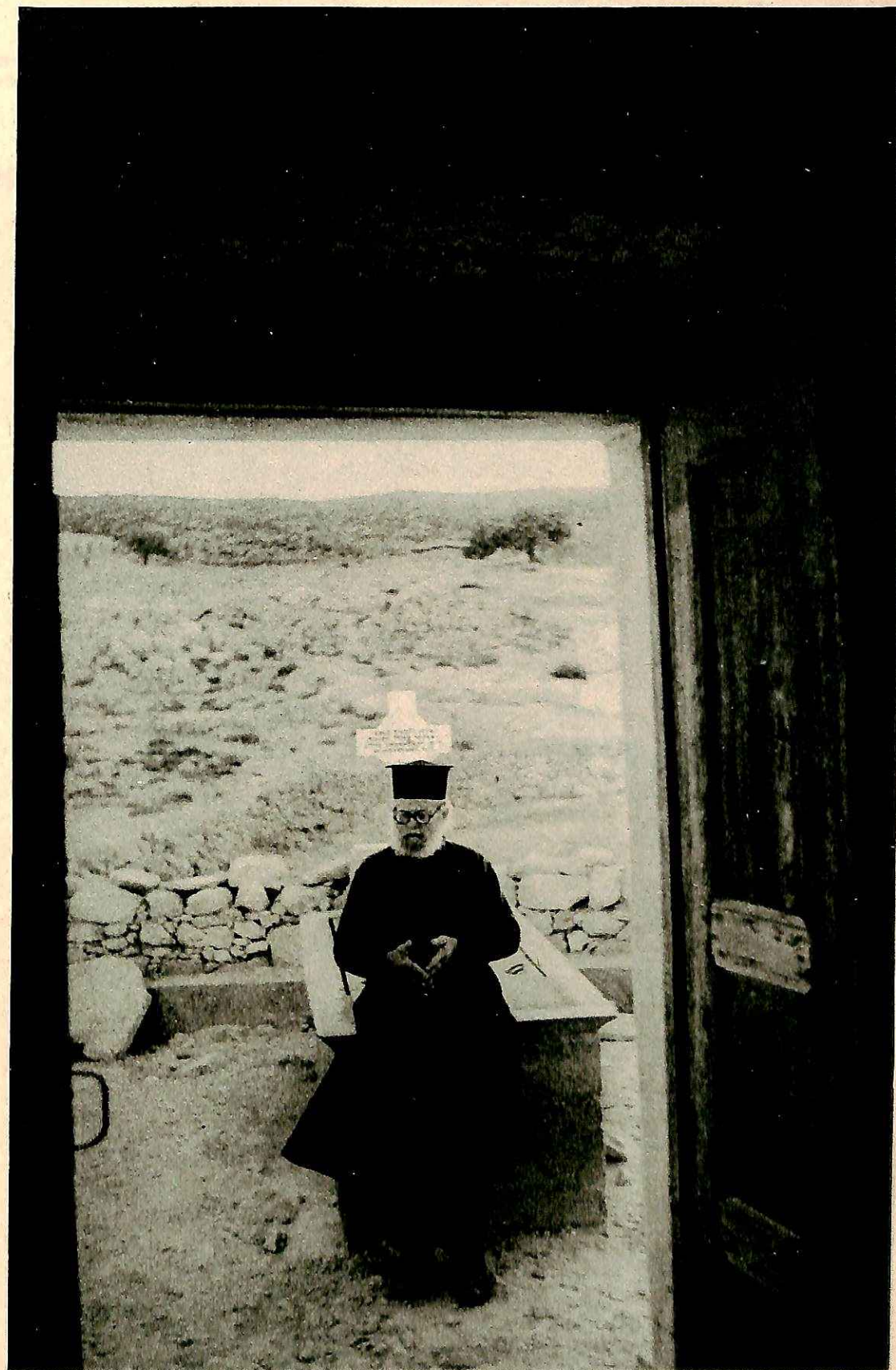
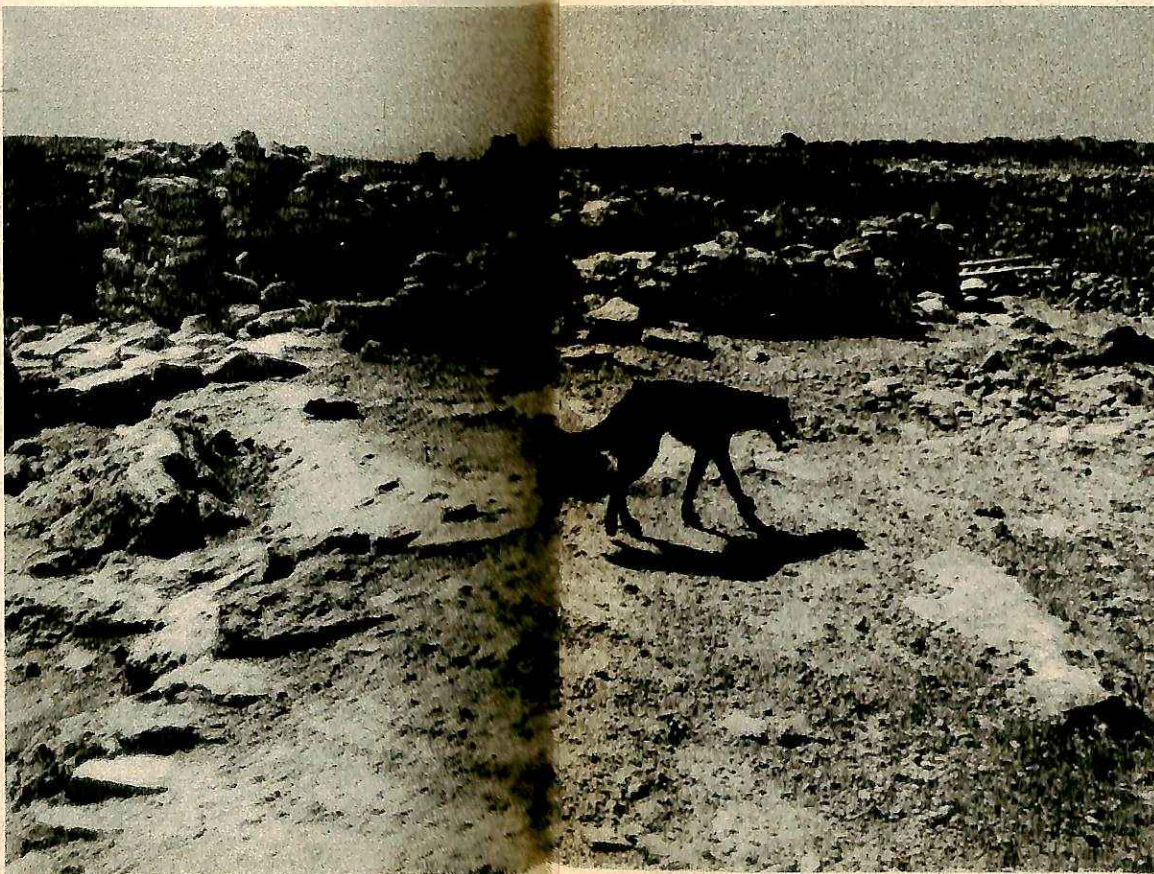
Ἕνας ἄλλος κάτοικος τοῦ χωριοῦ ὑπενθυμίζει ὅτι, ὅταν πρὶν ἀπὸ χρόνια ζοῦσαν οἱ πολιτικοὶ ἐξόριστοι κάτω στὸ Σαρακίνικο, κοντὰ στὴν παραλία, εἶχαν ἀνοίξει δύο πηγάδια μὲ τὰ ὁποῖα πότιζαν τὰ περιβόλια τους ὅπου καλλιεργοῦσαν ντομάτες κι ἄλλα λαχανικά, πεπόνια, καρπούζια κλπ. Εἶναι πολλὰ μέρη κοντὰ στὴν παραλία ὅπου ἔχει νερὸ στοὺς πενήντα πόντους ἢ στὰ δύο μέτρα.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

Οἱ ΚΑΤΣΙΚΕΣ ΤΗΣ ΓΑΥΔΟΥ κάνουν ἀγωνιώδεις προσπάθειες νὰ φτάσουν τὰ φύλλα μιάς συκιάς. Πουθενὰ ὁλόγυρα δὲν ὑπάρχει πράσινο γιὰτὶ τὸ νερὸ εἶναι σπάνιο στὴν Γαῦδο. Πέρνει ἔδρεξε μόνο 2 φορές.

Ἡ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΣΚΥΛΙΟΥ στὴ Γαῦδο εἶναι χίλιες φορές πιὸ δύσκολη ἀπὸ ὅτι εἶναι ὅπουδήποτε ἄλλου. Τίποτε δὲν περισσεύει ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὁ σκύλος φροντίζει μόνος τὴν ἐπιβίωσή του.

Ο ΠΑΠΑ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΑΛΑΚΗΣ ἀκουμπισμένος στὸν τάφο πούχει ἐτοιμάσει γιὰ τὸν ἑαυτό του. Τὸ ὄνομά του εἶναι ἤδη σκαλισμένο στὸν μαρμαρίνο σταυρὸ. Ὡστόσο ὁ παπα-Γεώργιος ἔχει μιὰν ἀνησυχία: θὰ βρεθῇ παπᾶς νὰ τὸν κηδέψῃ; Σαραντα χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Γεώργιος Ταλάκης χειροτονήθηκε ἱερέας τῆς Γαῦδος, μετὰ ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, ποὺ ἦταν κι αὐτὸς παπᾶς τοῦ νησιού, ὅπως κι ὁ παππούς του, ἄλλωστε. Θᾶθελε πολὺ νὰ τὸν διαδεχθῇ ὁ γιός του.

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΟΤΤΟ ΓΙΟΝ

- Στο δικαστήριο του Ντύσσελντορφ εισάγεται η πιο σκοτεινή υπόθεση κατασκοπείας
- Κεντρικό πρόσωπο ένας καλοκαμωμένος άνδρας με χαμένο ύφος και κλειστό στόμα
- Παλιός κομμουνιστής έπαγγελματίας πράκτωρ, έπαιξε με τη Δύση και την Άνατολή

ΠΡΟΔΟΤΗΣ, ΜΕΓΑΛΟΦΥΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ Ή ΤΡΕΛΛΟΣ;

Ο ΔΟΚΤΩΡ ΟΤΤΟ ΓΙΟΝ ΟΤΑΝ ΕΔΩΣΕ, ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΟΥ 1954 ΣΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ, ΟΠΟΥ ΕΙΧΕ ΚΑΤΑΦΥΓΕΙ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Κοινός προδότης, μεγαλοφυής κατάσκοπος ή παράφρων; Μεταξύ των τριών αυτών έκδοχών θα πρέπει να εκλέξει το άνωτατον δικαστήριο του Ντύσσελντορφ όταν θ' άσχοληθί —στά τέλη του μηνός— με την υπόθεση Όττο Γιόν, την πολύκροτη, αλλά και μυστηριώδη αυτή υπόθεση, που ο χρόνος δεν μπόρεσε να ξεδιαλύνη. Κι ακόμη οι δικαστές με την ψυχρή λογική, στο πρόσωπο του Γιόν θα έλθουν να κρίνουν μια όλόκληρη εποχή, ένα καινούργιο κόσμο, με γκρεμισμένα τα παλιά είδωλα και ένα τεράστιο κενό στη θέση τους που καμιά καινούργια πίστη δεν μπόρεσε να συμπληρώσει.

Το πρωί της 20ής Ιουλίου 1954 η πολυτελής λιμουζίνα του δρος Βόλγκεμουντ, ενός γιατρού της μόδας που ήτανε περισσότερο γνωστός για τα όργια της γλέντιας του και την άραία Ρόζ-Μαρί — την τρίτη γυναίκα του — πέρανε τα σύνορα του Δυτικού Βερολίνου προς τον σοβιετικό τομέα. Οι Γερμανοί αστυνομικοί κοίταζαν μ' αδιαφορία το μεγάλο μαύρο αυτοκίνητο, που περνούσε τακτικά την διαχωριστική γραμμή των δύο κόσμων, γιατί ο δρ Βόλγκεμουντ είχε την κλινική του στο Άνατολικό Βερολίνο. Άν γνώριζαν όμως ότι ο καλοκαμωμένος άνδρας με την ήλιοκαμένη επιδερμίδα και τα καστανά κυματιστά μαλλιά, που καθόταν δίπλα στον κοντόχοντρο δρα, ήταν ο Όττο Γιόν, ο άρχηγος της Ύπηρεσίας Πληροφοριών της Δυτικής Γερμανίας, της Ύπηρεσίας Προστασίας του Συντάγματος, όπως ήταν ο επίσημος τίτλος της, άσφαλός θα έχαναν την συνηθισμένη αδιαφορία τους.

Λίγες ώρες αργότερα, τα μεγάλα ειδησεογραφικά πρακτορεία μετέδιδαν σ' όλο τον κόσμο την μυθιστορηματική δραπέτευση του Όττο Γιόν στους κομμουνιστές.

Μοναδική, ίσως, στην ιστορία του πολέμου των κατασκόπων, η υπόθεση του Όττο Γιόν έπεσκίσε γι' αρκετούς μήνες κάθε άλλο διεθνές γεγονός και οι φήμες άρχισαν να όργιάζουν, άδέσμευτες από κάθε θετικό στοιχείο. Δόθηκαν πολλές εξηγήσεις, καμιά όμως απ' αυτές δεν μπόρεσε να δώσει ικανοποιητική απάντηση σ' άπειρα έρωτηματικά που θα δημιουργήσε η δραπέτευση του Γιόν, ίσως γιατί κανείς δεν μπόρεσε να νιώσει την ψυχολογική κατάσταση ενός λαού —του γερμανικού— που, ύστερα από 20 χρόνια αγώνων και στερήσεων, μετά από ένα καταστρεπτικό πόλεμο, βρέθηκε και πάλι έμπρός στα ίδια προβλήματα που πίστεψε ότι τα έλυσε ανακαλύπτοντας τον δεκανέα του Μονάχου, και στην ανάγκη να διαλέξει τους νέους φίλους του μεταξύ των χθεσινών έχθρών του.

Το «κόκκινο παρεκκλήσι»

Ο Όττο Γιόν είναι ένα ζωντανό δείγμα της εποχής του και των προβλημάτων της, και η μυθιστορηματική ζωή του άρχισε πριν απ' τον πόλεμο, τον Μάιο του 1938, στις Βρυξέλλες. Στην ταβέρνα μιάς λαϊκής συνοικίας μπαί-

νει ένας άγνωστος που το ήλιοψημένο πρόσωπό του προδίδει ναυτικό. Άδειάζει ένα ποτήρι μύυρα από κεράσια, κ' ύστερα δεύτερο και τρίτο. Ο τρόπος με τον όποιον πίνει το δυνατό ποτό, κάνει τους παραξενεμένους πελάτες της ταβέρνας να πιστέψουν ότι ο ξένος είναι γέννημα θρέμμα της πόλης τους. Κι όμως ο Τρέπερ, όπως λέγεται ο Πολωνοεβραϊός ούτσος κομμουνιστής, δοκιμάζει για πρώτη φορά το εθνικό ποτό των Βέλγων αλλά συνηθισμένος στη δυνατή βότκα δεν του κάνει εντύπωση. Σε λίγο περνούν την στενή πόρτα της ταβέρνας και δύο άλλοι ξένοι. Είναι ο Ρόντο και ο Τσιέρα, που μαζί με τον Τρέπερ άρχισαν την κομμουνιστική τους σταδιοδρομία στην Ίσπανία, όταν πολέμουςαν με την διεθνή ταξιαρχία έναντιον του Φράνκο. Στη μικρή αυτή ταβέρνα οι τρεις σύντροφοι κτίζουν τό... «κόκκινο παρεκκλήσι», την μεγάλη σοβιετική οργάνωση κατασκοπείας, που έπαιξε τεράστιο ρόλο δυό χρόνια αργότερα και έπηρέασε αποφασιστικά τις μάχες του Μίνσκ και του Λένινγκραντ. Η Γερμανία είναι ακόμη σύμμαχος της Μόσχας, αλλά κανείς δεν αμφίβάλλει για την εξέλιξη της άφύσικης αυτής φιλίας, και το Ράσβεντορ (το δεύτερο γραφείο του Γεν. Έπιτελείου της Ε.Σ.Σ.Δ.) παίρνει τα μέτρα του.

Το φαινομενικά ίσχυρό και μονολιθικό χιτλερικό καθεστώς έχει πολλές ρωγμές —τους δυσανεστήμενους άριστοκράτες και τους άπογοητευμένους ιδεαλιστές— μέσα από τις όποιες η μυστική αυτή οργάνωση είσχωρεί στην καρδιά της κρατικής μηχανής. Ένας από τους πρώτους «πιστούς» του «κόκκινου παρεκκλησιού» είναι και ο Όττο Γιόν, που εργάζεται με τον φανατισμό του νεοφώτιστου. Άδιαφορεί για τους κινδύνους και γρήγορα κερδίζει την έμπιστοσύνη των προϊσταμένων του που του αναθέτουν να παρακολουθή τους σταθμούς της οργάνωσης στην δυτ. Εύρώπη. Ο Γιόν, που έχει το ψευδώνυμο Κόλα Κρότε, κυκλοφορεί έλεύθερα και δεν διστάζει να μπή και στην άγγλική κατασκοπεία, αποκαλύπτοντας ότι είναι ταυτοχρόνως και πράκτωρ των Ρώσων. Βρίσκεται στο κορύφωμα της δράσεώς του. Ο κίνδυνος τον μεθά. Έχει λησμονήσει τις ιδεολογικές άνησυχίες του και η έπιτυχία του ίκανοποιεί τα πολυάριθμα «κόμπλεξ» που τον τυραννούσαν.

«Η Ίντελλιτζενς Σέρβις»

Η κατάσταση όμως εξέλισσεται γοργά, ο πόλεμος πλησιάζει και ο Κόλα Κρότε ανακαλείται στη Γερμανία, όπου θα είναι περισσότερο χρήσιμος. Άλλ' η κατάρρευση του ρωσικού μετώπου και οι συλλήψεις όλων των αντιχιτλερικών παραλόων την οργάνωση του «κόκκινου παρεκκλησιού». Ο Κόλα Κρότε διατηρεί την έπαφή του. Δεν μπορεί όμως να δράσει γιατί οι περισσότεροι συνεργάτες του, όσοι βρίσκονται στη ζωή, είναι κλεισμένοι στα στρατόπεδα του Χίμλερ. Κάποια εποχή κινδυνεύει και ο ίδιος να συλληφθή από προδοσία ενός συντρόφου του που δεν διστάζει να δολοφονή κατ' έντολην του Τρέπερ. Ο τελευταίος μάλιστα φροντίζει να φωτογραφισί τον Γιόν σκυμμένο επάνω από το πτώμα του θύματός του. Από την στιγμή εκείνη ο Γιόν είναι πια πειθήνιο όργανο των κομμουνιστών.

Η άπραξία που έπακολουθεί δεν θα συνεχισθή για πολύ. Η Μ. Ι. 15, η στρατιωτική οργάνωση κατασκοπείας των Άγγλων, έτοιμάζει το «κίνημα των αξιωματικών» της 20ής Ιουλίου 1954 και δανείζεται από την «Ίντελλιτζενς Σέρβις» τον λησμονημένο πράκτορά της. Ο Όττο Γιόν δέχεται την νέα αυτή άποστολή. Άραγε όμως έδεδόθη από πατριωτισμό ή κατόπιν έγκρίσεως του Ράβεντορ που προβλέπει τον ψυχρό πόλεμο που θα έπακολουθήσει; Αυτό είναι το πρώτο από τα πολλά έρωτηματικά της μυθιστορηματικής ζωής του Γιόν και ίσως μόνον ο ίδιος να γνωρίζει την απάντηση. Όπως έδειχτε οι Άγγλοι τον θεωρούν δικό τους άνθρωπο και όταν, μετά την άποτυχία της άποπείρας κατά του Χίτλερ, ο Γιόν δραπέτεύει μέσω Ίσπανίας στη Μ. Βρετανία, τον περιμένουν πολλές περιποιήσεις και η βρετανική ύπκοότης που την δέχεται χωρίς ήθικους δισταγμούς.

Η πλάνη του Άντενάουερ

Το 1950 βρίσκει την Δυτ. Γερμανία σ' ένα όργασμο ανασυγκροτήσεως. Ο δρ. Άντενάουερ προσπαθεί να υπερνικήση τις αντιρήσεις και να διαλύσει την καχυποψία των συμμάχων που έχουν ακόμη το «έβeto» σε πολλά ζητήματα. Έ-

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΚΙΖΕΛΑ ΑΝΑΜΕΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ΣΤΟ ΑΡΚΕΤΑ ΕΥΡΥΧΩΡΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΟΥΣ ΤΗΣ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

τσι, είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στη συμβατική άρμοστέα ένα κατάλογο 25 υποψηφίων για την θέση του διευθυντού της Ύπηρεσίας Προστασίας του Συντάγματος, προς έγκριση. Το όνομα του Όττο Γιόν είναι μόλις το 17ο στη σειρά. Άλλ' ο ένας μετά τον άλλον, οι διάφοροι υποψήφιοι άποκλείονται και φθάνει το όνομα του παλαιού πράκτορος του Ράβεντορ. Οι Άγγλοι υποστηρίζουν με έπιμονή τον «άνθρωπό τους». Οι Άμερικανοί, που έχουν την δική τους οργάνωση κατασκοπείας με έπί κεφαλής τον παλαιό διευθυντή του Δευτέρου Γραφείου της Ράϊχσ-μπεργκ και άμετανόητο χιτλερικό, στρατηγό Γκέλεν, — γνωστόν ως «ο άνθρωπος χωρίς πρόσωπο» γιατί έλάχιστοι γνωρίζουν την φυσιογνωμία του — άδιαφορούν μιά και ο Γιόν είναι της έμπιστοσύνης των Άγγλων. Ο δρ. Άντενάουερ τον θεωρεί άνικανο να κάνει διτιθήποτε, ακόμη και να βλάψη — τί σφάλμα αλήθεια — και ύποχωρεί. Έτσι ο Κόλα Κρότε ή Όττο Γιόν, αναλαμβάνει τα νέα καθήκοντά του χωρίς να γνωρίζει ούτε και ο ίδιος, καλά καλά, αν είναι πράκτωρ των Ρώσων, άνθρωπος των Βρετανών ή ένας καλός Γερμανός που άγαπά την πατρίδα του.

Ο «άνθρωπος δίχως πρόσωπο»

Στη νέα του θέση περιμένει να ανακαλύψη την ίδια γοητεία του παλιού μυστικού πολέμου. Άλλ' ο Άντενάουερ τον άγνοεί και άποκεντρώνει την ύπηρεσία του, αφήνοντάς του μόνο την διεκπεραίωση έπισημων έγγραφων. Ο Γκέλεν — που τον μισεί πάντοτε σαν αντιχιτλερικό — τον μάχεται και ο Γιόν βλέπει τους παλαιούς ναζιστές να δρουν ανενόχλητοι για το νέο καθεστώς τη φορά αυτή. Ο παλιός άμφιβολής έυνοητο και πάλι μέσα του και άπογοητευμένος ρίχνεται στην κοσμική ζωή με την συντροφιά του δρος Βόλγκεμουντ και των ώραιων άλλ' ύπόπτων γυναικών που τον περιστοιχίζουν. Η ζωή αυτή που κάνει, μεγαλώνει τη δυσπιστία για το άτομό του και ο άρχηγός της άμερικανικής ύπηρεσίας πληροφοριών στη Γερμανία πληροφορεί την όμοσπονδιακή κυβέρνηση ότι ο Γιόν «πίνει πολύ, και όταν πιή μιλά πολύ». Ο Γιόν προσπαθεί ν' αντιδράσει και έπιτίθεται κατά των πρώην ναζιστών που έχουν διαθρώσει τον διοικητικό μηχανισμό του νέου κράτους, άλλ' η στάση του αυτή τον κάνει ακόμη πιο ύποπτο στους Άμερικανούς και στην Καγκελαρία που προτικά τους χιτλερικούς από τους

κομμουνιστές. Όταν το αντίλαμβάνεται είναι πια άργά. Είναι φανερό ότι δεν θα διατηρήσει για πολύ την θέση του.

Ένας ξεπεσμένος άριστοκράτης...

Το πρωινό της 3ης Μαρτίου του 1954 ένας λαμπερός ήλιος θερμαίνει με τις άκτίνες τους την πόλη της Βόννης, άλλ' ο δαρώνος φόν Πούλιτς, ένας ξεπεσμένος άριστοκράτης, πρώην διπλωμάτης και κατάσκοπος και όψιμος κομμουνιστής έχει σηκωμένους ψηλά τους γυακάδες όταν μπαίνει στα γραφεία της Ύπηρεσίας Προστασίας του Συντάγματος. Έπισκέπτεται τον Γιόν στο γραφείο του και του δείχνει μία έμπιστευτική έκθεση του Γκέλεν προς τον Άντενάουερ που άποκαλύπτει την παλιά του δράση στο «κόκκινο παρεκκλήσι», προτείνοντάς του ταυτοχρόνως να καταφύγει στο παραπέτασμα. Ο Γιόν δεν δέχεται την πρόταση, αλλά και δεν συλλαμβάνει τον θαρόνο όπως είχε υποχρέωση. Άπλως τον συνοδεύει μέχρι την πόρτα κι όταν έπιστρέφει στο γραφείο του καταχωρεί στο άρχειο του ένα δελτίο πληροφοριών όπου έξιστορεί την συνάντησή αυτή. Λίγο αργότερα τρώγει άμέριμνος σ' ένα έξοχικό έστιατόριο με τον σωματοφύλακά του Σέφφερ και τον χριστιανοδημοκράτη δουλευτή Σμιτ Βίτμακ μέλος της έπιτροπής ασφάλειας του Μπούντεσταγκ. Οι τρεις άχώριστοι φίλοι φαίνονται τελείως έξνοιαστοί, άλλ' αν προσέξη κανείς θα παρατηρήσει ότι κάτω από την φαινομενική τους άμεριμνησία προσπαθούν να κρύβουν κάτι που τους άπασχολεί σοβαρά, κι όταν πλησιάσει το γκαρσόνι άλλάζουν άμέσως θέμα στη συζήτησή τους. Ο Σέφφερ και ο Βίτμακ θα ήταν πολύτιμοι μάρτυρες, άλλ' ο πρώτος άυτοκτονεί τρεις μέρες μετά την δραπέτευση του προϊσταμένου του, κι ο δεύτερος φεύγει κι αυτός στους κομμουνιστές.

Πικρή ή άπογοήτευση...

Τέσσερες μήνες μετά την συνάντησή αυτή κατάπληκτος ο κόσμος όλόκληρος πληροφορείται την δραπέτευση του Γιόν. Ο Γκέλεν έχει θριαμβεύσει, και παρ' ότι ο δρ Άντενάουερ το άπαγορεύει, προφοδοτεί τους Άμερικανούς δημοσιογράφους με πληροφορίες για την παλιά δράση του αντιπάλου του. Όλοι πιστεύουν ότι ο Γιόν είναι ένας κοινός προδότης και κανείς δεν άκούει τον δρα Σραίντερ, ύπουργό της Άσφαλείας, που

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΟΤΤΟ ΓΙΟΝ

Μιά γυναίκα κατέχει τὸ κλειδί τοῦ μυστηρίου;

φυγε στους κομμουνιστάς για να σώση τὸ κεφάλι του. Ἀλλά μετὴν ἀρρωστημένη φιλοδοξία του πίστεψε ὅτι, ἐπιστρέφοντας, θὰ μπορούσε νὰ ἐξαπατήσει καὶ πάλι τοὺς δυτικούς καὶ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν παλιὰ ἐμπιστοσύνη τῶν προϊσταμένων του, στοὺς ὁποίους ἦταν πιά ἀχρηστός. Τὴν ἀποψη αὐτὴ ὑπεστήριξε καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐμπί- στους βοηθοὺς τοῦ Α. Ντάλλες — τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀμερικανοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ διευθυντοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Πρακτορίου Πληροφοριῶν τῶν Η.Π.Α. — ποὺ ἐπήρε τὴν ἀδεια ἀπὸ τὴν κυβέρνηση τῆς Βόννης νὰ ἀνακρίνῃ τὸν Γιὸν στὴ φυλακὴ ὅπου ἐκρατεῖτο.

Ἀλλ' ἡ Μ. Ι. 15, ποὺ τὸ γόητρό της εἶχε καταρρακωθῇ μετὴν δραπέτευση τοῦ Ποντεκόρβο καὶ τῶν Μπάρτζες καὶ Μάκ Λην, καὶ τὴν προδοσία τοῦ Φούκς, ἀπεφάσισε νὰ σώσῃ τὸν παλιὸν πράκτορά της. Ὁ ἴδιος ἀξιωματικός ποὺ εἶχε μῆσει τὸν Γιὸν στὸ κίνημα τῶν ἀξιωματικῶν ἐφθασε ἐσπευσμένα ἀπὸ τὸ Λονδίνο κι ἀμέσως ζήτησε νὰ συναντηθῇ μετὴν τὸν δρ. Ἀντενάουερ, ὃν καὶ ἡ ὥρα ἦταν περασμένη. Χάρη στὴν προσωπικὴ ἐπέμβαση τοῦ Βρεταννοῦ πρεσβετοῦ ὁ Γερμανὸς καγκελλάριος δέχθηκε τὸν Ἀγγλο καὶ μίλησε μαζί του ἐπὶ τρεῖς ὥρες. Κανείς δὲν ἔμαθε τί ἀκριβῶς ἐλέγχθη, ἀλλὰ τὴν ἐπομένη ὁ Γιὸν ἐβγαίνει ἀπ' τὴς φυλακῆς κατόπιν διαταγῆς τῆς Καγκελαρίας.

Μεγαλοφυῆς κατάσκοπος;

Αὐτὸ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ κυκλοφορήσῃ ἡ φήμη ὅτι ὁ Γιὸν δὲν ἦταν προδότης, ἀλλὰ μεγαλοφυῆς κατάσκοπος καὶ ἡ ἀπόδρασή του στὸ Ἀνατολικὸ Βερολίνο σατανικὴ πλεκτάνη τοῦ Μ. Ι. 15 ποὺ ἐκδίκηθηκε τοὺς κομμουνιστάς γιὰ τὶς ἀποτυχίες ποὺ γνώρισε μετὰ τὸν πόλεμο. Πρόκειται βέβαια γιὰ μιὰ τολμηρὴ ἐξήγηση ποὺ τὴν ἐνισχύει ὁμῶς τὸ γεγονός ὅτι ὁ Γιὸν εἶχε καταχωρήσει στὸ ἀρχεῖο τῆς ὑπηρεσίας του τὴν πρόταση τοῦ βαρῶνου φὸν Πούλιτς μετὴν κίνδυνον νὰ πέσῃ, στὰ χέρια κανενὸς ἀπὸ τοὺς συνεργάτες του. Ἀκόμη καὶ ἡ σύμπτωση νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Δύση μετὴν δοθήσεια ἐνὸς Δανοῦ δημοσιογράφου, τοῦ Μθὸνε Χένρικσον, ποὺ στὸν πόλεμο εἶχε προσφέρει πολὺτιμες ὑπηρεσίες στὴν ἀγγλικὴ κατασκοπεία, κάθε ἄλλο παρὰ τὴν ἀσάφεια θεωρεῖται. Ὅλα φαίνονται καλὰ ὀργανωμένα καὶ οἱ φήμες ἀναμιγνύουν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πρίγκιπος Λουδοβίκου τῶν Χοετξόλερν στὴν ὑπόθεση αὐτήν. Ἀλλωστε, πῶς μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Γιὸν; Εἶναι δύσκολο νὰ πιστέψῃ κανεὶς ὅτι ἀπεφάσισε νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ζωὴ του κυνηγούμενος ἀπὸ καθυστερημένες τύψεις συνειδήσεως.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Γιὸν ἔχει ἐγκατασταθῇ καὶ πάλι στὸ παλιὸ του διαμέρισμα, εἶναι πάντοτε κομπῶ ντυμένος καὶ δὲν ἀργεῖ νὰ γίνῃ δεκτὸς στοὺς κοσμικοὺς κύκλους ποὺ συνανεστέρητο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόδρασή του. Μόνον ποὺ τώρα πίνει περισσότερο καὶ μιλά ἐλάχιστα, ἴδιως γιὰ τὴν περιπέτειά του. Ἀλλὰ ἡ ἐλευθερία του εἶναι προσωρινή. Ὁ Γκέλεν, ποὺ οἱ Ἀμερικανοὶ «ἐδάρησαν» μαζί μετὴν ὀργάνωσή του στὴν ὁμοσπονδιακὴ κυβέρνησιν, ἀξέχασε νὰ συλληφθῇ καὶ πάλι ὁ Γιὸν, τὴν φορὰ ὁμῶς αὐτὴ μετὴν κατηγορίαν ὅτι ἐγκατέλειπε τὴν θέση του παρανόμως.

Μῶντ, μιὰ μάρτυς ποὺ ξέρει...

Ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει χωρισθῇ σὲ δύο στρατόπεδα. Σ' αὐτοὺς ποὺ θεωροῦν τὸν Γιὸν προδότη καὶ στοὺς λίγους ποὺ τὸν θεωροῦν ἕνα σατανικὸν κατάσκοπον. Οἱ ἐφημερίδες δημοσιεύουν κάθε μέρα διάφορες φήμες καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἔχουν καταληφθῇ ἀπὸ μιὰ ὑπερπείρα καὶ ἀντικειμενικὴ ἀντιπαράθεση. Πάλιν ἀξιωματικοὶ καὶ κοινὸς ἀντιστασιακὸς τῶν Η.Π.Α. εἶχε συνεργασθῇ μετὴν Γιὸν καὶ ἐγγνώριζε μιὰ ξανθὴ Βασαρέζα, τὴν μοναδικὴ κοπέλα ποὺ εἶχε συγκινήσει πραγματικὰ τὸν πρῶτον συνεργάτη του. Δὲν δυσκολεύτηκε νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ σ' ἕνα μπάρο τοῦ Ἀνατολικοῦ Βερολίνου, ψυχικὸ καὶ σωματικὸ ράκος καὶ νὰ τῆς προσφέρῃ μερικὲς στιγμὲς ἀμφίβολης ἀπολαύσε-

γιὰ λίγα μάρκα. Μετὴν ὑπόσχεση νὰ τὴν ὀδηγήσῃ στὸ δυτικὸ τομέα τὴν πείθει νὰ μιλήσῃ, ἀλλ' αὐτὰ ποὺ ἀκούει εἶναι τόσο συγκλονιστικά, ὥστε πρὶν νὰ στείλῃ στὴν ἐφημερίδα του τὴν σπαρταριστὴ ἀνταπόκριση ποὺ κυνηγοῦσε, φέρνει τὴν γυναῖκα αὐτὴ στοὺς παλιούς προϊσταμένους τοῦ τῆς Μ. Ι. 15 τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου.

Ἡ «Μῶντ», ὅπως λέγεται ἡ νέα ἀκόμη γυναίκα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔκανε τὸν σύνδεσμο στὸ «κόκκινο παρεκκλήσι», μπήκε στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ράιζεντουρ ἀκολουθώντας τὸν Γιὸν ποὺ τὸν ἐλάτρευε σὰν Θεό. Πρᾶς χάρη του ἐργάστηκε πιστὰ γιὰ τὸν «κοινὸ σκοπὸ», ἀλλὰ στάθηκε λιγώτερο τυχερὴ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο της καὶ κλείσθηκε σ' ἕνα στρατόπεδο τῆς Σιλεσίας. Ὄταν τὴν ἀπελευθέρωσαν οἱ Ρῶσοι, τίποτε δὲν θυμίζει τὴν ὥραία κοπέλα ποὺ εἶχε συγκινήσει τὸν Γιὸν, καὶ ἡ μόνη ἀνταμοιβὴ γιὰ τὶς παλιές της ὑπηρεσίες ἦταν μιὰ θέση καθαρίστριας σὲ μιὰ στρατιωτικὴ καντίνα τῶν Ρώσων. Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὸ μπάρο ποὺ τὴν ἀνεκάλυψε ὁ Ἀγγλος δημοσιογράφος δὲν ἦταν μεγάλη.

Δυὸ ἀπογοητευμένοι...

Ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴν ζωὴ, πιστεύοντας ὅτι ὁ ἀγαπημένος της Ὅττο δὲν ζοῦσε πιά, εἶχε χάσει κάθε ἐνδιαφέρον ὥς ποὺ μιὰ μέρα διάβασε στὶς κομμουνιστικὲς ἐφημερίδες τὴν δραπέτευσή τοῦ ἀνθρώπου ποὺ θεωροῦσε νεκρό. Γεμάτη λαχτάρα, μετὰ καινούργιες ἐλπίδες ἔτρεξε νὰ τὸν βρῇ γιὰ νὰ ἐκλιπαρήσῃ ὅχι πιά τὴν ἀγάπη του — δὲν εἶχε τόσες ἀξιώσεις — ἀλλὰ τὸν οἶκτο του, τὴν δοῖθαια του. Ἀλλ' αὐτὸ ποὺ ἀντίκρουσε μεγάλωσε τὴν ἀπελπισία της.

Πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελλα τῆς μικρῆς βίλλας ποὺ τοῦ εἶχαν παραχωρήσει οἱ κομμουνισταί, ὁ Γιὸν δὲν ἦταν ὁ εὐτυχισμένος ἀνθρώπος ποὺ εἶχε ἀνακαλύψῃ τὸν παραδεδεσμένο, ὅπως τὸν παρουσίαζε ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα. Ἦταν περισσότερο ἀπογοητευμένος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ καὶ ὅταν ἡ Μῶντ ἐλήθησε νὰ τὴν δοθήσῃ ὁ Γιὸν τράζιζε τὴν κουρτίνα τοῦ παραθύρου του καὶ τῆς εἶδει δύο ἀστυνομικοὺς ποὺ παρακολουθοῦσαν τὸ σπῆτι του χωρὶς νὰ κάνουν καμμιά προσπάθεια νὰ κρυφθοῦν. Ἦταν πῶς ἀποτυχημένος καὶ ἀπὸ τὴν παλιὰ φίλη του. Οἱ κομμουνισταί, ποὺ πίστεψε ὅτι κοντὰ τοὺς θὰ εὑρίσκε τὸν παλιὸ ἐνθουσιασμό του, ὅπως τότε στὸ «κόκκινο παρεκκλήσι», τὸν εἶχαν ξεγράψει. Τώρα εἶχαν στὰ χέρια του τὴν ἀρνὴ καὶ ὁ ἀρρωστημένος ἰδεολογιστὴς τοῦ Γιὸν, οἱ ἀνυσυχίες καὶ τὰ δνειρά του τοὺς ἐνωχλοῦσαν. Εἶχαν ἀρχίσει μάλιστα νὰ δυσπιστοῦν γιὰ τὸν τρελλὸ αὐτὸν ποὺ δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ τὴν σημερινὴν πραγματικότητά καὶ ἀρχισαν νὰ τὸν παρακολουθοῦν. Δὲν ὑπῆρχε καμμιά ἀμφιβολία ὅτι μὲ τὸν ὁ κόσμος θὰ ξεχυοῦσε τὸ ὄνομα του θὰ φρόντιζαν νὰ τὸν ξεφορτωθοῦν. Ἐτοί οἱ δύο παλιοὶ ἀγαπημένοι χώρισαν καὶ πάλι, ὀριστικὰ τὴν φορὰ αὐτὴ, ἀπελπισμένοι γιὰ τὰ δνειρά τους ποὺ τοὺς εἶχαν προδώσει.

Ἰσως τὸ φρενοκομεῖο

Ἡ Μῶντ εἶναι σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους μάρτυρες ποὺ θὰ ἐξετάσῃ τὸ δικαστήριο τοῦ Ντύσσελντορφ. Ἀν ἡ κατάθεσή της γίνῃ πιστευτὴ, οἱ δικασταὶ δὲν θὰ μπορέσουν νὰ καταδικάσουν τὸν Γιὸν σὰν προδότη, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ τὸν στείλουν σ' ἕνα φρενοκομεῖο. Αὐτὴ, ἀλλωστε, εἶναι καὶ ἡ γνώμη τοῦ δρος Ὁλνχάουερ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτευτικῆς, ποὺ μετὰ ἀπὸ μιὰ συνάντησή του μετὴν δρ. Ἀντενάουερ, σχετικὰ μετὴν ὑπόθεσιν Γιὸν, εἶπε ἀδίστακτα ὅτι ἡ θέση του (τοῦ Γιὸν) εἶναι στὸ φρενοκομεῖο μᾶλλον, παρὰ στὴ φυλακὴ.

Ποιὰ εἶναι ὁμῶς ἡ ἀλήθεια; Εἶναι ὁ Γιὸν ἕνας μεγαλοφυῆς κατάσκοπος ποὺ ἐγέλασε τοὺς Ρῶσους; Εἶναι ἕνας κοινὸς προδότης μετὰ τὴν ἐμπιστοσύνη στὸ δαίμονί τοῦ; Ἡ μὴπως εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀπογοητευμένους ἰδεολογιστὰς ποὺ τὸ γκρέμισμα τῶν εἰδώλων του ἀνέτρεξε τὴν πνευματικὴ του ἰσορροπία; Τὴν ἀπάντησιν ἴσως νὰ τὴν εὑρῇ τὸ δικαστήριο τοῦ Ντύσσελντορφ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ

Γιὰ εὐεῖνους ποὺ ἀγαποῦν τὴν μουδιυή

Εἰκονογράφησις Χρ. Κουσέντου

Καθόμουν σ' ἕνα παγκάκι. Τὰ δέντρα ἀπὸ πάνω μου πᾶσχιζαν τοῦ κάκου μετὴν λιγοστὴ φύλλωμα, σὰν γιὰ ξεγέλασμα ἀκόμη τοῦ φευγάτου πιά καλοκαιριοῦ, νὰ κρύβουν τὴν γύμνια τους· μὰ νὰ ποὺ πέφτουν ἀποκαμωμένα, ἕνα - ἕνα.

Τὸ παλιὸ ὀργανάκι ἐκεῖ στὸ φτωχὸ δρομάκι πῆρε καὶ δόνησε τὴν ἀτμόσφαιρά μετὴν ἄρια ἀπ' τὴν τελευταία πράξη τῆς «Τραβιάτας» ἀντίο ντὲλ πασάτο, ἀντίο μπεῖ οὐνι ριντέντι». Τὸ ἔνωσα σὰν ἀκομπανιμέντο στὶς μελαγχολικὲς μου σκέψεις.

Ἐρριξε ἕνα δέλεμα πικραμένο στὸ ἀκροατήριον, κ' ἔβαλε τὴν μαῖμού κάτω ἀπ' τὸ παλτό του, ἔτοιμος νὰ φύγῃ.

Πῆγα καὶ τὸν εὐχαρίστησα. Μοῦ ἄρεσε πάντα τ' ὀργανάκι, μετὰ βοήθουσε καὶ

τ' αὐτὴ νὰ ξεχωρίζῃ τὴν καλὴ ἀπ' τὴν κακὴ μουσικὴ. Τοῦ ζήτησα, ἂν δὲν ἐννοῶσε τὸν κουρασμένο τὸ χέρι του, νὰ παίζῃ κάτι ἀκόμη. Μὲ κοίταξε παραπονεμένα, μετὰ δυσπιστία. Κατάλαβα πῶς ποτὲ δὲ θ' ἀκούσει ἕνα καλὸ λόγο γιὰ τ' ὀργανάκι.

Δειλὰ, μετὰ δισταγμοῦ μετὰ ῥώτησε ποῖο κομμάτι προτιμοῦσα. Ἀφῆσα σ' ἐκεῖνο τὴν ἐκλογὴν.

Κοῦνησε πρῶτα κάτι παράξενες βίδες στ' ὀργανάκι· ἀποκρίθηκε ἀπ' τὰ βῆθι τοῦ εἶναι τοῦ μ' ἕνα μουγγὸ κλάμα. Ἐπειτα σιγὰ σιγὰ μ' ἐπιστημότητα γύρισε τὴ μανιέλα. Μὲ κοίταξε φιλικὰ: «Αὐτὸ εἶναι γιὰ τοὺς φίλους», εἶπε.

Σὰ νὰ θυμῆθα καὶ τὴ γλυκειὰ παλιὰ μελωδία· κάπου τὴν εἶχα ξενακούσει. Ἀνασκάψω τὸ μυαλὸ μου κι ἀρχισα κιόλας νὰ τὴν ψιθυρίζω· ἦταν ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ δημοφιλῆ λαϊκὰ ναπολιτανικά τραγουδιὰ.

Ὅσο ἔπαιζε μετὰ κοιτούσε ὀλοένα, κάπως φοβισμένα. Τελειώνοντας ἔβγαλε τὸ καπέλλο του καὶ φάνηκε τὸ γκρίζο του κεφάλι. Τὸν χαίρεται κ' ἐγὼ κ' ἡ γνωριμία εἶχε γίνῃ. Δὲν χρειαζόταν καὶ πολὺ νὰ καταλάβῃ πῶς ὁ γέρος περνοῦσε μέρες δύσκολες.

Τὰ ρούχα του ξεθωριασμένα. Τὸ χρῶμα τὸ ἀναιμικὸ τῆς φτώχειας, τόνιζε τὰ μαρμαμένα του χαρακτηριστικά· κ' ἔδλεπες σὲ δαυτὰ τὴν ἱστορία μιᾶς τέλεια δυστυχισμένης ζωῆς. Γεννήθηκε κάπου γύρω ἀπ' τὸ Κασσίνο. Ἡ γυναιμία μας ἔγινε κάπου συννεφιασμένο πρωῒν τοῦ φθινοπώρου.

Ἀπὸ τότε, ὅταν θρискόμουν αὐτὴς φτωχοεῖτονιες κ' εἶχα λίγη ὥρα στὴ διάθεσή μου, σταματοῦσα ν' ἀκούσω ἕνα δυὸ κομμάτια. Ἦξερα πῶς δίνα χαρὰ στὸ γέρο. Συνήθιζα νάχω στὴν τσέπη μου ἀπὸ κανένα ζαχαρωτὸ γιὰ τὰ σκυλιὰ, καὶ τῷδινά στὴ μαῖμού· γίναμε φίλοι μετὰ αὐτήν.

Ὁ γέρος ἐρχόταν συχνὰ πιά κ' ἔπαιζε κάτω ἀπ' τὸ παράθυρό μου. Ἀργότερα συμφωνήσαμε κ' ἐρχόταν δυὸ φορές τὴ βδομάδα. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ φαῖν παράξενο γιὰ ἕνα φοιτητὴ ἱατρικῆς, μὰ ὁ γέρος ἦταν τόσο συμπαθητικός! Κ' ὕστερα ξέρετε, ἦμουν πάντα φίλος τῆς μουσικῆς.

Πέρασε τὸ φθινόπωρο. Ἦρθαν οἱ κακοκαιρίες. Ὁ πλούσιος δοκίμαζε τὰ νέα χειμωνιάτικα μοντέλα. Ὁ φτωχὸς ἔτρεμε ἀπ' τὸ κρύο. Τὰ καλοδολεμένα στὰ γάντια χέρια δὲν ἀποφάσιζαν εὐκόλα νὰ βγάξουν ἀπ' τὶς τσέπες καμμιά δεκάρα· κι ὅλο πῶς δύσκολος γίνονταν ὁ ἀγώνας γιὰ τοὺς φτωχοὺς τὸ δρόμο.

Τὸν συναντοῦσα ἀραιὰ τώρα· θρискαιμε πάντα ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο μιὰ καλὴ κουβέντα. Γυρνοῦσε τυλιγμένος σ' ἕνα παλιὸ παλτό, μετὰ τὴν μαῖμού ὅλο καὶ πῶς ζαρωμένη στὸ δικὸ της μακρὸ «ρούχο». Κρύωνε φρικτὰ. Συχνὰ ξετρυπῶνε κάτω ἀπ' τὸ ὀργανάκι γιὰ νὰ χωθῇ στὸ παλτό τοῦ γέρου ἀφέντη της, ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς τύπους.

Κάποτε ἄφησα τὸ διαμέρισμά μου κρατοῦσα καὶ μετακόμισα στὸ Νοσοκομεῖο. Πέρασαν βδομάδες ποὺ δὲν ἔβγαίνα ἔξω. Τὸ θυμάμαι καλὰ. Ἦταν πρωτοχρονιά. Περνοῦσα τὴν πλατεῖα τῆς Νότρ—Ντάμ. Ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει. Ὁ κόσμος ἔβγαίνει ἀπ' τὴν παλιὰ μητρόπολη. Ὁ παγερὸς χειμώνας μάζεψε κεῖ ἕνα σωρὸ φτωχούς. Στέκονταν σιωπηλοὶ, δίπλα ἀπ' τοὺς συνθησισμένους ζητιάνους: τυφλοὺς, κουτσούς ποὺ λέγανε φωναχτὰ τὴν ἱστορία τῆς δυστυχίας τους.

Τὸ χιόνι τοὺς στέρησε τὸ καθημερινὸ τους ψωμί καὶ τὸ κρύο τοὺς στραπατσάρῃ τὴν υπερφάνεια. Στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου σ' ἀρκετὴ ἀπόστασις ἀπ' τοὺς ἄλλους ἔστεκε μετὰ σκυφτὸ κεφάλι καὶ μετὰ τὸ καπέλλο στὸ χέρι γιὰ ἐλεημοσύνη ἕνας γέρος.

Μὲ πόνο καὶ κατὰπληξιν γνώρισα τὸ φίλο μου. Ροροῦσε καὶ ἴδια κουρελιασμένα ρούχα, δίχως τὸ παλτό. Ἐλεῖπαν καὶ τ' ὀργανάκι κ' ἡ μαῖμού.

Ἐκαμα νὰ τρέξω κοντὰ του. Ἐνα αἶσθημα λυπητέρ, ποὺ δὲ μπορούσα νὰ τὰ ἐξηγήσω, δὲ μ' ἄφανε νὰ προχωρήσω. Ἐνῶσα πῶς ἔγινε ὀλοκόκκινος.

Σιγὰ σιγὰ ἡ πλατεῖα ἐρήμωνε. Οἱ ζητιάνοι φεύγανε ἕνας — ἕνας μετὰ τὴν λιγοστή τους κέρδη. Τελειώσαν ὅγκη ἀπ' τὴν ἐκκλησία μιὰ μικρούλα μετὰ ἕνα πένθος. Ἡ μικρούλα εἶδει τὸ γέρο καὶ τρέχει κοντὰ του. Τοῦ ἔβαλε στὸ καπέλλο ἕνα ἀσημένιο νόμισμα. Κοῦνησε ταπεινὰ τὸ κεφάλι ὁ γέρος καὶ τὴν εὐχαρίστησε.

Ὁ φίλος μου τῶνιζε μετὰ πολλὴν προσοχὴ τὸ νόμισμα στὸ μαντήλι του καὶ σκυφτὰ-σκυφτὰ -λὲς κ' εἶχε τ' ὀργανάκι στὶς πλάτες του — ἔφυγε.

Δὲν εἶχα δουλειὰ ἐκεῖνο τὸ πρωῒν. Ἐνας περίπατος θὰ μετὰ ξεκούραζε λίγο, σκέφτηκα, ἀπ' τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ Νοσοκομεῖου. Τὸν ἀκολουθῶσα. Μιὰ δυὸ φορές βρεθῆκαμε πολὺ κοντὰ. Μοῦρχονταν νὰ τοῦ χτυπήσω τὶς πλάτες καὶ νὰ τοῦ πῶ «καλημέρα Ντόν Γκαετάνο» κι ὁμῶς τραβιάζονα. Τὸν ἄφηνα νὰ προχωρῇ μερικὰ δῆματα χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ ἐξηγῶ γιὰ τί.

Ὁ γέρος στάθηκε μπροστὰ ἀπὸ μιὰ κομψὴ διτρίνα μετὰ ζαχαρωτὰ. Γιὰ μεγάλη μου ἐκπληξὴ μταῖνει κιόλας μέσα στὸ ζαχαροπλαστεῖο. Ἐβγαλε προσεκτικὰ, ἀπὸνα πολυμεταξέ- ρισμένο μαντήλι, τὸ δῶρο τῆς μικρούλας καὶ τ' ἀπόθεσε στὸ πάγκο, στὴν ὑπᾶλληλο. Βγῆκε γρήγορα — γρήγορα ἀπ' τὸ ζαχαροπλαστεῖο μ' ἕνα κόκκινο πακετάκι καὶ τράβηξε γιὰ τὸ Ζαρντέν - ντὲ - Πλάντ.

Σὲ λίγο χῶθηκε μέσα σ' ἕνα δρώμικο σπιτάκι. Στάθηκε ἀπ' ἔξω γιὰ λίγο, ὕστερα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 49

Η ΓΚΡΕΤΑ ΓΚΑΡΜΠΟ, η «Ντίβα» του κινηματογράφου κέρδισε το 1935 το μετάλλιον του «Χρυσού Λέοντος», ως «Άννα Καρένινα».

«ΚΑΗΜΕΝΕ ΓΙΟΡΙΚ! Μ' έπαιζες παιδί στην άγκυλιά σου!» 'Ο Λώρενς 'Ολίβιε, ως 'Αμλετ, στην περίφημη σκηνή του τάφου. Το έργο κέρδισε το Μέγα Βραβείο, αλλ' οι κριτικοί το χτύπησαν.

Ζωετούβαλ Βενετίας

‘Η «Μόστρα» τής 7ης τέχνης έχει ιστορία και παρασκήνια 24 έτων

ΤΗΣ ΑΠΟΤΑΛΜΕΝΗΣ ΜΑΣ κ. ΡΟΖΙΤΑΣ ΣΩΚΟΥ

Καί φέτος, όπως κάθε χρόνο τέτια εποχή, τὸ Λίντο — ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας μὲ τὸ βαποράκι ἀπὸ τῆς Βενετίας — εἶναι ἀνάστατο. Ἡ διεθνὴς κινηματογραφικὴ «Μόστρα» ἔχει γεμίσει τὸν τόπο διαφημίσεις, ἀγάλματα, καρροτσάκια, τραινάκια, φωτογραφίες, ἀγάλματα, τιμὴν τοῦ φεστιβάλ, τοῦ πρώτου ποῦ ἔγινε ποτὲ καὶ τοῦ πιδ σοδαροῦ. Τὸ «Ἐξέλιος», τὸ μεγάλο κοσμικὸ ξενοδοχεῖο, εἶναι ὑπερπλήρες. Τὰ δωμάτια τοῦ εἶναι κρατημένα ἀπὸ τὸν ἓνα χρόνο γιὰ τὸν ἄλλον καὶ τὸ τεράστιο χῶλ μοιάζει περισσότερο ἀπὸ ποτὲ σὰν σιδηροδρομικὸς σταθμὸς ἐνῶ στὴν ἀμμουδιὰ μὲ τὶς καμπίνες παιδάκια μισόγυμνα κυνηγοῦν τοὺς ἀμοιρους στὰρ γιὰ ἓνα αὐτόγραφο ποῦ θὰ ἀνταλλάξουν σὲ λίγο. Γιατὶ τὰ αὐτόγραφα δημιουργοῦν ἀληθινὸ χρηματιστήριον καὶ χρειάζεται νὰ δώση κανεὶς τρία ἐνὸς Ἱταλοῦ ἡθοποιοῦ ποῦ ἀποτελεῖ φυσικὸ φαινόμενο γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὸ ἓνα καὶ σπάνιον τοῦ περαστικοῦ Ἀμερικανοῦ. Ὅσο γιὰ τοὺς σκηνοθέτες, αὐτοὶ, ὅσο μεγάλοι κι ἂν εἶναι, περνοῦν ἀπαράτηρητοι ἐμπρὸς στὴν... ἐπιθετικὴ ἐμφάνισι μιᾶς Σοφίας Λόρεν.

Καί, ὅπως πάντα, ὑπάρχουν καὶ τὰ τακτικὰ «νοῦμερα» τοῦ φεστιβάλ: Ἡ Νοβέλλα Παριτζίνι, ζωγράφος γνωστὴ γιὰ τὰ σκάνδαλά της ἀκόμη περισσότερο παρὰ γιὰ τὴν ἀμφίβολη ἀξία τῶν πινάκων της, κυκλοφορεῖ σχεδὸν γυμνὴ καὶ παρουνιάζεται στὶς προβολές μὲ ἀνύπαρκτα «σώρτες». Ἡ αἰώνια «στάρλετ» κυνηγὰ τοὺς φωτογράφους ἐλπίζοντας νὰ πάρῃ τὸ χρῆσμα τῆς «ἀπακάλυψης» τῆς χρονιάς καὶ οἱ δημοσιογράφοι χωρίζονται σὲ δύο κατηγορίες: εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ ἔρχονται κάθε χρόνο καὶ ἔχουν ὕψος «μπλαζέ» καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ καινούργιοι, ποῦ δὲν βλέπουν πότε νὰ τὸ σκάσουν γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ μυστεῖα τῆς Βενετίας καὶ τὶς τοιογραφίες τοῦ Τζιόττο στὴ γειτονικὴ Πάδοβα.

Γενικά, ὅμως, ἡ Μόστρα ἀσχολεῖται πολὺ μὲ τὸν κινηματογράφο καὶ λιγώτερο μὲ τὴν κοσμικὴ κίνηση, ἐν σχέσει τοῦλάχιστον μὲ ἄλλα φεστιβάλ. Γιατὶ ἡ Μόστρα ἔχει ἱστορία καὶ εἶναι ὑπερήφανη γι' αὐτὴν ὅσο κι ἂν τὴν μαυρίζουν τὰ χρόνια τοῦ πολέμου. Τὴν ἱστορία αὐτὴ τὴν διηγοῦνται ἄπειρες φωτογραφίες στοὺς τοίχους τοῦ «Παλάτσο ντὲλ Τσίνεμα» ποῦ θυμίζουν τὶς μεγάλες στιγμές του. Φωτογραφίες τῶν βραδευθέντων, τῶν ταινιῶν ποῦ ἀποκάλυψαν κάποιο δόγμα, κάποια ἀξία, τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἔργων, μὲ ἄλλα λόγια, ποῦ δικαιολογοῦν τὴν ὑπαρξὴ τῆς Μόστρας. Ἀς ρίξωμε ὅμως μιὰ ματιὰ στὸ παρελθὸν αὐτὸ ποῦ πάντα θὰ γεμίζει μὲ νοσταλγικὲς ἀναμνήσεις ὅλους τοὺς φίλους τοῦ κινηματογράφου: Στὶς 24 Μαΐου 1932, ἡ ἐξῆς ἀνακοίνωσι δημοσιεύθηκε στὶς ἱταλικὲς ἐφημερίδες:

«Ὁ ἀνεξάρτητος ὀργανισμὸς τῆς Μπιενάλε, στὴν ἐπιθυμία του νὰ περιλάβῃ ὅλες τὶς καλὲς τέχνες στὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκθέσεως, ἔστειλε στὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτο Μορφωτικοῦ Κινηματογράφου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν τὴν πρόσκλησιν νὰ ὀργανώσῃ στὴν Βενετία μιὰ μεγάλη καλλιτεχνικὴ, κινηματογραφικὴ ἐκδήλωση».

Καὶ ἡ ἐκδήλωση αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ πρώτη Μόστρα τῆς Βενετίας ποῦ ἔγινε μεταξὺ τῆς 6ης καὶ τῆς 21ης Αὐγούστου. Ἡ ὀργάνωσι ὑπῆρξε

ἔργο τοῦ Σάντρο Ντὲ Φέο καὶ ἡ τέχνη συνδυασμένη μὲ πολυτελεῖς κοσμικὲς ἐκδηλώσεις θριάμβουσε ὑπὸ τὴν σκιά τῶν ψευδομαυριτανικῶν τροῦλων τοῦ ξενοδοχείου «Ἐξέλιος» στὸ Λίντο. Ἐννεὰ ἔθνη ἐν ὅλῳ συναγωνίστηκαν μὲ 29 ταινίες καὶ εἶναι γεγονός ὅτι τὸ καθένα ἔστειλε ὅ,τι καλύτερο εἶχε. Ἡ Γαλλία ἀντιπροσωπεύθηκε ἀπὸ τὸ «Ἡ ἐλευθερία εἶναι δική μας» τοῦ Ρενὲ Κλαίρ, ἡ Γερμανία ἀπὸ τὸ «κλασικὸ πλέον» «Κορίτσια μὲ στολὴ» καὶ τὸ «Συνέδριο χορεύει», ἀπάντησι τῆς Εὐρώπης στὸν ἐξόριστο Ἑρ.βι Λιούμπιτς. Ἡ Ἱταλία ἔστειλε τὸ ἀπλὰ ρεαλιστικὸ «Οἱ ἄνδρες! Τὶ παλιάνθρωποι» τοῦ Καμερίνι μὲ τὸ τότε εἶδωλὸ τῶν κυριῶν, τὸν νεαρὸ Βιττόριο Ντὲ Σίκα. Ἡ Ἀμερικὴ ἔστειλε τὸ «Δρ. Τζέκυλλ καὶ Μίστερ Χάιντ», τὸ «Φορμπίντεν» τοῦ Φράνκ Κάπρα, τὸ «Γκράντ Ὁτέλ», Ἡ Ρωσία ἔστειλε τὸ «Δρόμος πρὸς τὴν ζωὴ» τοῦ Νικολάι Ἐκκ.

Τότε, εὐτυχῶς, δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη βραβεῖα. Ἐγίνε μόνον ἓνα εἶδος δημοψηφίσματος μεταξὺ τῶν θεατῶν καὶ ἐνῶ ἀπὸ τοὺς σκηνοθέτες ἐξεύρισε ὁ Νικολάι Ἐκκ, ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς τὸ κοινὸν προτίμησε τὸν Φρέντρικ Μάρτς καὶ τὴν Ἐλεν Χαϊϋ.

Τὸ 1933, ἡ Μόστρα δὲν ἔγινε γιὰτὶ τότε, ὅπως τῆμερα ἡ ἐκθεσι ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, ἦταν ἀληθινὰ «Μπιενάλε», δηλαδὴ γινόταν κάθε δύο χρόνια.

Τὸ 1934, ἡ Μόστρα ἀρχίζει τὴν 1η Αὐγούστου καὶ οἱ «φεστιβαλισταὶ» ὑποδέχονται μὲ ἐξῆλο ἐνθουσιασμὸ μιὰ ὀρασιότατη Τσεχοσλοβάκία, μὲ μαύρα μαλλιά καὶ πράσινα μάτια, τὴν Χέντυ Κίσιλερ, τὴν «Κισιέρωδα» ὅπως τὴν φώναζαν, ποῦ ἔγινε ἀργότερα ἡ Χέντυ Λαμάρρ. Μαζί της ἡ Κισιέρωδα εἶχε φέρεῖ τὴν πρώτη ταινία της ποῦ ἐμελλε νὰ εἶναι καὶ ἡ μοναδικὴ πραγματικὰ καλλιτεχνικὴ προσφορὰ της, τὴν «Ἐκστασι» τοῦ Γκούσταβ Μαχάτν.

Ὁ Βίλλυ Φόρστ ἐκείνη τὴν χρονιά ἔστειλε ἀπὸ τὴν Αὐστρία τὸ «Μασκεράντε», ἀρωματισμένον μὲ τὴν γοητεία τῆς παλιάς Βιέννης. Ἡ Γαλλία παρουνιάσε τὸ «Μεγάλον Παιχνίδι» τοῦ Ζὰκ Φεύντνερ μὲ τὴν Μαρί Μπέλλ καὶ ὁ Ρώσος Φεντόρ Ὀζέτ, τὸ «Ἀμὸς» τοῦ Τσβάιχ. Ἡ Μεγ. Βρετανία ἔστειλε ἓνα ἀπὸ τὰ ἀγνότερα ποιήματα τῆς διεθνούς κινηματογραφίας, τὸν «Ἀνθρωπο τοῦ Ἀράν» τοῦ Ρόμπερτ Φλάχερτν καὶ τὸν «Δὸν Ζουὰν» τοῦ Κόρντα ποῦ ὑπῆρξε καὶ τὸ κύκνειον ἄσμα τοῦ Ντούγκλας Φαίρμπαπκς πατρός. Ἡ Ἀμερικὴ στέλνει στρατιά ὀλόκληρη ταινιῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ εὐθυμὸ «Νέα Ὑόρκη — Μαϊάμι» τοῦ Κάπρα μὲ τὴν Κλωντὲ Κολμπέρ, τὸ «Βασίλισσα Χριστίνα» μὲ τὴν Γκρέτα Γκάρμπο, τὸ «Βίβα Βίλλα» μὲ τὸν Οὐάλλας Μπῆρν. Ἡ Σουηδία στέλνει τὸ πρῶτον φιλμ τοῦ Μόλαντερ καὶ ἡ Ρωσία τὴν κωμωδία «Εὐθυμὴ Νεολαία» τοῦ Γρηγόρη Ἀλεξανδρόφ.

Καὶ ἀρχίζουν τὰ βραβεῖα. Ἀπὸ ταινίες ἐξέχωρισε ὁ «Ἀνθρωπος τοῦ Ἀράν», ἀπὸ ἡθοποιούς ἡ Κάθριν Χέμπτον καὶ ὁ Οὐάλλας Μπῆρν.

Τὸ 1935, ἡ Μόστρα ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἀπὸ τότε πλέον γίνεται κάθε χρόνο. Ἡ ὀργάνωσι εἶναι στὰ χέρια τοῦ Ὀττάβιο Κρότσε ποῦ θὰ τὴν ἀφήσῃ στὸν πόλεμον καὶ θὰ τὴν ἀναλάβῃ πάλι

ΩΣ ΟΦΗΛΙΑ, ἡ Τζὴν Σίμμονς ἔπαιζε μὲ τόση πειστικότητα τὸν ἐπίμαχον ὀρλον της ποῦ τιμήθηκε μὲ τὸ Κύπελλο Βόλπι 1948. Τὸ κύπελλο ἀπονέμεται στὴν καλύτερη ἡθοποιὸ τοῦ ἔτους.

αὐτὰ τὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ χρόνια, γιὰ νὰ τὴν ἐγκαταλεῖψῃ ὀριστικὰ τὸ 1955.

Ἡ Γαλλία, τὸ 1935 ἔστειλε τὸ «Ἐγκλημα καὶ τιμωρία», Ἡ Γερμανία τὸ «Πέερ Γκύντ», Ἡ Μεγ. Βρετανία τὸ «Μὴν φύγῃς ποτέ» μὲ τὴν Ἐλίζαμπετ Μπέργκνερ. Ἡ Ἱταλία τὸ «Κάστα Ντίβα». Ἡ Σουηδία μιὰ ταινία τοῦ Μόλαντερ. Ἡ Ἀμερικὴ στέλνει καὶ πάλι στρατιά ταινιῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν «Ἄννα Καρένινα» μὲ μιὰ ὑπέροχη Γκρέτα Γκάρμπο, τὸ «Νταϊβιντ Κόππερφλιντ» τοῦ Κιούρκ, τὸ «Νύχτα Γάμου» τοῦ Κίγκ Βιντόρ καὶ τὸ ἀνησυχητικὸ «Ὁ προδότης» τοῦ Τζῶν Φόρντ.

Τὰ βραβεῖα τὰ παίρνουν ἡ «Ἄννα Καρένινα» καὶ τὸ «Κάστα Ντίβα», καὶ, ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς, ἐξεχωρίζουν ἡ Πάουλα Βέσσελν καὶ ὁ Πιέρ Μπλαν, σὰρ.

Τὸ 1936, ἡ Μόστρα ἀρχίζει στὶς 10 Αὐγούστου καὶ ἡ Γαλλία θριαμβεύει μὲ τὸ κλασικὸ «Ἡρώικὸ πανηγύρι» τοῦ Φεύντνερ, τὸ «Μάγιστρο» τοῦ Λίτβακ, τὸ «Τρυφερὴ ἐχθρὰ» τοῦ Ὀφύλς. Ἀπὸ τὴν Μεγ. Βρετανία ἐμφανίζεται τὸ «Φάντασμα ταξιδεύει» τοῦ Ρενὲ Κλαίρ. Ἡ Ἱτα-

λία παρουνιάζει τὸ γερό «Λευκὸ τάγμα» τοῦ Τζέιννα. Ἡ Ἀμερικὴ τονίζει τὸν θεαματικὸ χαρακτήρα τῆς παραγωγῆς της μὲ τὸν «Μεγάλον Ζίγκφλιντ», τὸ «Λουὶ Παστέρ», τὸ «Σὰν Φραντσίσκο» καὶ τὸ ἐξῆλοισι «Πρίγκιψ Δολλαρβῶν» (Μίστερ Νήτης) τοῦ Κάπρα μὲ τὸν Γκάρυ Κούπερ.

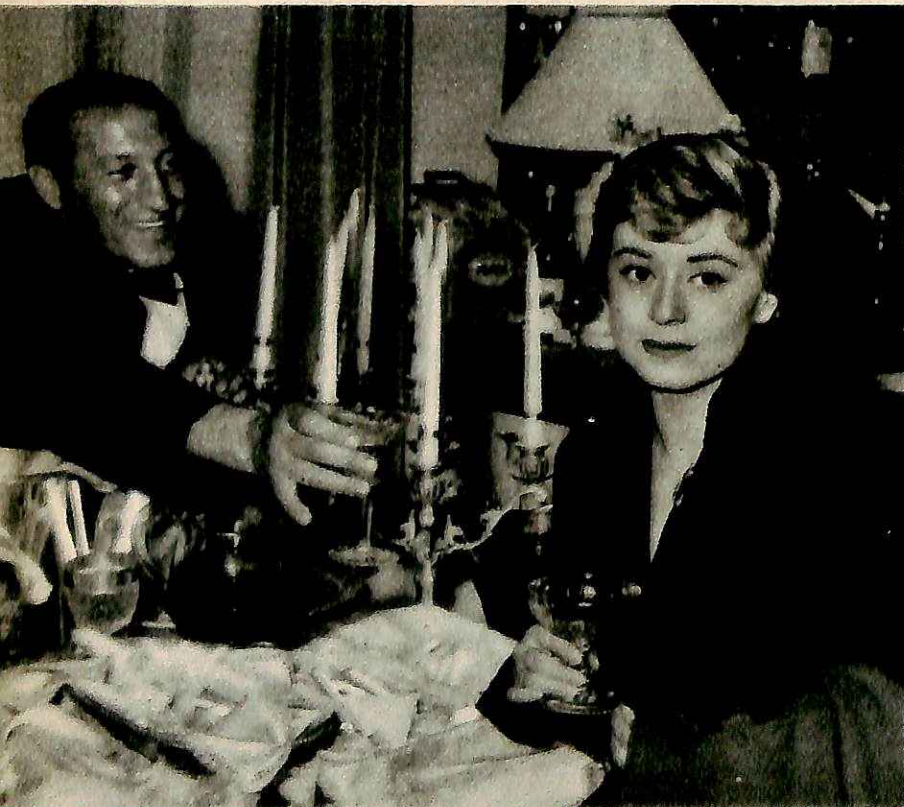
Τὰ βραβεῖα αὐτὴ τὴ χρονιά, κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, ἀπονέμονται στὴν Ἱταλία. Ἀπὸ τοὺς σκηνοθέτες βραβεύεται ὁ Φεύντνερ, ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς ὁ Πῶλ Μιουῖν καὶ ἡ Ἀνναμπέλλα.

Τὸ 1937, ἡ Μόστρα μεταφέρεται στὸ «Παλάτσο ντὲλ Τσίνεμα» ποῦ χτίζεται εἰδικῶς γι' αὐτὴν καὶ 43 φιλμς μήκους ἐγκρίνονται. Ἡ Γαλλία θριαμβεύει καὶ πάλι μὲ τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ρενουάρ «Ἡ μεγάλη αὐταπάτη», ἀλλὰ στὰ βραβεῖα τιμᾶται τὸ ἀνώδυνο «Καρνὲ ντὲ Μπάλ» τοῦ Ντυβιδιέ, γιὰτὶ τὸ εἰρηνικὸν μῆνυμα τῆς ταινίας δὲν μπορούσε νὰ εἶναι ἀνεκτὸ σὲ μιὰ ἐπιτροπὴ ποῦ λειτουργοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν σκιά τοῦ Ντοῦσσε.

ΜΕ ΤΟΥΣ «ΝΙΚΗΜΕΝΟΥΣ» ο σκηνοθέτης Μικελάντζελο Άντονιανι παρουσίασε στη Βενετία μια τολμηρή ταινία με θέμα την νεολαία.

Ο ΦΕΛΛΙΝΙ, ο σκηνοθέτης της «Στράντα», επανήλθε με τον «Μπιτόνε» και την ίδια δημοφιλή πρωταγωνίστρια, την Τζουλιέττα Μασίνα.

Τὰ σκάνδαλα κ' οἱ δυσარέσκειες ὥδ ἤγησαν ἐφέτος σέ ριζικές μεταβολές

Ἡ Μεγ. Βρετανία ἐστείλει τὸ «Ἐλεφαντ Μπού» μὲ τὸν μικρὸ Ἰνδὸ Σαμποῦ, ἡ Ἀμερική πολλές καλὲς ταινίες ὅπως τὸ «Οὐντερσετ» (ἡ Γέφυρος Νέας Ὑόρκης) ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Μάξουελ Ἀντερσον, ἐνῶ ἡ Ἰταλία, ἀκολουθώντας τὴν «γραμμή», παρουσιάζει τὸ «Κοντοτιέρρι».

Τὸ 1938 παρουσιάζονται 46 ταινίες μῆκους. Ἡ μερίδα τοῦ λέοντος ἀνήκει στὴν «Ὀλυμπιάδα» τῆς Λένι Ρίφενσταλ, ἐνῶ ἡ Γαλλία ὑπερισχύει στὸν τομέα τοῦ ποιητικοῦ φιλμ μὲ τὸ «Λιμάνι τῶν ἀποκλήρων» τοῦ Καρνέ μὲ τὸν Γκαμπὲν καὶ τὴν Μισέλ Μοργκάν.

Κ' ἐρχεται τὸ 1939 καὶ ἀνατέλλει ἡ «Τραγική αὐγή» στὸ Λίντο. Ἡ Γαλλία ἀλλοστε μαζί μὲ τὸ «Τραγική αὐγή», στέλνει καὶ πάλι τὶς καλύτερες ταινίες τῆς Μόστρας, τὸ «Ἀνθρώπινο Κτήνος» καὶ τὸ «Τέλος τῆς μέρας» μὲ τὸν Λουί Ζουδέ. Ἡ Γερμανία παρουσιάζει τὴν βιογραφία τοῦ Κώχ. Ἡ Μεγ. Βρετανία τὴν ὑπερέττα «Μικὰδος» καὶ ἡ Οὐγγαρία τὸ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον «Μία φούχτα ρύζι».

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ἐκείνη τὴ χρονιά ἡ πολιτικὴ ἔφερε τὴν τρέλλα στὴν ἀτμόσφαιρα, ὥστε ἀγνοήθηκε ἡ ταινία τοῦ Καρνέ καὶ ἀποφασίστηκε νὰ μὴ δοθῇ βραβεῖο τῆς καλύτερης ξένης ταινίας.

Τὸ 1940, ἡ χρονιά τοῦ πολέμου βλάπτει μεγάλες ἀλλαγές. Ἡ Μόστρα δὲν εἶναι πλέον διεθνὴς. Ἐκεῖ γίνεται μία «Ἐβδομάς τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ τοῦ γερμανικοῦ κινηματογράφου» στὴν ὁποίαν παρουσιάζονται πολλές ἀνοιχτὰ προπαγανδιστικὲς ταινίες.

Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ τὸ 1941. Βραβεύονται ὁ Πάμπστ καὶ ἡ Λουίζε Οὐάριχ, καθὼς καὶ ἡ μεσαιωνικὴ περιπέτεια «Τὸ σιδηρὸν στέμμα».

Τὸ 1942 ἔγινε ἡ τελευταία κινηματογραφικὴ ἐκδήλωση τοῦ πολέμου. Ἡ Ἰταλία παρουσίασε τὸ «Ἀντίο Κίρα» καὶ βραβεύθηκαν ὁ Φόσκο Τζακέτι καὶ ἡ Χριστίνα Ζέν-τεμπάουν. Πρώτη ἐμφάνιση τοῦ σκηνοθέτη Ρενάντο Καστελλάνι μὲ τὴν «Πιστολιά».

Καὶ τελείωσε ὁ πόλεμος.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Τὸ 1947, ἡ Μόστρα ξαναγίνεται αὐτὸ πὺ ἦταν καὶ ἐγκαθίσταται στὴν μεγάλη αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ τῶν Δόγηδων. Γίνεται ἀπὸ τὶς 23 Αὐγούστου ὡς τὶς 15 Σεπτεμβρίου καὶ συμπεριλαμβάνει 76 ταινιών μῆκους. Ἡ Τσεχοσλοβακία ἐπιφυλάσσει μία ἐκπληξη, τὴν «Σειρήνα» τοῦ Στέκλ, ἐνῶ ὁ μεγάλος Τεοντόρ Ντράγιερ προσφέρει τὸ θαυμαστὸ «Ἡμέρες ὁργῆς». Ἡ Γαλλία συμμετέχει μὲ τὴν πικρὰ ποιητικὴ «Ὁ Διάβολος στὸ κορμί» τοῦ Ὀτάν - Λαρά καὶ τὸ ρεαλιστικὸ «Στὶς ὄχθες τοῦ Σηκουάνα» τοῦ Κλουζώ. Ἡ Γερμανία ἐπιστρέφει μὲ τὸ «Οἱ δολοφόνοι εἶναι ἀνάμεσα μας» καὶ ἡ Μεγ. Βρετανία θριαμβεῖ μὲ τὸν «Ἀπόκληρο τῆς κοινωνίας» τοῦ Κάρολ Ρήντ. Ἡ Ἰταλία παίρνει ἀνάσα μὲ τὴν «Τραγικὴ καταδίωξη» πὺ ἀποκαλύπτει ἕναν καινούργιο σκηνοθέτη, τὸν Τζουζέππε Ντὲ Σάντις, καὶ τὸ «Ἐγκλη-

μα τοῦ Τζοβάννι Ἐπίσκοπος» τοῦ Λαττουάντα.

Τὸ 1948, ἡ Μόστρα καταλαμβάνει καὶ πάλι τὸ «Παλάτσο ντὲλ Τσίνεμα», καὶ ἡ συμμετοχὴ εἶναι 44 ταινίες μῆκους.

Ἡ Αὐστρία ἐμφανίζεται πάλι μὲ τὸν Πάμπστ, ἡ Γαλλία προσφέρει μόνον τὸ «Ντεντὲ Ντ' Ἀνδέρ». Ἡ Μεγ. Βρετανία στέλνει μερικὰ ἀπὸ τὰ καλύτερα φιλμς τῆς, τὸ «Προμένο εἶδωλο» τοῦ Ρήντ, τὸ «Ὀλίβερ Τουϊστ» τοῦ Λήν, τὰ «Κόκκινα Παπούτσια» καὶ τὸν «Ἀμλετ».

Ἡ Ἰταλία παρουσιάζει τὸ ρεαλιστικὸ ἀριστούργημα τοῦ Λουκίνο Βισκόντι «Ἡ γῆ τρέμει», τὸ «Χωρὶς οἶκτο» τοῦ Λαττουάντα, τὸ «Κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο τῆς Ρώμης» τοῦ Καστελλάνι.

Ἡ Πολωνία προκαλεῖ ρίγη κακῶν ἀναμνήσεων μὲ τὸν «Τελευταῖο σταθμὸ» τῆς Γιακουμπόσκα.

Ἡ Ἀμερικὴ ἐκπλήσσει, περιέργως, μὲ τὴν πρωτοτυπία τῆς χάρις σὲ δύο ἀνθρώπους ἐκτὸς μέτρου. Ὁ Φλάχερτ παρουσιάζει τὸ ποιητικὸ «Λουίζιάννα Στόρυ» καὶ ὁ Ὁρσον Οὐάλλες τὸν «Μάκβεθ». Ὁ Τζὼν Χούστον ἐπίσης ἐνθουσιάζει μὲ τὸν «Θησαυρὸ τῆς Σιέρρα Μάντρα».

Τὸ 1949 ἐλαττώνονται οἱ ταινίες καὶ γίνονται 37. Ἡ ἐπιτροπὴ βραβεύει τὴν «Μανὼν» τοῦ Κλουζώ καὶ τὴν «Ὀλίβια ντὲ Χάβιλλαντ».

Τὸ 1950 συμμετέχουν 39 ταινίες καὶ τὸ «Γυναίκες χωρὶς ὄνομα» τοῦ Γκέζα Ραντβάνι παίρνει ἕνα καινούργιο βραβεῖο, τῆς ταινίας πὺ περισσότερο συνένεινε γιὰ τὴν κατανόηση μεταξὺ τῶν λαῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ προτιμᾷ τὸ «Ἡ δικαιοσύνη ὠμίλησεν» ἐνῶ ἡ κριτικὴ βραβεύει τὸ «Μὲ ἰδρώτα καὶ αἷμα».

Η ΚΙΤΡΙΝΗ ΕΙΣΒΟΛΗ

Τὸ 1951, ἀνάμεσα σὲ 34 ταινίες μῆκους, ἡ Γαλλία παρουσιάζει τὸ πρωτότυπο «Ἡμερολόγιο ἐνὸς ἐπαρχιώτη παπᾶ», ὡλλὰ τίποτε δὲν ἀντέχει ἐμπρὸς στὸ θαρὺ πυροβολικὸ τῆς Ἰαπωνίας πὺ παρουσιάζει τὸ «Ρασομὸν» τοῦ Κιρσάδα μὲ τὴν ἐξάισια Ματσάκο Κίου. Κατάπληξη προκαλεῖ ἡ ἀγνοία τοῦ «Ἡ πόλις ἀμύνεται» τοῦ Τζέρμι.

Ὁ Τζέρμι δὲμος ξαναπαρουσιάζεται τὸ 1952 μὲ τὸν «Ληστὴ τῆς Τάκκα ντὲλ Λούπο» γυρισμένο σὲ στυλ «ουέστερ». Ἐκείνη τὴ χρονιά, ἡ Μόστρα λείνει τὰ εἰκοσὶ τῆς χρόνια, καὶ πρὸς τιμὴν τῆς ἐπετείου, δίνει τὸ πῶ δίκαιο βραβεῖο τῆς ἱστορίας τῆς στὸ «Ἀπηγορευμένη παγινιδία» τοῦ Ρενέ Κλεμάν.

Μία μεγάλη εἰδηση ἐνθουσιάζει τοὺς κύκλους τοῦ Φεστιβάλ τὸ 1953: ἡ Ρωσία καὶ οἱ ἄλλες χώρες τοῦ παραπετάσματος κάνουν καὶ πάλι τὴν ἐμφάνισή τους στὴν Μόστρα, καὶ ἔτσι τὸ κλίμα ξαναγίνεται πραγματικὰ διεθνές. Καὶ κάποιο ἄλλο γεγονός ἐνθουσιάζει: ἡ Ἐπιτροπὴ, μὲ πρωτοφανὴ γενναίτητα, ἀποφασίζει νὰ μὴ ἀπανεῖμη σὲ καμμιά ταινία τὸν Χρυσὸν Λέοντα τοῦ Ἀγίου Μάρκου. Ἡ Ρωσία, θυμωμένη διότι δὲν βραβεύθηκε ὁ Γκυρισμὸς τοῦ Βασίλη Μπρόννικωφ τοῦ Πουλιόφσκι, δηλώνει διὰ τοῦ Σεμόνωφ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀποστολῆς τῆς, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ λάβῃ μέρος στὴν Μόστρα τοῦ 1954.

Τὸ 1954, ὁ Ὀττάβιο Κότσε παραλαμβάνει τὴν διοίκηση τῆς Μό-

«Ο ΛΟΓΟΣ» τοῦ Κάρλ Ντράγιερ, αὐτοῦ τοῦ ἐκπληκτικοῦ διάτοντος ἀντέρος τοῦ κινηματογράφου, ἐκέρδισε τὸ Μέγα Βραβεῖο τοῦ 1955.

στρας ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Πετροῦσι καὶ, ἀνάμεσα σὲ πολλές καινούργιες ἀποφάσεις, ἀναγγέλλει ὅτι ἡ τεχνοκριτικὴ ἐπιτροπὴ ξαναγίνεται διεθνής. Ὁ κόσμος ἐλπίζει, ὡλλὰ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι δυσάρεστα. Βραβεύεται τὸ «Ρωμαιοὶ καὶ Ἰουλιέττα» τοῦ Καστελλάνι πὺ παίξει-λιέτας τοῦ Καστελλάνι.

Ἐπίσης πολλὰ σφυρίγματα ὑβραβεῖον. Ἐπίσης σφυρίγματα ὑποδόνονται τὴν βράδευση τοῦ Ζάν Γκαμπὲν ἐνῶ τὸ ἀκροατήριον σηκώνεται φωνάζοντας ρυθμικά: «Μπράν—το, Μπράν—το!» καὶ οἱ κριτικοὶ βραβεύουν τὸ «Λιμάνι τῆς ἀγώνιας» μὲ τὸν Μάρλον Μπράντο γιὰ τὴν ἐπαυροβώσουν τὴν ἀδικία. Ἐκεῖνη τὴ χρονιά, ἡ ἐλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἦταν πολυπρὸσωπη στὶς Κάννες. Ὁ Νίκος Κούνδουρος παρουσίασε, ἐκτὸς φεστιβάλ, τὴν «Μαγικὴ πόλις» καὶ, ἐμπρὸς στὴν ἀπροσδόκητὴ ἐπιτυχία, ἡ προβολὴ ἐπανε-λήφθη.

Ἐν τῷ μεταξὺ, παράλληλα μὲ τὸ φεστιβάλ, ὁ Νταϊβιντ Λήν «ἐγύριζε» τὸ «Διακοπὲς στὴν Βενετία» μὲ τὴν Κάθρην Χέμπερτον καὶ τὸν Ροσσάνο Μπράτσι καὶ οἱ δημοσιογράφοι περνοῦσαν ὅλες τὶς ἐλεύθερες ὥρες τοὺς παρακολουθώντας τὸ «γύριμα».

Η ΚΑΚΗ ΜΑΣ ΜΟΙΡΑ

Τὸ 1955, ἡ Ἑλλάς κάνει μία δευτέρη ἐμφάνιση, πάλι δὲμος «ἐκτὸς φεστιβάλ» μὲ τὴν «Κάλπηκη λίρα» τοῦ Γιώργου Τζαβέλλα. Σὰν ἀπὸ σύμπτωση κακὴ, πάντα καταφέρνομε νὰ εἴμαστε ἐκπρόθεσμοι, πάντα κατὶ συμβαίνει πὺ νὰ ἐμποδίσῃ ἢ νὰ θάλαπτη τὴν συμμετοχὴ τῆς

Ἑλλάδος. Στὸ τέλος τοῦ φεστιβάλ βραβεύεται τὸ ἀριστούργημα τοῦ δετεράνου Τεοντόρ Ντράγιερ «Ὁρντε» καὶ, γενικά, μοιράζονται δώδεκα βραβεῖα, πρᾶγμα πὺ θεωρεῖται ἐξωφρενικὸ, ὡλλὰ ἀν σκεφθῇ κανεὶς τὴν μετριότητα τῶν ταινιῶν στὶς ἀποῖες μοναδικὴ ἐξαιρέση ὑπῆρξε τὸ «Ὁρντε». Τὸ 1955 ὑπῆρξε, ἐξ ἄλλου, ἡ χρονιά τῶν μεγάλων πολιτικῶν πείσεων. Πέντε ἐν ὅλες ταινίες ἀντικαθίστανται τὴν τελευταία στιγμή.

Ὅλα αὐτὰ τὰ σκάνδαλα καὶ οἱ δυσαρέσκειες δὲν μπορούσαν νὰ μὴ φέρουν μία ριζικὴ μεταβολή. Ὁ Φλόρις Ἀμμαννὰτι παραλαμβάνει τὴν Μόστρα καὶ ἀναγγέλλει ὅτι, ἀντὶ νὰ εἶναι δώδεκα τὰ βραβεῖα, ἐφέτος, δώδεκα θὰ εἶναι τὰ φιλμς. Ἡ ἐπιλογὴ θὰ εἶναι αὐστηροτάτη καὶ, ἔτσι, οἱ κριτικοὶ θὰ δοῦν, τρῶπον τινά, τὰ δώδεκα διαλεγμένα ἀπὸ τὴν ἐκατοντάδα τῶν ταινιῶν πὺ ὑπεβλήθησαν, καὶ πὺ, κανονικά, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποστοῦν χωρὶς ἐξαιρέση. Μὲ μία μικρὴ ὑποχώρηση, οἱ ταινίες γίνονται δεκατέσσερις: Δύο ἀντιπροσωπεύουν τὴν Ἰταλία, δύο τὴν Ἀμερική, δύο τὴν Γαλλία, δύο τὴν Ρωσία καὶ δύο τὴν Ἰσπανία. Ἀπὸ τὶς δευτερεύουσες κινηματογραφίες μόνον τέσσερα κράτη προεκρίθησαν: ἡ Ἰσπανία, τὸ Μεξικὸ, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἑλλάς.

Κι αὐτὴ τὴ φορὰ δὲμος ἐκάνανε τὸ... θαῦμα μας. Μὲ τὶς συνήθειες καθυστερήσεις, ἡ ταινία προβλήθη δίχως μετάφραση τῶν διαλόγων. Ἐπὶ τέλους... Ἀς ἐλπίσουμε ὅτι σὲ καμμιά δωδεκαετία χρόνια ἀκόμη, θὰ μάθωμε τὸ μάθημά μας....

ΡΟΖΙΤΑ ΣΩΚΟΥ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΑΛΛΑΞΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ (V)

ΡΟΥΝΤΟΛΦ ΝΤΗΖΕΛ

Συμπληρώνονται 43 ἀκριβῶς χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα πὺ πέθανε ὁ μεγαλοφυὴς ἐφευρέτης τῶν μηχανῶν καύσεως ἀκαθάρτου πετρελαίου

Στὶς 30 Σεπτεμβρίου 1913 ὁ παγκόσμιος τύπος ἐδημοσίευσε μὴ συνταρακτικὴ πληροφορία: Ὁ διάσημος ἐφευρέτης καὶ μεγαλοδιομήχανος Δρ. Ντῆζελ ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιο «Δερόση» ἐνῶ ἐταξίδευε πρὸς τὴν Ἀγγλία. Καθὼς τίποτε δὲν προμηνόυσε τὴν αὐτοκτονία του, ὁ κόσμος ἀναστατώθηκε. Πολλοὶ δὲν τὴν ἐπίστεψαν, ὡς τὴν στιγμή πὺ ἡ ἀνακάλυψη τοῦ πτώματός του διέλυσε καὶ τὶς τελευταίες ἀμφιβολίες.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ρούντολφ Ντῆζελ εἶχε ἀρχίσει πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια στὸ Παρίσι. Ἡ ζωὴ του δὲμος ἐπέρασε μέσα σὲ πολλές περιπέτειες πὺ προήλθαν τόσο ἀπὸ τὶς συνθήκες τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς του, ὡς καὶ ἀπὸ τὶς πολιτικὲς περιπέτειες τῆς ἐποχῆς του.

Τὸ πνεῦμα του, ὅζυ, ἐρευνητικὸ καὶ ἐφευρετικὸ συγχρόνως, τὸν δόηθηκε νὰ πραγματοποιήσῃ μὴ ἀξιοθαύμαστη σταδιοδρομία στὸν τομέα πὺ τὸν ἐνδιέφερε: Τὴν μηχανική.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρουμε τὴν σειρά τῶν ἐκπληκτικῶν ἐπινοησέων του πὺ ἐπέδρασαν τόσο βαθειὰ στὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ καιροῦ του. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρουμε τὸν κυριώτερο καρπὸ τῆς ἐπίμονης ἐργασίας του καὶ τῆς ἐφευρετικότητος τοῦ πνεύματός του: τὸν κινητῆρα Ντῆζελ. Ἡ ἐπινοήσῃ του αὐτὴ ἐξασφάλισε ἀπόδοση πολὺ περισσότερη οἰκονομικὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἀπὸ τὴν ἀπόδοση ὅποιασδήποτε μηχανῆς πὺ εἶχε ἐπινοηθῇ ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

Ὁ κινητῆρ Ντῆζελ, μετέτρεπε τὰ 35% τῆς θερμικῆς ἐνέργειας σὲ μηχανικὴ ἐνέργεια.

Κατὰ τὴν πρώτη δοκιμὴ ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἐργασθῇ γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ κινητῆρα στὸ ἐργαστάσιό του Ἀουγκσμπουργκ εἶχαν συγκεντρωθῇ μὲ μεγάλη περιέργεια νὰ ἴδουν τὶ θὰ γίνῃ. Καὶ ἔγινε μὴ τρὸμερῇ...ἐκτόνωσθ. Τὸ μονόμετρο τοῦ μηχανήματος διέγραψε στὸν ἀέρα μὴ μεγάλη καμπύλη. Εὐτυχῶς κανεὶς δὲν ἐτραυματίσθηκε. Τὸ ἔμβολο καὶ ὁ κύλινδρος δὲν ἔπαθαν καμμιά βλάβη. Ὅταν πέρασε ὁ τρῶμος, ἀκολούθησαν θερμὲς χειραφίες: Ἡ ἐπιβεβαίωση τῆς θεωρίας ἔγινε μὲ ἕνα τρόπο παταγῶδη δεβαίως, ἀλλὰ καὶ πολὺ σαφῆ: Τὸ καύσιμο ἀνεφλέγετο αὐτομάτως μὴ εἰς ἐρχόταν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν ὑπερθερμασμένον ἀέρα.

Ὑστερα ἀπὸ ὅκτω ἡμέρες — Αὐγούστου τοῦ 1893 — ὁ κινητῆρας ἐδόλυσε μόνος του, χωρὶς πολλὴ φασαρία καὶ ἕνα μῆνα ἀργότερα ἔκαμε τὴν ἐμφάνισή του τὸ πρῶτο μοντέλο.

Ὁ Ρούντολφ Ντῆζελ ἐδόλυσε σὰν δαιμονισμένος. Κατασκεύαζε ἀδιάκοπα καινούργια μοντέλα καὶ κάθε φορὰ τοὺς εὗρισκε καινούργια ἐλαττώματα. Συχνὰ σκεφτόταν ὅτι ὁ κινητῆρας δὲν θὰ λειτουργοῦσε ποτὲ τέλεια.

Ὅμως ὁ Ντῆζελ δὲν ἀπογοητεύθηκε. Καὶ στὶς 26 Ἰουνίου 1895 δοκιμάζοντας τὸ τελευταῖο μοντέλο τοῦ κινητῆρα, ἐξακρίβωσε ὅτι ἡ κατανάλωσή του ἦταν ἡ μισὴ ἐκείνης τοῦ καλύτερου κινητῆρα βενζίνης. «Τὸ μέλλον μας εἶναι ἐξασφαλισμένο» — ἔγραψε στὴ γυναῖκα του.

Ἡ νευρικὴ καὶ ψυχικὴ ὑπερτένση ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὑπέφερε ἀπέκλυψε σιγὰ σιγὰ μὴν ἄλλη τάση του πὺ τὴν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα του: Ἦθελε κι αὐτὸς μὲ τὴν σειρά του νὰ διορθώσῃ τὸν κόσμο, λύνοντας τὸ κοινωνικὸ πρόβλημα.

Πολὺ ἀπογοητεύθηκε ὅταν ἀντελήφθη ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τὴν «πανακεία» του. Εἶχε καὶ μὴν ἄλλη ἀπογοήτευση: Ὁ γιὸς του ὁ Εὐγένιος δὲν ἤθελε μὴ κανένα τρόπο νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ πατρικὰ ἴχνη. Ἦταν φύση ποιητικὴ...

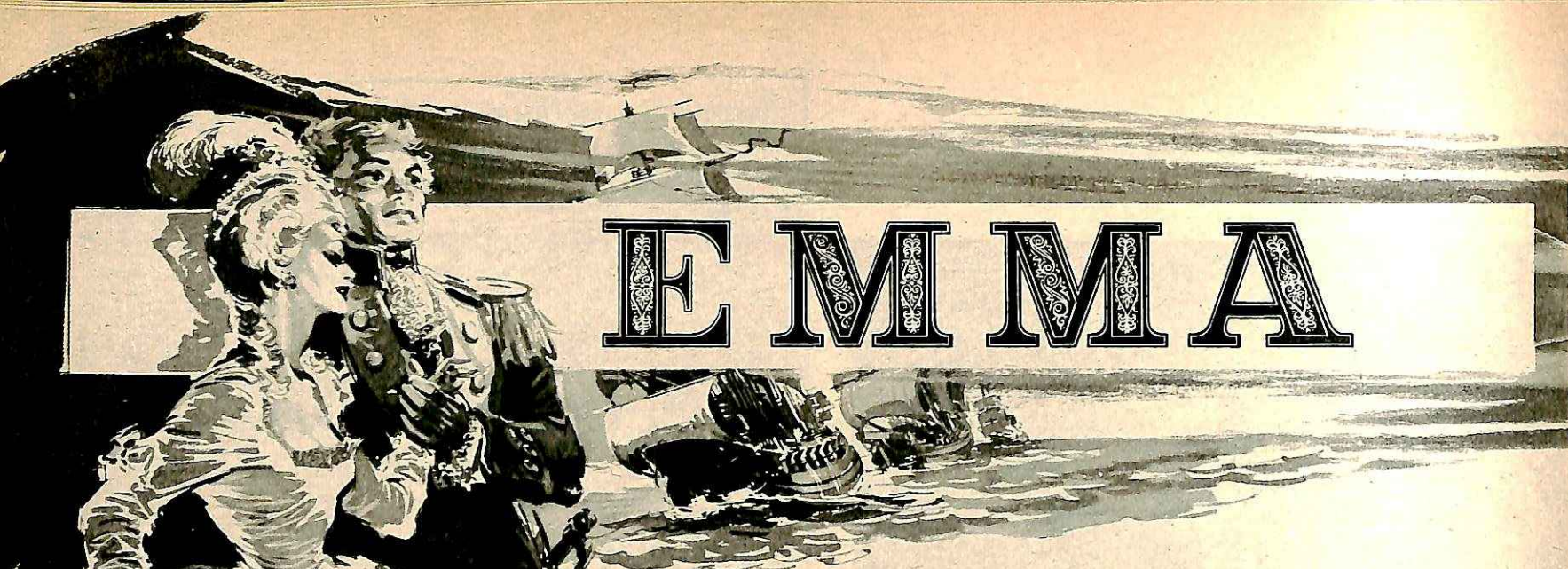
Καὶ δὲμος τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1897 ὁ Ρούντολφ Ντῆζελ εἶχε φθάσει στὸν κολοφῶνα τῆς ἐπιτυχίας: ἡ ἐκμετάλλευσή του προνομίου του στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τὸν ἔκανε ἀπὸ τὴν μὴ μέρη στὴν ἄλλη ἐκατομμυριούχο. Ἐν τούτοις, γιὰ λόγους μυστηριώδεις πὺ χωρὶς ἀμφιβολία συνδεόντο μὲ ὀρισμένες ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, ἡ σταδιοδρομία τοῦ Ρούντολφ Ντῆζελ ἐκλινε πρὸς τὴν δὴσῃ τῆς.

Εἶχε κερδίσει πολλὰ χρήματα. Ἀλλὰ ἔχασε καὶ ἐξώδεσε πολὺ περισσότερα. Παρ' ὅλες τὸν τὶς προσπάθειες δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνασυγκροτηθῇ οἰκονομικῶς.

Ἐτσι, ἔλυσε ὀριστικὰ τὸ πρόβλημα τὴν νύκτα τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1913...

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΝΤΗΖΕΛ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ Σ. KENYON

49

Μια και έπρεπε να βρίσκεται συχνά στο Λονδίνο τις ανήσυχες τούτες μέρες, ο Νέλσων είχε νοικιάσει ένα δωμάτιο εκεί κοντά, στο Πικαντίλλυ αρ. 19. Για λόγους εύπρεπείας και από σεβασμό στη μνήμη του σερ Ουίλλιαμ, είχε πη στην "Εμμα, δεν ήταν φρόνιμο να μένουν μαζί ούτε στο Μέρτον Πλάις. Το σπίτι πάντως του Πικαντίλλυ που ήτανε τώρα πολύ μεγάλο γι' αυτήν και πολυδάπανο, ή "Εμμα ήταν άποφασισμένη να το εγκαταλείψει. Είχε βρή ένα μικρότερο στην Κλάρτζες Στρήτ και λογάριάζε να κατοικήσει εκεί αργότερα.

Ακούγοντας θήματα έξω απ' την πόρτα της σηκώθηκε γρήγορα κ' έτρεξε, από συνήθεια, μπροστά στον καθρέφτη της. Έκανε μελαγχολικά τη σκέψη πώς το πένθος δεν θα της πήγαινε καθόλου. Και σ'α να μην έφτανε αυτό, είχε κάνει την άνοησία να κόψει τα μαλλιά της κοντά, σύμφωνα με την τελευταία μόδα. Με την καινούργια κόμμωση το κεφάλι της φαινότανε μικρό, το σώμα της δυσανάλογα μεγάλο. Αμέσως όμως τάβαλε με τον εαυτό της που έκανε σκέψεις τόσο ματαιόδοξες, μιά τέττα μέρα.

Ο Γκρεβίλ κτύπησε την πόρτα και μπήκε στο δωμάτιο στis μύτες των ποδιών του. Το πρόσωπό του ήτανε σοβαρό. Δε χωρούσε αμφιβολία πώς ήτανε πραγματικά λυπημένος.

—"Ηρθε; ρώτησε ή "Εμμα.

—Ναί. "Ηρθε κι ο Νέλσων. "Ερχεσαι;

—"Ερχομαι, Γκρεβίλ.

—"Εμμα, ήθελα... άρχισε ο Γκρεβίλ.

Καινοστάθηκε με άμνηχανία, ξερόδηξε.

—Καθμένη Γκρεβίλ, είπε ή "Εμμα ήρεμα, αν

ο Χάμιλτον άφησε περισσότερα σε μένα, ένωια σου και θα φανώ γενοιάδωρη.

—Είμαι βέβαιος, άποκρίθηκε ο Γκρεβίλ με ύφος επίσημο, πώς ο Χάμιλτον έκανε το σωστό.

Ο Νέλσων τούς περίμενε στο χάλ και καθώς ώδηγούσε την "Εμμα στο σαλόνι όπου περίμενε ο συμβολαιογράφος της ψιθύρισε:

—Ούτε ειρήνη, ούτε πόλεμος, άκόμη. Πάντως έχω έντολή να είμαι έτοιμος για άναχώρηση από στιγμή σε στιγμή. Με διώρισαν άρχηγό του στόλου στη Μεσόγειο.

Η "Εμμα ένωιασε ένα σφίξιμο στην καρδιά. Ο Χάμιλτον είχε πεθάνει, ο Νέλσων θα έφευγε μακριά της. Ένα συναίσθημα άπέραντης μοναξιάς την κυρίευσε. Κάθισε στην καρέκλα που της προσέφερε με μιά μικρή υπόκληση ο συμβολαιογράφος. Η μητέρα της ήταν επίσης στο δωμάτιο, ντυμένη δαμάσκα και κλαίγοντας σιγανά. Ο συμβολαιογράφος ύποκλιθηκε ξανά στην "Εμμα και θεώρησε καθήκον του να βγάλει ένα άνισρό λογύβριο για την σκληρή άπώλεια που είχε ύποστή ή οικογένεια. "Εγινε μιά θαρειά σιωπή. Την έκοψε ο Νέλσων ρατώντας, χωρίς κανένα λόγο, τον Γκρεβίλ αν ή παρουσία του τον ένωχλούσε.

Μιά φευγαλέα λάμψη πέρασε άπ' τα μάτια του Γκρεβίλ.

—Κάθε άλλο! Την βρήκω άλλωστε πολύ φυσική.

Ο Νέλσων κοκκίνισε και ο Γκρεβίλ συνέχισε:

—Θέλω να πώ, πολύ φυσική, άφού ήσαστε πάντα ένας τόσο καλός φίλος του Χάμιλτον. Έξ άλλου, ύποθέτω πώς σ'ας άναφέρει στη διαθήκη του, όπως και την κ. Κάντογκαν.

—"Ησυχία, παρακαλώ, είπε ο συμβολαιογράφος ψάχνοντας τα χαρτιά του.

Η "Εμμα έκλεισε τα μάτια. Τι σημασία είχαν τώρα όλα αυτά; Τι σημασία είχε αν ή διαθήκη έννοούσε αυτήν ή τον Γκρεβίλ; Τι άλλο μπορούσε να πάθι; Είχε χάσει τον Χάμιλτον και τώρα θα έχανε και τον Νέλσωνα. Το μέλλον της φαινότανε δυσοίανο, ζοφερό. Άκουγε, άδιάφορα, την άνάγνωση της διαθήκης. Ο σερ Ουίλλιαμ ώριζε τον Γκρεβίλ έκτελεστή των τελευταίων θελήσεων του. Πολύ φυσικό, άφού ο Γκρεβίλ ήταν ο διαχειριστής του. Η "Εμμα τέντωσε τ' αυτί κι άρχισε ν' ακούη με μεγαλύτερη προσοχή. "Τα χρέη μου", έλεγε ο Χάμιλτον στη διαθήκη του, "να πληρωθούν άπ' την προσωπική περιουσία μου. Στη σύζυγό μου "Εμμα κληροδοτώ τριακόσιες λίρες". Πώς είπατε; ρώτησε ή "Εμμα με σθησμένη φωνή.

—Τριακόσιες λίρες, επάνελαβε ο συμβολαιογράφος, πληρωτέες άμέσως. Και στην κ. Κάντογκαν, έκατό λίρες, πληρωτέες κι αυτές άμέσως.

Ο Γκρεβίλ προσπαθούσε να μη χαμογελάσει. Η έκφραση του προσώπου του όμως ήταν τώρα κάθε άλλο παρά θλιμμένη. Έσκυψε προς τον συμβολαιογράφο.

—Έξακολουθήστε, παρακαλώ, είπε με ζωηρό ένδιαφέρον.

—Την ύπόλοιπή περιουσία του, συνέχισε ο συμβολαιογράφος συνοψίζοντας μάλλον παρά δαίζοντας τη διαθήκη, ο λόρδος Χάμιλτον την κληροδοτεί στον Τσάρλς Φράνσις Γκρεβίλ...

Ο Γκρεβίλ έβγαλε ένα βαθύ άναστεναγμό.

—...ο όποιος έντέλλεται να καταβάλλη το ποσό των όκτακοσίων λιρών επίσης στη λαίδη Χάμιλτον. Η λαίδη Χάμιλτον ύποχρεούται να καταβάλλη στη μητέρα της, την κ. Κάντογκαν, έκατό λίρες το χρόνο άπό το ποσό αυτό.

—Ο καλός μας Χάμιλτον συμπαθούσε πάντα πολύ την κ. Κάντογκαν, μουρμούρισε ο Γκρεβίλ.

Μόνον όκτακόσιες λίρες το χρόνο! σκέφτηκε ή "Εμμα άγανακτισμένη. Κι άπ' αυτές, θάπρεπε να δίνη τις έκατό στη μητέρα της. Αυτό έννοούσε λοιπόν ο Χάμιλτον όταν της έλεγε πώς είχε φροντίσει να μη της λείψη τίποτε!

—Και τώρα, είπε ο συμβολαιογράφος, έρχόμαστε στον κωδικέλλο.

Η "Εμμα τέντωσε τ' αυτί. Πολλές φορές ένας κωδικέλλος μπορούσε ν' αλλάξει όλη την έννοια μιάς διαθήκης. Αυτός όμως ο κωδικέλλος έλεγε μονάχα πώς το έπίδομα της λαίδης Χάμιλτον έπρεπε να πληρώνεται προκαταβολικώς και ώριζε ένα μικρό ποσό για να έξοφληθούν τα χρέη της.

—Τέλος, έχουμε τη δωρεά στον λόρδο Νέλσωνα, συνέχισε ο συμβολαιογράφος. Μιά μινιατούρα της λαίδης Χάμιλτον άπό σμάλτο, με την αφιέρωση: «Ελάχιστον τεκμήριον της έκτιμήσεως που τρέφω διά τον τιμιώτερον, τον ειλκρινέστερον και γενοιάότερον άνθρωπον που γνώρισαν.

—Συγκινητικό, πολύ συγκινητικό, μουρμούρισε ο Γκρεβίλ.

Η "Εμμα έγινε κατακόκκινη άπό ντροπή κι άπό θυμό. Πόση ειρωνεία έκρυβε αυτή ή αφιέρωση!

Μάλis ο συμβολαιογράφος και ο Νέλσων έφυγαν, ο Γκρεβίλ δήλωσε πώς θα έρχόταν να έγκατασταθή στο Πικαντίλλυ για να τακτοποιήση τα έγγραφα του μακαρίτη θείου του.

—Είτε σε θέλω εδώ, είτε όχι; ρώτησε ή "Εμμα με ύφος προκλητικό.

—Μά, αν δεν κάνω λάθος, έχεις το σπίτι σου στην Κλάρτζες Στρήτ.

—Τι δηλαδή; Με διατάξεις να πάω άμέσως εκεί;

—Κάνε ό,τι σ' άρέσει, δε νομίζεις όμως πώς θα το προτιμά ο λόρδος Νέλσων; Άσφαλώς δε θα ήθελι να μένω με μαζί. Πάντως, όπως κι αν έχη το πράγμα, θάταν άνοησία να κρατήσουμε ένα τόσο μεγάλο σπίτι. Το συμβόλαιο λήγει στο τέλος του μηνός. Σου δίνω καιρό ως τότε για να πάρης άπ' εδώ τα προσωπικά σου πράγματα, είπε ο Γκρεβίλ.

—Και τα έπιπλα! του πέταξε ή "Εμμα θυμωμένη. Άγοράστηκαν με τα λεπτά που πήρα πουλώντας τα κοσμήματά μου.

—Ναί, το ξέρω. Τι λυπηρό, άλήθεια!

Χωρίς να χάσει καιρό ή "Εμμα πήγε στον Νέλσωνα. Τον βρήκε πολύ στενοχωρημένο. Η ιδέα του Χάμιλτον να του αφήσει στη διαθήκη του μιά μινιατούρα της και τα λόγια που συνόδευσαν αυτό το δώρο, τον είχανε βάλει σε σκέψεις.

—Ω, Νέλσων, του είπε ή "Εμμα προσπαθώντας να δώσει στη φωνή της όσο μπορούσε πιο πειστικό τόνο, είμαι βεβαία πώς ο Χάμιλτον δεν είχε καμμία πρόθεση να σε πληγώσει. Ήταν κα-

λός κατά βάθος, αυτό το ξέρομε κ' οι δυό. Και σ' άγαπούσε σαν άδελφό.

Το πρόσωπο του Νέλσωνος φωτίστηκε.

—Τό πιστεύεις, άλήθεια, αυτό που λές, "Εμμα;

—Μ' όλη μου την ψυχή.

—Σηκώνεις ένα μεγάλο βάρος άπό πάνω μου. Πολύ καλά, λοιπόν. "Ας παραδεχτούμε πώς δεν τόκανε με κακή πρόθεση.

Η "Εμμα του διηγήθηκε τη συζήτησή της με τον Γκρεβίλ.

—Θα πάμε στο ξενοδοχείο, ή μαμά κ' εγώ. Στο «Λόθιαν» ή στο «Νέροτ». Σήμερα κιόλας. Και θα μέινουμε εκεί ως που να έτοιμαστή το καινούργιο σπίτι.

—Έχω μιά καλύτερη ιδέα, είπε ο Νέλσων. Για την ώρα είμαι ύποχρεωμένος να κάθωμαι στο Λονδίνο. "Ετσι, το Μέρτον μένει άδειο. Πήγαινε εκεί, "Εμμα. "Εκεί είναι ή θέση σου. "Εκανα καινούργια διαθήκη, ξέρεις, και τ' αφήνω σε σένα. Πήγαινε στο Μέρτον, "Εμμα, άνοιξε το σπίτι—το σπίτι μας—και δώσε του ζωή ώσπου να γυρίσω.

—Μά δεν πρόκειται να φύγης άμέσως, Νέλσων!

Ο Νέλσων άπέφυγε το βλέμμα της, όπως έκανε κάθε φορά που είχε κάτι δυσάρεστο να της άναγγείλη.

—Έλαβα έντολή να είμαι έτοιμος για άναχώρηση σε δέκα μέρες.

—Θάχουμε πόλεμο πάλι;

—"Ετσι φαίνεται.

—Πόσον καιρό θα λείψεις;

—Ένας Θεός το ξέρει, άποκρίθηκε ο Νέλσων, άγκαλιάζοντας την "Εμμα τρυφερά άπ' τους ώμους. Δεν έχεις ιδέα—συνέχισε—πόσο ύποφέρω που θα σ' αφήσω... Πάντως αυτή τη φορά δε φεύγω με το προσάστημα πώς θα πεθάνω πάνω στη μάχη. Φεύγω με την πεποίθηση πώς θα ξαναγυρίσω και θα σε κάνω γυναίκα μου.

—Και ή Φάννυ;

—Είναι άδιάλλακτη και σκληρή, το ξέρω. Άλλά υπάρχει ένα πρόσωπο που μπορεί να την πείσει να μ' αφήσει έλεύθερο. Ο άδελφός μου Ουίλλιαμ. Του γράφει συχνά και του ζητάει τη συμβουλή του.

—Ο Ουίλλιαμ;... μουρμούρισε ή "Εμμα σκεπτική. Το ξέρεις πολύ καλά πώς δεν με χωνεύει.

—Προσπάθησε να τον κάνης φίλο, να κερδίσης την συμπάθειά του. Είναι ένας πολύτιμος σύμμαχος.

Η "Εμμα έφερε στο νου της το θλοσυρό πρόσωπο του αιδεσιμωτάτου Ουίλλιαμ Νέλσων και ζάρωσε τα φρύδια.

—Δεν είναι και τόσο εύκολο, είπε.

—Έσύ το λές αυτό; Η πιο έξυπνη γυναίκα του κόσμου;

—Ω, θα προσπαθήσω. Φυσικά, θα προσπαθήσω.

—Είναι και κάτι άλλο, είπε ο Νέλσων. Πρέπει να σκεφτούμε τι θα κάνωμε για τη βάπτισή του παιδιού μας. Άρκετά την άναβάλαμε ως τώρα.

Η βάπτισή του μωρού έγινε τρεις μέρες πριν φύγη ο Νέλσων για τη νέα του άποστολή, πολύ ήσυχα, χωρίς χαρές και πανηγύρια. Η "Εμμα άντιμετώπισε με γενοιάότητα τη δοκιμασία που τόσο ήθελε ν' άποφύγει άλλοτε. Τα μάτια της ήτανε βέβαια δακρυσμένα. Και του Νέλσωνος επίσης.

Άλλά τι μ' αυτό; Είναι πολύ φυσικό να είσαι συγκινημένος όταν βαπτίζης ένα παιδί. Οράτια Νέλσων Θόμσον—αυτά ήταν τα δνόματα που ο Νέλσων είχε άποφασίσει τελικά να δώσει στο μωρό. Και οι γονείς; Οι γονείς είχαν πεθάνει—οι καημένοι!—στο έξωτερικό και την φροντίδα του παιδιού την είχαν αναλάβει ο λόρδος Νέλσων και ή λαίδη Χάμιλτον. Ήμερομηνία γεννήσεως; 29

Οκτωβρίου, δήλωσε ο Νέλσων, κάνοντας έτσι την "Οράτια τρεις μήνες μεγαλύτερη, άλλά άποδεικνύοντας μ' αυτό τον τρόπο ότι ή μικρή είχε γεννηθή πριν αυτός και ή "Εμμα γυρίσουν άπ' την "Ιταλία. Γιατί αυτό; Η "Εμμα δεν μπορούσε να έξηγηση το λόγο, άλλά ούτε και την ένδιέφερε να τον μάθει.

Άργότερα, όταν το μωρό ξαναγύρισε στην Τίτσφληντ Στρήτ με την κ. Γκίφον, ή "Εμμα ρώτησε τον Νέλσωνα:

—Πότε θα μπορέσω να την πάρω κοντά μου στο Μέρτον;

—Την θέλεις κοντά σου τώρα;

—Ναί, άποκρίθηκε ή "Εμμα ήρεμα. Άλλά καταλαβαίνω πώς εσύ δεν το βρίσκεις φρόνιμο.

—"Οχι άκόμη, "Εμμα. Κάνε λίγη ύπομνη. Ο άδελφός μου Ουίλλιαμ δεν ξέρει τίποτε γι' αυτή την ιστορία της υιοθεσίας. Άν δη το

παιδί στο Μέρτον—και θα τον καλέσης, δεν μπορεί, εκείνον και τη γυναίκα του να έρθουν εκεί—θα ύποψιαστή. ("Αξαφνα χαμογέλασε): "Οράτια Νέλσων—Θόμσον!... Έλπίζω σύντομα το Θόμσον να φύγη και να μέινι μονάχα το πραγματικό της όνομα: "Οράτια Νέλσων!

Τis λίγες μέρες που είχανε μένει ως την άναχώρηση του Νέλσωνος, ή "Εμμα δεν κάθισε στιγμή. Περνούσε τις ώρες της ή στο σπίτι του Πικαντίλλυ, ή στο καινούργιο σπίτι της Κλάρτζες Στρήτ, ή στο διαμέρισμα του άγαπημένου της. Ξεκινούσε άπ' το Μέρτον τα δημερώματα για το Λονδίνο και γύριζε πίσω άργά τη νύχτα. Στο Πικαντίλλυ άριθμός 23, παρακολουθούσε τη μετακόμιση των έπιπλων της στην Κλάρτζες Στρήτ (είχε άποφασίσει πώς, έκτός άπ' το Μέρτον, της χρειαζότανε και μιά κατοικία στην πόλη) έδινε οδηγίες για τη διαρρύθμιση του νέου σπιτιού και στο διαμέρισμα του Νέλσωνος έτοιμάζε τα πελώρια μπαούλα του. Όλα αυτά τα έκανε για να δι-

νη ο νους της και για να μη της μένη καιρός να σκέπτεται τον χωρισμό τους.

Την παραμονή, γύρισε στο Μέρτον άργά το βράδι, τσακισμένη. Η μητέρα της και οι ύπηρέτες είχαν πέσει να κοιμηθούν. Το σπίτι της φάνηκε παράξενα ήσυχο. Μπήκε στο σαλόνι και κάθισε σε μιά πολυθρόνα κοντά στο τζάκι. "Ετσι κι άλλως δε θα μπορούσε να κλείση μάτι εκείνη τη νύχτα. Το καλύτερο που είχε να κάνει, λοιπόν, ήταν να μέινι έντελώς ξύπνια και να περιμένι το Νέλσωνα. Της είχε πη πώς θα περνούσε άπ' το Μέρτον τα δημερώματα, πηγαίνοντας στο Πόρτσμουθ.

Δεν θέλω λυπητερούς άποχαιρετισμούς, της είχε πη άυστηρά. Θα περάσω για ένα μόνο λεπτό, στο πόδι, σαν ένας όποιοσδήποτε έπισκέπτης.

Ο Νέλσων ένας όποιοσδήποτε έπισκέπτης!

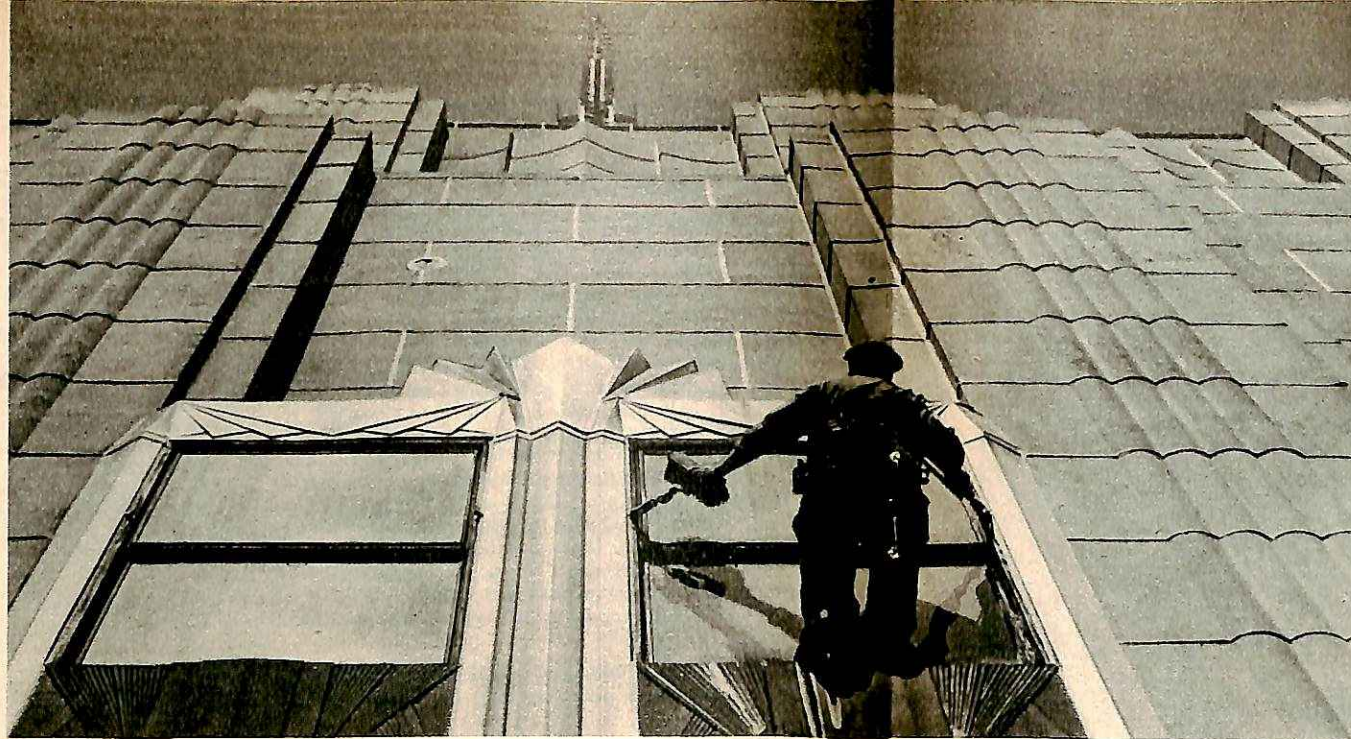
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

Εικονογράφησης Χρ. Κουσέντου

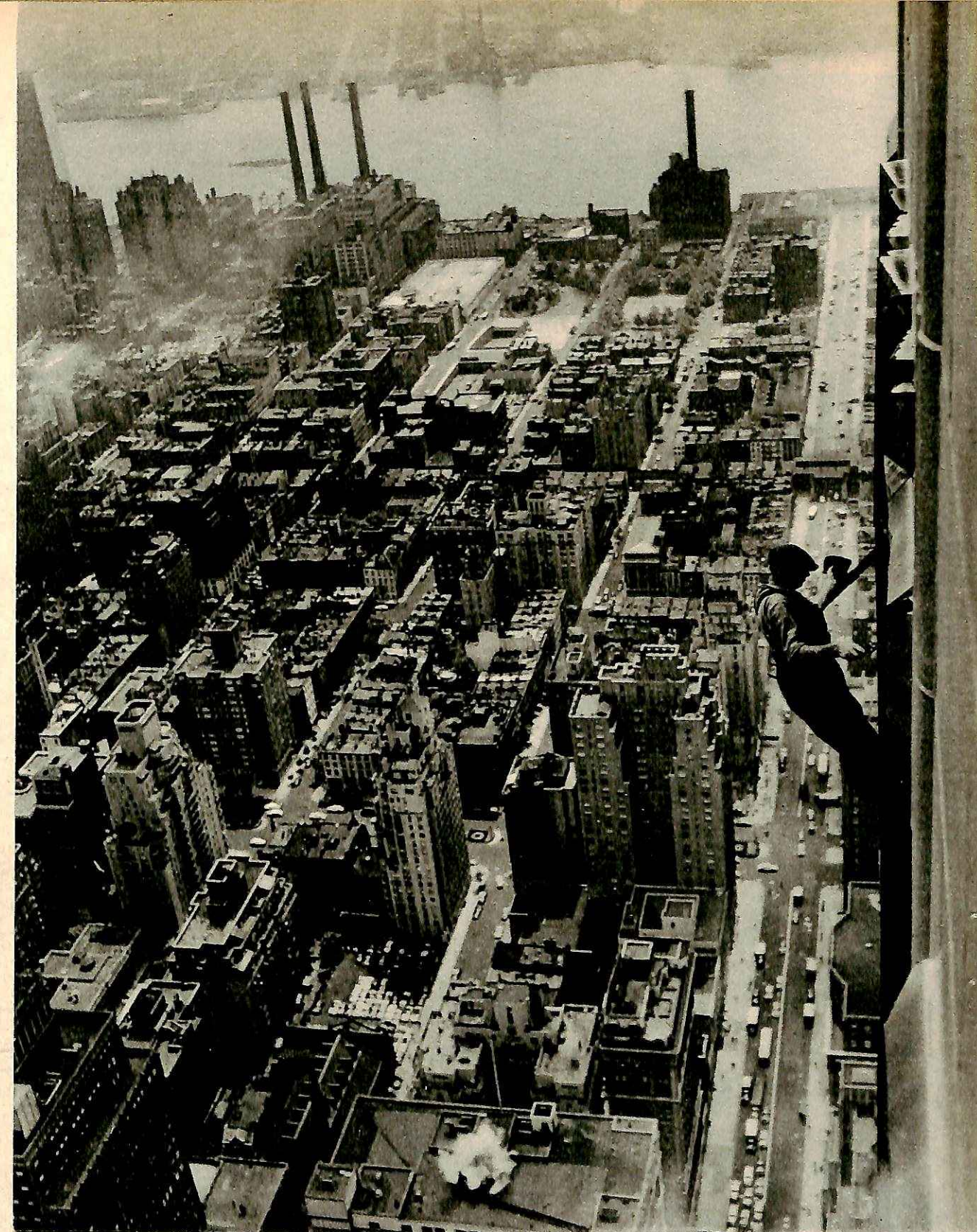

Μαξι περπάτησαν ίσαμε το ποταμάκι.

ΟΠΩΣ ΠΕΡΝΑΝΕ οι μανάβηδες και οι παλιατζήδες από τις αθηναϊκές συνοικίες διαλαλώντας την πραγματεία τους, έτσι από τούς δρόμους τών αμερικανικών μεγαλοπόλεων περνάν οι καθαριστάι παραθύρων.

ΠΟΤΕ ΤΟΥΣ ΒΡΙΣΚΕΙΣ ΣΚΑΡΦΑΛΩΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟ 102ο ΠΑΤΩΜΑ ΤΟΥ ΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΟΥΡΑΝΟΞΥΣΤΗ ΤΗΣ Ν. ΥΟΡΚΗΣ —ΤΟΥ ΕΜΠΑ-Ι-ΑΡ ΜΠΙΛΝΤΙΓΚ— ΠΟΤΕ ΝΑ ΑΙΩΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΕΝΟ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΣΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥ ΟΝΕ...ΝΕΑ ΜΕΛΗ!

ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΛΙΓΓΟΣ!

Ενα χρόνο δλόκληρο γύριζα τόν κόσμο με όλα τὰ μεταφορικά μέσα για νά φωτογραφίζω: Έπισκέφτηκα τσίρκα, αεροδρόμια, άναρριχήθηκα σέ βουνά, παρακολούθησα με έλικόπτερα ναυάγια πλοίων —για νά μὴν τὰ πολυλογώ, έθγαλα κάπου 3.000 φωτογραφίες. Τέλος, μιά μέρα ήρθε ένας φάκελος από τὸ πρακτορείο πού έργάζομαι περιείχε ένα ευχαριστήριο γράμμα, ένα τσέκ καί μιά... μηνιαία άδεια. Πήρα τὸ πρώτο άεροπλάνο καί έβρέθηκα στή Νέα Υόρκη. Καιρός νά γλεντήσω!..

Οί πρώτες δέκα μέρες, πού ήμουν κύριος τού έαυτού μου, κύλησαν ξένιαστα: Νυχτερινή ζωή, θιτρίνες, μικροαγορές. Έπειτα όμως άρχισα νά θαυμάμαι. Ένα πρωί ζώστηκα τή φωτογραφική μηχανή καί βγήκα νά θρω.. θέμα. Έ ήξη, θλέπετε, δευτέρα φύση.

Παρακολουθούσα κάπου μισή ώρα στούς δρόμους τού Μανχάταν ένα φαλακρό. Έη φαλάκρα του ήταν κάτι άπίστευτο: τετράγωνη! Σέ μιά στιγμή μάλιστα πού σταμάτησε καί σήκωσε τὸ κεφάλι νά κοιτάξη ψηλά δέν κρατήθηκε καί... κλικ — τής εξασφάλισα τήν αιώνιότητ'.

Άλλά τί κοιτούσε ὁ φίλος μας; Σήκωσα κ' έγώ τὸ κεφάλι καί έπειτα από δύο λεπτά διέκρινα μιά κουκίδα νά κινήται σὸ 102 πάτωμα τού «Έμπάιαρ Μπιλντιγκ». Ήταν ένας καθαριστής παραθύρων. Δέν μπορούσα νά τὸν κοιτάζω — μου έρχόταν ζαλάδα καί νόμιζα ὅτι θά πέσω... κάτω. Πάντως με πολλούς κόπους κατάφερα νά εξασφαλίσω μιά συνέντευξη μαζί του. Άκούστε τί μου είπε:

—Πρώτ' άπ' όλα, δέν είστε Νεοϋορκέζοι. Οί θεροί Νεοϋορκέζοι

Ένας καθαριστής τζαμιών στούς ούρανοξύστες τής Ν. Υόρκης βεβαιώνει ὅτι τὸ άκροβατικό του έπάγγελμα δέν είναι διόλου, μιά διόλου έπικίνδυνο

δέν κοιτάν ποτέ ψηλά. Μας έχουν συνήθει. Είμαστε γι' αὐτούς ένα καθημερινό θέαμα. Έπειτα δέν άκούστηκε ποτέ δυστύχημα σέ καθαριστή παραθύρων. Κάθε μήνα καθαρίζουμε 6.500 παράθυρα, τὰ περισσότερα σέ μεγαλύτερο από 150 μέτρα ύψος. Έγώ έχω σ' αὐτή τή δουλειά 12 χρόνια. Δένω τή ζώνη ασφάλειας στά περβάζια τού παραθύρου καί ρίχνομαι σὸ κενό. Στήν άρχή, θυμάμαι, φοβόμουν. Έδρωνα, άνατριχίαζα καί σφαλοῦσα τὰ μάτια. Τώρα, όλα μου φαίνονται παιχνίδι. Είτε είμαι κρεμασμένος σὸ 102 πάτωμα είτε σὸ ισόγειο, τὸ ίδιο μου κάνει. Μιά φορά μόνο γρατσοῦνισα τὸ δάχτυλό μου. Δέν είχα άλλο άτύχημα...»

—Καί πῶς περνάτε τήν άδειά σας κάτω στή γή;

—Φριχτά, μου είπε. ὦμαι ὅλο γκρίνια. Έ ήξη, θλέπετε...

—Ξέρω, ξέρω, τὸν διέκοψα θιαστικά.

KAMPOUKI *Το Γιαπωνέζικο Λαϊκό Θέατρο.*

«Καμπούκι» δεν είναι το όνομα ενός γιαπωνέζικου θιάσου. «Καμπούκι» είναι το όνομα μιας πανάρχαιας, λαϊκής τέχνης που οι ρίζες της χάνονται μέσα στις χιλιετίδες. Είναι μια θεατρική σχολή, όπως θα έλεγαν οι Ευρωπαίοι φιλόλογοι. Είναι όμως και κάτι παραπάνω: μια ολόκληρη κοσμοθεωρία που βρίσκει, ανάμεσα στ' άλλα, την έκφρασή της στη δραματική τέχνη και τον χορό. Όπου απέτυχαν και οι μεγαλύτεροι συγγραφείς της «γυρικής Ευρώπης»—ν' ανανεώσουν το θεατρικό είδος—πέτυχαν, χωρίς εκζήτησι και θία, οι χαμένοι στην ανωνυμία δραματουργοί της Ανατολής. Ο λόγος; Ότι η Ευρώπη έχει, πρό πάντων, μυαλό. Ο πολιτισμός της είναι βασισμένος πάνω στον ορθολογισμό. Οι Ανατολίτικοι λαοί, αντίθετα, έδωσαν την προτεραιότητα στη φαντασία και στην καρδιά

Ένα αλλόκοτο λαβίδι στην χώρα του όνείρου και της φαντασίας

Μο έμεινε η άοριστη έντοπωση ενός τρελλού γέλιου. Οι άναρθρες μαϊμουδίστικες κραυγές μου δημιούργησαν μιαν αίσθηση παρωδίας. Δεν μπόρεσα να πάρω στα σοβαρά τους ακατάληπτους ήχους εκείνης της μουσικής. Οι θεατρίνοι κινούνται σπασμωδικά σά μαριονέτες. Όλα ήταν μια υπερβολή, ακόμη και τα λαμπρά κοστούμια τους.

Κι ωστόσο δεν ήμουν δλότελα άμύητος. Δεν μπαίνει κανείς σ' ένα θέατρο καμπούκι, όπως μπαίνει σ' οποιοδήποτε άλλο θέατρο. Πρέπει πρώτα να προετοιμάσει την ψυχή του για ένα μεγάλο ταξίδι στη χώρα του όνείρου και της φαντασίας. Πρέπει επίσης να υποστηρίξει μιαν έσωτερική κάθαρση: να λησμονήσει αισθητικές αρχές, ν' αποβάλει το βαρύ φορτίο της πείρας.

Στην αρχή μου φάνηκαν γελοίες οι παράξενες χειρονομίες και κινήσεις των ήθοποιών. Πρώτη φορά έβλεπα επάνω στη σκηνή τέτλια πράγματα. Πριν περάσει όμως λίγη ώρα, ξεπεράστηκε δλότελα η αίσθηση του γελοίου κ' έμεινε κυρίαρχη μέσα μου η υποδλητικότητα του θεάματος. «Είναι υπέροχο!» συλλογιόμουν.

Υπέροχο! Η μόνη λέξη που εκφράζει τη γοητεία αυτής της εξωτικής τέχνης. Το θέατρό μας αποτελείνεται στη λογική, ενώ ένα έργο καμπούκι δεν έχει καμμία σχέση με στοχαστικές προσαρμογές και διανοητικές συνέπειες. Είναι μάταιο ν' αναζητάς συμπεράσματα. Αν επιχειρήσεις να το αναλύσεις, θα βρεθής στο χώρο του άκατανοήτου, του παράλογου. Η μόνη λύση είναι ν' αφεθής στη μαγεία του. Βέβαια, αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολο για τον Ευρωπαίο. «Ας το ομολογήσουμε: είμαστε δέσμιοι του ορθολογισμού. Το Ιαπωνικό κοινό, αντίθετως, είναι τόσο εξοικειωμένο με την χειμερινή ατμόσφαιρα του θεάτρου του, που διαθέτει δση φαντασία και ευαισθησία άπαιτείται για να το απολαύσει και να μη εύκολα στο πνεύμα του.

Το καμπούκι είναι μια μορφή λαϊκής δραματικής τέχνης. Σ' αυτό το σημείο διαφέρει από το νό, το κατ' έσοχην κλασικό γιαπωνέζικο θέατρο. Το νό έχει μείνει το θέατρο της άριστοκρατίας και των διανοουμένων. Η τεχνολογία του είναι άρκετα

←
Η ΠΕΡΥΣΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ του λαϊκού Ιαπωνικού θεάτρου στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες άφησε άβυσσους άναμνήσεις. Δίπλα: Η πρωταγωνίστρια Τοχούκο Άζούμα σε σκηνή του «Ντογιόγιό»

«Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΛΙΟΝΤΑΡΙΟΥ» ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΟΥΣΑΪ ΦΟΥΓΙΜΑ ΚΑΙ ΤΣΟΥΡΟΥΝΟΣΟΥΚΕ ΜΠΑΝΤΟ. «Άλλοι Ευρωπαίοι το χαρακτήρισαν χορόδραμα, άλλοι μελόδραμα και άλλοι «ένα είδος λαϊκού πανηγυριού». Το γέρικο λιοντάρι νιώθει τον θάνατο να πλησιάζει και πρέπει να διαλέξει τον διάδοχό του ανάμεσα στους γιούς του. Η επιλογή δεν γίνεται με βάση τα «πρωτόδικα», ούτε λαμβάνονται σε μια σειρά ψυχικών και σωματικών δοκιμασιών. Έτσι, το αγέρωχο γέρικο λιοντάρι βλέπει έναν-έναν τους γιούς του να χάνονται παλεύοντας με άκουδες, διασχίζοντας φλεγόμενα δάση και κολυμώντας στο όρμητικό ρεύμα μεγάλων ποταμών. Τους κλείνει έπειτα σε κελιά μόνους με μια όμορφη γυναίκα που συμβολίζει τον θάνατο. Αν την άγγίζουν εκτελούνται από τους φύλακες. Στο τέλος από τους έννιά γιούς του δεν έπιζη παρά ένας: «Ο άξιος. Και τότε, ενώ ήχει το τάμ-τάμ, το γέρικο λιοντάρι φωνάζει τον Χάρο τραγουδώντας και χορεύοντας. «Δεν είναι άπλό θέαμα. Είναι μυσταγωγία!»

“Ανδρες υωοδύονται καὶ ζοῦν ωραγμαλικά λους γυναικίους ρόλους μὲ μιὰν λεγειόληνα ἀνυωέρβηλην ἀσὸ λὺς... ἀηιδινὲς γυναιῖκες

περίπλοκη καὶ ἀσχολεῖται μὲ φιλοσοφικά προβλήματα. Θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι σὸ νὸ εὑρίσκει τὴν ἑκφρασί του τὸ ἀριστοκρατικὸ πνεῦμα τῆς χώρας. Τὸ καμποῦκι ἔχει ὑποστή τὴν ἐπίδραση τοῦ νὸ. Ἀλλὰ ἡ ἐπίδραση αὐτὴ εἶναι ἀσήμαντη. Κατὰ θάθος εἶναι τὸ θέατρο τοῦ λαοῦ: Μιλᾷ τὴ γλῶσσα του εἰκονίζει τὰ πάθη καὶ τοὺς καμηούς του, χωρατεύεται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως κι ὁ μέσος πολίτης. Τὴν ἐποχὴ πού οἱ πολεμοχαρεῖς Σαμουράι ἦταν παντοδύναμοι, τὸ καμποῦκι τοὺς σατίριζε. Ἀγωνίστηκε δίπλα σὸ λαὸ γιὰ τὴν κατάργηση τῆς φεουδαρχίας. Κι ὅταν οἱ ἰθύνουσες τάξεις τοῦ ἐπέβαλαν λογοκρισία, πάλι τὸ καμποῦκι κατάρθωσε νὰ τοὺς σατίριση. Ἡ ἱστορία του, εἶναι μιὰ ἱστορία λαϊκῶν ἀγώνων.

Τὸ καμποῦκι ξεκίνησε σὰν ἀπομίμηση τοῦ ἀρχαίου θεάτρου ζουζουρι, πού παιζόταν μόνον ἀπὸ μαριονέτες, καὶ τῆς ἑκφραστικῆς τέχνης τῆς μεγάλης Γιαπωνέζας χορεύτριας Ὁκουίνι, πού ἔζησε ἐδῶ καὶ τέσσερις αἰῶνες. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἀνέβαζε θεατρικὰ ἔργα, ἀλλὰ πρωτόγονους γυναικίους χορούς. Μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων ὅμως μεταμορφώθηκε σὲ δραματικὸ θέατρο. Ἀς μὴ τὸ συγχέωμε πάντως μὲ τοὺς εὐρωπαϊκούς θιάσους πρόζας, γιατί ἡ μουσικὴ καὶ ὁ χορὸς ἐξακολουθοῦν νὰ παίζουν σημαντικὸ ρόλο στὶς παραστάσεις του. Πρὸ δύο

αἰώνων περίπου ὑπῆστη μιὰ δεύτερη μεταβολή: Ἐγινε ἡθοπλαστικὸ θέατρο. Καὶ τὸ πρῶτο μέτρο πού ἐλήφθη γιὰ νὰ σημεῖωση τὴν ἑναρξὴ τῆς νέας περιόδου ἦταν ὁ ἀποκλεισμός τῶν γυναικῶν ἀπὸ τὸ καλλιτεχνικὸ προσωπικὸ. Στὸ μέλλον οἱ θίασοι θ' ἀπαρτίζονται ἀποκλειστικά ἀπὸ ἄντρες. Τὸ ρεπερτόριο τοῦ καμποῦκι πλουτιζόταν μέρα τὴ μέρα. Ἀπὸ τὴ σκηνὴ του ἀρχισαν νὰ ἐμφανίζονται νέα ἔργα. Παρ' ὅλα αὐτά, ποτὲ δὲν ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὶς βασικὲς αἰσθητικές γραμμὲς τῆς παραδόσεώς του. Καὶ ἡ τέχνη του εἶναι καὶ σήμερα ἀκόμα ἐξαιρετικὰ περίπλοκη καὶ στυλιζαρισμένη».

ΟΝΑΓΚΑΤΑ: Ο ΑΝΤΡΑΣ - ΓΥΝΑΙΚΑ

Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ θεατρίνες ἔχουν ἀντικατασταθῇ ἀπὸ ἄντρες, δημιούργησε μιὰ ὁλόκληρη σχολὴ ἡθοποιῶν πού ὁ μόνος τους ρόλος ἦταν νὰ μιμοῦνται, κάτω ἀπὸ αὐστηροὺς καὶ ἀπαράθετους κανόνες, τὴ γυναικεία φύση. Δὲν ἔχουν περάσει πολλὰ χρόνια πού οἱ ἡθοποιοὶ αὐτοί, οἱ ὀναγκάτα, ἐκπαιδεύονται σὸ ρόλο τους ἀπὸ τὴν παιδικὴ τους ἡλικία. Οἱ ὀναγκάτα, κι ὅταν ἀκόμα θρίσκονταν ἔξω ἀπ' τὴ σκηνή, ἦταν ὀποχρεωμένοι νὰ φέρονται σὰν γυναῖκες. Οἱ Γιαπωνέζοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ τακτικὴ αὐτὴ ὠφέλησε πολὺ τὸ λαϊκὸ τους θέατρο καὶ προκαλοῦσε τόσο θαθεῖα συγκίνηση σὸ ἀ-

κροατήριό πού καμμιὰ γυναῖκα, ὅσο καλὴ ἡθοποιὸς κι ἂν ἦταν, δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὴν προσφέρει. Ἐπειτα, λένε, οἱ Γιαπωνέζες ἔχουν διαμορφώσει, λόγω ἰδιοσυγκρασίας καὶ ἀγωγῆς, μιὰ τόσο εὐθραυστὴ καὶ λεπτὴ προσωπικότητα, πού δὲν ἀνταποκρίνεται στὶς ἀπαιτήσεις ἐνὸς ἐνεργητικοῦ κατὰ θάση ἀντρικοῦ θεάματος, ὅπως τὸ καμποῦκι. Ἀπ' τὴν ἄλλῃ μεριά οἱ ὀναγκάτα εἶχαν ἀπόλυτα ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν γυναικεῖα νοοτροπία τὴ γινώριζαν ἀπὸ τὸ Α ὡς τὸ Ω, καλῶτερα κι ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς γυναῖκες. Ἐτσι, κατάρθωναν νὰ ἐνσαρκώνουν τὶς ἡρώιδες μὲ πειστικὸ καὶ ἀριστοτεχνικὸ τρόπο καὶ νὰ ἐπιβάλλουν ἕναν ξεχωριστὸ τύπο γυναικεῖας καλλονῆς. Ἀλλὰ ὑπῆρχαν καὶ καθαρά τεχνικοὶ λόγοι πού ἀπέκλειαν τὶς γυναῖκες ἀπ' τὸ καμποῦκι. Ποιὰ γυναῖκα, λ.χ., θὰ μπορούσε νὰ σηκώη τοὺς ὅμους τῆς, κατὰ τὴ διάρκειά τῆς τετράωρης παραστάσεως, μιὰ περρούκα πού ζυγίζει 15 κιλά; Σήμερα ὑπάρχουν στὴν Ἰαπωνία διδάσκημοι ἡθοποιοὶ πού ἔχουν εἰδικευθῇ σὲ ρόλους νεαρῶν κοριτσιῶν καλῶν οἰκογενειῶν (ὀκιμεσάμα), κυριῶν τῆς αὐλῆς (δὶράν) ἢ γκεϊσσῶν.

Σὲ κανένα θέατρο τοῦ κόσμου δὲν παρουσιάζεται κατὰ ἀνῆλογο. Πουθενὰ ὁ ἡθοποιὸς δὲν προσπαθεῖ νὰ ταυτισθῇ τόσο μὲ τοὺς ρόλους του, ὥστε νὰ τοὺς παίξῃ καὶ στὴν πραγματικὴ ζωὴ. Τὸ καμποῦκι εἶναι

δύσκολη τέχνη· οἱ μετρίοτετες δὲν μποροῦν νὰ προκόψουν. Δὲν ὑπάρχουν θέσεις γιὰ καμποτίνους. Καὶ ὁ μικρότερος ρόλος ἀκόμη πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἀριστοτεχνικά — ἀλλιῶς προδίδεται ἡ κοινὴ προσπάθεια. Ὁ θίασος καμποῦκι ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ πρωταγωνιστάς.

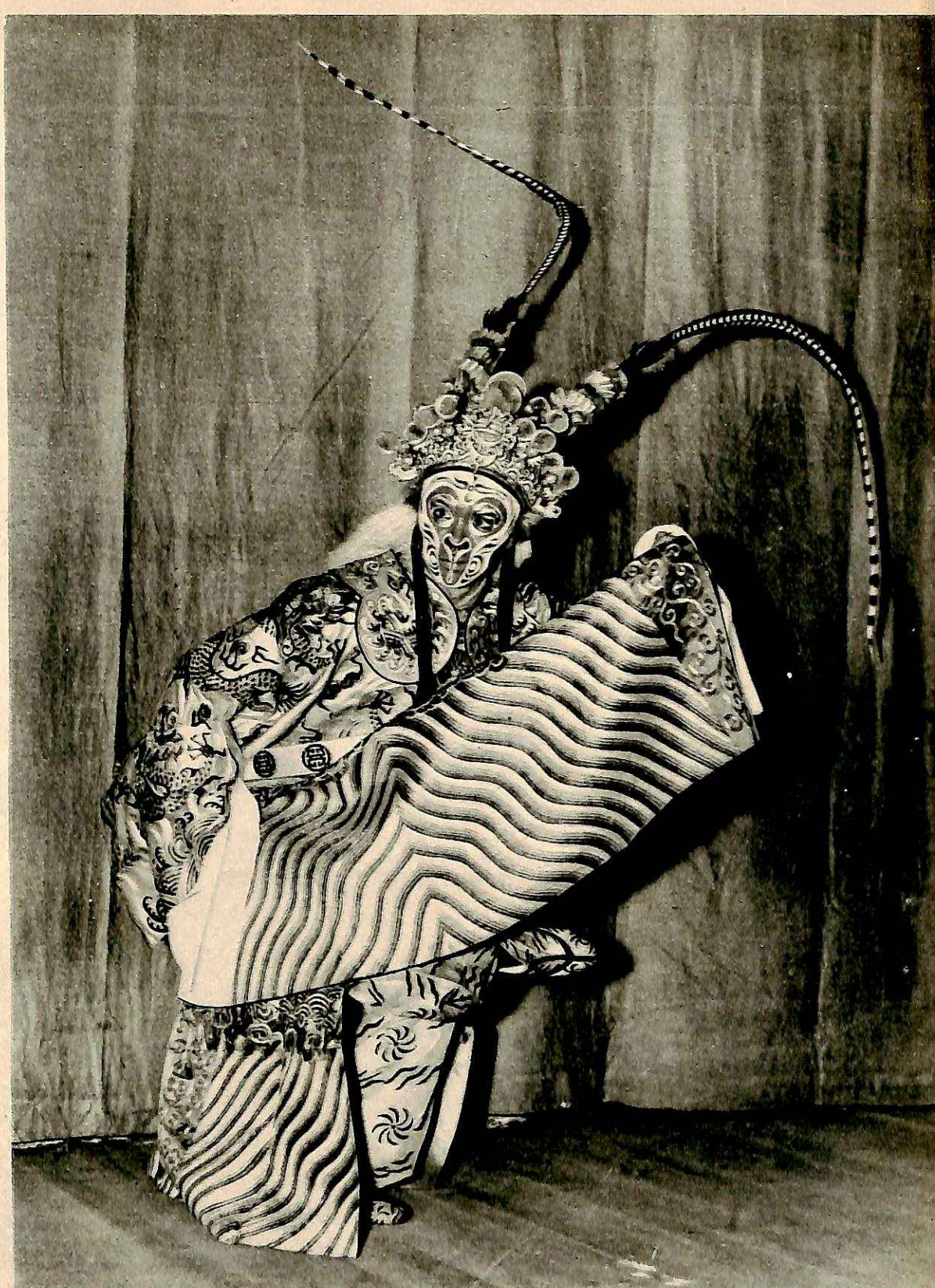
Τὸ καμποῦκι εἶναι ταυτόχρονα ἱδράμα, ὅπερα καὶ θαυματικὴ ἐπιθεώρηση. Τὰ ἔργα του ποικίλλονται μὲ τραγούδια καὶ χορούς, μὲ φανταχτερὰ κοστούμια καὶ μεγαλοπρεπῆ σκηνικά. Ἡ φαντασία καὶ τὸ ὄνειρο συνθέτουν μιὰν ὑπερ-πραγματικότητα. Καὶ ἀπὸ τὶς ἀπλουστερές καταστάσεις ἀναδίνεται μιὰ πνοὴ ἀνθρωπιάς. Στὸ καμποῦκι σμίγουν ὁ θάνατος καὶ ἡ ὁμορφιά τῆς ζωῆς, τὸ πάθος καὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἐγκαρτέρηση.

Εἶναι πολλὰ τὰ μυστικά τῆς τέχνης του. Ὁ Χαναμίτσι, λόγου χάρι, δὲν μπαίνει στὴ σκηνὴ ἀπὸ τὰ παρασκήνια, ἀλλὰ διασχίζει τὴν αἴθουσα τῶν θεατῶν. Κ' ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ ρόλου του παίζεται ἀπὸ τὴν πλατεία. Ὁ Μάι πάλι, ὁ ἀνδρεῖος ἥρωας, σταματάει σὰν ἀπολιθωμένος, μὲ τὰ μάτια πεταγμένα ἔξω ἀπ' τὶς κόγχες, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς πού ὅλοι περιμένουν νὰ κἀν μιὰν ἀποφασιστικὴ χειρονομία. Καὶ τότε ἐνῶ ἡ πνοὴ τοῦ ἀκροατηρίου ἔχει πιασθῇ ἀπὸ ἀγωνία, ἀκούγεται ἀπὸ μακριὰ ὁ ἦχος ἐνὸς χειροκροτήματος. Τίποτε δὲν θὰ μπορούσε ν' ἀποδώσῃ καλύτερα τὸν τρόπο πού κατέχει τὸν ἴδιο, τὸ κοινὸ καὶ τὸν ἀντίπαλό του.

ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΥΣΤΙΚΟΠΑΘΕΙΑ

Οἱ σκηνὲς τοῦ ἐρωτικοῦ πάθους εἶναι ὑποβλητικές. Ἀφ'οῦ ὁ Μάι σκοτώσῃ τὸν ἀντίπαλό του, πού ἄδικα διεδικοῦσε τὸν θρόνο, κάθεται ματωμένος σ' ἕνα θράχκο, πού μόλις προεξέχει ἀπ' τὴ γῆ καὶ καθαρίζει τὸ ὅπλο του ἀπὸ τὸ αἷμα. Τὸ καθάρισμα τοῦ ὅπλου γίνεται μὲ ἀπλὲς χειρονομίες, πού ἔχουν ὅμως ἕνα τόσο ἀποφασιστικὸ χαρακτήρα, πού τὸ ἀκροατήριό τὶς παρακολουθεῖ μὲ πιασμένη ἀνάσα. Τὸ τὰμ-τὰμ ἔχει πάψει νὰ ἀντηχῇ, ὁ ἐξερὸς ἦχος τοῦ χειροκροτήματος δὲν ἀκούγεται πιά, ὅλα εἶναι θυθισμένα σ' ἕνα σιωπηλὸ δέος. Ὁ Μάι ἔχει καθαρῖσει τὸ ὅπλο του, σκούπισε τὸ πρόσωπο, ἔπλυνε τὰ ματωμένα χέρια του καὶ τώρα εἶναι κουρασμένος. Πλαγιάζει λοιπὸν κατὰχαμα, ἀφήνοντας τὸ κεφάλι του πάνω σὸ θράχκο. Μὲ ἀνεπαίσθητες κινήσεις τῶν δακτύλων τοῦ ἀριστεροῦ χεροῦ μᾶς ἀφήνει νὰ καταλάβουμε ὅτι ὁ θράχκος εἶναι πολὺ σκληρὸς, ὅτι ἀποζητάει κατὰ μαλακώτερο, στοργικώτερο: μιὰν ἀγκαλιά. Σηκώνεται σὰν ὑπνοβάτης καὶ πέφτει πάνω σὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ ἀντιπάλου του. Αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ μιλήσῃ μὲ τὸ πρόσωπο: μὲ μερικές ἀδιόρατες συσπάσεις τοῦ σαγονιοῦ, τῶν χειλιδῶν, μ' ἕνα ἀνοιγοκλείσιμο τῶν ματιῶν...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνῃ μπαίνει, αἰθέρια ντυμένη, ἡ Ὁναγκάτα. Δὲν τὸν βλέπει. Νομίζει πὼς εἶναι μόνῃ. Ἡ μουσικὴ ἀρχίζει καὶ πάλι, ἀπομακρυσμένη. Ἡ Ὁναγκάτα κάθεται σὸ θράχκο, ἀλλὰ σὲ λίγο τὸν θρίσκει κ' ἐκείνη σκληρὸ. Σηκώνεται καὶ ἀρχίζει νὰ χορεύῃ: τὸ σῶμα τῆς μένει ἀκίνητο, μόνον τὰ χέρια τῆς διαγράφουν μιὰ γραμμὴ, συνεχῶς τὴν ἴδια γραμμὴ. Εἶναι τόσο ἐκφραστικὴ αὐτὴ ἡ κίνησις τῶν χειρῶν, πού ὅλοι καταλαβαίνουν ὅτι χαϊδεύει τὸ λαϊμὸ ἐνὸς ἀρστού, πελώριου κύκνου. Ἐνῶ δυναμώνει ἡ μουσικὴ, τὸ χἀιδεμα τοῦ κύκνου γίνεται ὀλοένα ζωηρότερο, πὺδ ὀργιαστικὸ. Ἐάφνου βλέπει τὸν Μάι, πού ἔχει ἐμπνήσει σὸ μεταξὺ καὶ τὴν κοιτᾷ στὰ μάτια. Διώχνει μὲ μιὰ κίνησις τὸν κύκνο καὶ μένει ἀπολιθωμένη. Ὁ Μάι σηκώνεται, πλησιάζει τὴν ἀγκαλιάζει. Ἐκείνη μένει ἀκίνητη. Καὶ μόνο ὅταν τὴ φιλήσῃ ἐμπνᾷει ἀπ' τὴ νάρκη καὶ προσπαθεῖ νὰ φύγῃ, ν' ἀμυνθῇ. Τότε ὁ Μάι θγάζει τὸ ξίφος καὶ φεύγει τρέχοντας πρὸς τὴν πλατεία, σμίγει μὲ τοὺς θεατάς. Ἡ μουσικὴ σταματᾷ ἀπὸτομα. Καὶ μιὰ τρομακτικὴ φωνὴ σκίζει τὴ σιωπὴ. «Ἐλα!» Ἡ Ὁναγκάτα, τότε, κλείνει τὰ μάτια καὶ τὸν ἀκολουθεῖ σὰν ὑπνοβάτης. Βάζει τὰ δύο χέρια στὸν ὄμω του καὶ ἀπομακρύνονται μαζί, δεμένοι στὴ ζωὴ καὶ σὸ θάνατο.

Ο ΧΟΡΕΥΤΗΣ ΤΣΑΓΚ-ΤΣΟΥΓΚ-ΧΑΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ «Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΠΙΘΚΩΝ»

κάτα, τότε, κλείνει τὰ μάτια καὶ τὸν ἀκολουθεῖ σὰν ὑπνοβάτης. Βάζει τὰ δύο χέρια στὸν ὄμω του καὶ ἀπομακρύνονται μαζί, δεμένοι στὴ ζωὴ καὶ σὸ θάνατο.

Σὲ ἄλλες σκηνές, ἐνῶ ὁ διάλογος φαίνεται ὅτι ἀκολουθεῖ ἕνα λογικὸν εἰρμό, οἱ ἥρωες ἀρχίζουν ξαφνικά νὰ τραγουδᾶν καὶ νὰ φωνάζουν. Καὶ δὲν εἶναι τὰ λόγια τους πού συγκινοῦν, ὅσο τὸ ἐνδόμυχο πάθος πού ξεσπάει ξαφνικά σὲ τραγούδι.

Καὶ σὸ πιὸ «ἐσωτερικὸ» εὐρωπαϊκὸ δράμα, ὁ θεατὴς προετοιμάζεται λογικά νὰ δεχθῇ τὴν ἐξέλιξη. Ἀντίθετα, σὸ καμποῦκι, ἡ προετοιμασία τοῦ θεατῆ γίνεται μὲ μουσικὰ μέσα. Σὲ μιὰ σκηνὴ δολοφονίας, γιὰ λόγους ἐρωτικῆς ἀντίληψης, ἡ πράξη καθ' ἑαυτὴ δὲν συγκλονίζει τὸ ἀκροατήριό, ὅσο

ἡ μουσικὴ κι ὁ χορὸς πού προηγείται. Γενικά οἱ σκηνὲς τοῦ φόνου καὶ οἱ μέχρι θανάτου μονομαχίες ἐκτελοῦνται μὲ ὑπερφυσικὴ σχεδὸν ἀκροβατικὴ ἐλαφρότητα. Κι ὁσὸ τόσο, δὲν ὑπάρχουν ψυχολογικὲς ἀσυνέπειες. Ὅταν καλοσκεφτῇς τὸ ἔργο, βλέπεις ὅτι ὅλα ἔγιναν ὅπως ἔπρεπε νὰ γίνουν.

Οἱ σκηνές διαδέχονται ἡ μιὰ τὴν ἄλλῃ μὲ μιὰ ταχύτητα πού ξεπερνᾷ κι αὐτὴ ἀκόμα τὴ σκέψη. Στὸ τέλος ἀφήνεται σὸ ρυθμὸ τοῦ ἔργου — παρασύρειται σὰν ὑπνωτισμένος. Τὶ περισσότερο μπορεῖ νὰ πετύχῃ μιὰ τέχνη;

Πρέπει νὰ νιώσῃ κανεὶς ὅλη τὴ συμβολικὴ ὁμορφιά, τὴν ἄγρια φαντασία καὶ τὴ γοητεία τοῦ καμποῦκι, γιὰ νὰ ὑποψιασθῇ τὶς πραγματικὲς διαστάσεις τῆς ζωῆς.

ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΕΚΙΝΟΥ, ΠΟΥ ΘΡΙΑΜΒΕΥΣΕ ΣΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

ΤΟ ΑΣΑΛΕΥΤΟ, ΒΑΡΥΦΩΡΤΩΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΠΟΓΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΚΙΝΕΖΟΥ ΒΑΓΚ - ΜΙΓΚ - ΤΣΟΥΜ, ΘΥΜΙΖΕΙ ΑΡΧΑΙΕΣ ΤΡΑΓΙΚΕΣ ΜΑΣΚΕΣ

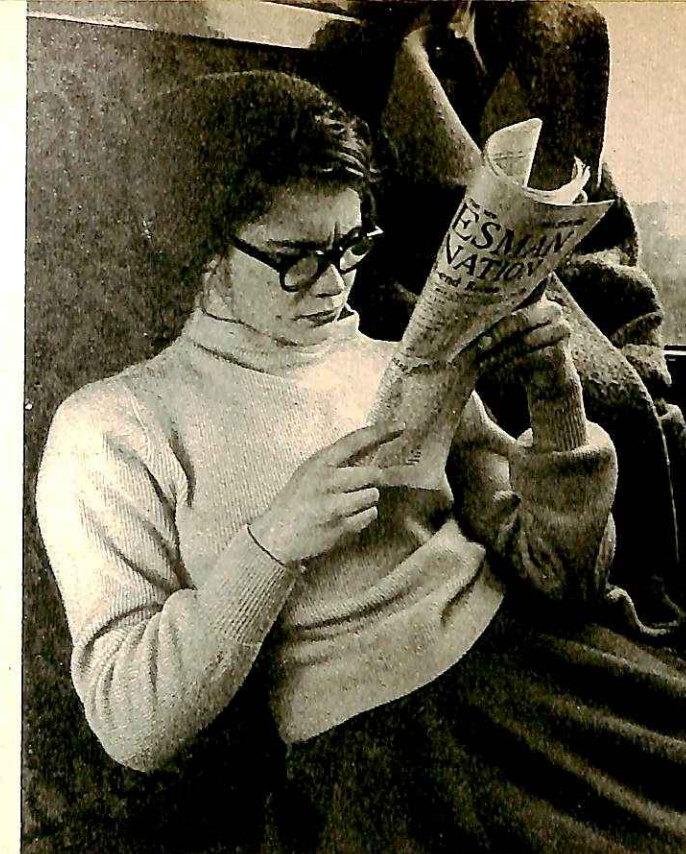

ΚΑΘΕ ΓΕΝΙΑ ΚΑΛΕΙΤΑΙ Ν' ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΜΑ. ΜΟΝΟ ΠΟΥ ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ ΜΠΟΡΟΥΝ Ν' ΑΠΟΚΡΙΘΟΥΝ ΜΕ ΧΙΛΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ: ΤΟ ΣΥΖΗΤΑ

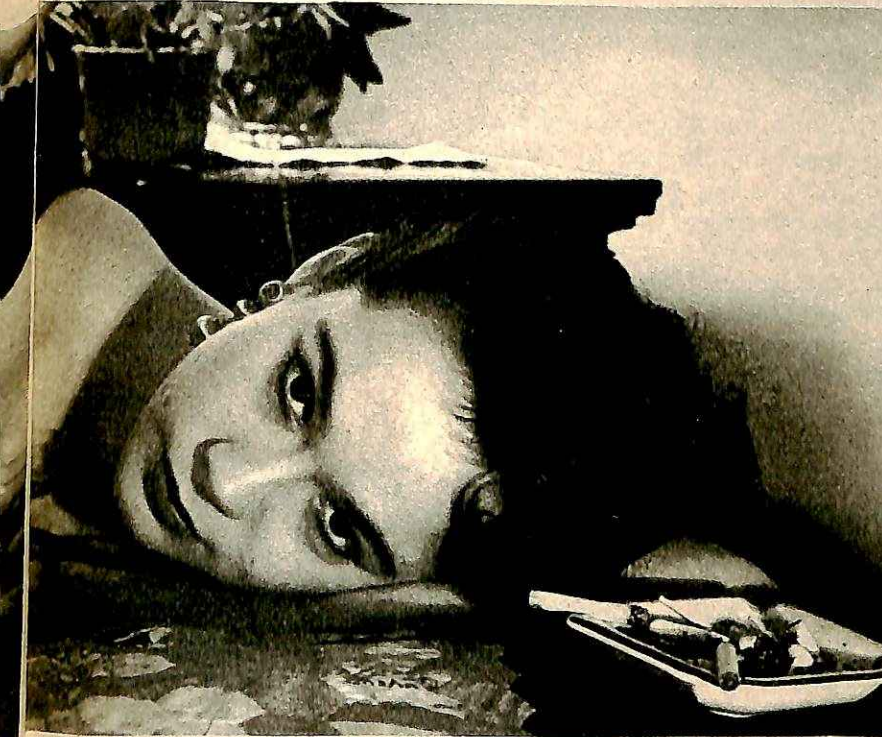
ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟ ΑΙΩΝΑ ΑΚΟΜΗ, ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ Ν' ΑΣΧΟΛΗΤΑΙ ΣΟΒΑΡ

ΠΙΟ ΦΥΣΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΚΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ Ε-ΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΕΞΩ ΚΟΣΜΟ...

ΜΙΑ ΑΝΑΠΑΥΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ, Η ΓΕΥΣΗ ΕΝΟΣ ΑΧΛΑΔΙΟΥ ΚΑΙ Ν' ΑΦΗΝΕΣΑΙ ΣΤΟ ΚΥΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΧΩΡΙΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΜΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, Μ' ΕΝΑ ΠΟΤΟ, ΜΕ ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ —ΚΑΙ ΜΕ ΤΗ ΝΥΚΤΑ.

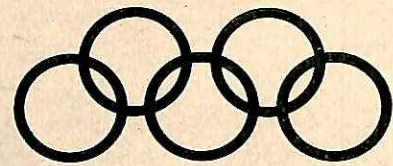
Εν έτει σωτηρίω 1956, ή Χήδερ Σήαρς, γιόρτασε για είκοστή φορά την έπέτειό της... ά-φίξεάς της σ' αυτόν τόν κόσμο. Μοναδική εύκαιρία όμολογουμένως για νά δείξη στους συνανθρώπους της, γέρους και νέους, τί αισθάνεται τό σημερινό κορίτσι για τή ζωή.
 'Η Χήδερ τελείωσε έδώ κ' ένα χρόνο τή Δραματική Σχολή του Λονδίνου. Καί άμέσως σχε-δόν τής έγιναν αρκετά δελεαστικές προτάσεις από τό Χόλλυγουντ. Ποιά είναι τά προσόντα της; Τό ταλέντο της, φυσικά. 'Ο άέρας της. Οί πόξες της. 'Η φωτογένειά της. Καί πρό πάν-των, ό θαρραλέος κι ανεξάρτητος τρόπος που άντικρύζει τή ζωή.
 Ξεχάσαμε όμως τό σπουδαιότερο: τήν ήλικία της. Τά μάτια των γυναικών (καί των άν-δρών, κατά κύριο λόγο των ανδρών) όλου του κόσμου είναι στραμμένα στις «δεκαοχτάρες» —όπως αποκαλούνται για συντομία τά κορίτσια από δεκάξη ως είκοσι χρόνων. Αυτές είναι τό ιδεώδες θέμα των φωτογράφων, ό σκοπός των κυνηγών νέων ταλέντων, ή μεγάλη προσδοκία των Οίκων Μόδας.
 Καί νά σκεφτή κανείς ότι έδώ και πενήντα χρόνια ή ήλικία αυτή σημείωνε τήν άρχή των στερήσεων καί τής κλεισούρας. Ποιό καθώς πρέπει κορίτσι μπορούσε νά δγή μόνο, χωρίς τή συνοδεία τής μαμάς ή τής στριμμένης γεροντοκόρης θείας; Ποιά μπορούσε νά αποφασίση μόνη για τό γάμο της, χωρίς τή συγκατάθεση του μπαμπά καί τήν έγκριση του στενού συγ-γενικού κύκλου;
 «Αυτά είναι πιά ξεπερασμένα, λέει ή Χήδερ. Τό σημερινό κορίτσι έχει άλλα κριτήρια. "Άλ-λες άρχες. Καί τίς εφαρμόζει μέ πείσμα...» ■ ■ ■

“Ένα νέο κορίτσι, ικανό για όλα

‘Η Χήδερ Σήαρς μόλις 20 έτών ξέρει ν’ άτενίζη κατάματα τόν κόσμο

“Κάθε γενιά καλείται ν’ άπάντησθ στο ίδιο έρώτημα της ζωής... Μόνο που τά νειάτα έχουν τό θάρρος νά στο-χάζωνται όρθια, άντίκρυ στην άγριεμένη θάλασσα...”

(Φωτ. Kurt Hutton - Camera Press)

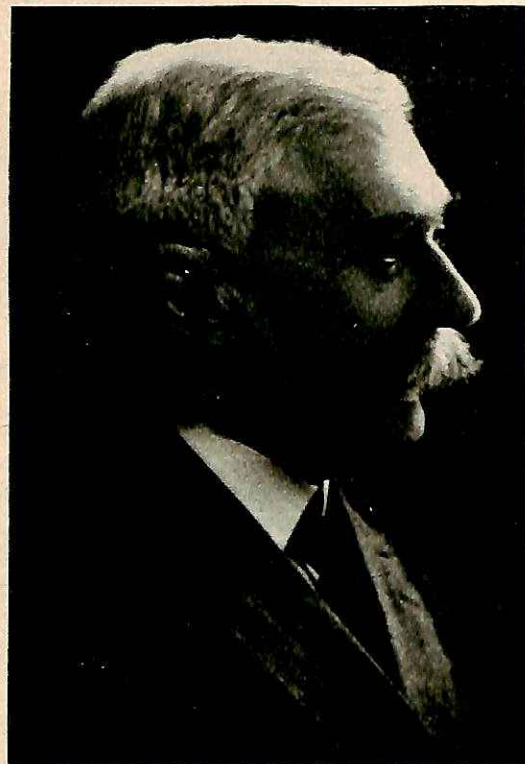

15 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

Ἡ ὀλυμπιακή ἰδέα ἀπλώθηκε σ' ὅλο τὸν κόσμο

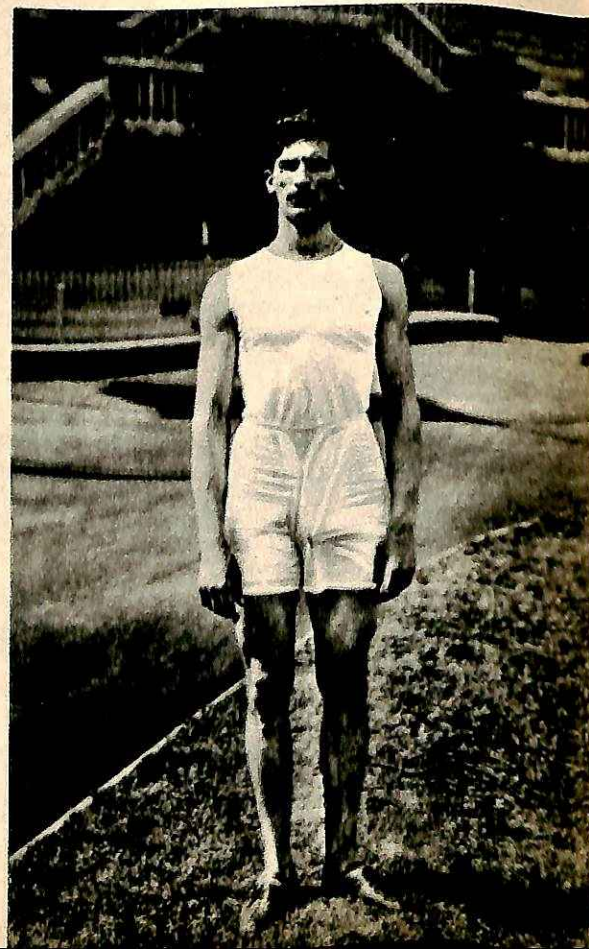
Γ. ΤΡΥΠΑΝΗ καὶ Δ. ΚΑΠΛΑΝΟΓΛΟΥ

Χίλια πεντακόσια χρόνια είχαν περάσει από την κατάργηση των Ὀλυμπιακῶν. Ἡ ἀρχαία Ὀλυμπία ποὺ ἦταν χαμένη γιὰ τόσοι αἰῶνες ἦρθε στὸ φῶς μὲ τὶς ἀνασκαφές τοῦ 1876, μὰ ἡ ὀλυμπιακὴ φλόγα ἦταν ἀκόμα σθησιπύ. Ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τῆς ἀναβιώσεως τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἔλαχε στὸν Γάλλο βαρῶνο Πιερ ντὲ Κουμπερτέν. Μέγας φιλέλληνα, λάτρης τῆς ἀρχαιότητος, ἐμπνευσμένος φιλάθλος, μὲ πλήρη κατανόηση τῆς πραγματικότητος, ὁ Κουμπερτέν κατῳρῶσε νὰ κινήσῃ τὸ παγκόσμιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ὀλυμπιακὴ ἰδέα. Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἀποτελοῦν σήμερα μιὰ παγκόσμια εἰρηνικὴ συγκέντρωση, κυριαρχοῦμεν ἀπὸ τὸν ἀμοιβαῖο σεβασμὸ, τὴν ἀλήκη, τὴν δύνανση καὶ τὴν ὁμορφιά.

Ο ΕΝΘΕΡΜΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝ βαρώνος Πιερ ντε Κουμπερντέν, που ανέβιωσε τους 'Ολυμπιακούς.

ΤΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ. Ὁ Σπύρος Λούης (ἀριστερά), νικητὴς τοῦ Μαραθωνίου τὸ 1896, ὁ διακοβόλος Ν. Γεωργαντάς, νικητὴς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων (ἐκτός σιαιῶς) τοῦ 1906 καὶ ὁ Κώστας Τσιαλιητήρας (δεξιά), νικητὴς τοῦ ἄλματος εἰς μῆκος ἅνυ φοράς τὸ 1912 καὶ τρεῖς φορὲς δευτέρου τὸ 1908 καὶ 1912.

Στὸ ζωντανὸ καὶ πνευματικῶς θιβλια-
ράκι ποὺ ἔγραψε ὁ Κουμπερτέν, λίγο
μετὰ τοὺς πρώτους Ὀλυμπιακοὺς,
«SOUVENIRS D' AMERIQUE ET DE GRECE» (1897)
ἀναφέρει μερικὰ ἐνδιαφέροντα ἀπὸ τὰ προ-
γυούμενα τῆς ὁργανώσεως τῶν ἀγώνων.

«Στις Ἠνωμένες Πολιτείες —γράφει—
 δπου παρουσίασαν γιὰ πρώτη φορά τὴν ἰδέα
 μου, τὴν δέχτηκαν μὲ συμπαθήσεια. Οἱ Ἀμε-
 ρικανοὶ φέρουν τὸ θάρρος τοῦ παρελθόντος
 μὲ ἀλλεργία, αἰσθάνονται πῶς εἶναι οἱ ἴδιοι
 ἄρκετὰ νέοι καὶ ἄρκετὰ γεροὶ γιὰ νὰ τὸ
 κληρονομήσουν ὁλότελα. Ὁ αἰώνας τους δὲν
 φοβάται καθόλου τὴν σύγκριση μὲ τοὺς αἰ-
 ώνες πού πέρασαν. Νομίζουν ὅτι ἡ ἐποχὴ
 τους εἶναι σπουδαία καὶ ὠραία. Γιατὶ λοιπὸν
 οἱ σύγχρονοι Ὀλυμπιακοὶ νὰ μείνουν κα-
 τώτεροι ἀπὸ τοὺς παλαιούς;

Στην Άγγλία, την εύνοια της οποίας προσπάθησα να επιτύχω, νομίζω ότι η σωματική άγωγή έχει γίνει το αποκλειστικό πρόνομο των παιδιών της και η ιδέα μου έγινε δεκτή με σκεπτικισμό, σχεδόν κοροϊδευτικά. Όλα αυτά συνέβαιναν το φθινόπωρο του 1893 και τους πρώτους μήνες του 1894. Την άνοιξη του ίδιου χρόνου άρχισε το Όλυμπιακό Συνέδριο στη Σορδόνη...

Τὸ Συνέδριο συζητήθηκε σὲ ἑξῆς συνεδριάσεις μὲ εὐχάριστες διακοπὲς ἀπὸ ἑορτὲς, ἑκδρομὲς καὶ γεύματα. Ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία, οἱ Ἡνωμένους Πολιτεῖες, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ρωσία, ἡ Σουηδία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἰσπα-

νία αντιπροσωπεύθηκαν από επισήμους ἀπεσταλμένους, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ρουμανία ἡ Περμανία, ἡ Ὀλλανδία καὶ ἡ Αὐστραλία ἀντιπροσωπεύθηκαν ἀπὸ προσωπικότητες ἡ ἔστειλαν γραπτὰ μηνύματα. Παμψηφεῖ ἀπεφασίσθη ὁι νεώτεροι Ὀλυμπιακοὶ τὰ τελούσνται στὶς πρωτεύουσες τοῦ κόσμου διαδοχικὰ κάθε τέσσερα χρόνια καὶ τὰ ἐγκαί- νια τὰ γίνουσι στὰς Ἀθήνας τὴν ἀνοιχὴ τοῦ 1896.

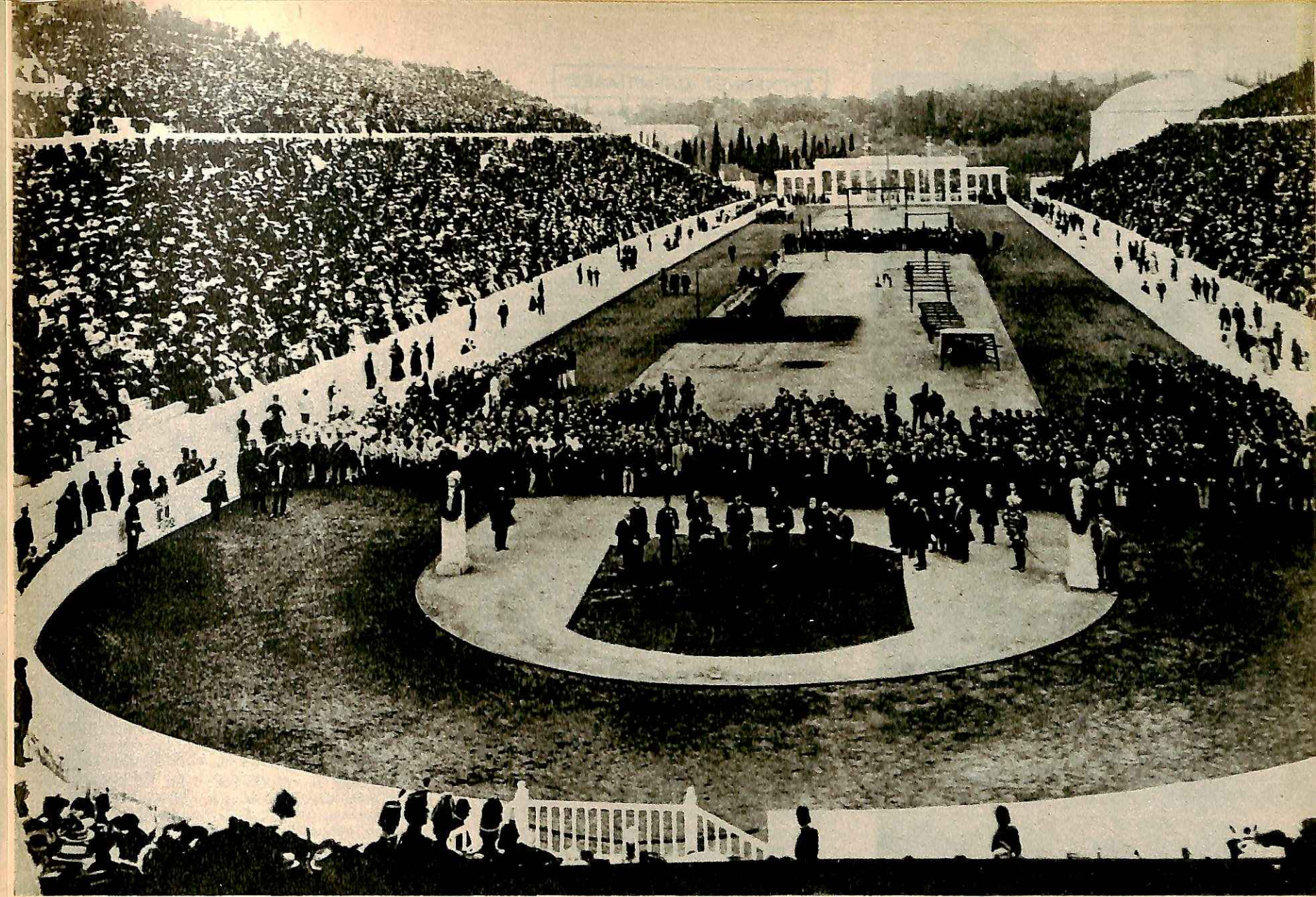
Οι Έλληνες είχαν δεχτή μὲ ἐνθουσιασμό τὴν ἀπόφαση τοῦ Συνεδρίου τῶν Παρισίων. Ἡ πρόταση νὰ ἐγκαινιάσθουν στάς Ἀθήνας οἱ σύγχρονοι Ὀλυμπιακοὶ εἶχε διατυπωθῇ ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπό τους κ. Βικέλα. Ἀλλὰ τὸ καλοκαίρι πέρασε καὶ παρουσιάστηκαν ἐμπόδια ποὺ φαίνονταν ἀνυπέρβλητα. Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τρικούπης δὲν ἔκρυθε τὰ αἰσθήματα του. Ἡ Ἑλλάς ἔλεγε, δὲν πρέπει νὰ δεχθῇ τὴν πρόσκληση, δὲν ἔχει ἐπαρκὴ οἰκονομικὰ μέσα.

«Αλλά στην Ελλάδα τα πάντα γίνονται
ζητήματα κομματικά, άρχισε η «πολιτική»
γύρω στην ανασύσταση των Όλυμπιακών και
η αντιπολίτευση δεν είχε δυσκολία να εύρει
ευνοϊκά έπιχειρήματα. Όταν έφθασε σ'tας
Αθήνας η συζήτηση είχε ανοίξει, οι έφημε-
ρδες έφαιναν θέση, όλος ο κόσμος έλεγε
τι γνώμη του...

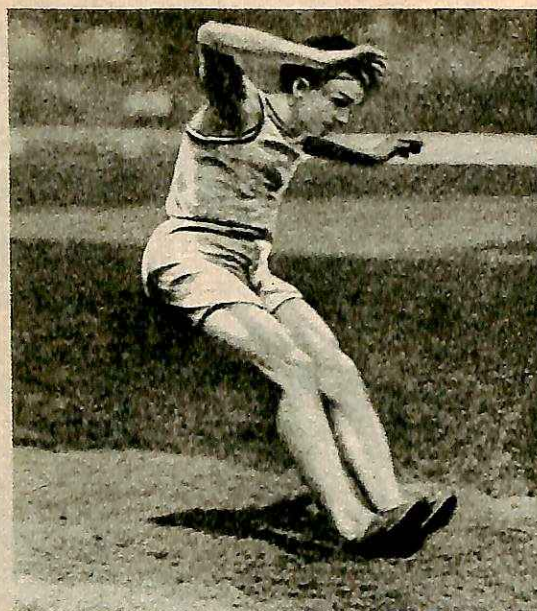
Ω, αὐτὲς οἱ πρῶτες μέρες ποὺ πέρασα
στὴν Ἑλλάδα, νὰ κάνω διπλωματία, νὰ ἀ-
φήνω κάρτες, νὰ δίνω συνεντεύξεις στοὺς

δημοσιογράφους. Πρωτί-πρωτί, όταν ανέβαινα από τὸν Πειραιᾶ, εἶδα μέσα σ' ἕνα σύννεφο, πᾶνω στὸν κοκκινωπὸ θρόαχο, τὸ θεϊκὸ Παρθενῶνα. Τρεῖς μέρες τώρα, δὲν τὸν ἔβλεπα παρὰ φευγαλέα περυντώντας τοὺς δρόμους. Γύριζα διαρκῶς μὲ ἄμαξα μαζί μ' ἕνα φίλο μου, στὰ σκονισμένα σταυροδρόμια. Ὁ ἄμαξας, μέγας ὑποστηρικτὴς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγώνων, κατέβαινε κάπου κάπου ἀπὸ τὴ θέση του καὶ μᾶς μιλοῦσε γιὰ ὥρα, ἐξηγώντας στὸ φίλο μου μὲ τὴ τρόπο πρέπει νὰ πιάσῃ... τὸν Τρικοῦπη.

‘Ο κ. Τρικούπης δὲν πείσθηκε. “Ἐπειτα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες προσπάθεια ἐπέτυχε μιά ὑπόσχεση γιὰ «εὐνοϊκὴ οὐδετερότητα». Οἱ ἐμπορευόμενοι τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ἀθλητικά σωματεία καὶ μερικοὶ λαχόντες παράγοντες κηρύχθηκαν ὑπὲρ τῶν ἀγώνων. “Οταν ἔφυγα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἶχα σχηματίσει μιά ἐθέρωσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἥδη ἔκανε ἔκκληση στὴ χώρα, θὰ ζητοῦσε ἐπιχορήγησις γιὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς τοῦ 1896. Αὐτὸ ποῦ μοῦ ἔδινε περισσότερη ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ἡ ἀμέριστη συμπαθία τοῦ Προέδρου, τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου, ὁ ὁποῖος δὲν ἀπέκρυπε τίς δυσκολίας τῆς ἐκτελέσεως τῶν σχεδίων μας, ἀλλὰ αἰσθανόμενος κανεὶς ὅτι ὁ φλογερὸς πατριωτισμὸς του τὸν διέθετε νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀποτελεσματικὴ διεύθυνση ἑνὸς ἔργου τοῦ ὁποίου καὶ τὸ θῆμα μόνον ἀποτελοῦσε φόρον τιμῆς στὴν χώρα του.

Η ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ αγώνων έπειτα από 1500 χρόνια. Ο Διάδοχος Κωνσταντίνος έπί κεφαλής της Όλυμπιακής Έπιτροπής στόν στίβο του Σταδίου, τη στιγμή που ο Βασιλεύς Γεώργιος κηρύσσει την έναρξη της Α΄ Όλυμπιάδος, τó 1896. 50.000 θεαταί παρακολούθησαν τούς αγώνες.

ΑΛΒΥΝ ΚΡΕΪΝΤΖΕΪΝ, ο καταπληκτικός Άμερικανός δρομέας και άλτης. Ο μόνος αθλητής νικήσας τέσσερα ατομικά αγωνίσματα το 1900.

ΧΑΡΟΛΑΝΤ ΟΣΜΠΟΡΝ. Ο Άμερικανός νικητής του άλματος εις ύψος και του πεντάθλου (1924).

ΝΤΩΓΚΛΑΣ ΛΟΟΥ, ο Άγγλος νικητής των 800 μ. σε δυό Ολυμπιάδες 1924-28 μετά του Έλβετου Πώλ Μαρτέν δευτέρου των Παρισίων.

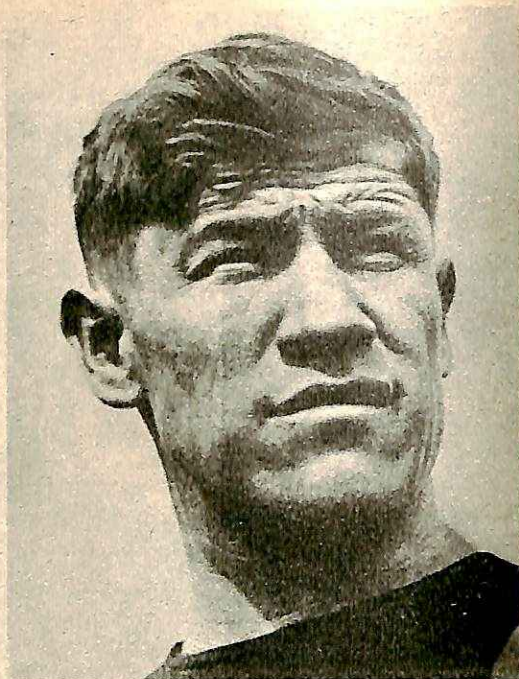
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

Αναδιωργάνωσε την Έπιτροπή! Έγκατέστησε τὰ γραφεία της στο ανάκτορό του. Οί συνδρομές συνέρρευσαν, ο λαϊκός ένθουσιασμός ξεχείλισε, οί μαρμάρινοι δγκόλιθοι σωρεύτηκαν στο Στάδιο, ο στίθος του ποδηλατοδρομίου χαράχτηκε στο Φάληρο. Προσκήσεις στάλθηκαν στις τέσσερες γωνίες του κόσμου. Έδώ και εκεί οί προσκήσεις προκάλεσαν κάποια έκπληξη, γιατί δέν υπήρχε και πολλές χρόνος γιά προετοιμασία, όμως από παντού απήντησαν στην πρόσκληση. Έπί μιὰ εβδομάδα αί Άθήναι έγιναν αυτό που κάποτε υπήρξε ή Όλυμπία».

1896 Στις 6 Άπριλίου 1896, με μεγάλη επίσημότητα και με τη μεγαλοπρέπεια που άξιζε στην περίπτωση, έγινε ή έναρξη των πρώτων Όλυμπιακών, παρουσία 50.000 θεατών. Η στιγμή ήταν ιστορική έπειτα από 1.500 χρόνια οί Όλυμπιακοί άγώνες ξαναζωντάνευαν στην ίδια τη χώρα που τούς δημιούργησε.

Το πρόγραμμα των άγώνων ήταν λιτό. Ο άθλητισμός του στίθου δέν είχε παρά δρόμους 100 μ., 400 μ., 1.500 μ. και τόν Μαραθώνιο, 110 μ. μετ' έμποδίων, ύψος, μήκος, επί κοντῶ, τριπλούν, σφαίρα και δίσκο. Έκτός του στίθου υπήρχαν: άρσις θαρών (δύο κατηγορίες), κολύμβησης μόνον 100 μ., 400 μ., και 1.500 έλευθέρη, γυμναστική ένόργανος, πού την έποχή εκείνη θεωρείτο πολύ σπουδαίο άθλημα, με πέντε αγωνίσματα — επίδειξεις, ποδηλασία με τρεις δρόμους, πάλη (μία κατηγορία) και ξιφασκία, με δύο όπλα, ξίφος άσκήσεως και σπάθη.

Ο σκοπός των όργανωτών ήταν νά δώσουν τόση σημασία στα τότε θεωρούμενα σύγχρο-

ΤΖΙΜ ΘΟΡΠ. Η εξέχουσα άθλητική προσωπικότης των Όλυμπιακών τής Στοκχάλμης (1912). Ο Άμερικανός Θόρπ υπήρξε έξ' ύσου διάσημος παίκτης του φούτμπωλ και του μπέϋσμπωλ.

να άθλήματα όση και στόν κλασικό άθλητισμό. Απ' άρχής όμως τόσο οί άθληται όσο και οί φίλαθλοι και γενικά ή κοινή γνώμη, ξεχώρισαν και έδωσαν την τιμητική θέση στόν κλασικό άθλητισμό στίθου.

Ευτυχώς ο άθλητισμός των Όλυμπιακών ήταν άπ' άρχής σύγχρονος. Ο Κουμπερτέν και οί συνεργάτες του, με πλήρη επίγνωση τής πραγματικότητας, θέλησαν νά δημιουργήσουν ένα παγκόσμιο πρωτάθλημα, και μάλιστα σέ μιὰ έποχή πού ή άγωνιστική ήταν ά-

Οί μεγάλοι όλυμπιονίκαι Κρέϊνζλεϊν, Γιούρι, Νούρμι, Όουενς και Ζάτοπεκ

κόμη στα σπάργανά της στις περισσότερες χώρες. Δέν θέλησαν μιὰ παρωδία των αρχαίων άγώνων ή αναπαράσταση των Όλυμπίων με ένπόλητους άθλητάς και στεφανωμένους κριτάς και ψευτοθωμούς από χαρτόνι. Μια τέτια προσπάθεια θά ένπνίγτο στή γέννησή της από τὰ ειρωνικά γέλια όλίγων θεατών και θά έσθηνε γρήγορα μέσα στή γενική άδιαφορία.

Εκείνο πού ξαναγεννήθηκε ήταν ή Όλυμπιακή Ίδέα, ο εύγενής και τίμιος άγών, ή άναμέτρηση των δυνάμεων, χωρίς κανένα ύλικό συμφέρον, μέσα σ' ένα πλαίσιο ειρήνης και άμοιβαίου σεβασμού.

Στά 1896 ή συμμετοχή των ξένων άθλητών ήταν φυσικά, περιορισμένη. Όχι μόνον γιατί ή άγωνιστική κίνηση ήταν πολύ μικρή, έξω από τις άγγλοσαξονικές χώρες, αλλά και γιατί οί άγώνες έγιναν πολύ νωρίς στην άρχή τής άγωνιστικής περιόδου. Η άμερικανική όμάς, κάθε άλλο παρά αντιπροσωπευτική, έσάρωσε τὰ αγωνίσματα στίθου. Οί έπίδοσεις ήσαν μέτριες, όχι μόνον όταν τις κρίνωμε με τις σύγχρονες, αλλά και γιά την έποχή τους. Γιά νά δείξουν την πρόοδο του άθλητισμού, πολλοί κάμνουν σύγκρση των άποτελεσμάτων του 1896 με τις έπόμενες Όλυμπιάδες. Αυτό είναι μεγάλο σφάλμα. Τὰ 12' των 100 μ. και τὰ 54,2 των 400 μ. δέν ανταποκρίνονται με την πραγματικότητα. Ο νικητής των δύο αγωνισμάτων Τόμμου Μπέρκ, πού ήταν δρομέας 400 και 800 μέτρων, κέρδισε τό πανεπιστημιακό πρωτάθλημα τής Άμερικής με 50,4 και τό ένθνικό πρωτάθλημα με 48,8 τόν ίδιο άκριθῶς χρόνο 1896.

Στα άλλα μέρη εις ύψος (1,80) και μήκος (6,35) ένίκησε ο άθλητής δεκάθλου Έλερυ Κλάρκ. Ο Μάρκ Σουίνου, κάτοχος του παγ-

κόσιμου ρεκόρ με 1,97, δέν έλαθε μέρος, όπως και ο διάσημος Μπάρνυ Ουέφερς (10,6 τὰ 100 μ. και 21,2 τὰ 200 μ.) δέν ήρθε στην Έλλάδα. Η Μεγάλη Βρετανία είχε δύο αντιπροσώπους μόνον.

Οί Έλληνες άθληται παρά την έλλειψη πείρας τὰ κατάφεραν αρκετά καλά. Η νίκη του Σ. Λούη στο Μαραθώνιο προκάλεσε τέτοιο ένθουσιασμό, και μπορούμε νά πούμε έδωσε τέτια ώθηση στην άγωνιστική στην Έλλάδα, ώστε και μόνο γι' αυτό άξίζει νά τιμáται ιδιαίτερα ο πρώτος Έλλην όλυμπιονίκης.

1900 Οί δεύτεροι Όλυμπιακοί έγιναν τόν Ιούλιο του 1900 στο Παρίσι. Το παγκόσμιο ένδιάφέρον ακόμη δέν είχε ένπνήσει. Οί άγώνες πέρασαν σχεδόν άπαρατήρητοι. Πολλοί Παριζιάνοι ούτε ήξεραν ότι γίνονται Όλυμπιακοί άγώνες στην πόλη τους και προτίμησαν τὰ ποικίλα θεάματα πού τούς προσέφερε ή Μεγάλη Έκθεση εκείνον τόν χρόνο. Οί άγώνες του Παρισιού ήταν πολύ μακριά από τούς άγώνες του Άθηνών, όπου φύσσωμος ο λαός, από τόν Βασιλέα ως τόν τελευταίο λουστράκο, παρακολουθούσαν με άγωνία και ένθουσιασμό την παραμικρότερη λεπτομέρεια των Όλυμπιακών άγώνων.

Τὰ αγωνίσματα στίθου έγιναν πάνω σέ χόρτο, σ' έναν ίππόδρομο. Το πρόγραμμα είχε πλουτισθ ή και οί έπίδοσεις ήταν άξιόλογες. Οί Η.Π.Α. έστειλαν μιὰ μικρή, αλλά ισχυροτάτη όμάδα, πού πάλι έσάρωσε τὰ περισσότερα αγωνίσματα. Αν και έλειψαν μεγάλοι και γνωστοί πρωταθληται τής έποχής, υπήρχαν άλλοι πού έλαθαν μέρος, σαν τόν Μάζι Λόγκ, πού σέ μιὰ έποχή όπου τὰ 50'

ΡΕΥ ΓΙΟΥΡΙ. Έπί τρεις Όλυμπιάδες 1900—4—8 άήττητος πρωταθλητής των άλμάτων άνευ φοράς. Έπέτυχε έν όλω δέκα όλυμπιακές νίκες.

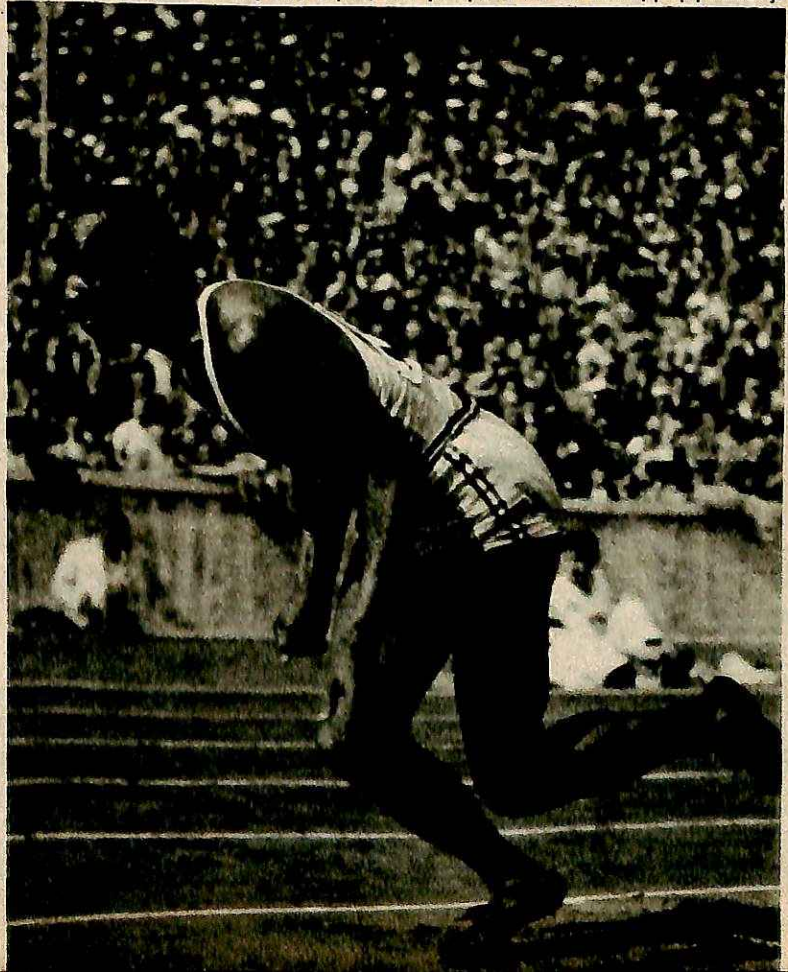
ΠΑΑΒΟ ΝΟΥΡΜΙ. Ο θρυλικός πτερωτός Φινλανδός δρομέας άντοχής, πού είναι ο μόνος άθλητής του όποιον τό άγαλμα έστησαν οί συμπατριώτες του

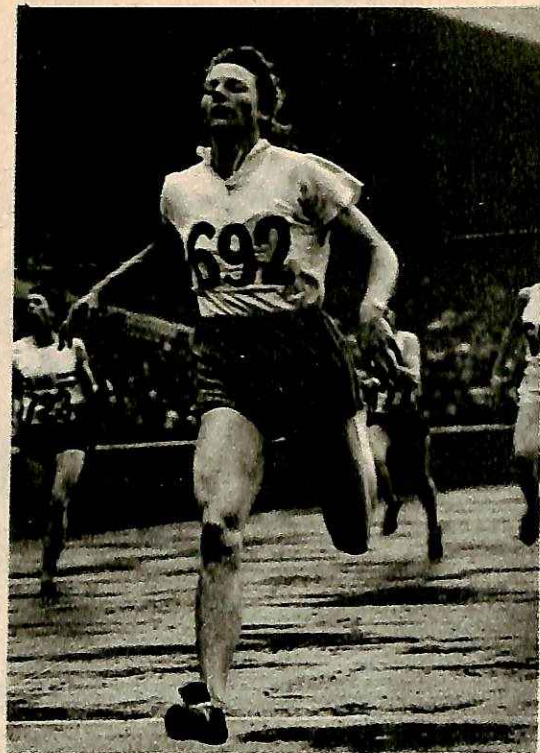

ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΕΚΑΤΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ένθουσιώδεις φίλαθλοι χειροκρότησαν, κατά την παρέλαση των άθλητών, την έλληνική όμάδα, στους τελευταίους Όλυμπιακούς άγώνες του Έλσίνκι, το 1952. Σε ένδειξη τιμής πρὸς τή χώρα όπου γεννήθηκε τό Όλυμπιακόν Ίδεῶδες, ή ελληνική όμάς, στις σύγχρονες Όλυμπιάδες, παρέλκει πάντοτε πρώτη και ο ένθνικός μας ύμνος άνακρούεται την ήμέρα λήξεως των άγώνων.

ΤΖΕΣ ΟΥΕΝΣ. Ο άφθαστος δρομέας ταχύτητας και άλτης εις μήκος. Τρεις φορές νικητής εις τούς Όλυμπιακούς του Βερολίνου. Το παγκόσμιο ρεκόρ του Όουενς στο μήκος δέν μπόρεσε νά τό καταρρίψη κανείς.

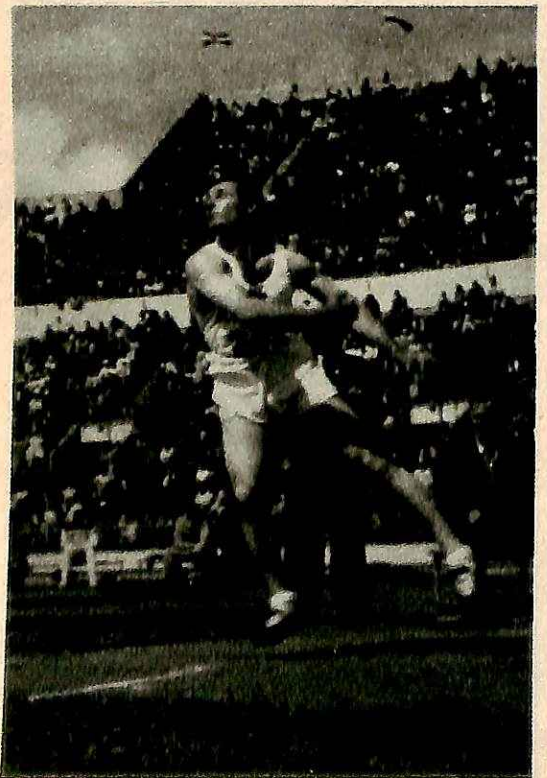

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ, ή 'Ολλανδέζα Μπλάνκερς - Κούν ήταν ξεχωριστή φυσιογνωμία στους 14ους 'Ολυμπιακούς αγώνες που διεξήχθησαν στο Λονδίνον το 1948. Κέρδισε 4 χρυσά μετάλλια.

έθεωρούντο καλή επίδοση για τὰ 400 μ. είχε επίτῳχη 47,8 και 47. 'Ο εκπληκτικός 'Αλβιν Κρέντζλαϊαν νίκησε σὲ τέσσερα ἀτομικὰ ἀγωνίσματα: 70 μ., 110 μ. μετ' ἔμποδιων, 200 μ. μετ' ἔμποδιων και τὸ ἄλμα εἰς μῆκος, κατόρθωμα πού κανέναν ἄλλος ἀθλητὴς δὲν ἐπέτυχε στοὺς 'Ολυμπιακοὺς.

Δύο μορφές πού κυριάρχησαν στὰ ἀγωνίσματά τους, σὲ τρεῖς 'Ολυμπιάδες, ἔκαναν τὴν πρώτη ἐμφάνισή τους στὸ Παρίσι, ὁ Ρέυ Γιούρι στὰ ἄλματα ἀνευ φορᾶς καὶ ὁ Ι. Φλάνναγκαν στὴ σφύρα. Οἱ 'Αγγλοὶ νίκησαν στὰ 800 μ., 1.500 μ. καὶ 5.000 μ. καὶ οἱ μόνοι μὴ 'Αγγλοσάξονες νικηταὶ ἦταν ὁ Γάλλος

Ο ΔΙΣΚΟΒΟΛΟΣ ΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΑΣ, 6ος στοὺς 'Ολυμπιακοὺς Βερολίνου τὸ 1936, 7ος στοὺς 'Ολυμπιακοὺς τοῦ Λονδίνου τὸ 1948 καὶ 9ος στοὺς 'Ολυμπιακοὺς τοῦ 'Ελσίνκι τὸ 1952.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

Τεταὸ πού κέρδισε τὸν Μαραθώνιο καὶ ὁ Οὐγγρος Μπάουερ, νικητὴς στὸ δίσκο. Οἱ 'Αμερικανοὶ ἔστειλαν μονάχα ἀθλητὰς τοῦ στίβου. 'Η ἑλληνικὴ συμμετοχὴ ἦταν περιωρισμένη.

1904 Οἱ τρίτοι 'Ολυμπιακοὶ ἐπρόκειτο νὰ γίνουν στὸ Σικάγο, μετεφέρθησαν ὅμως στὸ Σαϊντ Λούις. Λόγω τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς, ἡ συμμετοχὴ τῶν ξένων ἀθλητῶν ἦτο πολὺ μικρὴ. Οἱ 'Αμερικανοὶ ἐθριάμβευσαν παντοῦ μὲ ἐπιδόσεις γενικὰ ἀνωτέρου ἐπιπέδου. 'Ο Γιούρι καὶ ὁ Φλάνναγκαν ἐπέτυχαν νέες νίκες καὶ ἐμφανίζεται ὁ γιγαντόσωμος Ράλφ Ρόουζ, πού σὲ ἡλικία 19 ἐτῶν ἀνεκρήρυχθη παγκόσμιος πρωταθλητὴς στὴ σφαίρα. Καὶ αὐτὸς ἐπὶ τρεῖς 'Ολυμπιάδες κυριάρχησε στὸ ἀγωνισμὰ του καὶ στὰ 1909 ἐδημιούργησε τὸ ρεκόρ πού ἔμεινε γιὰ 20 σχεδὸν χρόνια ἄφθαστο.

'Ο 'Ελλην Περικλὴς Κακούσης ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους ξένους πού ἐπέτυχαν πρώτες νίκες. Κατάρθωσε νὰ ἀποσπᾶσθ τὸν τίτλο τοῦ ὀλυμπιονίκη στὴν ἄρση θαρῶν (μιά γενικὴ κατηγορία).

1908 Στὸ στάδιο τοῦ Οὐάιτ Σίτυ στὸ Λονδίνο, τὸν 'Ιούλιο τοῦ 1908, ἔγιναν οἱ τέταρτοι 'Ολυμπιακοί. Οἱ ἀγῶνες τῶν 'Αθηνῶν τοῦ 1906 ἦσαν ἐκτὸς σειρᾶς καὶ δὲν ὑπολογίζονται στὴ μέτρηση τῶν 'Ολυμπιάδων.

'Η συμμετοχὴ ἦταν ἀθρόα, ἡ ἀγωνιστικὴ ἄρχισε παντοῦ νὰ παίρνη τὴ θέση πού τῆς ἄξιζε. Τὸ ἐνδιαφέρον ἦταν παγκόσμιο, καὶ τῶρα οἱ ἀγῶνες ἐγίνοντο στὴ μητρόπολιν τοῦ σύγχρονου ἀθλητισμοῦ, καὶ τὸ κοινὸ ἐνδιαφέρθηκε. 'Ο Καναδὰς, ἡ Νότιος 'Αφρικὴ καὶ ἡ Σουηδία πέτυχαν τὶς πρώτες τοὺς ὀλυμπιακὰς νίκες. Οἱ 'Αμερικανοὶ δὲν εἶχαν πλέον ἀποκλειστικότητα στὰ ἀγωνίσματα τοῦ στίβου, γιὰ πρώτη φορὰ ἔχασαν τὰ 100 μ., τὰ 200., καὶ τὰ 400 μ. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ὑπεροχὴ τους ἦταν ἐξανά συντριπτικὴ. Οἱ 'Ελληνες ἀθληταὶ ἐπέτυχαν τὴν καλύτερη ἐμφάνισή τους στοὺς 'Ολυμπιακοὺς. 'Ο ἀξέχαστος Κων. Τσικλητήρας ἦταν δυὸ φορὲς δεῦτερος στὰ ἄλματα ἀνευ φορᾶς, πίσω ἀπὸ τὸν γερασμένο, ἀλλὰ ἀκόμη ἄφθαστο Ρέυ Γιούρι. 'Ο Μπανίκας τέταρτος στὸ ἐπὶ κοντῷ. 'Ο Δώριζας δεῦτερος στὸ ἀκόντιο καὶ ὁ ἴδιος, μαζί μὲ τὸν Γεωργαντᾶ, στὸν τελικὸ τῆς δισκοβολίας. 'Ο Σκουαρίδης στὰ ἔμποδια ἔτρεξε καλὰ, χωρὶς ὅμως νὰ προκριθῇ στὸν τελικὸ. Στὰ ἄλματα καὶ στὶς ρίψεις συναγωνιστήκαμε σὰν ἴσοι πρὸς ἴσους μὲ τοὺς μεγάλους παγκόσμιους πρωταθλητὰς.

1912 Γενικῶς θεωρεῖται ὅτι οἱ ἀγῶνες τοῦ 1912 τῆς Στοκχόλμης σημειώνουν τὴν ἀρχὴ τῶν 'Ολυμπιακῶν ὥπως τοὺς ξέρουμε σήμερα. 'Η συμμετοχὴ ἦταν πράγματι παγκόσμια. Τὸ καινούργιο στάδιο μὲ τὸν ἔξοχο στίβο, ἐχρησίμευσε σὰν ὑπόδειγμα γιὰ τὰ περισσότερα σύγχρονα στάδια.

Οἱ σκανδιναβικὲς χώρες ἔπαιξαν σημαντικὸ ρόλο, οἱ 'Ολυμπιακοὶ δὲν ἦσαν πιά ὑπόθεση καθαρῶς ἀγγλοσαξονικὴ. Γιὰ πρώτη φορὰ κατεβαίνουν μὲ ἀξιώσεις οἱ μαχητικοὶ Φινλανδοὶ στοὺς διεθνεῖς στίβους. Οἱ φίλαθλοι ἐκπληκτοὶ παρακολουθοῦν τὶς νίκες τοῦ Κολεμάνιν, τοῦ πρώτου τῶν μεγάλων Φινλανδῶν δρομέων μεγάλων ἀποστάσεων, τὸ νέον ρεκόρ τοῦ Σαάριστο (61 μ.) στὸ ἀκόντιο, τὶς νίκες τῶν Τάιπαλε καὶ Νικλάντερ στὸ δίσκο.

Οἱ 'Αμερικανοί, πού δὲν ἔχασαν τὶς ἡττες τοῦ Λονδίνου, πῆραν τὰ 100 μ., 200 μ., 400 μ., καὶ 800 μ., τὰ 110 μ. μετ' ἔμποδιων, τὰ ἄλματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τριπλοῦν, καὶ τὴν

σφαῖρα καὶ σφύρα. Πάλι κυριάρχησαν τῶν ἀγῶνων, ἀλλὰ ἀγωνίστηκαν σκληρὰ.

'Ο ἀθλητὴς πού ἐξέπληξε τὸν κόσμον καὶ ἐκίνησε τὸν γενικὸ θαυμασμό, ἦταν ὁ 'Αμερικανὸς Τζιμ Θόρπ, νικητὴς τοῦ πεντάθλου καὶ δεκάθλου, καὶ ἀγωνιστὴς στοὺς τελικοὺς τῶν ἁλμάτων εἰς ὕψος καὶ μῆκος. Οἱ νίκες τοῦ Θόρπ εἶχαν δραματικὴ συνέχεια. Γιὰ ἀσήμενον λόγο ἐκηρύχθηκε ἐπαγγελματίας καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ μετάλλιά του. 'Ετσι, στὸν πίνακα τῶν νικητῶν σήμερα φαίνεται ὀλυμπιονίκης ὁ Νορβηγὸς Μπίε γιὰ τὸ πένταθλο καὶ ὁ Σουηδὸς Βαϊσλάντερ γιὰ τὸ δέκαθλο.

'Αν καὶ ἡ σύντομη ἀνασκόπηση τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀφορᾶ κυρίως τὸν ἀθλητισμὸ στίβου, γιὰ τοὺς 'Ολυμπιακοὺς τῆς Στοκχόλμης πρέπει νὰ γίνῃ μιά ἐξαιρεση γιὰ τὴν κολύμβηση.

Στὸν ὕγρὸ στίβο φάνηκε ἕνα νέο ἀστέρι πού δημιούργησε ἐπανάσταση στὴν τεχνικὴ τῆς κολυμβήσεως.

'Ο Χαβανέζος 'Αμερικανὸς Ντιούκ Καχαναμόκου γιὰ πρώτη φορὰ εἰσήγαγε τὸ «κρόουλ» στοὺς ἀγῶνες καί... ἐξεμηνένισε τοὺς ἀντιπάλους του πού μὲ χερεῖς καὶ ἄπλωτες ἀδυνατοῦσαν νὰ τὸν παρακολουθήσουν. 'Ο Ντιούκ Καχαναμόκου, πού ἔγινε στὸ μεταξὺ δήμαρχος τῆς Χονολουλοῦ, ἐπανέλαβε τὴν νίκη του στὰ 1920 καὶ συμμετέσχε καὶ στοὺς ἀγῶνες τοῦ 1924.

'Η 'Ελλὰς κέρδισε πρώτη ὀλυμπιακὴ νικη. 'Ο Κων. Τσικλητήρας ἀνεδείχθη ὀλυμπιονίκης στὸ μῆκος ἀνευ φορᾶς, νικώντας μὲ ἕνα ἑκατοστὸ τοὺς 'Αμερικανοὺς ἀδελφοὺς 'Ανταμς. Στὸ ὕψος ἀνευ φορᾶς κατέλαβε τὴν τρίτη θέση μετὰ τοὺς Πλάτ καὶ Μπέν 'Ανταμς.

1920 'Ο Παγκόσμιος πόλεμος 1914—18 ἔματαιωσε τοὺς ἀγῶνες τοῦ 1916 πού ἐπρόκειτο νὰ γίνουν στὸ Βερολίνο. 'Η 7ῃ 'Ολυμπιάς ἐτελέσθη τὸν Αὐγουστο τοῦ 1920 στὴν 'Αμβέρσα, μὲ χλιαρὸ ἐνδιαφέρον τοῦ βελγικοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ εἶχε παγκόσμια ἀπήχηση. 'Ο καιρὸς γενικὰ ἦταν θροχερός. Οἱ Φινλανδοὶ μὲ τριάντα μόνο ἀθλητὰς ἐνίκησαν σὲ τρεῖς δρόμους, στὸ ἄλμα τριπλοῦν, σὲ τρεῖς ρίψεις καὶ στὸ πένταθλο, ἑπτὰ πρώτες νίκες! Οἱ 'Αμερικανοὶ διετήρησαν τὴν ὑπεροχὴ τους στοὺς δρόμους ταχύτητος μὲ τοὺς Τσάρλυ Πάντοκ καὶ Α. Οὐσούντριγκ, ἐκέρδισαν τὰ ἄλματα εἰς ὕψος καὶ ἐπὶ κοντῷ, τὸν δρόμο 400 μ. μετ' ἔμποδιων, τὴν σφύρα καὶ τὴν σκυταλοδρομίαν 400 Χ100. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε ἐπαχὴ τόσο λίγες φορὲς ἡ πολυάστερος στὸ κοντάρι νικητοῦ. 'Ο μεγάλος Φινλανδὸς δρομεὺς Πάαβο Νοῦρμι πού ἐδόξεσε τὸ δνομα τῆς πατρίδας του σὲ τρεῖς 'Ολυμπιάδες, ἔκαμε στὴν 'Αμβέρσα τὴν πρώτη του ἐμφάνιση. Τόση ἦταν ἡ αἴγλη τοῦ ἔξοχου αὐτοῦ ἀθλητοῦ, ὥστε οἱ συμπατριῶτες του τοῦ ἔστησαν ἄγαλμα στὴν πατρίδα του, πράγμα πού δὲν ἔγινε σὲ ζωντανὸ ἀθλητὴ ἀπὸ τὴν ἐπαχὴ τῶν ἀρχαίων 'Ολυμπιακῶν. Οἱ τέσσερις Φινλανδοὶ ἀκοντισταὶ ἐκάρφωσαν τὰ ἀκόντιά τους πρὸ μακριὰ ἀπὸ ὅλους τοὺς συναγωνιστὰς τους, καὶ ἐπέτυχαν ἕνα πρωτοφανὲς «γκράντ σλάμ» στὰ σπῶρ. 'Ο Κολεμάνιν νίκησε στὸν Μαραθώνιο καὶ οἱ Νικλάντερ, Τάιπαλε καὶ Πορόλα, πῆραν πρώτη - δεύτερη, πρώτη δευτέρη νίκη στὸ δίσκο καὶ τὴν σφαῖρα.

Οἱ 'Ελληνες ἀθληταὶ δὲν ἐπέτυχαν τίποτε τὸ ἀξιόλογο.

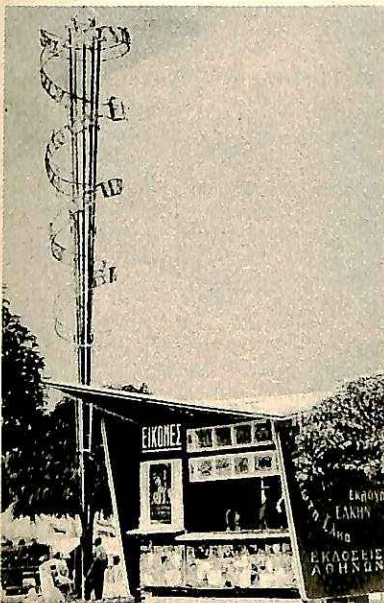
1924 Στὸ στάδιο Κολόμπ στὸ Παρίσι, τὸν 'Ιούλιο τοῦ 1924, ἔγιναν οἱ 8οὶ 'Ολυμπιακοί. Οἱ 'Αμερικανοί, μὲ νέους ἀθλητὰς, ἐπανεκτήσαν τὴν ὑπεροχὴ τους στὶς ρίψεις, διετήρησαν τὴν πρώτη θέση στὰ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Ἐδῶ κι' Ἐκεῖ

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ περιπτέρου τοῦ περιοδικοῦ μας: 'Η κ. 'Ηλιοπούλου μετὰ τοῦ κ. Μποδοσάκη.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ, μὲ τὰς φωτεινὰς ἐπιγραφὰς τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ, τῆς ΕΚΛΟΓΗΣ, τῶν ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ καὶ τῶν γραφικῶν τεχνῶν ΑΣΠΙΩΤΗ - ΕΛΚΑ.

• Ο ΜΕΛΛΩΝ γαμπρὸς γράφει τοὺς φακέλους τῶν προσκλήσεων τοῦ γάμου του.

—Εἶναι περίεργο, τοῦ λέει ἡ ἀρραβωνιαστικίαν του, ὅτι προσκαλεῖς μόνο παντρεμένους.

—Εἶναι μιά θαυμάσια ἰδέα τοῦ Γιάννη, ἀπάντα ὁ πρακτικὸς ἀρραβωνιαστικὸς. 'Όταν προσκαλὴ κανεὶς παντρεμένους περιορίζει πολὺ τὶς πιθανότητες νὰ τοὺς ἀναποδώσῃ τὸ δῶρο!

• ΕΝΑ νεαρὸ ζευγάρι ἐπισκέπτεται τὸ διαμέρισμα πού τοῦ συνῆλθε ὁ μεσίτης.

—'Εκεῖνο πού μὲ εὐχαριστεῖ ἰδιαιτέρως, εἶπε ἡ νεαρὴ γυναίκα, εἶναι ὅτι ἐδῶ ὑπάρχουν ἐρμάρια παντοῦ.

—'Ερμάρια; ἐφώναξ ὁ μεσίτης. Μά, κυρία μου, αὐτὰ δὲν εἶναι ἐρμάρια. Εἶναι τὰ δωμάτια!

• Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ Β. ἦταν πάρα πολὺ αὐστηρὸς. Ἀλλὰ, μιά μέρα, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐξέδωκε μιά ἐγκύκλιο πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς, μὲ τὴν ὁποῖαν τοὺς συνιστοῦσε νὰ εἶναι φιλόφρονες πρὸς τοὺς κατωτέρους τους.

Τὴν ἐπομένη, ὁ συνταγματάρχης Β. ἐμπῆκε σὲ ἕνα δαγόνι τοῦ μετροῦ, ὅπου ὅλες οἱ θέσεις ἦσαν πιασμένες. Ἀλλὰ κάποιοι δεκανεὰς πού καθόταν, σκώθηκε ἀμέσως.

—Κάθισε, δεκανέα! εἶπε ὁ συνταγματάρχης πού θυμῆθηκε τὴν ἐγκύκλιο.

'Ο δεκανεὰς ἐκάθισε. Σὲ λίγη ὥρα σκώθηκε καὶ πάλιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ συνταγματάρχης τοῦ εἶπε:

—Κάθισε, δεκανέα.

Αὐτὴ ἡ σκηνὴ ἐπανελήφθη δυὸ ἀκόμη φορὲς. Τέλος, ὁ δεκανεὰς ἐφώναξε ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴν θέση του:

—Μὲ συγχωρεῖτε, συνταγματάρχα μου. Ἀλλὰ ἔχουμε περάσει πέντε στάσεις ἀπὸ τὴν στάση ὅπου ἤθελα νὰ κατέβω!

• Ο ΑΝΤΡΙΠΕΝ εἶναι πολὺ ντροπαλὸς. Στὸ πλοῖο μὲ τὸ ὁποῖον ταξίδευε ἀπὸ τὴν Εὐρώπην στὴν Ἀμερικὴ, συνήντησε μιά μέρα μιά ὁμορφὴ ξανθοῦλα. Τὴν παρακολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ μιά μέρα, δυὸ μέρες, τρεῖς μέρες. Τὴν τέταρτη —ἐπὶ τέλος!— ἐτόλμησε:

—Παρντόν, δεσποινίς. Ταξιδεύετε καὶ σεῖς μ' αὐτὸ τὸ πλοῖο;

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Βοῦλες κοὶ καρρέ... Σωστὰ παρατήρησε ἕνας ἀναγνώστης μιά τυπογραφικὴ λεπτομέρεια σ' αὐτὲς τὶς σελίδες τῶν «Ἐδῶ κ' Ἐκεῖ». Τὰ βουλάκια, ὅπως ὀνομάζονται στὴ σύνταξη τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ οἱ μικρὲς παράγραφοι πού ἔχουν ἀοιστερὰ ἕνα στρογγυλὸ βουλάκι, βασίζονται ἐπάνω στὸ χιούμορ, εἶναι ἀνέκδοτα, εὐφυολογίες, ἀστεῖα. Τὰ «καρρεδάκια», τὰ δύο μαύρα τετράγωνα, χαρακτηρίζουν τὶς ἀληθινὲς μικρὲς εἰδήσεις πού εἰκονίζουν τὰ περίεργα, τὰ τραγικὰ καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα πού συμβαίνουν εἰς τὸν κόσμον. Ἡ Βραβεῖα κομψότητος... ἐπῆραν εἰς τὴν Ἀμερικὴ, ὡς οἱ πλέον καλοντυμένοι ἄνδρες, ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ καὶ οἱ δύο ἡθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου Ρεξ Χάρισσον καὶ Γουίλλιαμ Χόλντεν. Βραβεῖα κακοῦ ντυσίματος, σὰν ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐλεεινοῦ γούστου καὶ πρώτοι καὶ καλύτεροι, ὁ Μάρλον Μπράντο καὶ ὁ νέος τραγουδιστὴς - εἰδωλὸν Ἐλδυν Πρέσλεϋ... Ἡ Ὑψηλὸς καυγάδες... 'Ο δοῦξ τοῦ Ἐδιμβούργου καὶ ὁ πρῶτος του ἐξαδέλφος, ὁ γοητευτικώτατος μαρκήσιος Μίλφορντ Χάβεν, εὐρίσκονται στὰ μαχαίρια καὶ δημιουργοῦν κοινωνικὰ προβλήματα στὶς οἰκοδόμοινας τῆς ἀνατᾶτης ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας... 'Ο μαρκήσιος πάντρεψε τὸν δοῦκα τοῦ Ἐδιμβούργου, ἀλλὰ ἀπὸ τότε φαίνεται πῆρε ἄλλο δρόμο ἡ πορεία τῶν δύο ἐξαδελφῶν καὶ ὁ μὲν μαρκήσιος ἄρχισε νὰ ἀποφεύγῃ σοβαροφανῶς τὰ Ἀνάκτορα, τὰ δὲ Ἀνάκτορα τὸν ζωηρότατο μαρκήσιο... Ἡ Σοφία λεπτὸ-μέρειε... Ἡ Σοφία Λῶρεν, τὸ συμπαθέστατο ἀστέρι πού λάμπει μετὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Ὑδρας, ἔχει μιά σιλουέττα πού δὲν συνδυάζεται μὲ καμμιὰ ἀπὸ αὐτὲς πού ἐπιδεικνύουν τὰ παριζιάνικα μαννεκὲν μῶδας, ἀλλὰ πού θυμίζει τὴν κομψότητα τῆς Παριζιάνας τῆς Κνωσοῦ, μὲ ὕψος — χωρὶς τακούνι— 1.73. Ἡ Σοφία 9 πόντοι τὴν φέρουν στὸ 1.82 καὶ μέση... 55 πόντοι... Ἡ Παναγιῶρικὴ Κροίσων... Σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα «ζοῦρ - φίξ» στὸν Ἱππόδρομο, κάποιοι μετροῦσε μελαγχολικὰ τὸν στόλο πού ἀντεπρωσώπευαν ἐκεῖνο τὸ δρόμο οἱ παριστάμενοι... Βλέποντας, στὰ γύρω τραπεζάκια, τὸν κ. Σταῦρο Νιάρχο, τὸν κ. Ἀριστ. Ὁνάση, τὸν πεβερὸ τῶν δύο κ. Λιβανό, τὸν κ. Καρρᾶ, τρεῖς ἀντιπροσώπους τῆς οἰκογενείας Γουλανδρῆ, τὸν κ. Λυκαριδόπουλο, τὸν κ. Κουμάνταρο, λογάριζε σωστὰ ὅτι οὐδέποτε, κάτω ἀπὸ τὸν γαλάζιο ἀττικὸ οὐρανὸ, εἶχε συναντηθῇ τέτια ναυτικὴ δύναμη...

444

• Ο κ. ΜΕΓΑΛΟΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ περνᾷ ἀπὸ τὸ Μπροντ-γούαϊν. Σὲ μιά γωνία στέκεται ἕνας ἐφημεριδωπῆς μὲ ὕψος βαρὺ καὶ πολὺ σκυθρωπὸ. 'Ο κ. Μεγαλοεπιχειρηματίας στάθηκε, ἀγόρασε μιά ἐφημερίδα καὶ τοῦ εἶπε:

—Χαρογέλα, φίλε μου. Χρειάζεται θάρρος. Κοιτάξτε με ἔμένα. Ἐδῶ καὶ ὀκτὼ χρόνια, ἐπολοῦσα ἐφημερίδες, ὅπως ἐσὺ σήμερα. Καὶ σήμερα εἶμαι πρόεδρος ἐνὸς μεγάλου τράστ.

—Δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ παρηγορήσετε μ' αὐτὰ, κύριε. Πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια ἤμουν κ' ἐγὼ πρόεδρος ἐνὸς μεγάλου τράστ.

• ΜΙΑ ἀπὸ τὶς γνωστότερες γυναῖκες τῶν γραμμάτων τῆς ἐποχῆς μας, ἡ Βίκυ Μπάουμ, ἐφθασε μιά μέρα σὲ μιά μικρὴ ἀμερικανικὴ πόλιν, ὅπου τὴν περιμέναν πολλὲς θαυμάστριές τῆς.

—'Ω! κυρία Μπάουμ ἐφώναξε μιά ἀπ' αὐτὲς, πόσο χαίρομαι πού σὰς ἐλπέτω τόσο νέα καὶ τόσο ἐξωθιά. Σὰς ἐνόμιζα πολὺ πρὸς ἡλικιωμένη καὶ ψαρομάλλα.

—'Αγαπητὴ μου, ἀπήντησε ἡ Βίκυ Μπάουμ, ἔτσι εἶμαι!

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ τῆς Γκρέτα Γκάρμπο. Ἡ μεγάλη ἡθοποιὸς πρόκειται, κατὰ πληροφορίες ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τῆς Ἑλενας Μαντέσκα, ἡρώιδος ἐνὸς ἔργου τοῦ Γκρόνοβιτς, πρώτα σὲ μιά σκηνὴ τοῦ Μπρόντγουαϊν καὶ κατόπιν στὸν κινηματογράφου.

17

Καμιά απάντηση. 'Ο Μάρκ άκουσε μονάχα έναν κρότο ψηλών τακουνιών που έσθλησε σιγά-σιγά. 'Ακούμπησε την πλάτη στον τοίχο και περίμενε. 'Απ' τη θέση αυτή έβλεπε το κέντρο ως την τελευταία σειρά των τραπεζιών. Και νά, εκεί, στο βάθος, ένας φοιτητάκος με πρόσωπο γεμάτο σπυριά καθότανε στη γωνιά καπνίζοντας. Μπροστά του ήταν ένα μακρύ γυάλινο πιάτο με τὰ ελάχιστα απομεινάρια ενός παγωτού με μπανάνες.

'Ο Μάρκ γέλασε με την καρδιά του. Μὰ βέβαια! 'Ήταν τόσο απλό! Μονάχα ένας ψυχίατρος μπορούσε να ξεγελάσει με τους πολύπλοκους συλλογισμούς που είχε κάνει αυτός και νά μη μαντεύει απ' την πρώτη στιγμή πώς το περίφημο παγωτό ήταν ασφαλώς η αγαπημένη λιχουδιά της νεολαίας. 'Αλλά, φυσικά, αυτός είχε θελήσει νά κάνει τον έξυπνο και είχε δραματισθή γυναίκες με κόκκινα μπλουζάκια και ανθρώπους με ματογυάλια!

Μια καινούργια σκέψη πέρασε σαν άστραπη απ' το μυαλό του. Μήν έκανε το ίδιο λάθος και στην περίπτωση της δολοφονίας της Εύας; 'Ακολουθώντας ίχνη παραπλανητικά, μήν είχε λοξοδρομήσει απ' τον σωστό δρόμο, ενώ η λύση 'ού προβλήματος ήταν ολοφάνερη δίπλα του; Ποιό ήταν το πιο άναμφισβήτητο σημείο σ' αυτή την υπόθεση;

Μια φαινή ιδέα άρχισε νά φωτίζει το μυαλό του, αλλά την ίδια στιγμή, η βροντερή φωνή της Σίσσυ βρυχήθηκε μέσ' από το ακουστικό:

—Λυπούμαι πολύ, γιατρέ, αλλά δε θα είμαι έλευθερη όλο τ' απόγευμα. Δε θα μπορούσαμε νά συναντηθούμε αύριο;

—'Ω... Τί νά γίνι; 'Ας πούμε αύριο, λοιπόν. —Θέλετε νά πάρωμε μαζί το τσάι στις τέσσερες, ή νά έρθετε για κανένα κοκταϊλ στις πέντε;

—Μήπως θα μπορούσαμε νά συναντηθούμε στις δύο; Θά ήταν πολύ νωρίς για σάς; Θά με βόλευε καλύτερα, ξέρετε, γιατί είναι ή ώρα που μπορώ πιό εύκολα ν' αφήσω τους άρρώστους μου.

—'Ωραία, στις δύο λοιπόν. 'Υποθέτω πώς κάνετε ακόμη τὸ λαγωνικό, ή; Τί με θέλετε; Για σωματοφύλακα... Θά μου δώσετε κανένα όπλο στο χέρι;

'Ο Μάρκ γέλασε.

—Ούτε τὸ ένα ούτε τ' άλλο ακόμη, είπε. 'Εκείνο που θέλω από σάς για την ώρα είναι μιὰ μικρή διαφύτιση... 'Εχω την εντύπωση πώς ως τώρα φροντίσατε νά έχετε τὰ φώτα σας κρυμμέ-

να πίσω από ένα πυκνὸ προπέτασμα... 'Ελπίζω θα θελήσετε νά ρίξετε λίγο φῶς στο σκοτάδι μου. Είναι μερικά πράγματα, που μόνον εσείς μπορείτε νά μου πητέ. 'Υπολογίζω σέ σάς... και είστε άπρόσιτη.

'Εγινε μιὰ μικρή σιωπή. 'Όταν ή Σίσσυ μίλησε, ὁ τόνος της φωνής της ήταν αλλαγμένος:

—Τί θέλετε νά μάθετε;

—Προτιμῶ νά περιμένω ὡς αύριο. Θά σάς τὸ πῶ όταν σάς δῶ.

—'Ω... ('Η φωνή ξαναπήρε τὸν εἰρωνικό τόνο της): Φλέγομαι από περιέργεια, γιατρέ... Αυτό λέγεται σαδισμός. Δεν είναι σωστό νά εκμεταλλεύεστε έτσι την μεγαλύτερη αδυναμία μου... 'Αλλά τί κάθομαι τώρα και λέω; Τόδερα πάντα πώς εσείς ὁ ψυχίατροι δεν έχετε καρδιά... Αύριο, λοιπόν, στις δύο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17ο

Η ξανθιά υπάλληλος τού γραφείου—που όπως φαινότανε, παραμόνευε από ὦρα την επιστροφή τού Μάρκ στο νοσοκομείο— έτρεξε κοντά του μόλις τὸν είδε.

—Γιατρέ, είπε, ὁ δρ Σμάϊθ - Τζόνς θέλει νά σάς δῇ. Νομίζω πώς έγινε κάποια φασαρία μ' έναν άρρωστό σας.

—Καλά, ευχαριστῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Μάρκ. «Θέε μου, συλλογίζότανε καθώς έτρεχε στο δεύτερο πάτωμα στην πτέρυγα τῶν ανδρῶν, σίγουρα κάτι θα έκανε ὁ Πότς».

Πραγματικά, βρήκε τὸν Πότς σὲ τρομερή κατάσταση. 'Ο Σμάϊθ-Τζόνς, που ήτανε μαζί του, τράβηξε παραμέρα τὸν Μάρκ και τού είπε:

—Δέν ήξερα τί ακριβῶς έπρεπε νά κάνω. Δεν ήμουν, βλέπετε, αρκετά κατατοπισμένος στην περίπτωση του... Μου φαίνεται πώς θα τού έρθη κρίση. Και τὸ κακό είναι ὅτι ανάγκαστῃκα ν' αφιερώσω τόσο πολλή ὦρα σ' αυτόν, που δεν μπορούσα νά τελειώσω τις άλλες επισκέψεις σας. —Λυπούμαι που σάς έβαλα σὲ τόσο κόπο, Σμάϊθ - Τζόνς. Δεν τὸ φανταζόμουνα πώς θα εξαγριωνόταν έτσι... Εύχαριστῶ πολύ! Θά τὸν ἀναλάβω ἐγὼ τώρα.

—Καί... 'Α, ναι... μιὰ απ' τις άρρωστές σας ρωτοῦσε ὅλη την ὦρα πότε θα έρθετε. 'Η 'Αϊζομπελ Σίβελνυ.

Πραγματικά ὁ Πότς ήταν πολύ άγριμένος. 'Ο Μάρκ ἀναγκάστηκε νά μείνει κοντά του ὡς άργά τ' απόγευμα και μόνον όταν κατάρθωσε νά τὸν καταπραΰνει κάπως, τὸν άφησε για νά συνεχίσει τις επισκέψεις που είχε διακόψει τὸ πρωί.

'Όταν άργά τὸ βράδι τελείωσε τὴ δουλειά

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΗΣ ROSEMARY KUTAK

του στην πτέρυγα 5, ή τραπεζαρία τού προσωπικού είχε κλείσει. Αυτό σήμαινε πώς θα ήταν άναγκασμένος νά φάη στο ελληνικό εστιατόριο που ήταν απέναντι στο νοσοκομείο... Πρίν όμως προλάβει νά βγῇ απ' τὸ κτίριο, τὸ μεγάλwνο άρχισε νά άρῦεται:

—'Ο γιατρός Κάσελμαν... 'Ο γιατρός Κάσελμαν νά περάσει απ' τὸν θάλαμο 135... 'Ο γιατρός Κάσελμαν... θάλαμος 135.

'Η άπρόσωπη φωνή επαναλάμβανε τις λέξεις επίμονα.

'Ο Μάρκ έτρεξε στο δωμάτιο της 'Αϊζομπελ. 'Η άρρωστη ήταν στο κρεβάτι. Κρατοῦσε με τὰ δύο της χέρια σφιχτά τὸ στρώμα και τὸ πρόσωπό της ήτανε συσπασμένο απ' τὸν πόνο. Μόλις ὁ παροξυσμὸς πέρασε, σήκωσε τὰ μάτια της και κοίταξε τὸν Μάρκ θριαμβευτικά.

—'Αρχισαν οί πόνοι, γιατρέ. Τὸν πρώτο, τὸν αίσθανθηκα σήμερα τὸ πρωί, μόλις φύγατε. Τώρα ξαναρχεται κάθε τρεῖς ὥρες.

'Ερριξε ένα βλέμμα σ' ένα απ' τὰ τελευταία ἀποκτήματά της, ένα πελώριο ξυπνητήρι, τοποθετημένο σὲ περίβλεπτη θέση πάνω στο κομμωδινό. Τὸ είχε ετοιμάσει από μέρες τώρα.

—Αυτό θα πῇ πὼς ή πρώτη φάση κοντεύει νά τελειώσει, έτσι δεν είναι γιατρέ; ρώτησε.

'Ο Μάρκ την κοίταξε στενοχωρημένος. 'Οχι, δεν έπρεπε ή Σίβελνυ νά τὸν ἀπασχολήσῃ με τὴ φανταστική γέννα της εκείνο τὸ βράδι. Αὐτή ή ιστορία θα τραβοῦσε σίγουρα ὅλη νύχτα κι' αυτός δεν είχε βάλει ακόμη μπουκιὰ στο στόμα του. 'Εξάλλου είχε τόσα πράγματα νά κάνει! 'Επρεπε πρώτα νά δῇ τὸν Μάκ Κήθ. 'Επειτα, νά τακτοποιήσῃ στο μυαλό του την υπόθεση Μίνα-ρυ. Μιὰ ιδέα είχε περάσει σαν άστραπη απ' τὸ νοῦ του την ὦρα που βρισκότανε στο πίσω μέρος τού εστιατορίου, μιὰ ιδέα φευγαλέα και άόριστη που έπρεπε νά την ἀναλύσει προσεκτικά.

'Εσκυψε και τράβηξε την κουβέρτα της 'Αϊζομπελ. Μὲ ἀπαλά, ἐπιδέξια δάκτυλα, πίεσε την κοιλιά της, τὸ στομάχι της, δίνοντας την εντύπωση —πρὸς μεγάλη ικανοποίηση της 'Αϊζομπελ— πὼς την εξέταζε με την μεγαλύτερη προσοχή. Τὰ μάτια της τὸν κοίταζαν ανήσυχα, έρωτηματικά. 'Όταν τελείωσε την εξέτάσή του, ὁ Μάρκ τράβηξε μιὰ καρέκλα και κάθησε πλάι στο κρεβάτι.

—Δέν είμαστε πιὰ πολύ μακριά, 'Αϊζομπελ, είπε. 'Αλλά νομίζω πὼς δεν πρέπει νά περیمwμε τίποτε ἀπόψε... Θέλεις νά πᾶνε ὅλα καλά, έτσι δεν είναι;

—'Ω, ναι, γιατρέ... Πρέπει νά πᾶνε ὅλα καλά!

—'Ωραία, τότε θέλω νά με βοηθήσῃς κ' εσύ.

Στην ηλικία σου, ξέρεις, πρέπει νά είμαστε προσεκτικοί. Λοιπόν, πρώτ' από ὅλα θέλω νά κοιμηθῇς ἀπόψε ήσυχα - ήσυχα. Οί πόνοι που έχεις είναι μόνον προειδοποιητικοί. Νομίζω πὼς θα σταματήσουν ὅπου νᾶναι. Συμβαίνει αυτό καμμιὰ φορὰ. Τὸ καλύτερο που έχεις νά κάνῃς τώρα, είναι νά κοιμηθῇς για νᾶσαι δροσερή και ξεκούραστη αύριο τὸ πρωί. Νομίζεις πὼς θα τὰ καταφέρῃς;

—Θά προσπαθίσω, γιατρέ. Θά κάνω ὅ,τι μπορώ.

—Μπράβο. Θά σοῦ δώσω τώρα κάτι νά πιῃς και θά κοιμηθῇς ἀμέσως.

'Η 'Αϊζομπελ χῶθηκε πειθύν:α κάτω απ' τὰ σκεπάσματά της. Πρίν ακόμη ὁ Μάρκ της δώσῃ τὸ ὑπνωτικό, μιὰ έκφραση νύστας είχε κιόλας ἀπλωθῇ στο πρόσωπό της. 'Εκλεισε τὰ μάτια, ή ἀναπνοή της ήταν κανονική. 'Ο Μάρκ την κοίταξε ικανοποιημένος.

'Η νοσοκόμα τὸν ἀκολούθησε στο χῶλ —Νομίζω πὼς θα περάσῃ καλά ἀπόψε, της είπε ὁ Μάρκ. 'Η αὐθυποβολή και τὸ ὑπνωτικό θά κάνουν τὴ δουλειά τους. 'Αν ξυπνήσῃ, μπορείτε νά της δώσετε ακόμη ένα χαπάκι... 'Αν όμως ξαναρχίσῃ τὰ ἴδια, θέλω νά με φωνάξετε ἀμέσως.

Στὸ ελληνικό εστιατόριο, ὅλα σχεδὸν τὰ φαγητά ήταν σερβιμένα απ' τὸν κατάλογο, ἐκτὸς απ' τὰ μυαλά και τὰ ἐντόσθια.

Τὸν Μάρκ δεν τού άρεσε οὔτε τὸ ένα οὔτε τ' άλλο. 'Ο μάγειρας προθυμοποιήθηκε νά τού φτιάσῃ ένα μπιφτέκι που είχε φυλαγμένο στο ψυγείο του.

'Αφού έφαγε τὸ μπιφτέκι του, τὸ φρούτο του και ήπιε δυὸ φλυτζάνια καφέ, ὁ Κάσελμαν ξεκίνησε για τὸ σπίτι τού Μάκ Κήθ. Πρώτα - πρώτα έπρεπε ν' ἀπολογηθῇ για τὴν ἀδικαιολόγητη ἀπουσία του. Εἶχε την άόριστη εντύπωση πὼς ὁ Μάκ Κήθ δε θαδύλεπε με καλὸ μάτι την ἀνάμειξη του στην υπόθεση Μίνα-ρυ. Τὸ χάσμα πάντως που είχε ἀνοίξει ἀνάμεσά τους τὴ νύχτα της αὐτοψίας, είχε κλείσει αὐτομάτως ἀπὸ τὴ στιγμή που ὁ Μάρκ είχε ἀνακαλύψει τὰ ἴχνη νικιτίνης. 'Απὸ τότε, οί δυὸ τους είχαν ξαναγίνει καλοί φίλοι.

'Ετσι τουλάχιστον εδειχναν τὰ πράγματα. Ποτέ δεν μπορείς νά είσαι βέβαιος σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα. Κάτι σπάνι μέσα σου καμμιὰ φορὰ και ὅσο και αν ἐπουλωθῇ τὸ τραῦμα, τὸ σημάδι μένει. 'Ετσι και στις σχέσεις τῶν δύο ὑπῆρχε τώρα μιὰ οὐλή κι ὁ Μάρκ τόδερε.

'Η κ. Μάκ Κήθ τού άνοιξε τὴν πόρτα. Τὸ φῶς τού χῶλ, πέφτοντας ἀπὸ ψηλά πάνω της, έρριχνε χρυσάφειες ἀνταύγειες στα μαλλιά της. 'Ο Μάρκ ὑπνωσιζόταν πὼς τὰ ἱστίτwτα καλλονῆς έπαιζαν μεγάλο ρόλο στην ἐμφάνισή της κ. Μάκ Κήθ.

Παραμέρισε για νά τὸν ἀφήσῃ νά περάσῃ, λέγοντας με την ὡραία εκείνη φωνή που ήταν τὸ μεγαλύτερο της βέλητρο.

—Καλησπέρα, Μάρκ.

Τὸ φῶς έπεφτε ἀπὸ ψηλά στο πρόσωπό της τονίζοντας τις λεπτές ρυτίδες που άρχιζαν κοντά στη μὴτη κ' έφταναν ὡς τὸ πηγούνι.

—'Ο Μάκ είναι ἔδw; ρώτησε ὁ Κάσελμαν.

—Ναί, είναι στο γραφείο του... 'Αλλά θα ήθελα νά σοῦ μιλήσω, Μάρκ, ἔλα απ' ἔδw μιὰ στιγμή.

—Λυπούμαι πολύ, κυρία Μάκ Κήθ, ἀλλά δεν ἔχω καθόλου καιρό. Πρέπει νά δῶ τὸν Μάκ ἀμέσως.

Μ' ὅλο που ήξερε πὼς εκείνη ήθελε νά τὴ φωνάξουν Ντόροθυ, ὁ Μάρκ έπέμενε νά τὴ λήψῃ «κυρία Μάκ Κήθ». 'Επρεπε νάσαι πολύ προσεκτικός με τὴ Ντόροθυ. Μιὰ φορὰ κ' ένα καιρό, όταν ή Ντόροθυ έπαινε σ' ένα δωμάτιο, ὅλοι οί άντρες της συντροφιάς, σὰ νά ὑπάκουαν σὲ μιὰ ἀκατανίκητη ἑλξη, σήκωνονταν σαν αὐτόματα απ' τις θέσεις τους και την περιστοίχιζαν. 'Απὸ τότε όμως τὰ πράγματα είχαν ἀλλάξει και τώρα μόνο ή θία μπορούσε νά κάνει τούς άντρες νά την πλησιάζουν. 'Ετσι ή Ντόροθυ είχε ἀποκτήσει τὴ συνήθεια νά ξεμοναχιάζῃ με χίλια δυὸ προσοχήματα τούς νέους για νά πιάνῃ ψηλὴ κουβέντα μαζί τους.

—Μὰ είναι ἀνάγκη νά σοῦ μιλήσω, Μάρκ. Θέλω νά σοῦ πῶ για τὸν Τζῶν. 'Ανησυχῶ για τὴν ὑγεία του. 'Ακόμη νά συνέλθῃ απ' εκείνη τὴ

γρίππη. Δεν τὸν βλέπω διόλου καλά. Θά περιμένω νά τελειώσῃ τὴ συζήτησή σου μαζί του και θά σοῦ τὰ πῶ ὅλα.

—Σύμφωνοι, εἶπε ὁ Μάρκ.

Βρῆκε τὸν Μάκ Κήθ καθισμένο κοντά στη φωτιά κι απ' τὴν έκφρασή τού προσώπου του κατάλαβε πὼς τ' ἀρθριτικά του τὸν ἐνωχλοῦσαν πάλι. Μόλις τὸν είδε, ὁ Μάκ Κήθ ρώτησε ἐκνευρισμένος:

—Μὰ που χάθηκες ὅλη τὴ μέρα, Κάσελμαν; 'Ο Σμάϋθ-Τζόνς πήγε νά τρελλαθῇ με τὸν Πότς. Μὲ κάλεσε νά τὸν βοηθίσω, ἀλλά κ' ἐγὼ δεν μπορούσα νά κάνω μεγάλα πράγματα. Δεν είμαι κατατοπισμένος στην περίπτωση τού Πότς. Τὸ ξέρεις πολύ καλά πὼς ἐσὺ έχεις ἀναλάβει τὴν παρακολούησή του.

—Ναί, τὸ ξέρω και λυπούμαι πολύ για ὅ,τι έγινε. 'Ο Πότς είχε δῇ ένα ὄνειρο και ήταν πολύ ταραγμένος ἐπειδὴ δεν κατάρθωνε νά τὸ ἀναλύσει. 'Όταν τέλος βρήκε μιὰν ἐξήγηση, τρομοκρατήθηκε τόσο πολύ, που ὁ ἐκνευρισμός του έφτασε σὲ παροξυσμό. 'Ελπίζω νά τὸν συνεφέρω αύριο τὸ πρωί, όταν θα έχῃ κάπως ήσυχάσει. Κ' ἐγὼ δεν ξέρω αν θα μωροῦσα νά κοιμηθῶ ἀπόψε. Αἰσθάνομαι μιὰ μεγάλη κοῦραση. 'Αν δεν ήμουνα πνιγμένος στη δουλειά αύριο, θα έπαιρνα ἀπόψε κανέναν ὑπνωτικό.

—Τί σὲ ήθελε ὁ Φλέτσερ; ρώτησε ὁ Μάκ Κήθ.

—Μάλλον ἐγὼ τὸν ήθελα. Λοιπόν, ὁ Φλέτσερ είναι ένας παλιάνθρωπος. Ξέρετε γιατί τὰ έχει με τὸν Μίνα-ρυ; Για κείνη την παλιά ιστορία... για τὴν έρευνα που είχε κάνει ὁ Μίνα-ρυ για νά ξεσκεπάσει τούς φαυλοκράτες. 'Ο Φλέτσερ πᾶει νά βάλῃ σὲ μπελάδες τὸν Μίνα-ρυ. Μίλησα και με τὸν Χάλσεϋ... 'Απ' τὰ λόγια του κατάλαβα πὼς τόσο αὐτὸς ὅσο κι ὁ Σκότ, ἐλπίζουν νά βροῦν ένα τρόπο νά κλείσουν τὸ στόμα τού Φλέτσερ... Για τὸ ποιὸς όμως σκότωσε τὴν Εὐα, κανένας τους δε φαίνεται νά σκοτίζεται.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Εἰκονογράφησις Χρ. Κουσέντου

Λυπούμαι που σάς έβαλα σὲ τόσο κόπο Σμάϊθ - Τζόνς. Δεν τὸ φανταζόμουνα πὼς θα εξαγριωνόταν έτσι....

ΕΧΕΤΕ ΔΕΙ ΠΟΤΕ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΞΕΣΚΟΥΦΩΤΟ; ΧΤΥΠΗΣΤΕ ΞΥΛΟ!

Ο Κ. ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΝ ΕΝΝΟΕΙ ΝΑ ΜΕΙΝΗ ΞΕΣΚΟΥΦΩΤΟΣ!

Και χρησιμοποιεί μια μεγάλη ποικιλία καπέλλων

Πολλά είναι τα καθήκοντα του υπ' αριθ. 1 πολίτου του Καναδά, του γεν. διοικητού έντιμότητας κ. Βίνσεντ Μάσσου. Πολλά είναι και τα καπέλλα που επιβάλλει ή ενάγκηση των υψηλών αυτών καθηκόντων...

Στην καθημερινή του ζωή, στην Όττάβα, ιδίως όταν κάνει κρύο, ο κ. Μάσσου κυκλοφορεί με έναν βολικό γούνινο σκούφο, τον όποιον αντικαθιστά με μια ρεπούμπλικα στις θροχέρεις ημέρες. 'Αλλά, ως «Αρχηγός των Άρκτων», (όπως είναι ο τιμητικός του τίτλος ως αρχηγού των ξεξυλμένων 'Ινδιάνων που ζουν στον Καναδά), ο γενικός διοικητής φορεί, φυσικά, και ειδική... περικεφαλαία από φτερά. Στις ιπποδρομίες είναι υποχρεωτικό θέβαια το γκριζό ήμιψηλο του 'Ασκοτ, κα: στα μεταλλεία και τα άλλα μηχανικά έργα που επισκέπτεται, επιβάλλεται το μεταλλινό κράνος, που φορούν πλέον όλοι οι μηχανικοί στον Καναδά.

Η μεγάλη στολή του γενικού διοικητού, έξ' άλλου, επιβάλλει το λοφέο. Οι επίσημες επισκέψεις, το μαύρο καπέλλο των διπλωματών. Η ιδιότης του ως μέλους της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου του Τορόντο, το ακαδημαϊκό πλήτημα των καθηγητών, ενώ οι τελετές το καθιερωμένο ήμιψηλο. Όταν ο κύριος Γενικός περάσει την γραμμή της «άντρας» για να επισκεφθεί τους Έσκιμώους της επικρατείας του, θεωρεί όχι μόνον σκόπιμο πολιτικώς, αλλά και απαραίτητο να πάρη μαζί του την «πάρκα» του, που είναι από δέρμα άρκουδας με ειδική μάλλινη επένδυση...

Λίγοι άνθρωποι έχουν, ασφαλώς, τόσα πολλά και τόσο διαφορετικά καπέλλα, και λίγοι τα φορούν με τόσο χάρη κι άνεση, όπως ο κ. Μάσσου.

Σε μια εποχή που το καπέλλο σ' όλον τον κόσμο περνάει μια κρίση και οι πιλοποιοί της Βιέννης και του Λονδίνου, σ' άλλαπλάγια συνέβρια, προσπαθούν ν' αντιμετώπισουν το ζήτημα κατά τρόπον δραστικότερο, τα πλήτημα του κ. Μάσσου αποτελούν μίαν εμπεδωμένη διεθνή διαφήμιση.

Τουλάχιστον τέσσερα από τα καπέλλα που φορεί ο κ. Μάσσου είναι από κείνα που, κατά την γνώμη των πιλοποιών, πρέπει να έχει στην γκαρνταρόμπα του κάθε αξιοπρεπής κύριος.

'Αλλά δεν είναι μόνον αυτά. Υπάρχουν άλλα τρία - τέσσερα μαλακά, καθημερινά καπέλλα, που επίσης επιβάλλει ή αξιοπρέπεια: με την διαφορά πως ένα απ' αυτά, το κυριακάτικο, πρέπει, κατά την γνώμη των ειδικών, να έχει έντονα στραπατσarisθη, θραχή, λασπωθή, ποδοπατηθή, - να έχει πέσει τουλάχιστον μία φορά στην θάλασσα και, ακόμη καλύτερο, να είναι... ξένο. Νά το έχει αλλάξει κανείς με κάποιου άλλου, στα αποδυτήρια ενός γυμναστηρίου ή να το έχει αρπάξει στον αέρα, στον ένθουσιασμό κάποιου ποδοσφαιρικού γηπέδου.

■ ■ ■

ΕΝΑΣ «ΓΕΝΙΚΟΣ» ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ ΔΕΝ ΦΟΡΑΕΙ ΚΑΠΕΛΛΟ...

ΜΟΝΟ ΣΤΙΣ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΣ 17 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΤΟΜΑ ΠΡΟΣΕΒΛΗΘΗΣΑΝ ΕΦΕΤΟΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΡΓΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ. ΟΙ ΑΙΤΙΕΣ; ΑΘΩΟΤΑΤΕΣ! ΕΝΑ ΧΡΩΜΑ, ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ, Η ΜΥΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΨΑΡΙΟΥ, ΤΟ ΦΥΛΛΩΜΑ ΕΝΟΣ ΛΟΥΛΟΥΔΙΟΥ...

Όλοι σχεδόν οι άνθρωποι υποφέρουν από αλλεργία. Άλλοι έχουν ασημαντες, άλλοι σοβαρές ενοχλήσεις. Η αλλεργία όμως εξακολουθεί να είναι μυστήριο.

ΜΕ 20 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ "ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΟΙ," ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΛΥΝΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΘΕ ΑΠΟΡΙΑ ΣΑΣ

Η αλλεργία είναι, μπορούμε να πούμε, μία ασυνήθιστη ευαισθησία που αναπτύσσουν ώριμα άτομα απέναντι σε ώριμες ουσίες, συνήθως άβλαβείς. Τα συμπτώματα της μπορεί να είναι μικρής σημασίας ενοχλήσεις ή και μόνιμες και σοβαρές παθήσεις. Παρά το γεγονός ότι έχει γίνει τόση πρόοδος, τόσο προς την κατεύθυνση της διαγνώσεως, όσο και προς την κατεύθυνση της καταπολέμησης των αλλεργικών παθήσεων, τα βασικά αίτια που τις προκαλούν εξακολουθούν να είναι μυστηριώδη. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις που ακολουθούν εγράφησαν με την συνεργασία των αλλεργιολόγων Χόρας Μπάλντουιν, Μ. Μούρραϊν, Πέσκιν, Μπρέτ Ράτνερ και Ουίλλιαμ Σέρμαν και δίνουν μίαν ολοκληρωμένη εικόνα ενός προβλήματος που απασχολεί τόσους και τόσους ανθρώπους, με βάση τα νεώτατα πορίσματα της σημερινής επιστημονικής έρευνας.

1. Τί προκαλεί τις αλλεργίες;

Σχεδόν κάθε τι που εγγίζουμε, καταπίνουμε ή εισπνέουμε, μπορεί να προκαλέσει αλλεργική αντίδραση. Όταν μία ουσία προκαλέσει αλλεργία, ονομάζεται «αλλεργιογόνος». Δεν είναι γνωστός ο ακριβής αριθμός των «αλλεργιογόνων» ουσιών, αλλά είναι εκατοντάδες. Η χλόη και η γύρις, οι σπόροι, ο κοριοτός, το γάλα, τα αυγά, τα ψάρια, τα χρώματα των ρούχων και ο κισσός είναι τα συνηθέστερα αλλεργιογόνα. Έχει εξακριβωθεί ότι σε μερικούς ανθρώπους προκάλεσαν αλλεργία πράγματα που κανείς δεν μπορούσε να υποψιασθεί, όπως σκελετοί γυαλιών ή νομίσματα.

2. Πώς εκδηλώνεται η αλλεργία;

Τα συνηθέστερα συμπτώματα είναι το άσθμα, το πτόρνισμα, ο κνησμός. Γνωρίζουμε επίσης ότι οι αλλεργίες προκαλούν έμετους, σοβαρά εξανθήματα, διάρροια, σπασμούς, πονοκεφάλους και έκτακτα αλκοολικά.

3. Ποιές είναι οι συνηθέστερες αλλεργικές αρρώστιες;

Οι δερματίτιδες από επαφή - δηλαδή μεγάλα εξανθήματα προκαλούνται στο σώμα που έρχεται σε άμεση επαφή με μία αλλεργιογόνο ουσία.

Έκζεμα - δηλαδή διάσπαρτα εξανθήματα ή φυσαλίδες που συνήθως εμφανίζονται όταν το άτομο φάγη κάτι, απέναντι του οποίου είναι αλλεργικό.

Πυρετός του χόρτου - δηλαδή η πάθηση αυτή εκδηλώνεται με έρεθισμο στη μύτη ή στα μάτια, ο οποίος οφείλεται στην εισπνοή γύρεως.

Αλλεργική ρινίτις - εκδηλώνεται με όμοια φαινόμενα, αλλά προκαλείται από αλλεργιογόνα τα οποία δεν είναι εποχιακά, όπως ο κοριοτός ή μόρια από πτερά.

Άσθμα - η πάθηση αυτή εκδηλώνεται με δυσχέρεια στην αναπνοή, που προκαλείται από εισπνοή αλλεργιογόνων ουσιών ή (σπανιότερα) από τροφικές αλλεργίες ή λοιμώξεις των αεροφόρων οδών και των βρόγχων.

4. Οι αλλεργίες είναι ενοχλητικές. Είναι όμως και επικίνδυνες;

Σε ώριμες περιπτώσεις είναι πολύ επικίνδυνες. Εάν το άσθμα δεν καταπολεμηθεί, μπορεί να προκαλέσει βαθμιαία και χρόνια καχεξία και να προδιαθέσει τον άνθρωπο και για άλλες παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος. Ο πυρετός του χόρτου, έξ' άλλου, μπορεί να εξελιχθεί σε άσθμα. Αλλεργίες απέναντι φαρμάκων - ιδίως της πενικιλίνης - μπορεί να προκαλέσουν ακόμη και τον θάνατο.

5. Ένα άτομο που έχει πάθει αλλεργία υπόκειται σε άλλ-

ΕΣΕΙΣ Κ' Η ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΣΑΣ

λες αλλεργίες περισσότερο από ένα άτομο που δεν είχε ποτέ αλλεργικά συμπτώματα;

Μάλιστα.

6. Μπορεί ένα άτομο να είναι βέβαιο ότι δεν είναι αλλεργικό;

Φαίνεται ότι 10% των ανθρώπων έχουν σαφή προδιάθεση προς τις αλλεργίες. Άλλα 30% μπορεί να έχουν συμπτωματικές αλλεργικές αντιδράσεις. Αν και οι αλλεργίες δεν έχουν σχέση με την ηλικία, ένα άτομο που έφθασε το 50ο έτος της ηλικίας του χωρίς να προσβληθεί από αλλεργία, μπορεί να είναι μάλλον σίγουρο ότι στο μέλλον δεν θα προσβληθεί από αλλεργία.

7. Οι αλλεργίες είναι μεταδοτικές;

Όχι.

8. Οι αλλεργίες είναι εποχιακές;

Και ναι και όχι. Οι αλλεργίες π. χ. οι οποίες οφείλονται εις την γύριν είναι εποχιακές. Άλλες όμως αλλεργίες που οφείλονται σε τροφές, κοιορτόν, φάρμακα, φτερά και ζώα δεν έχουν σχέση με τις εποχές.

9. Μήπως ώριμες αλλεργίες οφείλονται στα νεύρα;

Έν μέρει. Κυρίως η αλλεργία οφείλεται σε χημικές μεταβολές που γίνονται στο σύστημα άμυνας του οργανισμού. Άλλα επειδή πολλές αλλεργικές αντιδράσεις συνδέονται με τα αίμοφρα άγγεία, καθώς και τους μύς που ελέγχονται από το νευρικό σύστημα, οι νευρικοί παράγοντες ήμπορούν να επηρεάσουν τον βαθμόν και ακόμη και τον χρόνο της έκδηλώσεως των αλλεργικών συστημάτων.

10. Οι παθήσεις των αεροφόρων κοιλοτήτων του κρανίου οφείλονται εις αλλεργία;

Γενικώς οι παθήσεις αυτές οφείλονται σε μόλυνση. Άλλα οι άνθρωποι οι οποίοι πάσχουν από ρινικές αλλεργίες, υπόκεινται συνήθως σ' αυτή τη λοίμωξη και πολλές άλλες περιπτώσεις χρονίων ρινικών λοιμώξεων είναι αλλεργικής καταγωγής.

11. Κληρονομούνται οι αλλεργίες;

Υπάρχουν ισχυροί λόγοι για να πιστεύεται ότι η «τάσις» κληρονομείται. Αυτό σημαίνει ότι ένα παιδί του οποίου ο πατέρας ή η μητέρα έχει αλλεργία απέναντι στις φράουλες, έχει πολύ περισσότερες πιθανότητες να γίνει αλλεργικό απέναντι στα αυγά, στο μετάξι, στα φτερά - ή τις φράουλες - από ένα παιδί, του οποίου οι γονείς δεν είναι αλλεργικοί. Άλλα οι αλλεργιολόγοι δεν συμφωνούν ως προς την κληρονομική μεταβίβαση μιας ειδικής αλλεργίας.

12. Οι γονείς οι οποίοι υποπτεύονται ότι το παιδί τους έχει αλλεργικές τάσεις, μπορούν να κάμουν κάτι για να προλάβουν την ανάπτυξη πραγματικών αλλεργιών;

Μάλιστα. Με τα κατάλληλα μέτρα μπορούμε να προλάβουμε την αλλεργία. Οι έρευνες αποδεικνύουν ότι η προφύλαξη περιορίζει τις πιθανότητες προσβολής του παιδιού από αλλεργία. Γι' αυτό, φρόνιμο είναι, όταν υποπτευόμαστε την ύπαρξη αλλεργικών τάσεων, να προφυλάσσουμε το παιδί από τα συνηθέστερα αλλεργιογόνα.

13. Ένα παιδάκι εις το οποίον τα σκυλιά προκαλούν αλλεργία, μπορεί να έχει σκυλάκι;

Άτυχώς, το καλύτερο είναι να το συμβουλευόμαστε να στερηθεί αυτήν την ευχάριστη.

14. Πώς θεραπεύονται οι αλλεργίες;

Το πρώτο και το σημαντικότερο είναι η διάγνωση. Ο γιατρός θα

προσπαθήσει, με λεπτομερείς ερωτήσεις, να ανακαλύψει την αιτία της παθήσεως. Θα ζητήσει από τον ασθενή να τον πληροφορήσει για κάθε τι που κάνει ή τρώγει ή θα του καθορίσει διάφορες δοκιμαστικές δίαιτες. Αυτή η μέθοδος είναι αποδοτική όταν η πάθηση προκαλείται από μία και μόνη αλλεργιογόνο ουσία. Άλλα όταν οφείλεται σε πολλές συγχρόνως, ο γιατρός είναι υποχρεωμένος να καταφύγει στις δερματοαντιδράσεις. Οι δερματοαντιδράσεις γίνονται με ένεσεις ή σκαροφισμούς με την βοήθειαν των οποίων διοχετεύονται εις τον ασθενή πολύ μικρές ποσότητες από διάφορες αλλεργιογόνες ουσίες για να εξακριβωθεί ποιά η ποιές από όλες αυτές προκαλούν την αλλεργία. Όταν ανακαλυφθούν τα αίτια που προκαλούν την αλλεργία - και τα αίτια αυτά μπορεί να είναι πολλά - ο γιατρός υποδεικνύει στον ασθενή ποιές ουσίες πρέπει να αποφεύγει. Αυτή είναι και η μόνη σίγουρη θεραπεία.

15. Έαν προσβληθούμε από πυρετό του χόρτου, θα υποφέρουμε σε όλη μας την ζωή;

Όχι. Η καλύτερη θεραπεία είναι να φεύγει ο ασθενής από την περιοχή εις την οποία, σε μία ώριμη εποχή, η ατμόσφαιρα είναι γεμάτη γύρι.

16. Το άσθμα ήμπορεί να θεραπευθεί ή να καταπολεμηθεί πάντοτε;

Συνήθως, με την κατάλληλη ιατρική επέμβαση αυτό είναι δυνατόν. Ένεσεις και φάρμακα περιορίζουν σημαντικώς ή διακόπτουν δριστηκά το άσθμα εις τας 80% των περιπτώσεων. Εις τας 10% των περιπτώσεων τα αποτελέσματα των θεραπειών αυτών είναι περιορισμένα, ενώ εις τις άλλες 10% η πάθηση δεν υποχωρεί.

17. Οι διταμίνες βοηθούν στην καταπολέμηση των αλλεργιών;

Η παροχή περισσότερων διταμινών δεν απαλλάσσει τον ασθενή από τα αλλεργικά συμπτώματα. Όλες οι γνωστές διταμίνες έδοκιμάσθησαν χωρίς αξιόλογα αποτελέσματα.

18. Είναι αποτελεσματικά τα αντιισταμινικά φάρμακα;

Τα φάρμακα αυτά απέδειχθησαν αποτελεσματικά για τον περιορισμό των συμπτωμάτων του πυρετού του χόρτου, αλλά δεν απέδειχθησαν πολύ αποτελεσματικά στην περίπτωση του άσθματος.

19. Τι είναι γνωστό σχετικά με την ΑΣΤΗ, την κορτιζόνη και τις άλλες ορμόνες;

Οι ορμόνες αυτές είναι πολύ αποτελεσματικές κατά την καταπολέμηση των συμπτωμάτων όλων των αλλεργιών, περιλαμβανομένου και του άσθματος. Έν τούτοις, τα συμπτώματα αυτά επανεμφανίζονται μόλις σταματήσει η χρησιμοποίηση των φαρμάκων, εκτός εάν τα αίτια που προκαλέσαν την αλλεργία εξουδετερωθούν με άλλον τρόπο.

20. Ποιές είναι οι σημερινές απόψεις της ιατρικής επιστήμης σχετικά με την θεραπεία και την πιθανή εξουδετέρωση των αλλεργικών παθήσεων;

Οι έρευναι δεν έχουν προχωρήσει πολύ στον τομέα της αποτελεσματικής καταπολέμησης των αλλεργιών, ούτε έχουν κατανοήσει πλήρως τι είναι η αλλεργία. Ο σπουδαιότερος από τους σημερινούς αντικειμενικούς σκοπούς είναι η ανακάλυψη ώριμων αποτελεσματικών μέσων για την παρεμπόδιση της αναπτύξεως αλλεργιών στα άτομα που έχουν κληρονομική προδιάθεση. Η νίκη κατά της αλλεργίας δεν θα είναι δριστηκή πριν η επιστήμη φθάσει σ' αυτά γιατί, αντίθετα από πολλές άλλες παθήσεις οι οποίες οφείλονται σε ίους, το αίτιον των αλλεργιών εύρισκεται μάλλον στον χημισμό του ατόμου παρά στις διάφορες αλλεργιογόνες ουσίες, τις οποίες πολλοί άλλοι άνθρωποι μπορούν να απορροφήσουν χωρίς να υποστούν καμμία απόλυτως βλάβη.

■ ■ ■

Ο Νέλσον αποφασισμένος να μην επιτρέψει συγκινητικούς αποχαιρετισμούς!

Η Έμμα ρίγισε. Ήταν άνοιξη, τις νύχτες όμως έκανε άκομη ψυχρούλα. Ανασκάλλισε τη φωτιά και ξανακάθισε. Σε λίγο, άδελά της, την πήρε ο ύπνος. Είδε στ' όνειρό της τόν Γκρεβίλ να στέκεται πάνω απ' το κεφάλι της μ' ένα καμτσίκι στο χέρι και τόν σέρ Ούλλιαμ από πίσω του να κουνάει ειρωνικά το δάκτυλο λέγοντας: «Νέλσον, ενάρετε φίλε μου». Ο ήχος των τροχών ένοξ άμαξιού την ξύπνησε. Τά κερία είχαν σωθρή κ' ήταν ακόμη σκοτάδι, αλλά ο Νέλσον είχε έρθει. Και πιδ νωρίς μάλιστα απ' ό,τι τόν περίμενε. Έτρεξε να τού άνοιξη την πόρτα. Εκείνος δέ θέλησε να μητ στο σπίτι.

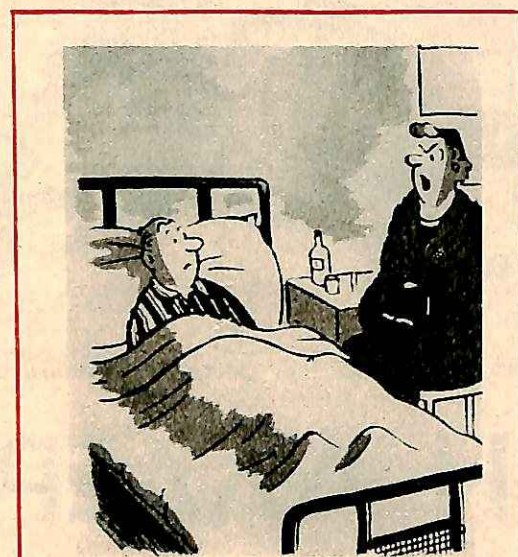
Ο ούρανός είναι καθαρός, έπτε. Θέλω να δώ την άνατολή τού ήλιου.

Έβγαλε την κάπα του και έπέμενε να την ρίξη ή Έμμα στους ώμους της. Μαζί περπάτησαν ίσαμε τόν ποταμάκι, τόν «Νεϊλο» τους. Στάθηκαν ό ένας πλάι στον άλλο στο μικρό ζυλίνο γεφύρι και είδαν τόν τεφρό ούρανό να φλογίζεται: άργά - άργά με τόν χρώμα της πορφύρας.

Δέν άντέχω περισσότερο, φώναξε άξαφνα ο Νέλσον και χωρίς να κοιτάξη ούτε μια φορά πίσω του έτρεξε στ' άμάρι πού τόν περίμενε.

Η Έμμα έμεινε στο γεφύρι ως τή στιγμή πού ο ήλιος άνέθηκε ψηλά πάνω απ' τις φτελιές. Έπειτα, γύρισε με θήμα άργό τόν στίπτι. Ποτέ άλλοτε τόν Μέρτον δέν ήταν τόσο γοητευτικό, με τις πασχάλιες και τις τριανταφυλλίες όλάνθιστες και τις ζωπρόχρωμες τουλίπες άλλορθες στη σειρά σάν στολισμένα στρατιωτάκια. Άλλά ή Έμμα δέν είχε στο νού της την όμορφιά πού

τήν τριγύριζε. Σκεπτότανε πώς ή κάπα τού άγαπημένου της σκέπαζε ακόμη τούς ώμους της. «Είναι συμβολικό», ψιθύρισε και γέλασε ύστε-

—Δέν πιστεύω ν' άρχισης την γκρίνια γιατί άγώσασα καινούργιο παλτό; Έσύ ξάδωδες στην έγχείρησή σου 15.000 δραχμές!...

Ξεχασμένοι κι από τόν χρόνο

(Συνέχεια από σελ. 15)

Γιατί όμως μένουν άκαλλιέργητες ώρισμένες έκτάσεις κάτω στην παραλία και προτίμησαν οι Γαυδιώτες να κτίσουν τά χωριά τους στα πιδ άγωνα και άπρόσιτα μέρη τού νησιού; Γιατί δέν έχει ή Γαυδος μια πόλη, ένα λιμάνι κάτω κοντά στη θάλασσα; Φαίνεται ότι ισορική ανάγκη υποχρέωσε τους Γαυδιώτες να καταφύγουν στα καταράβαρα για ν' άποφύγουν τούς πειρατές πού έρχονταν και τούς πιάναν αιχμαλώτους. Για τόν λόγο αυτό τά πιδ πολλά σπίατα είχαν κρύπτες ή ήταν χτισμένα κοντά σε σπηλιές όπου μπορούσαν να καταφεύγουν οι άνθρωποι σε ώρα ανάγκης.

Τό νησί πέρασε κατά καιρούς από τά χέρια διαφόρων κατακτητών. Οι Τούρκοι είχαν μια μικρή στρατιωτική δύναμη στο νησί. Οι Γερμανοί έπίσης κατέλαβαν τό νησί στόν τελευταίο πόλεμο. Άλλά τά βρήκαν μπαστούνια με τούς ιδιόμορφους Γαυδιώτες πού μπορούν ν' άντιμετωπίσουν την μεγαλύτερη άντιξοότητα με τό γέλιο και τό χονατό. Μη γνωρίζοντας ότι ή πράξη τους άποτελούσε σαμποτάζ, οι Γαυδιώτες κλέβανε τά σύρματα και τά καλώδια των Γερμανών για νά φτιάξουν παγίδες για λαγούς. Την Κομμουνιστική τους οι Γερμανοί ήγν έγκατέστησαν στο σπίτι τού παπά, τού όποιου ή ιστορία είναι από τις πιδ παράξενες πού μπορεί κανείς ν' άκούση.

Ο πάτερ Γεώργιος Ταλάκης θυμάται ότι γεννήθηκε τό 1870. Σάν ήταν νέος έκανε για ένα φεγγάρι χωροφυλάκας την έποχή της ξενικής κατοχής μετά τό τέλος της τουρκικής κατοχής (1898 - 99) μετά έγινε πρόεδρος της κοινότητας. Τό 1912 πήγε στην Άμερική όπου έργαστηκε σ' ένα εργοστάσιο έλαστικών, δυό χρόνια όμως άργότερα ξαναγύρισε στην Έλλάδα, γιατί δέν τόν σήκωνε τό κλίμα στην Άμερική. Τό 1915 ο πατέρας του, Γεώργιος κι αυτός και παπάς της Γαυδου έπίσης, άρρώστησε βαρέα

κι ο Γιώργος άναγκάστηκε να τόν μεταφέρει με καίκι στην Παλιόχωρα για νά τόν δη γιάτρος. Τόν καιρό εκείνον τά καίκια δέν είχαν πετρελαιομηχανή και πήγαιναν με τόν πανί ή, άν έπερτε ο άνεμος, με τά κουτιά. Πολλές φορές χρειαζόνταν δυό μερόνυχτα, έκει πού τώρα κάνουν έξη ώρες. Ο γιάτρος τού έπτε πώς ο πατέρας τού έπαχε άπό τήν περιπνευμονία κι ότι τά πεθαίνη. Ο πατέρας του όμως έπέμεινε να γυρίση στη Γαυδο για νά κλείσει εκεί τά μάτια του. Γεννήθηκε τότε τό ζήτημα ποιος θα έκહેνε τόν νεκρό, μια και άλλος παπάς στή Γαυδο δέν ύπήρχε. Ο Γιώργος βρήκε τότε τόν παπά της Παλιόχωρας και τού ζήτησε να πάη στη Γαυδο να κηδέψη τόν πατέρα του — ήταν κι αυτός συνάδελφος —, αλλά αυτός άρνήθηκε να κάνει τό ταξίδι. Τότε συμφώνησαν οι δυό τους να έφαρμόσουν τό παρακάτω σχέδιο. Σάν θα πέθαινε ο πατέρας του, ο Γιώργος θ' άναβε μια μεγάλη φωτιά στην κορυφή τού δουνου την ώρα της κηδείας, κ' έτσι ο παπάς της Παλιόχωρας, πέρα από τά πέλαγος, βλέποντας τη φωτιά θα έβρισκε την νεκρώσιμη ακολουθία ένώ ο Γιώργος θα έθαβε τόν νεκρό πατέρα του. Έτσι και έγινε.

Όταν όμως πέθανε ο πατέρας του, ή Γαυδος έμεινε δίχως παπά, και κανένας δέν δεχόταν να πάη εκεί στην έξορία. Έτσι άναγκάστηκε ο Γιώργος νά χειροτονηθή ιερέας. Άπό τότε έχουν περάσει σαράντα χρόνια, και τώρα στα γεράματα του, τόν πάτερ Γεώργιο άπασχολεί τό ίδιο πρόβλημα πού κάποτε αντιμετώπισε στην περίπτωση τού πατέρα του. Ποιος θα τόν κηδέψη, μια και άλλος παπάς στη Γαυδο δέν υπάρχει; Και ο τάφος, όπου άναπαύονται τά όστά τού πατέρα του, είναι από χρόνια έτοιμος και τόν περιμένει, φτιαγμένος από τόν ίδιο με τσιμέντο, με σταυρό μαρμαρίνο και με τ' όνομά του χαραγμένο. Η έλλειψη δεύτερου παπά είναι

μεγάλο πρόβλημα για τούς Γαυδιώτες. Παρά την ηλικία του, ο παπά Γεώργιος, όταν χρειαστή, καβαλικεύει τό γαϊδουράκι του και πηγαίνει ίσαμε τόν Άμπελο ή τά Βασιανιά για νά έκτελέση τά καθήκοντά του. Τυχαίνουν φορές, όμως, πού είναι άρρώστος και δέν μπορεί νά μετακινηθή, ή να τόν ζήτάν την ίδια ώρα σε δυό μέρη. Μια τέτια περίπτωση έμφανίστηκε πριν από καμμία δεκαριά χρόνια, όταν οι κάτοικοι τών Βασιανών άποφάσισαν να κάνουν Άνάσταση στο χωριό τους. Παπά όμως δέν είχαν. Ντύσανε λοιπόν παπά έναν από τούς χωρικούς, και την ώρα πού δάραγε ή καμπάνα της έκκλησίας στο Καστρί, κάνουν κι αυτοί Άνάσταση στα Βασιανιά. Άπό τότες ο χωρικός αυτός, πού για μια μέρα έξετέλεσε τά καθήκοντα τού Ιερέα, ο Μανώλης Βαϊλακάκης, είναι γνωστός με τό παρατσούκλι «Παπα — Μανώλης».

Αυτός ο Παπα-Μανώλης είναι από τούς πιδ άξιόπροςεχτους ανθρώπους πού μπορεί νά συναντήσης. Μεσόκοπος, σαρανταπεντάρης, έχει πολυμελή οικογένεια, ώστόσο αυτός και ή γυναίκα του είναι όνομαστοί σ' όλο τό νησί για την φιλοξενία τους, μολονότι τό φαγι είναι μετρημένο. Πιδ πρόσχαρη γυναίκα από την κυρία Βαϊλακάκη δέν ύπάρχει, ούτε πιδ ταπεινώνων άντρας από τόν Μανώλη. Ξυπνούν στο νού τού περαστικού παραστάσεις διδλίκων οικογενειών. «Λίγα, τοπικά πράματα έχουμε έδώ — λέγει γεμάτος παραδονη ο Μανώλης — φτάνει ή καρδιά νάναι καλά».

Η Γαυδος ζή έκτός της Ιστορίας, στο περιθώριο της Ιστορίας, και φτάνει νά πατήσης τό πόδι σ' αυτόν τό χωριστό κόσμο για ν' άντιληφθής άμέσως την άπόσταση πού σε χωρίζει έδώ από την σύγχρονη ζωή. Η ηλικία τών προσώπων και τών πραγμάτων είναι άκαθόριστη.

ρικά. Θα περνούσαν μήνες, χρόνια ίσως αλλά ο Νέλσον θαρότανε όπωσδήποτε κάποια μέρα, άν όχι για τίποτ' άλλο, τουλάχιστον για νά ξαναπάρη την κάπα του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24ο

Ο μολογώ πώς τό λιγώτερο πού μπορώ να πώ, είναι ότι ή παρουσία σας έδώ, στο Μέρτον, μου φαίνεται άκατανόητη, έπτε ο άιδεσιμώτατος Ούλλιαμ Νέλσον.

Η Έμμα προσπάθησε να συγκρατήση τό θυμό της.

—Ήταν έπιθυμία τού άδελφού σας να μείνω έδώ, έπτε.

Χαμογέλασε θλιμμένα και πρόσθεσε:

—Και οι έπιθυμίες του, για τούς φίλους πού τόν αγαπούν, είναι νόμος.

Ο άιδεσιμώτατος Ούλλιαμ ρουθούνησε έκνευριστικά.

—Ένας νόμος, άγαπητή μου λαίδη Χάμιλτον, πού πολλές φορές είναι... χμ... πώς να πώ;... κάπως άνομος.

«Τι πομπώδης πού είναι!» σκέφτηκε ή Έμμα. «Ίδιοι ο Γκρεβίλ. Χωρίς όμως να έχη τή φινέσα τού Γκρεβίλ». Και πάλι προσπάθησε νά δώση τόπο στην όργη. Σύμφωνα με την έπιθυμία τού Νέλσονος έγινε γράφη στον άιδεσιμώτατο Ούλλιαμ για νά τόν καλέση για λίγες μέρες στο Μέρτον μαζί με την κουτή γυναίκα του. Κ' εκείνος είχε έρθει, μόνος, όχι για νά μείνη, αλλά μόνάχα σάν περαστικός για νά της άποβάλη τά σέδη του. Τά σέδη του! Τι γελοίες πού άκούστηκαν οι λέξεις απ' τά χείλη του! Άλλά και πόσο προσδληκτικές!

ΞΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΣΤΡΑ

Για την εβδομάδα από 1 — 7 Οτωδρίου 1956

ΚΡΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 Άπριλίου: Να παραμερίσετε τις άνόητες σχέσεις. Η δουλειά σας θέλει ιδιαίτερη προσοχή. Μη παρασυρθήτε από τις κολακείες ώρισμένων φίλων σας. Εύνοική ημέρα: Παρασκευή, άριθ. 9.

ΤΑΥΡΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Άπριλίου-20 Μαΐου:

Τά γεγονότα θα σας έξαναγκάσουν σε άποφασιστικές και όριστικές λύσεις. Όσο ταχύτερα άντιδράσετε στις άντιξοότητες, τόσο θα έπιτύχετε. Εύνοική ημέρα: Κυριακή, άριθ. 4.

ΔΙΔΥΜΟΙ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου-21 Ιουνίου: Θα βρεθήτε σε πολύ δύσκολη θέση. Μόνον ή φιλική ύποστήριξη και ή προσωπική σας έπέμβαση θα φέρουν τό ποθητό άποτέλεσμα. Θάρρος. Εύνοική ημέρα: Πέμπτη, άριθ. 8.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Ιουν.-22 Ιουλίου: Η τακτική πού ακολουθήσατε μέχρι σήμερα απέδειξε την όρθότητα τών συμβουλών τών άνθρώπων τού στενού σας περιβάλλοντος. Άναπαυθήτε. Εύνοική ημέρα: Δευτέρα, άριθ. 2.

ΛΕΩΝ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Ιουλίου-22 Αύγουστου: Προσπαθούν να σας παγιδέυσουν χωρίς άποτέλεσμα. Παύστε πλέον νά σκέπτεσθε τούς άλλους και ένδιαφερόμε τη περισσότερο για τόν έαυτό σας. Εύνοική ημέρα: Τρίτη, άριθ. 5.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αύγ.-22 Σεπρίου: Εύρισκασθε στην πιδ κρίσιμη καμπή τών επαγγελματικών σας προβλημάτων. Να προχωρήσετε θαρραλέα και θα άποφύγετε τόν κίνδυνο. Εύνοική ημέρα: Τετάρτη, άριθ. 7.

ΖΥΓΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτ.-22 Οκτωδρίου: Οι διαφωνίες έχουν σπάσει τό νευρικό σας σύστημα. Πρέπει άπαραίτητως νά λάβετε μέτρα άποτελεσματικά και άποφασιστικά. Κάνετε κουράγιο. Εύνοική ημέρα: Σάββατο, άριθ. 6.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Οκτ.-22 Νοεμβρ.: Συνεχίζονται οι άίσθηματικές περιπέτειες. Είναι καιρός ν' άποφασίσετε μια σταθερή συμπίεση, διότι σύντομα θα τραυματισθήτε ψυχικά. Εύνοική ημέρα: Πέμπτη, άριθ. 2.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.-21 Δεκεμβρ.: Παραμελείτε τά οικογενειακά σας προβλήματα. Υπάρχουν στιγμές πού οι συναισθηματικοί δέν έχουν κακά άποτελέσματα. Να είσθε καλός. Εύνοική ημέρα: Δευτέρα, άριθ. 6.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 Ιανουαρ.: Προσπαθούν να σας θάλουν σε μελαγχολία. Δείξτε άνωτερότητα και άδωφορία. Τώρα μπορείτε πλέον να δήτε καθαρά την άλήθεια! Εύνοική ημέρα: Παρασκευή, άριθ. 6.

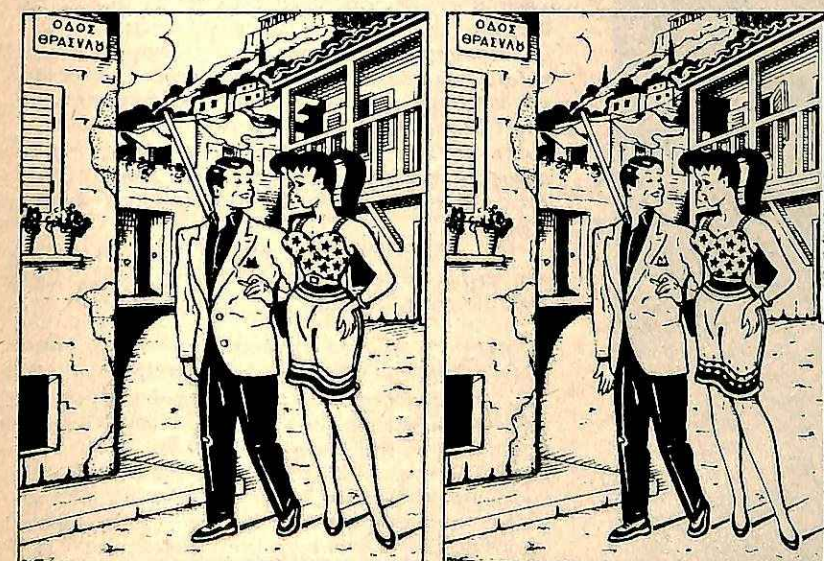
ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 20 Ιαν.-18 Φεβρίου: Να καθορίσετε την στάση σας τό συντομότερον. Δέν πρέπει να σκέπτεσθε μόνον τόν έαυτό σας όταν παίρνετε άποφάσεις πού άφορούν σύνολο. Εύνοική ημέρα: Πέμπτη, άριθ. 3.

ΙΧΘΥΕΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβ.-20 Μαρτίου: Λάς έπιφυλάσσουν εκπλήξεις, καταστάσεις και ύποθέσεις πού θεωρώσατε πού πολλοί χαμένες. Σκεφθήτε λογικά και όχι έγωιστικά. Εύνοική ημέρα: Κυριακή, άριθ. 5.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ;

Τό δεύτερο σκίτσο διαφέρει από τό πρώτο σε 10 σημεία. Μπορείτε να τά βρήτε;

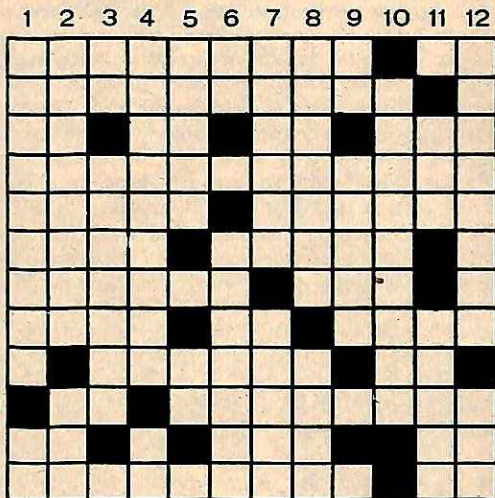
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- Τό όνοματεπώνυμο γνωστού Άμερικανού ήθοποιου τού Κινηματογράφου, σζύζυγο της Τζην Τίρνεϊ—Φάρινα για σούπα (προφ. μαζι).
- Μια πράξις... όριζοντιώσεως (δημ.).
- Μουσικός φθόγγος — Λέγεται σε δισταγμούς — Μισό χάπι... — Εύρωπαϊκόν νόμισμα (άντιστρ.).
- Ατενός.
- Μια τουρκική προελεύσεως διά τόν τρελλόν λέξις (γεν.) — Λίμνη της Άφρικής (γεν.).
- Είμεθα όλοι κατά τό Σύνταγμα (άντιστρ.) — Ιταλική πόλις, ή γενέτειρα τού Άγίου Φραγκίσκου.
- Μυθικόν τέρας (γεν.) — Συνδέει συχνά ήταλικούς μουσικούς όρους.
- Θεραπεύσιμα, ίάσιμα — Αιγύπτιος θός — Και έτσι μαγειρεύεται τό Σνίτσελ (γαλλ.).
- Η αίτιατική ένός Εύρωπαίου (δημ.) — Χειλέφωνο.
- Νότα — Γνωριότητα, τιμότητα (αί.).
- Συμβολίζει τό έπτακόσια — Γερμανός ζωγράφος έργασθεις εις τάς τοιχογραφίας τού Πανπιστημίου μας — Τό ήμισυ τού όλου...
- Κλητική άνδρικού όνόματος — Κτητική άντωνυμία (Θηλ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- Αυτή δέν κάνει κεράσια, κατά την παροιμία — Μυθολογική σύζυγος τού Έρώτος (προφ. μαζι).
- Καός και έπίδωσθης δάιμον της μυθολογίας μας (αίτ.) — Υποκορ. γυναικείου όνόματος.
- Ός τέτια προσφέρθη ή Ιριάνσας εις τόν Άχιλλέα (ιχθυϊώς) — Υπονοούν άπραξίες έμ-

- πορικές (δημ.).
- Τό επί της ράχως τών άχθοφόρων υπόστρωμα πρός υποδάσασιν φορτίων (γεν. δημ.) — Άνθρ.
- Τις έφαγε... — Βυζαντινή νότα.
- Ένα σύμφωνο — Η μασαί.
- «Άλαργινός κήπος» διαφανά τά... (παροιμ.) — Άσιατικών κρατός.
- Όρνιδών, μικρός στάδλος /πού ύπονοεί και τόν φαύλον (άντιστρώφως) — Οργανισμός τού Πειραιώς, ένάρθρος.
- Η γενέτειρα τού Α. Νταντέ (προφ. μαζι) — Κακός άγωγός τού ήλεκτρισμού.
- Αυτή χαρακτηρίζεται συχνά τη ρωμαϊκή κουδένα άντιστρώφως (ένάρθρος).
- Άρχικά Τραπεζής (άντιστρ.) — Διάδοχος τού Βεασπασιανού.
- Τό μικρό όνομα τού Αλεμναι ή τό... συγχάρινε γαλλιστί — Τουρκικό άνδρικό όνομα (γεν.).

ZIGZAGK

Ο σκοπός τού ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμοιού παιχνιδιού, είναι νά έπιτύχη κανείς όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Άρχίστε λοιπόν από όποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από τό τετράγωνο αυτό σε όποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο, όριζοντίως, καθέτως ή διαγώνιως, προσπαθώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη πού μπορείτε νά βρήτε.

Σημειώστε τωμά τη λέξη, πού βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τά γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Φάστε τώρα για μιά άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δέν μπορείται νά βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξη τών δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη τών 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη τών 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Για κάθε λέξη τών 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και όύτω καθ' εξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσέθετε τώρα τό σύνολο τών βαθμών πού μπορείτε νά πιτύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑΣ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 49

άλματα και στους δρόμους μετ' έμποδίων και στις σκυταλοδρομίες. Από τους άπλους όμως δρόμους κατώρθωσαν να νικήσουν μονάχα στα 200 μ. Οι Φινλανδοί Νούρμι και Ριτόλα έμοιράστηκαν τούς μεγάλους δρόμους. Έξέχουσα φυσιογνωμία των αγώνων ήταν ο 'Αμερικανός Χάρολντ 'Όσμπορν, ο μόνος αθλητής στην ιστορία των αγώνων που νίκησε στο δέκαθλο και σε ατομικό αγώνισμα (άλλα εις ύψος). Οι αγώνες των Παρισίων έχαρακτηρίστηκαν και από την πρώτη νίκη μαύρου αθλητού. 'Ο Ντέ Χάρτ Χέμπαρντ έπέτυχε την πρώτη θέση στο άλμα εις μήκος. Τό εκπληκτικό είναι ότι ένας λευκός αθλητής, στους ίδιους αγώνες, ο Ρόμπερτ Λεζάντρ, στο σύνθετο αγώνισμα του πεντάθλου κατέρριψε το παγκόσμιο ρεκόρ του μήκους. 'Η ελληνική ομάδα έπαιξε ρόλον άπλου παρατηρητού.

1928 Στο "Αμστερνταμ της 'Ολλανδίας οι 9οι 'Ολυμπιακοί είδαν την επανεμφάνιση των Γερμανών, που είχαν αποκλεισθί από τις δύο προηγούμενες 'Ολυμπιάδες. Οι κίτρινοι έπέτυχαν την πρώτη νίκη τους σε 'Ολυμπιακούς με τόν 'Ιάπανα 'Όντα στο τριπλούν. Οι 'Αμερικανοί δεν είχαν τόσο μεγάλες έπιτυχίες, αν και ξανά ήταν οι καλύτεροι. Πρέπει να τονισθί ότι ο περιορισμός του αριθμού των συμμετεχόντων σε τρεις από κάθε έθνος, δεν είναι δικαιοσ. Τά έθνη που αποτελούνται από πολλά εκατομμύρια έχουν δυνατότητες πολύ μεγαλύτερες από τά μικρά. Είδαμε κατ' επανάληψη να μη μπαίνουν στην αμερικανική ομάδα κάτοχοι του παγκοσμίου ρεκόρ, και από τό άλλο μέρος να λαμβάνουν μέρος στους 'Ολυμπιακούς, τετάρτης τάξεως αθληταί από μικρότερες χώρες.

Οι 'Ελληνες αθληταί ουσιαστικώς έκαναν τό ταξίδι σαν θεαταί.

Εις τούς αγώνες του "Αμστερνταμ εισήχθησαν, μετά λυσσώδη αντίδραση, τά πρώτα αγώνισματα για γυναίκες. 'Η έπιτυχία

ήταν άναμφισβήτητη και ο γυναικείος αθλητισμός πήρε την θέση του παράλληλα με τόν άνδρικό.

1932 Εις τό Λος "Αντζελες, οι αγώνες είχαν εξαιρετική έπιτυχία. 'Η άριστη κατάσταση του στίβου και οι καιρικές συνθήκες επέτρεψαν την κατάρριψη των περισσότερων ολυμπιακών ρεκόρ. Οι μαύροι δρομείς ταχύτητος Τόουλαν και Μέτκαφ ήσαν άφθαστοι και ο μαύρος Γκόρντον άνεκρηρύχθη νικητής του μήκους. 'Ενας αντιπρόσωπος της κίτρινης φυλής, ο 'Ιάπων Νάμπον, πήρε τό τριπλούν. Πέραν τούτου, οι λευκοί ήσαν οι κυρίαρχοι του στίβου. 'Ο 'Αργεντινός Ζαμπάλα ήταν ο πρώτος Νοτιοαμερικανός ολυμπιονίκης.

Οι 'Ολυμπιακοί αγώνες είχαν γίνει, πράγματι, παγκόσμιοι. Οι νικηταί ήσαν από όλες τις ηπείρους και όλες τις φυλές.

Τά γυναικεία αγώνισματα είχαν αυξηθί, και ή εμφάνισή και ο συναγωνισμός των κοριτσιών ήταν τόσο καλός, που όριστικά πιά ο γυναικείος αθλητισμός θά αποτελούσε μέρος του ολυμπιακού προγράμματος.

Οι κολυμβητικοί έχαρακτηρίστησαν από την καταπληκτική έπιτυχία των 'Ιαπώνων στα άνδρικά αγώνισματα, όπου επί έξη αγωνισμάτων έκέρδισαν τά πέντε.

'Η όλιγομελής ελληνική ομάδα έκανε μία καλή εμφάνισή, χωρίς όμως να έπιτύχη τίποτε αξιόλογο.

1936 Τό Βερολίνο προσπάθησε να ξεπεράσει σε πανηγυρισμό και μεγαλοπρέπεια όλους τούς προηγούμενους 'Ολυμπιακούς. 'Η Γερμανία του Χίτλερ θέλησε να δώσει στον κόσμο την έντύπωση της δόξης της και της οργανωτικής ικανότητός της. 'Η ολυμπιακή ιδέα πολύ λίγα είχε να κερδίσει από μαζικές παρελάσεις, στρατιωτικές σάμπιγγες και ψευδοσυμβολικά περστέρια. Τό γεγονός είναι ότι οι Γερμανοί κατώρθωσαν να πάρουν ολυμπιακές νίκες

Η ΠΙΟ ΡΟΜΑΝΤΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ των συγχρόνων 'Ολυμπιάδων. Για πρώτη φορά στην ιστορία του αθλητισμού ένα άνδρόγυνο κέρδισε πρώτη ολυμπιακή νίκη και μάλιστα την ίδια μέρα. 'Ο Τσέχος 'Εμιλ 'Ο 'Εμιλ κέρδισε τά 5000 μ. την ίδια ώρα που ή τού 'Ελσίνκι τό 1952— φίλα τη γυναίκα του Ντάνα. Ζάτοπεκ—τρείς φορές πρώτος στους 'Ολυμπιακούς Ντάνα ήταν πρώτη στον άκοντισμό γυναικών.

και μάλιστα τρείς, αλλά όλες τις ρίψεις. Σε πείσμα των ιδεών του Φύρερ, οι μαύροι αθληταί είχαν μεγάλες έπιτυχίες, ιδίως χάρη στον φερωτό Τζέκ 'Όουενς, που νίκησε στα 100, 200 και τό άλλα εις μήκος. Οι 'Ιάπωνες πήραν δύο νίκες. Οι Φινλανδοί κράτησαν τά πρωτεία στους δρόμους άντοχής. 'Εξαιρετική ήταν ή έπιτυχία των 'Αμερικανών στο δέκαθλο, όπου οι τρείς πρώτες πρόσωποι των κατέλαβαν τις τρείς πρώτες θέσεις, με νικητή τόν Γκλέν Μόρρις, που έπέτυχε νέον παγκόσμιο ρεκόρ (7900 βαθ). 'Ο πίναξ των ολυμπιακών ρεκόρ σχεδόν ξαναγράφτηκε δλόκληρος. Οι 'Ην. Πολιτεία παρέμειναν τό ύπ' άριθμόν ένα αθλητικό έθνος, παρά τόν περιορισμό των συμμετεχόντων αθλητών.

Οι 'Ολυμπιακοί του Βερολίνου έσημείωσαν τις πρώτες ελληνικές έπιτυχίες από τό 1912. Οι δυο Χιώτες αθληταί, οι Χ. Μάντικας και Νίκος Σύλλας, κατώρθωσαν να μπουήν στους τελικούς των 400 μ. μετ' έμποδίων και της δισκοβολίας. 'Ο Μάντικας μάλιστα ήταν ο μόνος Εύρωπαίος αθλητής στους τελικούς.

1948 'Αθληταί από 53 χώρες συγκεντρώθηκαν στο στάδιο του Ουέμπλεϋ στο Λονδίνο, για τούς αγώνες της 14ης 'Ολυμπιάδος, της πρώτης μετά τόν δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο. 'Όλες τις μέρες τό τεράστιο στάδιο, με τις έκαστο χιλιάδες θέσεις, ήταν γεμάτο. 'Ο καιρός ήταν θαυμάσιος και πολλά ρεκόρ κατερρίφθησαν.

Οι 'Αμερικανοί ξανά έδειξαν καθαρή υπεροχή και κέρδισαν 12 πρώτες νίκες. Οι Σουηδοί πέντε. 'Αλλα ένδεκα κράτη κέρδισαν πρώτες θέσεις. Για πρώτη φορά τά χρυσά ολυμπιακά μετάλλια μοιράστηκαν σε τόσα έθνη.

Μία γυναίκα ήταν ή ξεχωριστή φυσιογνωμία των αγώνων. 'Η 'Ολλανδέζα Μπλάνκερς Κούν, ηλικίας 30 έτών, μητέρα δύο παιδιών, κέρδισε τά 100 μ., τά 200 μ., τά 80 μ. και έδωσε τη νίκη στην ολλανδική ομάδα, στη σκυταλοδρομία 4X100 μ.

'Ο εκπληκτικός Τσέχος δρομείς άντοχής 'Εμιλ Ζάτοπεκ έκανε την πρώτη του εμφάνισή. Τό τρέξιμό του, χωρίς ρυθμό, έδινε την έντύπωση ενός αθλητού που υπέφερε φοβερά, που από στιγμή σε στιγμή θά έγκατέλειπε τόν αγώνα, αλλά είχε αδάμαστη θέληση. Κέρδισε τά 10 χιλιόμετρα και συνάρπασε τόν κόσμο στα 5 χιλιόμετρα, όταν στα τελευταία έκαστο μέτρα κάλυψε μία διαφορά 40 μ. από τόν Βέλγο Ρέιφ, που νίκησε με διαφορά στήθους. Τερμάτισε έτοι δεύτερος, αλλά χειροκροτήθηκε περισσότερο από κάθε άλλον αθλητή στους αγώνες του Λονδίνου.

'Ο νέγρος 'Αμερικανός Ντίλλαντ, παγκόσμιος άσος στα 110 μ. έμπόδια, είχε ένα άτύχημα και δεν προκρίθηκε για την άμερικανική ομάδα στο αγώνισμά του. 'Ετρεξε τά 100 μέτρα και τά κέρδισε. Μετά τέσσερα χρόνια, στην επομένη 'Ολυμπιάδα ήταν πρώτος στο αγώνισμά του, τά έμπόδια.

'Ο Νίκος Σύλλας, έπειτα από 12 χρόνια, παρουσιάστηκε ξανά ο καλύτερος 'Ελλην αθλητής. Κατετάγη 7ος στο δίσκο.

1952 'Η 15η 'Ολυμπιάς του 'Ελσίνκι, ήταν ή λαμπρότερη από όλες. 5.867 αθληταί και αθλήτριες από 69 χώρες συγκεντρώθηκαν στη φινλανδική πρωτεύουσα και θρέθηκαν μέσα στην πιό θερμή αθλητική άτμόσφαιρα. Τέσσερα εκατομμύρια Φινλανδοί, όλος ο πληθυσμός, έδωσαν την ψυχή τους σε μία μεγαλειώδη προσπάθεια, για να παρουσιάσουν μία τέλεια όργάνωση. Τις μέρες των αγώνων στο

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 49

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 49

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΒΑΝ ΧΕΦΛΙΝ — Ρ.Φ. (Ροφοί). 2. ΑΛΦΑΔΙΑΣΜΑ. 3. ΛΑ — ΜΑ — ΧΑ — ΛΕ'Ι. 4. ΑΣΚΑΡΔΑΜΥΚΤΙ. 5. ΝΤΕΛΗ — ΝΥΑΣΑΣ. 6. ΙΣΟΙ — ΠΑΟΛΑ. 7. ΔΡΑΚΟΥ — ΚΟΝ. 8. ΙΑΤΑ — ΡΑ — ΣΩΤΕ. 9. ΙΣΠΑΝΟ — ΦΙ. 10. ΛΑ — ΑΓΝΟΗΤΑ. 11. ΨΙ — ΡΑΛ — ΟΛ. 12. ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ — ΣΗ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΒΑΛΚΑΝΙΑ — ΨΧ (ψυχή). 2. ΑΛΑΣΤΟΡΑ — ΛΙΑ. 3. ΝΦ (Νύφη) — ΚΕΣΑΤΙΑ. 4. ΧΑΜΑΛΙΚΑΣ — ΙΑ. 5. ΕΔΑΡΗ — ΠΑ. 6. ΦΙ — ΠΥΡΑΓΡΑ. 7. ΛΑΧΑΝΑ — ΑΝΝΑΜ. 8. ΚΟΥΜΑΣΙ — Ο «ΟΛΠ». 9. Ν.Μ. (Νίμη) — ΥΑΛΟΣ. 10. Η «ΦΩΝΑΣΚΙΑ». 11. Α.Τ.Ε. ('Αγροτ. Τρ. 'Ελλ.) — ΤΙΤΟΣ. 12. ΦΕΛΙΣΙΤΕ — ΑΛΗ.

ΖΙΓΚ - ΖΑΓΚ ΑΡ. 49

'Ο ειδικός συνεργάτης μας έπέτυχε με τας λέξεις: ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΝ — ΛΕΞΕΙΣ — ΠΕΙΣΜΑΤΑ — ΑΝ — ΤΑ, σύνολον 49 βαθμών.

Μερικές από τις πάμπολλες λέξεις που σχηματίζονται έδώ: ΑΔΙΑΝΤΡΟΠΑ — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ — ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΙΣ — ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑΤΑ — ΔΙΑΙΡΕΤΑΣ — ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ — ΑΝΙΑΡΟΥΣ — ΠΕΡΤΙΝΑ — ΛΕΑΝΔΡΟΥ — ΕΝΑΡΕΤΑ — ΓΟΝΑΤΑΣ — ΑΝΑΝΙΑΣ κλπ.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 49

1. Στα άπλωμένα ρούχα στο σχοινί λείπει τό τελευταίο δεξιά. 2. Στο χαγιάτι, παραθυρόφυλλο πρὸς τά δεξιά δεν είναι τελείως ανοικτό. 3. Πλάγιο ύποστήριγμα κάτω άπ' τό χαγιάτι, πιό μακρύ. 4. Ζώνη κοπέλας διαφέρει. 5. Φούστα κοπέλας στο κάτω μέρος διαφέρει τό κέντημα. 6. Μαντηλάκι άνδρός είναι λευκό, αντί σκούρο. 7. Σακκάκι άνδρός φέρει ένα κουμπι αντί δύο. 8. Δεξιά παλάμη άνδρός διαφέρει. 9. Σοβάς τοίχου άριστερα στην κάτω γωνία διαφέρει. 10. Παράθυρο άριστερα (με τις δύο γλάστρες) είναι πιό ψηλό.

Γιά κείνους π' αγαπούν τή μουσική (Συνέχεια από σελ. 19)

προχώρησα ψηλαφητά στο σκοτεινό διάδρομο. 'Ανέβηκα μία σκάλα της κακιάς ώρας, που μ' έφερε στη μουσικεπισμένη πόρτα μιάς σκοτεινής και παγερής κάμαρας.

'Η κάμαρα φωτιζόταν άπ' τη σόμπα που έκαιε περίφημα.

Με τις πλάτες γυρισμένες στην πόρτα ο Ντόν Γκαετάνο κάτι ζέσταινε, γονατιστός, σ' ένα τηγανάκι. Κοντά του, κατάχμα τό στρώμα με τό παλτό έπάνω. Πιό κεί σε μία έφημερίδα λιχουδιές διάφορες. 'Ενα πορτοκάλι, καρύδια, σταφίδες και τό πακετάκι με τό κόκκινο χαρτί. 'Ερριξε λίγη ζάχαρη στο τηγανάκι, τ' ανακάτωσε μ' ένα ξυλάκι κ' έλεγε άπαυατά, σαν να πολέμαγε κάποιον να πείση: «Τι ώραίό πράμα. τι ώραίό αυτό τό γάλα με τη ζάχαρη! 'Ετοιμο είναι, έτοιμο. Μη κλαίς ψυχούλα μου, μη κλαίς». 'Ενα άδυνατισμένο νισούρισμα άκουσα κάτω άπ' τό παλτό του γέρου κ' ένα μαυριδερό χεράκι άπλωσε να πάρη τό πακετάκι με τό κόκκινο χαρτί.

—Πρώτα τό γάλα, είπε ο γέρος. Μά έλα, πάρε μία, μά μόνο μία. 'Ο Ντόν Γκαετάνο έχυσε τό ζεστό γάλα σ' ένα πιατάκι και με προσοχή σήκωσε την άκρια του παλτού του. 'Από κάτω ή φτωχή μαίμου άνάπνεε δύσκολα

και τά μάτια της πέταγαν σπίθες άπ' τον πυρετό. Τό μουσουδάκι μικρούτσικο και σταχτερό. Την πήρε ο γέρος στα γόνατά του.

Αυτή άσυκίνητη άπ' τις λιχουδιές, άνούσια κι άφηρημένα τράβαγε τά γένεια τ' άφέντης της. 'Απ' την πολλή ξανάληψη δεν κατάφερνε να κρατά τό κεφάλι όρθιο. 'Εδινε συχνά και τράνταζε τό κορμάκι της με τά χεράκια κρατούσε τά μηνίγγια.

'Ο Ντόν Γκαετάνο, κουνώντας θλιβερά τό κεφάλι, την έβαλε πάλι προσεκτικά κάτω άπ' τό παλτό. Με είδε και μία ξεθωρη κοκκινίλα πήρε τό πρόσωπό του. Τούπα πώς δρέθηκαν τυχαία στη γειτονία του: τόν είδα να μπαίνει στο σπίτι του κ' ήρθε κ' έγω να τού πω μία καλημέρα και να τού δώσω και τη νέα μου διεύθυνση, νάρχεται σαν πρώτα.

Μιλώντας κοιτούσα έδώ κ' εκεί, να δώ τ' όργανατάκι. Τό πρόσζε ο γέρος και μόνο πώς δεν παίζει πιά, τραγουδάει. Κατάλαβα.

'Η μαίμου άρρωστη τρείς δομάδες με πυρετό. 'Εσκίφα στο στρώμα, να δώ τ' όργαχό ζωό. Με κοιτούσε ζητώντας βοήθεια, σε σωπήλη προσευχή. 'Αδύνατη σαν μία πολύ άρρωστη γριά, με κάτι τό πολύ ανθρώπινο στα μάτια. 'Ανάπνεε δύσκολα. Στο στήθος

της άκουες θαρυβώδικα τό δράσιμο άπ' τ' άρρωστα πλεμόνια. Τό ζωό είχε φυματίωση.

Πού και πού άπλωνε τά χέρια, θαρρείς και ζητούσε βοήθεια. Δεν ήξερα πώς να δοθήσω τό γέρο στην τόση του άπελπισία. 'Εδελτα, προσπαθώντας να πείσω τό γέρο, πώς τό ζωό δεν ήταν τρόπος να γλυτώσει. Κάτι ήθελα να κάμω για να τού δώσω λίγη άνακούφιση. Θυμήθηκα πώς είχα ένα φίλο στο Ζαρνιέν-ντε-Πλάντ, φύλακα σε μαϊμούδες. Πήγα και τόν έφερα την ίδια νύχτα. Δεν ύπήρχε έλπίδα, λέει. Και δεν είχε άδικο.

Βάσταξε καμιά δομάδα ή φωτιά άπ' τη σόμπα στη σοφίτα του γέρου κ' ύστερα έσβεσε.

Τό σκοτάδι, σαν πρώτα, βασιλεύει πάλι εκεί μέσα.

Ξαναπήρε φυσικά τ' όργανάκι άπ' όπου τόχε βάλει ένέχυρο ο γέρος. Κάπου κάπου έπεφτε και καμιά δεκάρα στο καπέλο του. Σίγουρα από την πείνα δε θά πέθανε, όπως δεν πεθαίνει κανείς, όταν κάπως κουνά τά χέρια του στη ζωή.

'Ηρθε ή άνοιξη κι άφησα τό Παρίσι. Τι ν' άπόγινε ο Ντόν Γκαετάνο;

■ ■ ■

Οι σύγχρονες 'Ολυμπιάδες (Συνέχεια από σελ. 48)

'Ελσίνκι, ζωντανέψε ή 'Ολυμπία. Στους κεντρικούς δρόμους, αγόρια και κορίτσια της Φινλανδίας κυκλοφορούσαν με αθλητικές φόρμες, ίδιες σαν των Φινλανδών πρωταθλητών και καμαράνων. 'Η μικρή Φινλανδία έδειξε ότι ήταν μία μεγάλη αθλητική χώρα.

Τη μέρα της έναρξενς των αγώνων την ολυμπιακή φλόγα την έφερε ο ίδιος ο Πάαθο Νούρμι, που τό αγαλιά του ήταν στην μέση στην είσοδο του σταδίου και προκαλούσε τό θαυμασμό των ξένων.

'Από τά 24 αγώνισματα στίβου, μονάχα τά ολυμπιακά ρεκόρ των 100, 200, 800, 4X100 μ. και του μήκους έμειναν ανέπαφα. 'Από τά έννέα αγώνισματα γυναικών, στα

όκτώ δημιουργήθηκαν νέα ολυμπιακά ρεκόρ. 'Εκατό φορές σε προκριματικούς και τελικούς, αθληταί και αθλήτριες σημείωσαν έπιδόσεις άνώτερες από τά προηγούμενα ολυμπιακά ρεκόρ. Γι' αυτό και ή 'Ολυμπιάς του 'Ελσίνκι, πήρε τό όνομα της «'Ολυμπιάδος των ρεκόρ».

Οι 'Αμερικανοί κέρδισαν 14 πρώτες νίκες, δηλαδή περισσότερες από κάθε άλλη φορά.

Οι Ρώσοι, θγαίνοντας από την άπομώνωσή τους, έστειλαν μία ισχυρή ομάδα και διεκδίκησαν την πρώτη θέση στο σύνολο όλων των αθλημάτων από τούς 'Αμερικανούς.

'Ο Τσέχος 'Εμιλ Ζάτοπεκ, που κέρδισε τά 5.000 μ., τά 10.000 μ. και τό Μαραθώ-

νιο, ήταν ο θριαμβευτής των αγώνων. 'Ο κόσμος θαθεία συγκινήθηκε, όταν μετά τη νίκη του Ζάτοπεκ στα 5.000 μ., τά μεγάφωνα άνήγγειλαν τη νίκη της γυναίκας του Ντάνας, στον άκοντισμό γυναικών. Για ώρα οι θεαταί όρθιοι χειροκροτούσαν, καθώς ο ένας είχε πέσει στην άγκαλιά του άλλου.

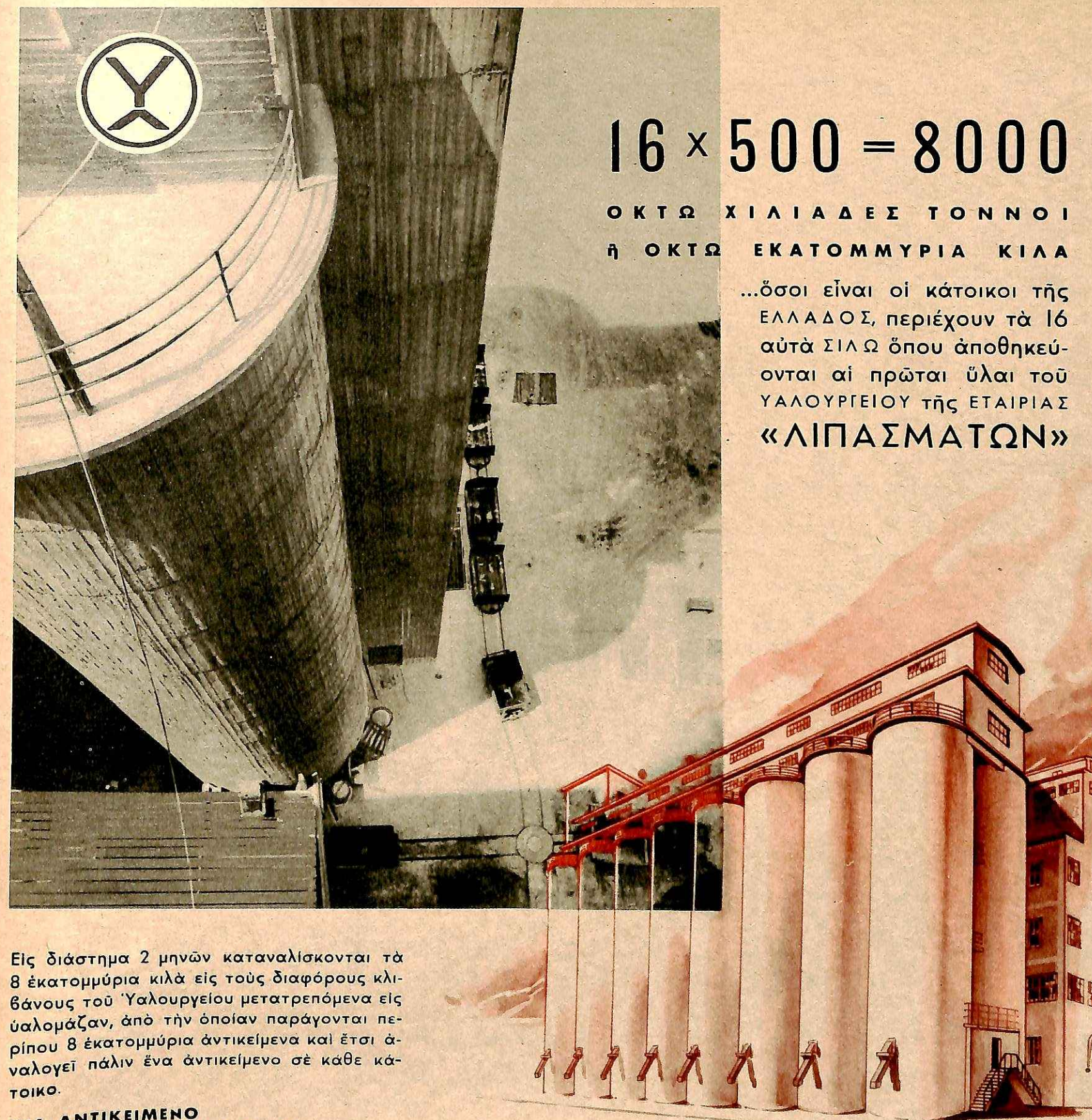
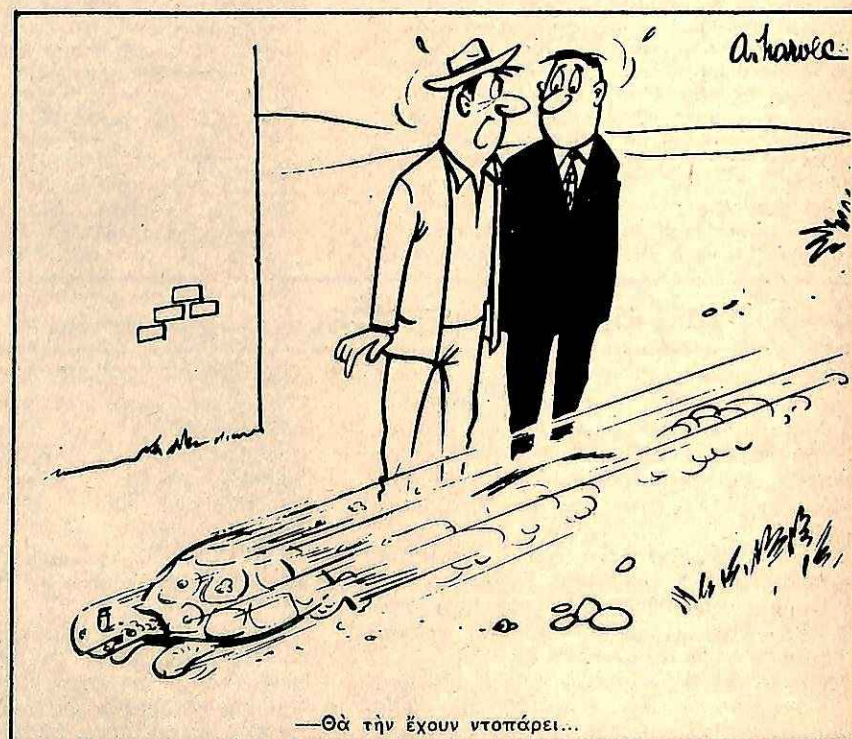
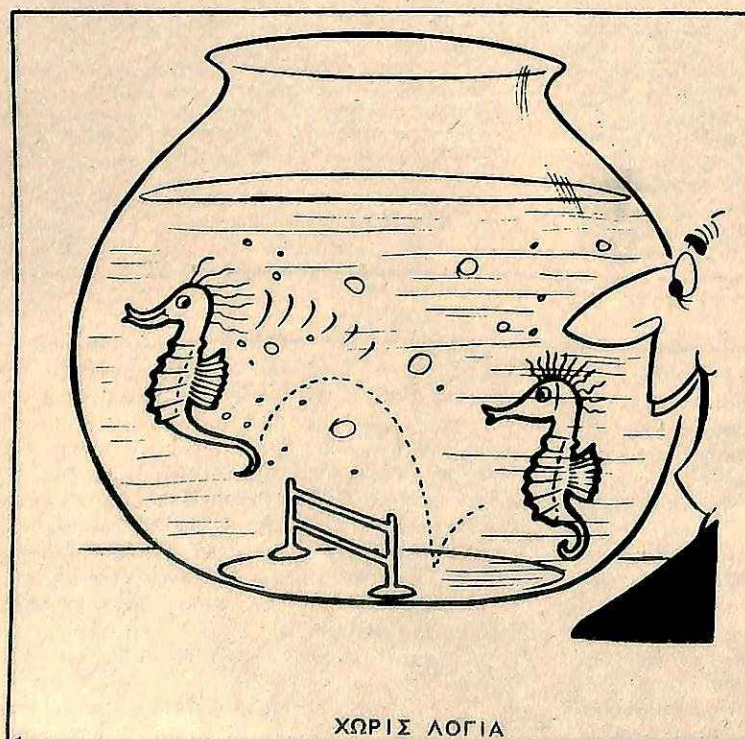
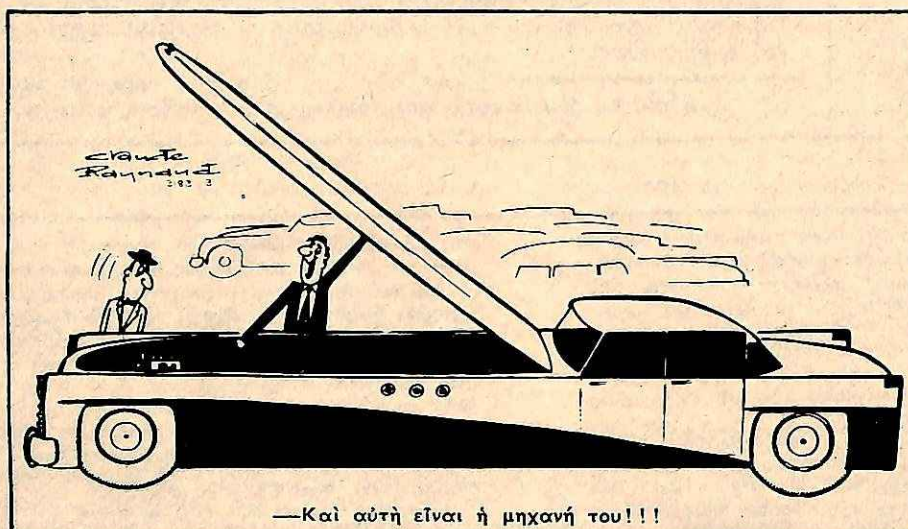
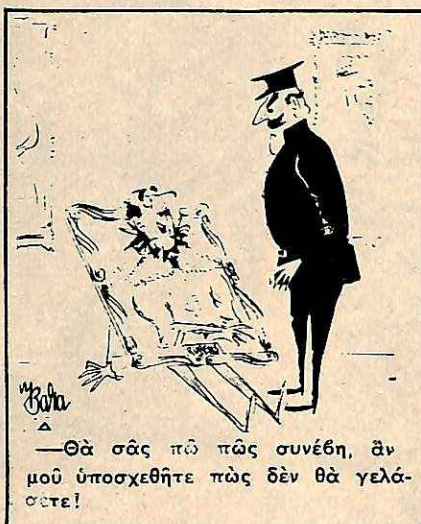
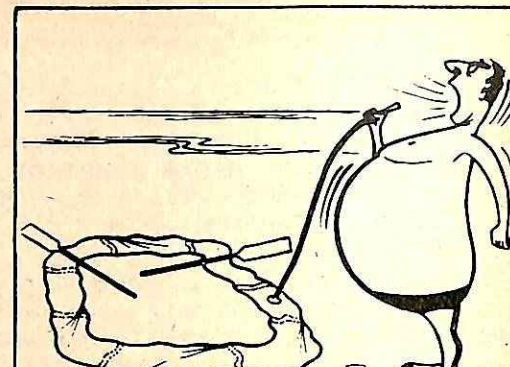
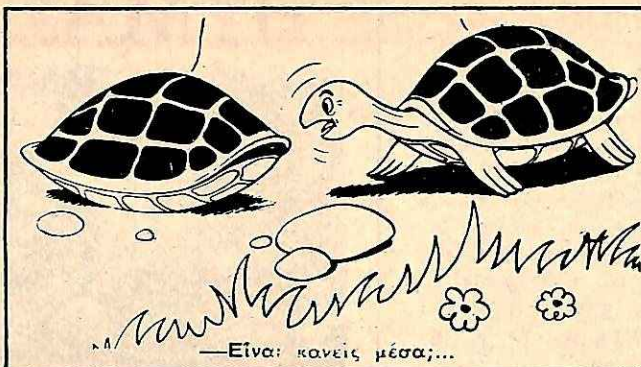
'Ο 'Αμερικανός Μπόμπ Ματάτας, νικητής του δεκάθλου στο Λονδίνο, κέρδισε για δεύτερη φορά στο 'Ελσίνκι, πραγματοποιήσας μοναδικό άθλο.

Τίποτε τό αξιόλογο δεν έπέτυχαν οι 'Ελληνες αθληταί.

'Η ολυμπιακή σημαία μεταφέρθηκε από τό 'Ελσίνκι στην άλλη άκρη του κόσμου, στη Μελβούρνη.

■ ■ ■

ΧΙΟΥΜΩΡ

16 x 500 = 8000

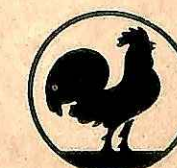
ΟΚΤΩ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΤΟΝΝΟΙ
ή ΟΚΤΩ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΚΙΛΑ

...όσοι είναι οί κάτοικοι της
ΕΛΛΑΔΟΣ, περιέχουν τὰ 16
αὐτὰ ΣΙΛΩ ὅπου ἀποθηκεύ-
ονται αἱ πρῶται ὕλαι τοῦ
ΥΛΑΟΥΡΓΕΙΟΥ τῆς ΕΤΑΙΡΙΑΣ
«ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ»

Εἰς διάστημα 2 μηνῶν καταναλίσκονται τὰ 8 ἑκατομμύρια κιλά εἰς τοὺς διαφόρους κλιβάνους τοῦ Ὑαλουργείου μετατρέπομενα εἰς ὑαλομάζαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παράγονται πε-
ρίπου 8 ἑκατομμύρια ἀντικείμενα καὶ ἔτσι ἀ-
ναλογεῖ πάλιν ἓνα ἀντικείμενο σὲ κάθε κά-
τοικο.

ΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΕΧΕΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΘΗ ΓΙΑ ΣΑΣ, τὸ ὁποῖον
ἀσφαλῶς καὶ χρησιμοποιεῖτε.

ΔΙΟΤΙ θὰ ἔτυχε σὲ διάστημα 2 μηνῶν νὰ προ-
μηθευθῇτε ἓνα ποτήρι, ἓνα κανάτι, ἓνα πια-
τελάκι ἢ ἓνα ὁποιοδήποτε ἄλλο ὑάλινο ἀντι-
κείμενο οἰκιακῆς χρήσεως τῆς Ἐτ. Λιπασμά-
των ἢ νὰ ἔχετε ἀντικαταστήσῃ ἓνα τζάμι ἢ
ν' ἀγοράσετε ἓνα μπουκαλάκι κολώνια ἢ με-
λάνι ἢ κάποιο φάρμακο. Ὅπωςδήποτε ὅμως
συμμετέχετε στὴν κατανάλωσι μὲ τὸ νὰ χρη-
σιμοποιεῖτε μπουτήλιες γάλα, λεμονάδα, μπου-
ρα, κρασί κλπ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Κατά τὰ τελευταῖα πέντε χρόνια ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησε ἓνα σύστημα παραγωγῆς-μεταφορᾶς-διανομῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας πού ἐνσωματώνει τὴν τελευταία λέξι τῆς Ἐπιστήμης καὶ Τεχνικῆς. Τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα τῆς ΔΕΗ δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ διαφημιζόμενα ἀνάλογα ἔργα τῶν μεγαλυτέρων χωρῶν τοῦ κόσμου παρὰ μόνον κατὰ τὸ μέγεθος.

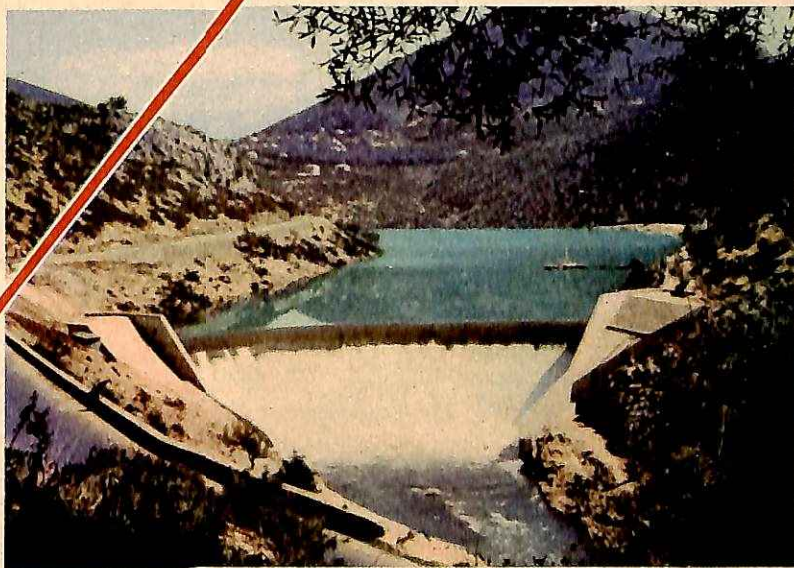
Τὸ Πρόγραμμα Ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐκτοπίζει τὸ λυχνάρι ἀπὸ τὰ χωριά μας καὶ διαδίδει παντοῦ τὴν διαύγεια τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός. Κάνει ὅμως κάτι περισσότερο: μὲ τὴν ἐξασφάλισι ἀφθόνου καὶ οἰκονομικοῦ ἡλεκτρισμοῦ, παραγομένου ἀπὸ ἐγχώριον λιγνίτην καὶ ἀπὸ ὑδατοπτώσεις, χωρὶς ἐξαγωγὴν συναλλάγματος, θεμελιώνει στερεὰ τὴν ἐκβιομηχάνισι τῆς χώρας καὶ τὸν συγχρονισμό τῆς γεωργικῆς καλλιέργειας.

Αὐξήσις τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ τῶν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως τῶν ἀνθρώπων εἶναι οἱ μακροχρόνιοι σκοποὶ τοῦ προγράμματος τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἑλεκτρισμοῦ.

ΔΕΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΛΟΥΡΟΥ ΠΟΥ ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΛΑΔΩΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΝ

